

RAPORT
O STANIE MIASTA
TOMASZÓW LUBELSKI
ZA 2019 ROK

Urząd Miasta Tomaszów Lubelski
ul. Lwowska 57
22-600 Tomaszów Lubelski
tel. 846643740, fax. 846642243
www.tomaszow-lubelski.pl
e-mail: umtomaszow@tomaszow-lubelski.pl

Spis treści

I. WSTĘP	1
II. INFORMACJE OGÓLNE.....	2
III. INFORMACJE FINANSOWE	4
3.1 Wykonanie budżetu Miasta Tomaszów Lubelski.....	4
3.2 Wykonanie wydatków inwestycyjnych.	10
3.3 Realizacja Budżetu Obywatelskiego.	15
IV. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO	17
4.1 Informacja dotycząca gruntów miasta	17
4.2 Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych	17
Informacja o stanie mieszkalnictwa komunalnego.....	18
V. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	26
5.1 Strategia rozwoju lokalnego Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2017-2022.....	26
5.2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski.....	30
5.3 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	30
5.4 Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Tomaszów Lubelskiego na lata 2017-2022.....	30
5.5 Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Tomaszów Lubelski.....	31
5.6 Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2016-2020. .	32
5.7 Program Ochrony Środowiska dla Miasta Tomaszów Lubelskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025.....	34
5.8 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Tomaszów Lubelski. ..	40
5.9 Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Tomaszów Lubelski.....	43
5.10 Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Tomaszów Lubelski.....	51
5.11 Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.	59
5.12 Współpraca Miasta Tomaszów Lubelski z Organizacjami Pozarządowymi i Podmiotami Ustawowo Uprawnionymi do Prowadzenia Działalności Pożytku Publicznego w 2019 roku.....	61
5.13 Program Opieki nad Zwierzętami.....	64
VI. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI UCHWAŁ RADY MIASTA TOMASZÓW LUBESLKI ZA 2019 ROK.....	65
VII. WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI	115
7.1 Współpraca z samorządem powiatowym.	115
7.2 Współpraca z samorządami gminnymi.....	115
7.3 Wsparcie finansowe dla jednostek powiatowych i wojewódzkich.	115
VIII. CZĘŚĆ ANALITYCZNA	116
8.1 Oświata i edukacja.....	116
8.2 Kultura.	137
8.3 Sport i rekreacja.....	141
IX. PODSUMOWANIE.....	143

I. WSTĘP

Szanowni Państwo, przed Wami *Raport o stanie Miasta Tomaszów Lubelski za rok 2019*, który jest kompleksowym i kompetentnym zasobem wiadomości o funkcjonowaniu Urzędu Miasta na rzecz naszej małej ojczyzny - Tomaszowa Lubelskiego. Raport zawiera informacje o sytuacji finansowej miasta, realizacji polityk, programów i strategii, uchwał Rady Miasta i budżetu obywatelskiego. Zawartość opracowania wiarygodnie odzwierciedla przebieg zmian jakie zachodzą w różnych dziedzinach życia Tomaszowa Lubelskiego. Harmonia wieloletnich działań prowadzonych przez Urząd Miasta i jego poszczególne kierownictwa, zaowocowała powstaniem wielu inwestycji z których tak chętnie korzystają mieszkańcy. Podstawą naszych działań jest stabilny, zrównoważony rozwój miasta, a wypracowane w szerokich konsultacjach koncepcje, stanowią o kierunkach jakie obieramy.

Dynamiczny rozwój naszego miasta to również zasługa jego mieszkańców. Pomysł Budżetu Obywatelskiego pozwolił na realizację własnych pomysłów tomaszowian. Duża aktywność i zaangażowanie stowarzyszeń i organizacji społecznych owocuje wieloma inicjatywami skierowanymi na rozwijanie różnorodnych zainteresowań najmłodszych, dorosłych oraz seniorów. Wyrażam przekonanie, że jedność i mobilizacja społeczna, która jest stałym elementem życia obywatelskiego miasta, zaprocentuje następnymi dobrymi i korzystnymi dla mieszkańców projektami, co będzie się przekładać na wzrost poziomu życia tomaszowian.

Dziękując za miniony rok, za zaangażowanie i dbałość o nasze miasto Tomaszów Lubelski, zapraszam do zapoznania się z *Raportem o stanie Miasta Tomaszów Lubelski za rok 2019*.

*Burmistrz Miasta
Wojciech Żukowski*

II. INFORMACJE OGÓLNE

Tomaszów Lubelski jest malowniczo położony na pograniczu Roztocza i Grzędy Sokalskiej nad rzeką Sołokiją na wysokości 275 m n.p.m. Przez Tomaszów przebiegał ważny historyczny szlak handlowy od Bałtyku po Morze Czarne. Obecnie pokrywa się częściowo z drogą krajową nr 17, która łączy Warszawę z przejściem granicznym z Ukrainą w Hrebennem.

Tomaszów Lubelski stanowi doskonałą bazę wypadową na Roztocze. Wiodą stąd drogi m.in. do Józefowa, Suśca, Narola, Krasnobrodu i Zwierzyńca - miejscowości atrakcyjnych turystycznie i krajoznawczo. Miasto otaczają lasy trzech parków krajobrazowych: Południoworoztoczańskiego, Krasnobrodzkiego i Puszczy Solskiej. Szlaki turystyczne prowadzące przez miasto umożliwiają poznanie walorów przyrodniczych i kulturowych Roztocza, a także miejsc ciekawych pod względem historycznym. Burzliwe dzieje miasta spowodowały, że do dziś pozostało w nim niewiele zabytków architektury drewnianej i murowanej. Kościół p.w. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny w Tomaszowie z 1627 r., będący Sanktuarium Matki Bożej Szkaplerznej, to jeden z najcenniejszych zabytków sakralnego budownictwa drewnianego w Polsce. Nieopodal kościoła znajduje się murowana cerkiew prawosławna p.w. Św. Mikołaja Cudotwórcy z 1890 r. Ciekawym przykładem rosyjskiej architektury drewnianej jest budynek tzw. „Czajni” z 1902 r.

Tomaszów tętni życiem kulturalnym i sportowym. Organizowane tu imprezy kulturalne i sportowe są atrakcją nie tylko dla mieszkańców, ale też odwiedzających miasto turystów. Atrakcyjne tereny rekreacyjno-sportowe z zapleczem noclegowym dają możliwość wypoczynku zarówno latem, jak i zimą. Od stadionu OSiR „Tomasovia” w kierunku lasów Siwej Doliny prowadzą szlaki spacerowe, biegowe i rowerowe. W okresie zimowym trasy służą do narciarstwa biegowego. W kompleksie Ośrodka Sportu i Rekreacji są: baza noclegowa, korty tenisowe, tor do jazdy na łyżworolkach i nartorolkach. Czynny wypoczynek oferują także pobliskie stadniny w Dąbrowie Tomaszowskiej i Rabinówce. Dzięki nim miłośnicy turystyki konnej mogą zwiedzać Roztocze z grzbietu wierzchowca. Zimą organizowane są kuligi z ogniskiem w lesie. Turyści kochający ciszę i spokój mogą w okolicy odnaleźć dziewicze tereny i wspaniałe krajobrazy.

Pod względem gospodarczym Tomaszów Lubelski jest położony na terenie o charakterze typowo rolniczym. Stanowi rejon skupiający usługi przetwórstwa rolno - spożywczego szczególnie związane z uprawą zbóż oraz hodowlą zwierząt. Ważnym elementem gospodarki w Tomaszowie Lubelskim jest handel krajowy i zagraniczny, dlatego w mieście ma siedzibę kilkanaście firm handlowych prowadzących interesy m.in. na Ukrainie. W mieście jest kilka zakładów produkcyjnych m.in. SVZ Poland - produkujący koncentraty owocowe do dalszego przerobu, RST Roztocze - zakład metalurgiczny o wysokiej jakości produktów, kooperujący z zakładami w Polsce i za granicą oraz szereg firm usługowych i budowlanych.

Miasto jest otwarte i przyjazne dla potencjalnych inwestorów, którzy mogą liczyć na profesjonalną obsługę i atrakcyjne warunki inwestowania. W Tomaszowie znajduje się Tarnobrzaska Specjalna Strefa Ekonomiczna - Podstrefa Tomaszów Lubelski o powierzchni 1,6931 ha. Działka jest uzbrojona, przeznaczona do prowadzenia produkcji, usług, magazynowania.

Ostatnie lata to stale zmniejszająca się liczba mieszkańców Tomaszowa Lubelskiego, z 20 348 mieszkańców w 2004 roku do 19 001 mieszkańców na dzień 31 grudnia 2019 roku. Do najważniejszych przyczyn możemy zaliczyć niż demograficzny, wymeldowywanie się mieszkańców, którzy np. wyjechali na studia, a po ich ukończeniu podjęli pracę w innych

rejonach Polski. W 2019 roku urodziło się w Tomaszowie 135 osób a zmarło 199, w stosunku do roku 2018 nastąpił spadek liczby urodzeń o 26 osób. Zameldowano 510 osób i odnotowano 595 wymeldowań z pobytu stałego, w tym 199 z powodu śmierci. Urząd Stanu Cywilnego sporządził 396 aktów urodzeń, 189 aktów małżeństw i 580 aktów zgonu, a Wydział Spraw Obywatelskich wydał 1357 dowodów osobistych.

Stan ludności – porównanie lat 2017 – 2019			
Rok	Liczba ludności na 31.12. zameldowanych w Tomaszowie Lubelskim na pobyt stały	Urodzenia dzieci, które są zameldowane w Tomaszowie Lubelskim	Zgony osób ostatnio zameldowanych w Tomaszowie Lubelskim
2017	19 483	157	202
2018	19 267	161	199
2019	19 001	135	197

III. INFORMACJE FINANSOWE

3.1 Wykonanie budżetu Miasta Tomaszów Lubelski.

Podstawą gospodarki finansowej Miasta Tomaszów Lubelski w 2019 roku była uchwała podjęta przez Radę Miasta Tomaszów Lubelski w dniu 14 grudnia 2018 roku Uchwała Nr III/21/2018 w sprawie uchwały budżetowej na 2019 rok według, której ustalono dochody w wysokości 98.414.284,84 zł z (w tym dochody majątkowe kwota 24.667.428,00 zł), wydatki w wysokości 105.551.084,84 zł (w tym wydatki majątkowe kwota 34.869.510,00 zł).

Uchwała budżetowa na 2019 rok przewidywała również:

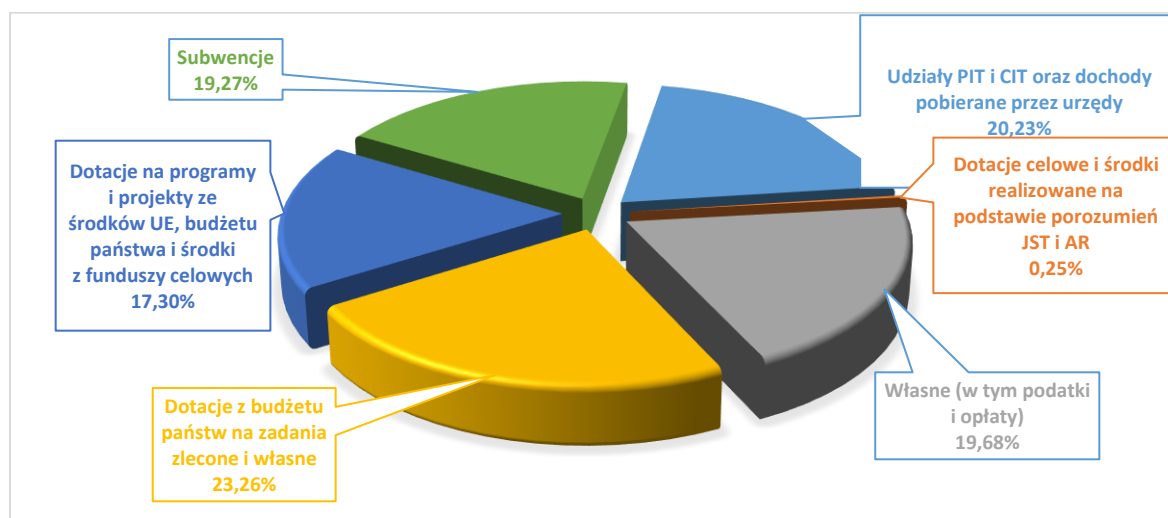
- przychody budżetowe w kwocie 10.000.000,00 zł, które stanowić miały przychody z emisji obligacji komunalnych,
- rozchody budżetowe w wysokości 2.863.200,00 zł, przypadające do spłaty raty pożyczek długoterminowych i wykup obligacji komunalnych.

Zaplanowano deficyt budżetowy w kwocie 7.136.800,00 zł.

W trakcie roku budżetowego 2019 dokonano zmian w planie budżetu miasta uchwałami Rady Miasta i zarządzeniami Burmistrza Miasta. Po zmianach dokonanych w trakcie roku wykonanie budżetu przedstawia się następująco:

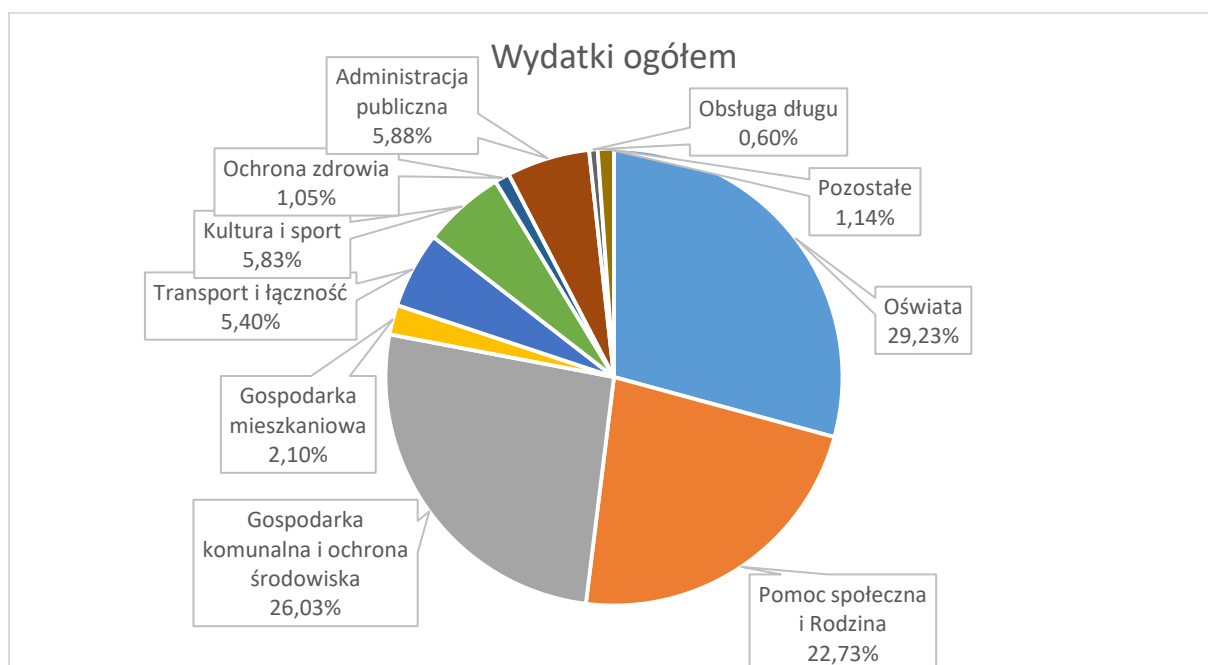
Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonania
Dochody:	106.325.112,90	99.210.071,06	93,3%
dochody bieżące	82.384.064,90	82.092.223,59	99,7%
dochody majątkowe	23.941.048,00	17.117.847,47	71,5%
Wydatki:	115.681.824,90	106.931.925,55	92,4%
wydatki bieżące	80.404.185,90	77.248.588,05	96,1%
wydatki majątkowe	35.277.639,00	29.683.337,50	84,1%
Deficyt	-9.356.712,00	-7.721.854,49	82,5%
Przychody	12.219.912,00	12.559.337,61	102,8%
Rozchody	2.863.200,00	2.863.200,00	100,0%

Poniżej na wykresie przedstawiono strukturę dochodów budżetu Miasta Tomaszów Lubelski w 2019 roku

Największą pozycję dochodów budżetu stanowiły dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone i własne kwota 23.080.722,34 zł tj. 23,26% dochodów ogółem. Kolejną co do wielkości pozycją dochodową są udziały w podatku PIT i CIT 20.067.382,74 zł tj. 20,23% dochodów ogółem następnie subwencje w kwocie 19.116.452,00 zł tj. 19,27% dochodów ogółem i dochody własne (w tym podatki i opłaty) 19.526.527,85 zł tj. 19,68 % dochodów ogółem. Dwie ostatnie grupy dochodów to dotacje na realizację programów i projektów ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i z budżetu państwa łącznie ze środkami z funduszy celowych na inwestycje w kwocie łącznej 17.167.149,35 zł tj.17,30% dochodów ogółem i dotacje celowe i środki realizowane na podstawie porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego i z administracją rządową kwota 251.836,78 zł tj.0,25% dochodów ogółem.

Poniżej na wykresie przedstawiono strukturę wydatków budżetu Miasta Tomaszów Lubelski w 2019 roku według głównych działów klasyfikacji budżetowej

Największą pozycję wydatków miasta stanowią wydatki na oświatę 31.259.758,35 zł tj.29,23% ogółu wydatków oraz wydatki przeznaczone na pomoc społeczną i rodzinę 24.308.557,10 zł tj. 22,73 % ogółu wydatków. Trzecia co do wielkości pozycja wydatków dotyczy gospodarki komunalnej i jest to kwota 27.830.492,16 zł tj. 26,03 % ogółu wydatków. Kolejne pozycje dotyczą administracji publicznej kwota 6.288.685,84 zł tj.5,88 % ogółu wydatków, kultury i sportu kwota 6.237.906,11 zł tj. 5,83% ogółu wydatków oraz transportu i łączności kwota 5.772.291,08 zł tj.5,40 % ogółu wydatków. Ostatnie cztery pozycje dotyczą gospodarki mieszkaniowej 2.243.856,76 zł (2,10% ogółu wydatków), obsługi długu 639.939,24 (0,6% ogółu wydatków) i pozostałe działy klasyfikacji budżetowej kwota 1.222.455,07 zł tj.1,14% wydatków ogółem.

Planowany *deficyt* budżetu za 2019 roku wynosił 9.356.712,00 zł natomiast faktycznie na dzień 31.12.2018 rok wyniósł 7.721.854,49zł, czyli wypracowano mniejszy deficyt o kwotę 1.634.857,51 zł , co jest wynikiem prowadzenia racjonalnej gospodarki finansowej.

Planowane na 2019 rok *przychody budżetu* w kwocie 12.219.912,00 zł zostały wykonane w kwocie 12.559.337,61 zł i obejmowały:

- przychody z emisji obligacji zaplanowane w kwocie 10.000.000 zł, zostały na koniec okresu sprawozdawczego wykonane w kwocie 10.000.000 zł
- wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu miasta, wynikająca z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych zaplanowane w kwocie 2.219.912,00 zł, zostały wykonane w kwocie 2.559.337,61 zł natomiast wykorzystane w kwocie 2.219.912,00 zł.

Planowane na 2019 rok *rozchody budżetu* w kwocie 2.863.200 zł wykonano w kwocie 2.863.200 zł tj.100,0% i obejmowały one spłatę zaciągniętych wcześniej pożyczek i wykup obligacji komunalnych.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Warszawa – pożyczka	563.200,00
PKO BP w Warszawie– wykup obligacji komunalnych	2.300.000,00
R a z e m	2.863.200,00

Zadłużenie Gminy Miejskiej w Tomaszowie Lub. tytułem zaciągniętych pożyczek i emisji obligacji komunalnych na dzień 31.12.2019 roku wynosi: 23.444.665,00 zł

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Warszawa – pożyczka • <i>termomodernizacja budynków użyteczności publicznej</i>	1.544.665,00
PKO BP w Warszawie <i>- emisja obligacji komunalnych na finansowanie planowanego deficytu budżetu miasta i spłatę w 2012 roku wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek</i>	3.000.000,00
PKO BP w Warszawie <i>- emisja obligacji komunalnych na finansowanie planowanego deficytu budżetu miasta i spłatę w 2013 roku wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek</i>	1.000.000,00
PKO BP w Warszawie <i>- emisja obligacji komunalnych na finansowanie planowanego deficytu budżetu miasta i spłatę w 2017 roku wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek</i>	200.000,00
PKO BP w Warszawie <i>- emisja obligacji komunalnych na finansowanie planowanego deficytu budżetu miasta i spłatę w 2018 roku wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek</i>	7.700.000,00

PKO BP w Warszawie - emisja obligacji komunalnych na finansowanie planowanego deficytu budżetu miasta i spłatę w 2019 roku wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek	10.000.000,00
R a z e m	23.444.665,00

Łączna kwota długu Gminy Miejskiej na koniec 2019 roku /z zobowiązaniami wymagalnymi – 2.392,08 zł / wynosi 23.447.057,08 zł.

Szczególną zasadą towarzyszącą wykonaniu budżetu za 2019 rok jest osiągnięcie zysku operacyjnego w kwocie 4.843.635,54 zł. Stanowi on różnicę między dochodami bieżącymi /82.092.223,59 zł/, a wydatkami bieżącymi /77.248.588,05 zł/ i wskazuje, że Miasto Tomaszów Lubelski było w stanie pokryć bieżące wydatki z bieżących dochodów, a nawet część dochodów bieżących przeznaczyć na spłatę długoterminowych zobowiązań finansowych i na poczet zadań inwestycyjnych.

Szczegółowo budżet roku 2019 został opisany w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu miasta Tomaszów Lubelski za 2019 rok, które przyjętego zarządzeniem Burmistrza Miasta Nr 26/2020 z dnia 27 marca 2020 roku.

WPF – Wieloletnia Prognoza Finansowa

Dane przedstawione w WPF obejmują lata 2017 – 2019 jako okresy wykonane oraz lata 2020 – 2028 jako okresy planowane.

Dochody bieżące na kolejne lata zostały zaplanowane ostrożnie na poziomie wzrostu od 0% do 2%, natomiast dochody majątkowe są uzależnione głównie od zadań inwestycyjnych obecnie realizowanych i minimalnych założeń w przyszłości, które w miarę pozyskiwanego dofinansowania zewnętrznego będą się zwiększały.

W roku 2019 na wskaźniki jak i na kwoty wydatków i dochodów majątkowych największy wpływ ma:

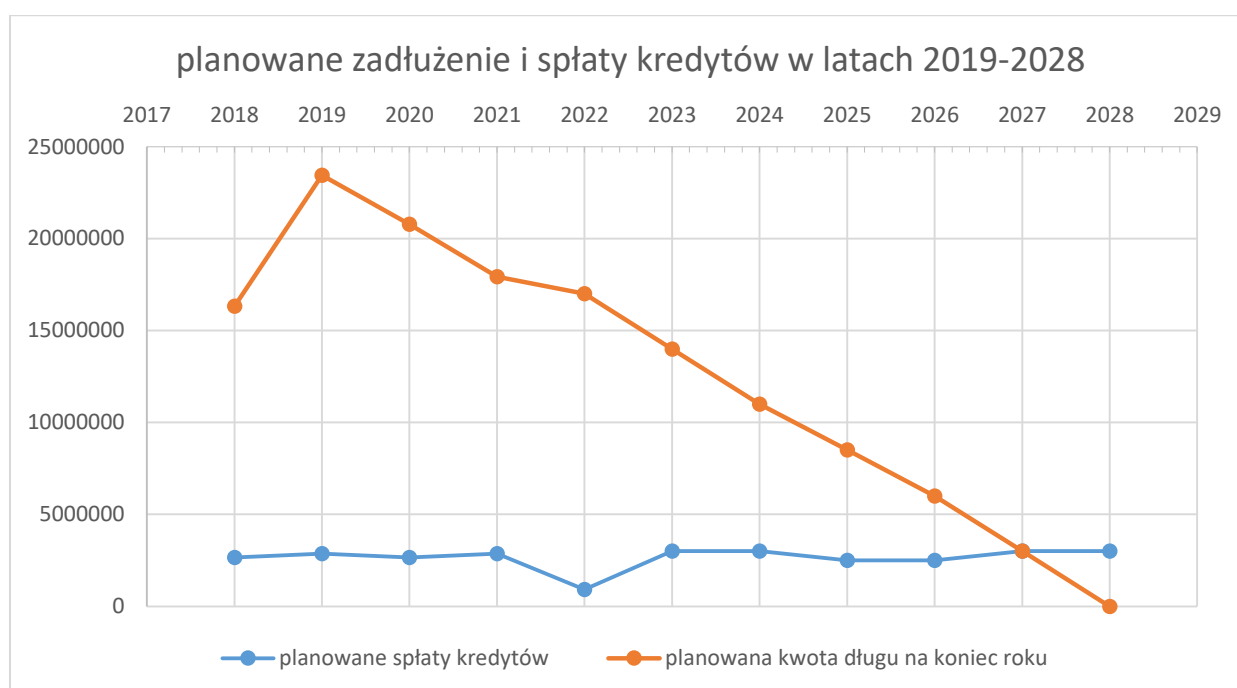
- rozpoczęta w roku 2018 inwestycja pn: „*Modernizacja kompleksu sportowego OSiR Tomasovia obejmująca modernizację zdegradowanych budynków OSiR Tomasovia oraz remont budynku hali sportowej OSiR z zapleczem administracyjno – socjalnym*”, która poprzednio była realizowana pn: „*Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych miasta Tomaszów Lubelski poprzez modernizację zdegradowanych budynków OSiR – rozbudowę o kryta pływalnię, remont hali sportowej Ośrodka Sportu i Rekreacji z zapleczem administracyjno- socjalnym oraz budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego z lokalami socjalnymi i usługowymi w Tomaszowie Lubelskim*”
- zakończone w 2019 roku zadania inwestycyjne m.in. „*Przebudowa Zielonego Rynku wraz z niezbędną infrastrukturą na targowisko „Mój Rynek”*” oraz cyfryzacja urzędu pn. „*Regionalne partnerstwo dla ucyfrowienia usług publicznych i partycypacji społecznej*”.
- rozpoczęte w 2019 roku budowy trzech budynków socjalnych przy ulicy Rybickiego i Moniuszki

W roku 2019 w ramach umowy z bankiem PKO BP zrealizowano emisję obligacji komunalnych kwocie 10.000.000,- której wykup zaplanowano aż do roku 2028 tj. do całkowitej spłaty zadłużenia. Umowa z bankiem PKO BP została podpisana w roku 2018 i obejmowała obligacje dwuletnie z emisją 2018 i 2019.

Poniżej w tabeli przedstawiono planowaną emisję obligacji w roku 2019, planowane spłaty w latach 2019-2028 oraz planowaną kwotę długu w latach 2019 - 2028

rok	emisja obligacji	planowane spłaty kredytów i wykup emisji	planowana kwota długu na koniec roku
Wykonanie 2019	10 000 000,00	2 863 200,00	23 447 057,08
Prognoza 2020	0,00	2 665 592,08	20 781 465,00
Prognoza 2021	0,00	2 863 200,00	17 918 265,00
Prognoza 2022	0,00	918 265,00	17 000 000,00
Prognoza 2023	0,00	3 000 000,00	14 000 000,00
Prognoza 2024	0,00	3 000 000,00	11 000 000,00
Prognoza 2025	0,00	2 500 000,00	8 500 000,00
Prognoza 2026	0,00	2 500 000,00	6 000 000,00
Prognoza 2027	0,00	3 000 000,00	3 000 000,00
Prognoza 2028	0,00	3 000 000,00	0,00

Wyżej wskazane dane przedstawione w sposób graficzny.

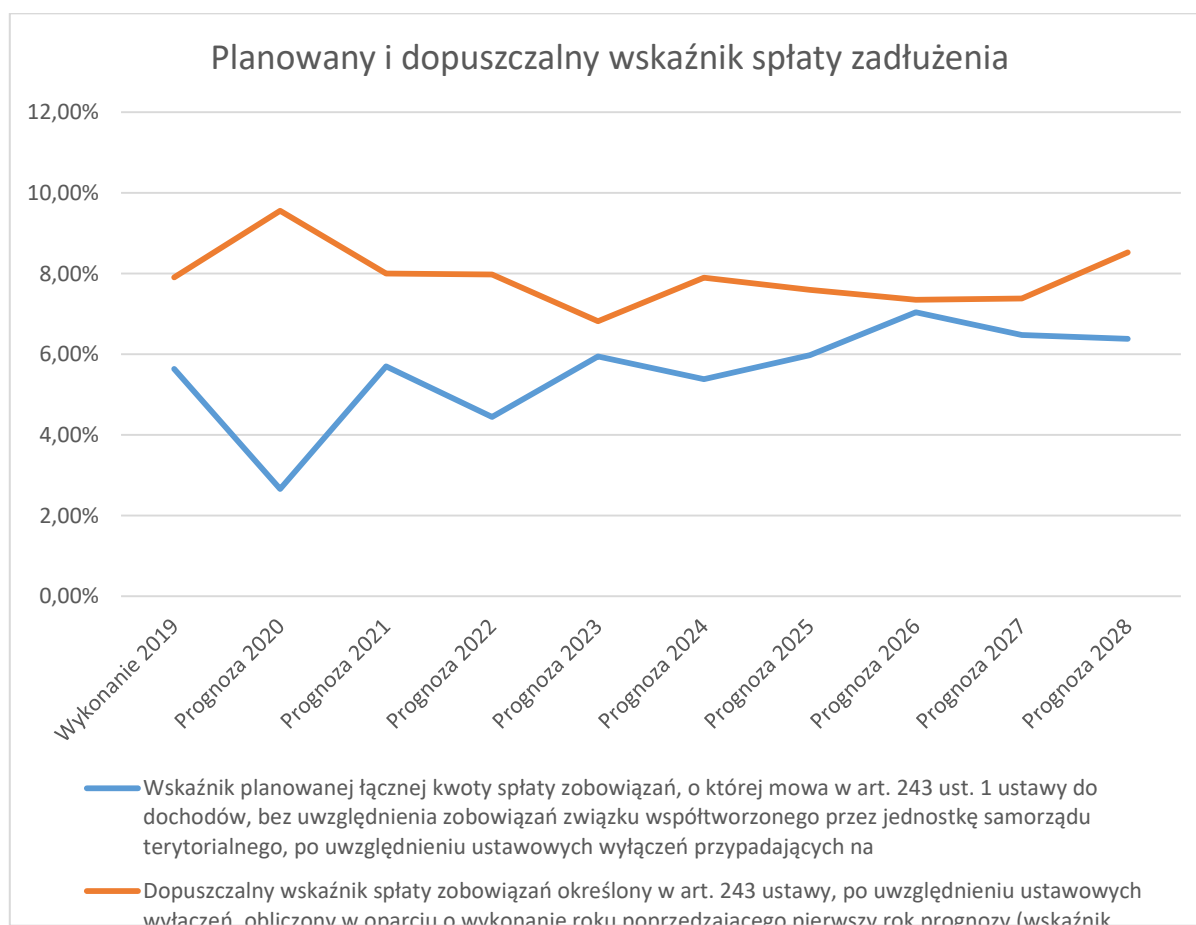

Spłaty rat zostały zaplanowane stabilnie i maksymalnie do 3.000.000,- złotych. Zostały one określone w sposób pozwalający zachować regułę art. 243 ustawy o finansach publicznych i planowany wskaźnik spłaty zadłużenia posiada rezerwę do przekroczenia dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia.

Poniżej w tabeli przedstawiono wskaźniki planowanej spłaty zobowiązań oraz dopuszczalnej spłaty zobowiązań określone w art. 243 ustawy o finansach publicznych

	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)
Wykonanie 2019	5,64%	7,91%
Prognoza 2020	2,66%	9,56%
Prognoza 2021	5,70%	8,00%
Prognoza 2022	4,45%	7,98%
Prognoza 2023	5,95%	6,82%
Prognoza 2024	5,38%	7,90%
Prognoza 2025	5,98%	7,60%
Prognoza 2026	7,04%	7,35%
Prognoza 2027	6,48%	7,38%
Prognoza 2028	6,38%	8,53%

Wyżej wskazane dane przedstawione w sposób graficzny.

3.2 Wykonanie wydatków inwestycyjnych.

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Zagospodarowanie terenów inwestycyjnych w Tomaszowie Lubelskim w 2019 r.

- Plan	7.059,00 zł.	
- Wykonanie	6.858,05 zł.	97,2%

Poniesiony wydatek związany z wykupem nieruchomości oraz uzgodnieniami dokumentacji projektowej drogi gminnej ul. Robotniczej. Realizacja zadania po otrzymaniu wystarczających środków zewnętrznych w ramach Funduszu Dróg Samorządowych w roku 2020.

Budowa dróg gminnych: Reja, Wasilewskiego i Zarzecze wraz z oświetleniem ulicznym

- Plan	2 240.596,00 zł.	
- Wykonanie	2 220.147,94 zł.	99,1%

Wydatek jest wynikiem realizacji inwestycji drogowej budowy dróg gminnych ul. Reja, Zarzecze i Wasilewskiego wraz z oświetleniem ulicznym. Miasto Tomaszów Lubelski otrzymało dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych w kwocie 879.710,00 zł., co stanowiło 50% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia. Inwestycja została zakończona i rozliczona.

Budowa drogi gminnej ul. bocznej Szopena

- Plan	33.000,00 zł.	
- Wykonanie	31.074,59 zł.	94,2%

Poniesione środki przeznaczone na wykup nieruchomości dla potrzeb budowy przedmiotowej drogi gminnej.

GOSPODARKA MIESZKANIOWA

Adaptacja budynku przy ul. Zamojskiej 27 na potrzeby budownictwa socjalnego

- Plan	110.000,00 zł.	
- Wykonanie	109.945,23 zł.	100,0%

Wydatki na rok 2019 obejmowały kontynuację realizacji rozbudowy budynku socjalnego przy ul. Zamojskiej 27 o 6 lokali socjalnych powiększających zasób mieszkaniowy naszej gminy. Dla przedmiotowego przedsięwzięcia otrzymano dotację z Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie w wysokości 170.475,00 zł.

Budynek wielorodzinny Nr 1 przy ul. Rybickiego

- Plan	396.500,00 zł.	
- Wykonanie	36.158,63 zł.	9,1%

Budynek wielorodzinny Nr 2 przy ul. Rybickiego

- Plan	1 400.000,00 zł.	
- Wykonanie	709.071,27 zł.	50,6%

Budynek wielorodzinny Nr 2 przy ul. Moniuszki

- Plan	1 000.000,00 zł.	
- Wykonanie	349.356,61 zł.	34,9%

Budynek wielorodzinny Nr 1 przy ul. Wyzwolenia

- Plan	6.000,00 zł.	
- Wykonanie	5.387,31 zł.	89,8%

Wykonane wydatki w roku 2019 obejmowały rozpoczęcie realizacji budowy trzech pierwszych budynków socjalnych na terenie naszego miasta przy udziale 40% środków z Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie. Niskie wykonanie wydatków jest

spowodowane opłaceniem faktur częściowych grudniowych dla poszczególnych budynków w terminie zgodnym z zapisami umownymi w styczniu 2020 roku. Procent realizacji wydatków przedstawiłby się następująco: 55,5%; 83,5%; 78,2%. Dodatkowym powodem niewykonania wydatków w tym paragrafie były ograniczenia dostaw materiałów budowlanych w okresach letnich. Wydatek czwartego budynku obejmował opłatę przyłączeniową do sieci gazowej. Wniosek aplikacyjny dla tego ostatniego budynku został złożony w I kwartale 2020 roku. Inwestycja jest i będzie realizowana w latach 2019-2021.

DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA

Przebudowa kaplicy na cmentarzu komunalnym

- Plan	3.500,00 zł.	
- Wykonanie	3.494,49 zł.	99,8%

Wydatkowana kwota została przeznaczona na opłatę przyłączeniową do sieci gazowej ze względu na planowaną zmianę systemu c.o. Realizacja pozostałych robót w 2020 roku.

ADMINISTRACJA PUBLICZNA

Rewitalizacja budynku przy ul. Lwowskiej 53

- Plan	110.000,00 zł.	
- Wykonanie	100.998,50 zł.	91,8%

Wydatkowana kwota została przeznaczona na wykonanie instalacji hydrantowej w budynku zgodnie z zaleceniami Państwowej Straży Pożarnej, wykonanie klimatyzacji w niektórych pomieszczeniach administracyjnych oraz przebudowę przyłącza wodociągowego do budynku. Prace zostały ukończone i rozliczone.

Budynek Urzędu Miasta ul. Lwowska 64

- Plan	38.600,00 zł.	
- Wykonanie	38.554,99 zł.	99,9%

Poniesione wydatki na rozbudowę instalacji c.o. do pomieszczeń izby pamięci „Smocza Jama” wraz z możliwością opomiarowania dostarczanego ciepła. Wykonanie tej instalacji było niezbędne po przekazaniu izby pamięci Powiatowi Tomaszowskiemu, który będzie ponosił środki związane z jego utrzymaniem.

Regionalne partnerstwo dla ucyfrowienia usług publicznych i partycypacji społecznej

- Plan	595.325,00 zł.	
- Wykonanie	549.521,61 zł.	92,3%

Poniesiony wydatek stanowi dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 do zakupu sprzętu do archiwizacji urzędu oraz innych jednostek budżetowych. Projekt pn. „Regionalne partnerstwo dla ucyfrowienia usług publicznych i partycypacji społecznej”, planowany do realizacji na podstawie art.33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. Projekt zakończony.

Regionalne partnerstwo dla ucyfrowienia usług publicznych i partycypacji społecznej

- Plan	105.058,00 zł.	
- Wykonanie	103.739,39 zł.	98,7%

Wydatek stanowi wkład własny Miasta Tomaszów Lubelski w realizację projektu pn. „Regionalne partnerstwo dla ucyfrowienia usług publicznych i partycypacji społecznej”, planowanego do realizacji na podstawie art.33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020.

OŚWIATA I WYCHOWANIE

Szkoła Podstawowa Nr 1 - drogi p.poż.

- Plan	277.000,00 zł.	
- Wykonanie	276.995,27 zł.	100,0%

Wydatkowana kwota na wykonanie parkingu przy Szkole Podstawowej Nr 1. Wydatek obejmował także sporządzenie dokumentacji technicznej tego zamierzenia. Inwestycja została zakończona.

Szkoła Podstawowa Nr 3 - przebudowa pomieszczeń kuchni

- Plan	84.000,00 zł.	
- Wykonanie	83.921,10 zł.	99,9%

Zadanie polegające na przebudowie pomieszczeń w budynku Szkoły Podstawowej Nr 3 przy ul. Żwirki i Wigury na potrzeby wykonania stołówki. Roboty zakończono zgodnie z umową.

Droga dojazdowa – Przedszkole Samorządowe Nr 1

- Plan	66.300,00 zł.	
- Wykonanie	66.204,75 zł.	99,9%

Poniesiony wydatek jest kontynuacją zadań naprawczych infrastruktury przy jednostkach oświatowych Miasta Tomaszów Lubelski. W drugiej połowie roku 2019 dokonano naprawy drogi dojazdowej przy budynku Przedszkola Samorządowego Nr 1. Zakończenie robót nastąpiło zgodnie z umową.

GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

- Plan	200.000,00 zł.	
- Wykonanie	198.584,64 zł.	99,3%

Plan wydatków obejmował kontynuację zapisów Planu Gospodarki Niskoemisyjnej w zakresie wymiany źródeł ciepła w budynkach osób fizycznych na terenie naszej gminy. Miasto Tomaszów Lubelski w tym zakresie dofinansowuje mieszkańców w wysokości 50% (nie więcej jak 5.000 zł.) wartości wymiany pieca na ekologiczne źródła energii. Realizacja tego przedsięwzięcia sukcesywnie na podstawie złożonych wniosków.

Przebudowa oświetlenia przy ul. Lwowskiej

- Plan	36.900,00 zł.	
- Wykonanie	36.900,00 zł.	100,0%

Wydatek przeniesiony z roku 2018 z uwagi na konieczność podpisania aneksu w zakresie terminu wykonania. Dokumentacja realizowana wspólnie z Rejonem Energetycznym w Tomaszowie Lubelskim. Zmiana terminu jest wynikiem wcześniejszego przesunięcia przez Rejon Energetyczny. Realizacja robót przygotowawczych w postaci dokumentacji projektowej została zakończona w roku 2019.

Oświetlenie placu zabaw przy ul. Aleja Południowa / Roztocze

- Plan	58.557,00 zł.	
- Wykonanie	58.442,00 zł.	99,8%

Wydatek obejmował kolejny etap realizacji prac przy placu zabaw przy ul. Aleja Południowa. W roku 2019 wykonano oświetlenie terenu. Inwestycja zakończona i rozliczona.

Oświetlenie terenu Przedszkola Samorządowego Nr 5

- Plan	52.522,00 zł.	
- Wykonanie	52.441,80 zł.	99,8%

Poniesione wydatki obejmują przebudowę oświetlenia terenu Przedszkola Samorządowego Nr 5 przy ul. Moniuszki. Podobne działania są realizowane corocznie przy kolejnych placówkach oświatowych. Inwestycja została zakończona i rozliczona.

Przebudowa oświetlenia drogowego przy ul. Plater, Wallenroda, Karpińskiego

- Plan	283.500,00 zł.	
- Wykonanie	283.485,68 zł.	100,0%

Wydatkowane środki dotyczą przebudowy infrastruktury oświetlenia ulicznego przy ulicach w południowo-zachodniej części miasta. Zakres prac w 2019 roku obejmował wykonanie okablowania doziemnego oraz fundamentów słupów w 100% inwestycji, montażu kompletnej infrastruktury oświetlenia drogowego na odcinkach realizowanych wspólnie z Rejonem Energetycznym w Tomaszowie Lubelskim. Obecny etap został zakończony i rozliczony. Pozostała część możliwa do realizacji w roku 2020.

Przebudowa oświetlenia drogowego ul.29 Listopada i Grota Roweckiego

- Plan	2.900,00 zł.	
- Wykonanie	2.806,63 zł.	96,8%

Poniesiony wydatek związany z koniecznością rozpoczęcia robót z uwagi na kończący się termin ważności pozwolenia na budowę sieci energetycznej w tej części miasta. W roku 2019 wykonano odcinek planowanej sieci oświetlenia ulicznego przy ul. Grota Roweckiego. Pozostała część inwestycji będzie realizowana w latach przyszłych.

Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Dolnej w Tomaszowie Lubelskim

- Plan	830.000,00 zł.	
- Wykonanie	780.498,52 zł.	94,0%

Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Łaszczowieckiej w Tomaszowie Lubelskim od km 0+026 do km 0+569,10

- Plan	3 320.000,00 zł.	
- Wykonanie	3 279.920,00 zł.	98,8%

Wprowadzone wyżej wydatki obejmują zadania budowy kolektorów burzowych w ramach środków na przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych na rok 2019. Wykonano dwa odcinki kanalizacji burzowej przy ul. Dolnej i Łaszczowieckiej. Nasza gmina na ten cel otrzymała dofinansowanie z budżetu państwa w kwocie 3 146.400,00 zł.

Odnawialne źródła energii w Mieście Tomaszów Lubelski

- Plan	96.500,00 zł.	
- Wykonanie	96.046,00 zł.	99,5%

Poniesione wydatki na realizację przygotowań i wnioskowania o realizację projektu : Budowa mikroinstalacji na domach mieszkalnych i użyteczności publicznej w ramach działania 4.1 Wsparcie Wykorzystania OZE, RPO 2014-2020. W kwietniu br. nasze miasto otrzymało na ten projekt dofinansowanie w wysokości 3 109 428, 00 zł i przystąpiło do prac przygotowawczych.

Przebudowa Zielonego Rynku wraz z niezbędną infrastrukturą na targowisko "Mój Rynek"

- Plan	360.078,00 zł.	
- Wykonanie	360.077,98 zł.	100,0%

Poniesione wydatki stanowią dofinansowanie realizacji projektu ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Dofinansowanie tego przedsięwzięcia wyniosło 996.086,00 zł. Inwestycja zakończona i rozliczona.

Przebudowa Zielonego Rynku wraz z niezbędną infrastrukturą na targowisko "Mój Rynek"

- Plan	1 573.045,00 zł.	
- Wykonanie	1 569.921,34 zł.	99,8%

Wydatek obejmował wkład własny miasta w realizację robót przy projekcie przebudowy Zielonego Rynku. Inwestycja była realizowana w latach 2018-2019 przy udziale środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Miasto Tomaszów Lubelski otrzymało z początkiem roku 2020 dofinansowanie w kwocie 996.086,00 zł.

Modernizacja kompleksu sportowego OSiR „Tomasovia” obejmująca modernizację zdegradowanych budynków OSiR „Tomasovia” oraz remontu budynku hali sportowej OSiR z zapleczem administracyjno-socjalnym

- Plan	9 782.683,00 zł.	
- Wykonanie	7 695.759,97 zł.	78,7%

Wydatki obejmują dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 13: Infrastruktura społeczna, Działanie 13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich. Dla tego przedsięwzięcia miasto uzyskało dofinansowanie (Umowa o dofinansowanie RPLU.13.03.00-06-0001/19-00 z dnia 11.10.2019 r.) w ramach Osi Priorytetowej 13 Infrastruktura społeczna, Działanie 13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 / dofinansowanie z EFRR w kwocie 15 687.281,97 zł. W roku 2019 uzyskano dofinansowanie w kwocie 6 327.673,95 zł. ze środków EFRR oraz 1 480.418,07 zł. z budżetu państwa w ramach w/w umowy.

Modernizacja kompleksu sportowego OSiR „Tomasovia” obejmująca modernizację zdegradowanych budynków OSiR „Tomasovia” oraz remontu budynku hali sportowej OSiR z zapleczem administracyjno-socjalnym

- Plan	9 217.317,00 zł.	
- Wykonanie	7 688.232,40 zł.	83,4%

Ujęte w planie poniesione wydatki stanowią wkład własny naszego miasta w realizację projektu oraz Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej z Programu Rozwoju Ponadlokalnej Infrastruktury Sportowej - Pilotaż edycja 2017 / Umowa Nr 2017/0506/1111/SubA/DIS/PL z Ministerstwem Sportu i Turystyki / dotyczy dochodów z 2019 w kwocie 2 000.000,00 zł., a także Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Sportowa Polska - Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej / umowa Nr 2018/0951/1111/SubA/DIS/SP z dnia 31.12.2018 r. dla zadania Remont hali sportowej i zaplecza sanitarno-szatniowego przy Al. Sportowej w Tomaszowie Lubelskim w kwocie 225.000 zł. Dodatkowo wydatek obejmuje dofinansowanie w ramach środków z budżetu państwa zgodnie z umową nr 2018/0539/1574/DIS/BP z Ministerstwem Sportu i Turystyki z dnia 17.12.2018 r. w kwocie 1 500.000,00 zł.

KULTURA FIZYCZNA

Przebudowa toru narciarskiego wraz z niezbędną infrastrukturą w Tomaszowie Lubelskim

- Plan	21.200,00 zł.	
- Wykonanie	21.150,00 zł.	99,8%

Wydatkowane środki są wynikiem aplikowania do Ministra Sportu i Turystyki na przebudowę toru w ramach rozwoju bazy sportowej służącej klubom sportowym. Dofinansowanie w tym programie jest na poziomie do 50% kosztów kwalifikowanych. Wydatkowaną kwotę przeznaczono na opracowanie dokumentacji technicznej oraz uzgodnienia z Polskim

Związkiem Lekkoatletycznym. Nasza gmina jest obecnie po pierwszym przetargu publicznym, gdzie uzyskano kwotę znacznie przewyższającą możliwości budżetu miasta. Obecnie trwają prace nad zwiększeniem poziomu dofinansowania.

Budżet Obywatelski 2019 - Wypożyczalnia łyżworolek

- Plan	50.000,00 zł.	
- Wykonanie	49.994,00 zł.	100,0%

Wydatkowana kwotę przeznaczono realizację wypożyczalni łyżworolek dla mieszkańców Tomaszowa Lubelskiego przy torze wrotkarskim w ramach Budżetu Obywatelskiego tj. 80 par łyżworolek i regał 5P. Przedsięwzięcie zakończone.

OCHRONA ZDROWIA

- Plan	687.000,00 zł.	
- Wykonanie	687.000,00 zł.	100,0%

Poniesiony wydatek to dotacja celowa dla Powiatu Tomaszowskiego z przeznaczeniem na realizację projektu "Utworzenie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego wraz z wyposażeniem w sprzęt medyczny na bazie istniejącej izby przyjęć oraz budowie lądowiska dla śmigłowców ratownictwa medycznego w Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Tomaszowie Lubelskim. Dla tego celu podjęto Uchwałę Rady Miasta Tomaszów Lubelski Nr VII/76/2019 z dnia 12.04.2019 r. Dotacja została przekazana do Powiatu Tomaszowskiego 9 maja 2019 roku.

3.3 Realizacja Budżetu Obywatelskiego.

Decyzją Radnych Miasta Tomaszów Lubelski na realizację IV edycji Budżetu Obywatelskiego w Tomaszowie Lubelskim w budżecie miasta na 2019 rok zaplanowano kwotę 200 000,00 zł.

Na podstawie uchwały w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Tomaszowa Lubelskiego na temat Budżetu Miasta Tomaszów Lubelski ogłoszono nabór wniosków na realizację zadań w ramach BO w 2019 r. W odpowiedzi na ogłoszenie wpłynęło 11 ofert na realizację zadania. Powołany zarządzeniem burmistrza zespół weryfikacyjny, po przeprowadzeniu dwukrotnej oceny formalnej i merytorycznej, zakwalifikował do głosowania 9 projektów.

W czwartej edycji Budżetu swój głos na projekty oddało łącznie 4264 mieszkańców do realizacji wybrano pięć, niżej wymienionych, przedsięwzięć na ogólną kwotę 199 929,29 zł.

	Dane wnioskodawcy	Tytuł zadania	Streszczenie wniosku	Liczba uzyskanych głosów
1	Swietłana Karczewska - Lipowicz	TU jest moje miejsce, TU jest mój drugi dom	Dostarczenie usług kulturalnych dla mieszkańców miasta.	979
2	Waldemar Kołcun	Wypożyczalnia łyżworolek dla mieszkańców Tomaszowa Lubelskiego przy torze wrotkarskim	Stworzenie wypożyczalni sprzętu dla mieszkańców Miasta Tomaszów Lubelski do uprawiania jazdy szybkiej na wrotkach.	786

3	Janina Krawczyk	Seniorzy mieszkańcom miasta	Organizacja czasu wolnego i integracja społeczeństwa lokalnego poprzez organizację szeregu imprez kulturalnych połączonych z profilaktyką raka piersi.	487
4	Bartłomiej Drabik	Dofinansowanie działalności koncertowej i edukacyjnej Orkiestry Dętej OSP w Tomaszowie Lubelskim	Organizowanie licznych koncertów i warsztatów muzycznych dla mieszkańców miasta.	461
5	Agata Zakrzewska	Tomaszowskie smaki	Utworzenie pracowni kulinarnej w Tomaszowskim Domu Kultury oraz organizacja pikniku integracyjnego dla mieszkańców Tomaszowa Lubelskiego	418

IV. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

4.1 Informacja dotycząca gruntów miasta

Miasto Tomaszów Lubelski według ewidencji gruntów będących własnością Miasta posiada ogółem 227,10 ha w tym :

- grunty rolne : 61,5 ha,
- działki budowlane : 3,7 ha,
- tereny rekreacyjne : 6,6 ha,
- pozostałe 155,3 ha.

Ponadto w posiadaniu Miasta są :

- lasy 18 ha,
- parki 4,4 ha

oraz 34,5 ha gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste.

W roku 2019 Miasto sprzedało :

4 działki o łącznej powierzchni 0,2616 ha na kwotę 442 924,00 zł

skomunalizowało 3 działki o pow. 0,5375 ha

W roku 2019 Miasto nabyło grunty pod budowę drogi przy ul. Króla Zygmunta (o pow.0,0141 ha za kwotę 15 023,00 zł).

W roku 2019 z mocy prawa uległo przekształceniu prawo użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych na cele mieszkaniowe w prawo własności nieruchomości 106 działek o powierzchni ogólnej 13,4ha. Dochód z przekształcenia wyniósł 85 155,07 zł. Miasto posiada 34,5 ha gruntów oddanych w wieczyste użytkowanie.

Gminnym zasobem nieruchomościami zarządza Miasto, a bezpośrednio Wydział Gospodarki Komunalnej.

Miasto posiada 47,3 km dróg utwardzonych. Drogami miejskimi i wewnętrznymi zarządza Miejski Zarząd Dróg.

4.2 Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Miasto Tomaszów Lubelski, zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, gospodaruje zasobem nieruchomości m.in. poprzez wydzierżawianie, wynajmowanie i użyczenie nieruchomości wchodzących w skład zasobu.

1. W roku 2019 powierzchnia gruntów, które znajdowały się w dzierżawie wynosiła:
 - na cele ogrodnicze i rolnicze 2,22 ha;
 - na cele przemysłowo-usługowo-handlowe 1,21 ha;
 - pod garaże i na cele dojazdowe 2473 m²;
 - na cele budowy Akademii Sztuk Walki TKKT 2094 m²;
 - pod farmy fotowoltaiczne 6,49 ha.
2. W roku 2019 powierzchnia wynajmowanych lokali wynosiła 1525,71 m².
3. W roku 2019 powierzchnia gruntów będących użyczeniu wynosiła 15,88 ha.
4. Dochody otrzymane w 2019 roku z tytułu dzierżawy i najmu wyniosły 662 662,00 zł.

Informacja o stanie mieszkalnictwa komunalnego

1. Mieszkaniowy zasób gminy

Lokale stanowiące własność gminy tworzą mieszkaniowy zasób gminy Miasta Tomaszów Lubelski. Każde mieszkanie bez względu na jego wyposażenie, standard, w tym również socjalne jest mieszkaniem komunalnym.

Na mieszkaniowy zasób Miasta Tomaszów Lubelski składa się 241 lokali mieszkalnych i socjalnych o łącznej powierzchni użytkowej 9.493,61 m².

Znajdujące się w zasobie mieszkaniowym lokale mieszkalne podzielone są na pięć kategorii, oraz na lokale socjalne tj. :

- Kategoria mieszkania I – 66 mieszkań o łącznej powierzchni 2.841,15 m² - mieszkania z pełnym wyposażeniem ze stawką czynszu 4,55 zł. za 1 m².
- Kategoria mieszkania II – 10 mieszkań o łącznej powierzchni 381,48 m² - mieszkania z pełnym wyposażeniem bez centralnego ogrzewania ze stawką 4,20 zł. za 1 m².
- Kategoria mieszkania III – 30 mieszkań o łącznej powierzchni 1.410,03 m² - mieszkania z łazienką i wc bez centralnego ogrzewania i gazu ze stawką 3,85 zł. za 1 m².
- Kategoria mieszkania IV – 5 mieszkania o łącznej powierzchni 204,12 m²- mieszkania tylko z wc lub łazienką ze stawką 2,80 zł. za 1 m².
- Kategoria mieszkania V – 55 mieszkań o łącznej powierzchni 2.532,99 m² - mieszkania tylko z wod.-kan. ze stawką 2,45 zł za 1 m².
- Lokale socjalne – 75 lokali o łącznej powierzchni 2.123,84 m² ze stawką 1,22 zł. za 1 m².

Lokal socjalny jest to lokal nadający się do zamieszkiwania ze względu na wyposażenie i stan techniczny, którego powierzchnia pokoi przypadająca na członka gospodarstwa domowego najemcy nie może być mniejsza niż 5 m², a w przypadku jednoosobowego gospodarstwa domowego 10 m², przy czym lokal ten może być o obniżonym standardzie.

Lokal socjalny przydzielany jest osobie, która nie ma tytułu prawnego do lokalu, czyli nie ma zabezpieczonych potrzeb mieszkaniowych a znajduje się w trudnej sytuacji materialnej. Lokal socjalny może również być przydzielony osobie, która jest osobą bezdomną, utraciła mieszkanie wskutek klęski żywiołowej a także osobie, która nabyła takie prawo na podstawie orzeczenia sądowego.

W lutym 2019 roku zostało oddanych do użytku 6 nowych lokali socjalnych położonych przy ulicy Zamojskiej 27 o powierzchni użytkowej 146,40 m², w tym powierzchni mieszkalnej 126,50 m². Do tych mieszkań zostali przekwaterowani mieszkańcy budynków położonych przy ulicy Wyzwolenia 140 i Moniuszki 86, budynki te zostały rozebrane. Aktualnie na tym terenie jest prowadzona budowa jednego budynku mieszkalnego. Po zakończeniu budowy powstanie 15 lokali socjalnych.

Lokale socjalne znajdujące w zasobie mieszkaniowym gminy

Lp.	Adres	Powierzchnia użytkowa	Izby
1.	J. Piłsudskiego 17/3	36,08	2
2.	J. Piłsudskiego 17/5	30,00	1
3.	Al. Sportowa 3/8	16,30	1
4.	Al. Sportowa 5/1	39,00	2

5.	Al. Sportowa 5/2	15,20	1
6.	Al. Sportowa 5/5	22,61	2
7.	Al. Sportowa 5/6	53,04	3
8.	Al. Sportowa 5/8	31,25	2
9.	Al. Sportowa 5/10	26,96	2
10.	Al. Sportowa 7/2	26,14	2
11.	Al. Sportowa 7/5	26,15	2
12.	Al. Sportowa 7/6	23,77	2
13.	Al. Sportowa 7/9	23,77	2
14.	Al. Sportowa 7/10	23,77	2
15.	J. Rybickiego 19/5	42,40	2
16.	J. Rybickiego 19/14	14,00	1
17.	J. Rybickiego 19/23	62,10	3
18.	J. Rybickiego 19/27	17,50	1
19.	J. Rybickiego 26/2	13,50	1
20.	J. Rybickiego 26/6	45,45	2
21.	J. Rybickiego 26/9	42,90	2
22.	J. Rybickiego 26/10	19,00	1
23.	Brygady 3/3	39,30	2
24.	Sienkiewicza 35/1	74,15	3
25.	Starocerkiewna 2/3	29,00	3
26.	Staffa 3/1	37,00	2
53.	Rolnicza 15/ 1-27	872,30	60
75.	Zamojska 27 /1-22	421,10	33
Razem		2123,84	142

**Lokale będące własnością Miasta Tomaszów Lubelski
położone w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych**

Lp.	Adres	Ilość lokali	m2
1.	Króla Zygmunta 5	4	159,02
2.	Króla Zygmunta 7	5	216,05
3.	M.C. Skłodowskiej 48A	7	300,43
4.	M.C. Skłodowskiej 48B	9	474,60
5.	J. Piłsudskiego 2	4	134,96
6.	J. Piłsudskiego 3	2	66,20
7.	J. Piłsudskiego 5	1	39,00
8.	J. Piłsudskiego 7	3	138,13
9.	Kościelna 1	2	105,50
10.	Andersa 8	2	107,90
11.	Andersa 10	1	45,91
12.	Andersa 12	3	105,79
13.	Rogózieńska 7	4	172,12
14.	Rogózieńska 11	3	94,17
15.	Al. Sportowa 1	1	57,60

16.	Rejtana 3	1	34,05
17.	Rejtana 5	3	147,40
18.	Rejtana 7	2	57,60
19.	Rejtana 9	8	305,18
20.	Rejtana 11	2	59,09
21.	Rejtana 13	1	40,04
22.	Ligowskiego 30	2	127,30
23.	Rolnicza 28	1	31,2
24.	Zamojska 19 – współwłasność	1	25,00
25.	Kościelna 10 - współwłasność	3	129,05
Ogółem		71	3019,24

2. Koszty i wpływy oraz zaległości czynszowe

W 2019 roku na koszty związane z utrzymaniem lokali komunalnych i socjalnych zaplanowano:

1. Fundusz remontowy od lokali Gminy Miejskiej w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych - 110.000,00 zł.
 2. Koszty bieżących, drobnych remontów i konserwacji - 40.000,00 zł.
 3. Koszty remontów budynków i lokali Gminy Miejskiej - 30.000,00 zł.
 4. Koszty eksploatacji budynków i lokali będących własnością Gminy Miejskiej i zaliczki na poczet Wspólnot Mieszkaniowych za lokale Gminy Miejskiej - 430.000,00 zł.
 5. Koszty wynagrodzenia z tytułu administrowania i zarządzania lokalami, budynkami Miasta - 225.000,00 zł.
 6. Koszty związane z refundacją za nieściągalne czynsze - 20.000,00 zł.
- Łączne planowane koszty za 2019 r. - 855.000,00 zł.

Wpływy planowane na 2019 r.

Przewidywane wpływy z lokali mieszkalnych i użytkowych za 2019 r. - 1.150.000,00 zł.

Rzeczywiste koszty utrzymania wyniosły: 651.612,16zł a wpływy: 876.548,46 zł.

Bardzo poważnym problemem miasta jest nie wywiązywanie się z obowiązków najemcy przez bardzo dużą grupę najemców lokali mieszkalnych i socjalnych, tj. nie opłacanie czynszu a w związku z tym posiadanie bardzo dużych zaległości czynszowych.

Na koniec 2019 r. zaległości czynszowe wynosiły 270.874,58 zł., z czego:

- do 30 dni zaległości wynosiły 4.311,33 zł.
- do 90 dni zaległości wynosiły 7.792,33 zł.
- do 180 dni zaległości wynosiły 8.259,62 zł.
- do 360 dni zaległości wynosiły 13.976,50 zł.
- powyższej 360 dni zaległości wynosiły 236.535,04 zł.

Zarządca do wszystkich najemców, którzy posiadają zaległości wysyła upomnienia, monity a sprawy dłużników, którzy mają znaczne zadłużenia kieruje do sądu.

Z uwagi, iż zaległości pewnej grupy najemców są bardzo duże w stosunku do tych najemców po wyczerpaniu wszelkich procedur podejmowane są czynności prawne. Do tych osób kierowane są pisma wzywające do uregulowania posiadanych zaległości w terminie

miesięcznym (ustawowym), a po tym terminie w przypadku nieuregulowania zaległości sprawy kierowane są na drogę postępowania sądowego.

3. Potrzeby remontowe i plan na 2019 rok

Zestawienie potrzeb remontowych w lokach komunalnych

(w oparciu o wnioski mieszkańców)

Lp.	Zakres rzeczowy	Ilość
1.	Wymiana stolarki okiennej	53 szt.
2.	Wymiana drzwi zewnętrznych	10 szt.

Zestawienie potrzeb remontowych w budynkach komunalnych

Większość budynków będących własnością Gminy Miejskiej są budynkami, które zostały wybudowane przed 1945 rokiem, ich stan techniczny wymaga gruntownych remontów.

Budynki wymagające dużego zakresu remontu (izolacje pionowe, odwodnienia, wymiana podwalin, elewacji, docieplenia, konstrukcji dachowych i dachy, instalacje):

- Al. Sportowa 3
- Al. Sportowa 5
- Al. Sportowa 7
- J. Rybickiego 19
- J. Rybickiego 26
- Brygady 3
- J. Piłsudskiego 17
- Lwowska 3
- Lwowska 7
- Lwowska 10
- Moniuszki 11
- Starocerkiewna 2

W 2019 roku rozebrane zostały dwa budynki mieszkalne tj.:

- Moniuszki 86
- Wyzwolenia 140

W kolejnych latach przeznaczone są do rozbiórki kolejne budynki:

- Al. Sportowa 3
- Al. Sportowa 5
- Al. Sportowa 7.

Z wyżej wymienionych budynków część poddanych zostanie generalnym remontom tj.:

- J. Rybickiego 19
- J. Rybickiego 26
- Brygady 3

W 2019 roku do planu remontów lokali i budynków z uwagi na planowaną budowę budynków socjalnych przy ulicy Wyzwolenia i Al. Sportowa nie zostały wprowadzone żadne remonty. Prowadzone były tylko remonty w nagłych przypadkach i zabezpieczenia.

4. Zaspokojone potrzeby mieszkaniowe mieszkańców Miasta Tomaszów Lubelski

W 2014 r. zawarto 22 umowy najmu, w tym:

- 2 umowy najmu lokalu mieszkalnego,
- 1 umowa w wyniku zamiany,
- 14 umów na lokal socjalny (w tym 1 eksmisja),
- 5 umów najmu zawarto w wyniku wstąpienia w stosunek najmu.

W 2015 r. zawarto 55 umów najmu, w tym:

- 4 umowy najmu lokalu mieszkalnego,
- 8 umów w wyniku zamiany,
- 37 umów na lokal socjalny,
- 6 umów najmu zawarto w wyniku wstąpienia w stosunek najmu.

W 2016 r. zawarto 15 umów najmu, w tym:

- 2 umowy najmu lokalu mieszkalnego,
- 2 umowy w wyniku zamiany,
- 6 umów na lokal socjalny (w tym 1 eksmisja z lokalu spółdzielczego),
- 5 umów najmu zawarto w wyniku wstąpienia w stosunek najmu.

W 2017 r. zawarto 29 umów najmu, w tym:

- 3 umowy najmu lokalu mieszkalnego,
- 25 umów na lokal socjalny (w tym 1 eksmisja z lokalu mieszkalnego),
- 1 umowa najmu zawarta w wyniku wstąpienia w stosunek najmu.

W 2018 r. zawarto 46 umów najmu, w tym:

- 3 umowy najmu lokalu mieszkalnego,
- 39 umów na lokal socjalny,
- 4 umowy najmu zawarto w wyniku wstąpienia w stosunek najmu.

W 2019 r. zawarto 18 umów najmu, w tym:

- 16 umów na lokal socjalny,
- 2 umowy najmu zawarto w wyniku wstąpienia w stosunek najmu.

5. Potrzeby mieszkaniowe

Zapotrzebowanie na lokale mieszkalne w oparciu o aktualną listę osób zakwalifikowanych do zawarcia umowy lokalu mieszkalnego

L.p	Wielkość rodziny	Liczba rodzin	Wielkość mieszkania			
			M-1	M-2	M-3	M-4
1.	7-osobowa	1				1
2.	5-osobowa	1				1
3.	3-osobowa	7		7		
4.	2-osobowa	8		8		
5.	1-osobowa	6	6			
Razem:		23	6	15	0	2

W lokalu mieszkalnym powinno być zapewnione minimum 10 m² powierzchni pokoi, a w wypadku gospodarstwa jednoosobowego 20 m² - bez kuchni i pomieszczeń przynależnych

**Zapotrzebowanie na lokale socjalne w oparciu o aktualną listę osób
zakwalifikowanych do zawarcia umowy lokalu socjalnego**

L.p.	Wielkość rodziny	Liczba rodzin	Wielkość mieszkania		
			M-1	M-2	M-3
1.	7- osobowa	1			1
2.	5- osobowa	4			4
3.	4-osobowa	6			6
4.	3-osobowa	3		3	
5.	2-osobowa	18		18	
6.	1-osobowa	20	20		
Razem:		52	20	21	11

W lokalu socjalnym powinno być zapewnione minimum 5 m² powierzchni pokoi, bez kuchni i pomieszczeń przynależnych.

Powyższe dane dotyczą grupy osób zakwalifikowanych na listę przydziałów. Faktyczne zapotrzebowanie jest znacznie wyższe, gdyż nie wszystkie wnioski o przydział lokali są zakwalifikowane. Grupa osób, których wnioski nie są zakwalifikowane są nadal osobami ubiegającymi się o przydział lokalu. Średnio rocznie o przydział bądź zamianę lokalu z zasobu mieszkaniowego miasta ubiega się około 25 rodzin.

Ponadto zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz.1182 j.t.) obowiązek zabezpieczenia lokalu socjalnego ciąży na gminie właściwej ze względu na miejsce położenia lokalu podlegającego opróżnieniu, w przypadku nałożenia tego obowiązku przez sąd. Aktualnie trzy takie rodziny oczekują na realizację wyroku. Jednak lokal socjalny musi być zabezpieczony przez Miasto Tomaszów Lubelski zgodnie z wyrokami sądowymi, dla rodzin zamieszkujących w lokalach spółdzielni mieszkaniowej.

Z tego tytułu tj. za niedostarczenie lokalu socjalnego Miasto Tomaszów Lubelski na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej co miesiąc płaci odszkodowanie w wysokości ok. 1.200,00 zł.

6. Polityka czynszowa

Stan techniczny budynków komunalnych oraz mieszkań w nich położonych wymaga stale dużych nakładów finansowych. Miasto od wielu lat z uwagi na ograniczone środki finansowe prowadziło remonty kapitalne budynków w ograniczonym zakresie.

Dodatkowo zaangażowanie się Wspólnot Mieszkaniowych w prace remontowe na budynkach Wspólnot Mieszkaniowych powodowały, że znaczna część środków finansowych przekazywana była i jest na konta wspólnot jako zaliczki na utrzymanie powierzchni wspólnej i na fundusz remontowy za lokale komunalne położone w budynkach wspólnot.

Od stycznia 2018 r. maksymalna stawka czynszu wynosi 4,55 zł., natomiast stawka czynszu za lokal socjalny wynosi 1,22 zł.

Obecne opłaty czynszowe nie zapewniają możliwości zgromadzenia wystarczających środków finansowych na prawidłowe gospodarowanie zasobami Miasta Tomaszów Lubelski, jedynie do bieżącego ich utrzymania oraz do przeprowadzenia remontów zagrażających mieniu i życiu. Konieczne staje się zatem optymalne podnoszenie czynszu, do takiego poziomu aby przynajmniej zbliżyć się do samofinansowania nakładów niezbędnych do utrzymania zasobów mieszkaniowych w stanie przynajmniej nie pogarszającym się.

W przyszłości należy sukcesywnie przystępować do rozbiórek budynków deficytowych tj. o złym stanie technicznym, zagrażającym bezpieczeństwu mieszkańców, o niskich wpływach z czynszów i szczególnie wysokich kosztach eksploatacji, w których przeprowadzenie remontu kapitalnego jest nieopłacalne. Takie działania są już podejmowane: lokatorzy z budynków przy ulicy Staszica 13 i Klasztorna 2 zostali wykwaterowani, a budynki zostały sprzedane w drodze przetargu. W 2019 roku rozebrano dwa budynki przy ulicy Moniuszki 86 i Wyzwolenia 140. Lokatorzy zostali przekwaterowani do budynku przy ul. Zamojskiej 27. W kolejnych latach planowane są rozbiórki trzech budynków przy ulicy Aleja Sportowa 3, 5 i 7.

Należałoby również zaplanować większe środki finansowe na remonty generalne budynków, aby uniknąć dalszej destrukcji budynków. Do takich budynków należą budynki położone przy ulicy Brygady 3, J. Rybickiego 19 i 26 – w których planowany jest remont, jak również budynki przy ulicach J. Piłsudskiego 17, Lwowskiej 3, 7 i 10, Moniuszki 11. Należałoby przyjęc zasadę wykonywania remontu generalnego 1 budynku mieszkalnego komunalnego rocznie.

7. Zmniejszenie zasobu mieszkaniowego

W 2014 r. łącznie sprzedano 22 lokale, w tym:

Lp.	Adres	Ilość sprzedanych
1.	J. Piłsudskiego 2	1
2.	Rogózieńska 7	1
3.	J. Piłsudskiego 3	2
4.	Andersa 12	6
5.	Kr. Zygmunta 5	2
6.	Kr. Zygmunta 7	1
7.	Rolnicza 28	2
8.	M.C. Skłodowskiej 48 A	2
9.	M.C. Skłodowskiej 48 B	2
10.	Rejtana 5	3
Razem		22

W 2015 r. łącznie sprzedano 6 lokali, w tym:

Lp.	Adres	Ilość sprzedanych
1.	Ligowskiego 30	1
2.	Al. Sportowa 1	1
3.	J. Piłsudskiego 3	2
4.	Kr. Zygmunta 7	2
Razem		6

W 2016 r. łącznie sprzedano 6 lokali, w tym:

Lp.	Adres	Ilość sprzedanych
1.	Kr. Zygmunta 7	2
2.	M.C. Skłodowskiej 48 B	2
8.	Rolnicza 28	2
Razem		6

W 2017 r. nie sprzedano żadnego lokalu.

W 2018 r. łącznie sprzedano 11 lokali, w tym:

Lp.	Adres	Ilość sprzedanych
1.	M.C. Skłodowskiej 48 A	1
2.	M.C. Skłodowskiej 48 B	1
3.	Rolnicza 28	5
4.	Kościuszki 110	2
5.	Rejtana 5	1
6.	J. Piłsudskiego 7	1
Razem		11

W 2019 r. do chwili obecnej łącznie sprzedano 11 lokali, w tym:

Lp.	Adres	Ilość sprzedanych
1.	M.C. Skłodowskiej 48 B	1
2.	Al. Sportowa 6B	3
3.	J. Piłsudskiego 7	1
4.	Andersa 12	1
Razem		6

8. Zamierzenia na lata 2019-2020

W zakresie budownictwa komunalnego w 2019 roku rozpoczęto budowę trzech budynków mieszkalnych, w których powstanie 50 lokali socjalnych na ogólną powierzchnię użytkową 1.777,75 m².

W wyniku prowadzonej inwestycji powstanie:

- przy ulicy Aleja Sportowa - J. Rybickiego – dwa budynki o powierzchni użytkowej 1.018,76 m² z 35 lokalami socjalnymi oraz Dziennym Domem Seniora z terminem zakończenia jeden budynek w III kwartale 2020 r. i drugi budynek w II kwartale 2021 r.,
- przy Moniuszki – Wyzwolenia – jeden budynek z 15 lokalami socjalnymi z terminem zakończenia budowy w III kwartale 2020 r.

Planowana jest jeszcze budowa drugiego budynku przy Moniuszki – Wyzwolenia wyniku, której powstaną lokale socjalne o powierzchni użytkowej 801,87 m², 2 mieszkania chronione o powierzchni użytkowej 95,70 m² oraz Centrum Aktywacji Lokalnej. Inwestycje te wpłyną na znaczną poprawę sytuacji mieszkaniowego zasobu Miasta Tomaszów Lubelski.

V. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

5.1 Strategia rozwoju lokalnego Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2017-2022

Strategia Rozwoju Lokalnego Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2017-2022 jest dokumentem komplementarnym z Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2017-2022. Zarówno przyjęty horyzont czasowy, jak również wybrane projekty inwestycyjne są spójne w obu dokumentach. Sytuacja ta jest wynikiem przemyślanej strategii wielopłaszczyznowych działań miasta zmierzających do jego spójnego i skutecznego rozwoju. Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji stanowiło istotny czynnik, definiujący nowy sposób wyznaczania strategicznych kierunków rozwoju miasta. Kluczowe elementy tego procesu to: bezpośrednie włączenie mieszkańców w planowanie zadań inwestycyjnych oraz komplementarność działań w różnych obszarach funkcjonowania miasta.

Niniejsza strategia wyznacza podstawowe kierunki rozwoju przy uwzględnieniu istotnych aspektów demograficznych, społecznych oraz gospodarczych. Dokument stanowi plan systemowego działania, obecnych oraz przyszłych władz samorządowych, w oparciu o atuty i słabości wewnętrzne oraz uwzględniający szanse i zagrożenia płynące ze stale zmieniającego się otoczenia zewnętrznego miasta. Strategia ułatwi lokalnym władzom racjonalne organizowanie działań oraz rozwiązywanie napotykanym problemów społecznych, gospodarczych oraz ekologicznych.

Cel strategiczny 1. Poprawa warunków życia mieszkańców Tomaszowa Lubelskiego

Ważnym czynnikiem wpływającym na komfort i jakość życia mieszkańców jest stan infrastruktury technicznej, m.in. infrastruktury drogowej i tej, która wpływa bezpośrednio na bezpieczeństwo mieszkańców miasta. Miasto Tomaszów Lubelski sukcesywnie modernizuje i rozbudowuje sieci infrastruktury technicznej. Jest to od lat jeden z głównych priorytetów działań inwestycyjnych podejmowanych na terenie miasta. Szybki rozwój gospodarczy regionu oraz poprawiająca się stopniowo sytuacja bytowa mieszkańców generują nowe potrzeby w zakresie modernizacji istniejących sieci w ramach gospodarki komunalnej. Dlatego też, ten aspekt jest podjęty również w niniejszej aktualizacji Strategii Rozwoju Lokalnego jako priorytet dla kolejnych inwestycji miejskich w najbliższych latach.

Cel strategiczny 2. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Tomaszowa Lubelskiego

Niewątpliwie Miasto Tomaszów Lubelski posiada duży potencjał turystyczny. Wynika to przede wszystkim z atrakcyjnego położenia geograficznego w centrum Roztocza. Dzięki temu Tomaszów stanowi idealną „bazę wypadową” do eksploracji Roztocza i Puszczy Solskiej, ale również do jednodniowych wycieczek krajoznawczych do Lublina, Rzeszowa i Lwowa. Kolejnym atutem Tomaszowa Lubelskiego z zakresu turystyki jest jego dziedzictwo historyczno-kulturowe. W mieście jest wiele zabytków z różnych okresów historycznych, m.in. Kościół pw. Zwiastowania NMP, budynek tzw. „Czajni” z 1902 roku, gmach Powiatowego Sejmiku Tomaszowskiego, gmach obecnej Szkoły Muzycznej i wiele innych.

Cel strategiczny 3. Zwiększenie aktywności społecznej i gospodarczej mieszkańców

Remedium na negatywne tendencje społeczne w mieście (wysoki stopień migracji, bezrobocie, odsetek wykluczonych społecznie) jest ukierunkowanie działań na zwiększenie aktywności społecznej i gospodarczej mieszkańców. Przygotowanie infrastruktury na potrzeby

prowadzenia działalności gospodarczej jest warunkiem koniecznym do pobudzenia inicjatyw mieszkańców w kierunku rozwoju przedsiębiorczości. Zwiększenie dostępności do usług społecznych z wykorzystaniem potencjałów podmiotów ekonomii społecznej, już funkcjonujących i przyszłych, ma doprowadzić do pobudzenia społecznego i gospodarczego (m.in. nowe miejsca pracy) wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Działania te są immanentnym składnikiem określonych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2017-2022 działań. Odnoszą się one do osób zamieszkujących obszar miasta zdiagnozowany jako zdegradowany. Wybrane działania należy również rozciągnąć na pozostałych mieszkańców w celu ich aktywizacji w społecznym i gospodarczym.

Działania i projekty rozpoczęte w 2019 roku:

- 1. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na obszarze rewitalizacji (u zbiegu ulic Moniuszki i Wyzwolenia, osiedla Koszary).**
- 2. Poprawa warunków mieszkaniowych na Al. Sportowej/ul. Rybickiego oraz Moniuszki/Wyzwolenia poprzez budowę nowych komunalnych budynków mieszkalnych wraz z budową pomieszczeń na potrzeby nowych usług społecznych na obszarze rewitalizacji (Dzienny Dom Seniora, Centrum Aktywności Lokalnej).**
- 3. Poprawa warunków mieszkaniowych na terenie osiedla Koszary poprzez remont budynków komunalnych na ul. Rybickiego 26 i 19 oraz ul. Brygady 3.**

Przedsięwzięcie zbieżne z Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2017-2022, dla którego pozyskano środki zewnętrzne z Banku Gospodarstwa Krajowego na tworzenie lokali socjalnych. W ramach tego przedsięwzięcia powstaną lokale usługowe w postaci Dziennego Domu Seniora oraz Centrum Aktywności Lokalnej. Jak przedstawiono w opisie do Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2017-2022, budowa budynków socjalnych przy ul. Moniuszki i jednego przy ul. Rybickiego ma być zakończona zgodnie z umowami z wykonawcami do 31.08.2020 roku i drugiego przy ul. Rybickiego do dnia 17.03.2021 roku. Remonty budynków komunalnych zostaną przeprowadzone w latach kolejnych po uzyskaniu dofinansowania ze środków zewnętrznych.

- 4. Zwiększenie aktywności społecznej i gospodarczej poprzez nowe inwestycje na terenie OSiR „Tomasovia” (rozbudowa OSiR, kryta pływalnia, Akademia Aktywności).**

Rozpoczęta realizacja robót jest następstwem dwukrotnie przeprowadzonej procedury przetargowej, w wyniku której wybrano wykonawcę zadania z terminem realizacji do 15.10.2020 roku. Miasto Tomaszów Lubelski pozyskało dla tej inwestycji środki z Ministerstwa Sportu i Turystyki w kwocie 5 610 100 zł., 225 000 zł na remont obiektów OSiR oraz dodatkowe 1 500 000 zł na prace realizowane w 2018 roku, a także 1 500 000 na roboty budowlane realizowane w roku 2019. Przedsięwzięcie to jest elementem projektu pn. Modernizacja kompleksu sportowego OSiR „Tomasovia” obejmująca modernizację zdegradowanych budynków OSiR „Tomasovia” oraz remontu budynku hali sportowej OSiR z zapleczem administracyjno-socjalnym przy udziale środków Unii Europejskiej z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa na lata 2014-2020 / Oś Priorytetowa XIII Infrastruktura Społeczna, Działanie 13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich – umowa nr RPLU.13.03.00-06-0001/19-00 z dnia 11.10.2019 roku. Dofinansowanie w ramach tej umowy wynosi 15 687 281,97 zł ze środków europejskich oraz 2 476 909,60 zł dotacji celowej z budżetu państwa. Akademia Aktywności jako element projektu wnioskowanego do Ministerstwa Sportu i Turystyki będzie mogła być realizowana w latach 2020-2021 po uzyskaniu dofinansowania.

5. Budowa i modernizacja dróg gminnych, chodników na terenie miasta.

Realizacja przedsięwzięć w roku 2019 stanowiła kontynuację aplikowania o środki zewnętrzne z Funduszu Dróg Samorządowych, w ramach którego dokonano budowy dróg gminnych ul. M. Reja, Wasilewskiego oraz Zarzecze stanowiących uzupełnienie komunikacyjne w północno – zachodniej części miasta. Wartość tego zadania inwestycyjnego wyniosła 2 220 147,94 zł. z czego udział środków dotacji celowej w kwocie 879 710,00 zł. Zakres działań w obrębie infrastruktury drogowej jest uzupełniony działaniami Miejskiego Zarządu Dróg w Tomaszowie Lubelskim.

6. Rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnych na terenie miasta. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej, renowacje kanałów, budowa farmy fotowoltaicznej, modernizacja oczyszczalni ścieków.

Plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych dotyczy dwóch lat, to jest 2018 r. i 2021 r.

Zadania inwestycyjne ujęte w niniejszym planie wynikają w szczególności z:

- planowanego zakresu usług wodociągowo-kanalizacyjnych,
- przedsięwzięć rozwojowo-modernizacyjnych w poszczególnych latach,
- przedsięwzięć racjonalizujących zużycie wody oraz wprowadzanie ścieków,
- nakładów inwestycyjnych w poszczególnych latach,
- sposobów finansowania planowanych inwestycji.

Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółka z o.o. w Tomaszowie Lubelskim w latach 2018 - 2021 zaplanowało rozbudowę posiadanych urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na terenie miasta Tomaszowa Lubelskiego.

Rok obowiązywania taryfy 2019			
Lp.	Zadanie	Cel realizacji zadania	Źródło finansowania
1.	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę sieci wodociągowej oraz budowa sieci w ul. Zarzecze - II etap (od ul. M. Reja do ul. Wincentego Witosa)	Budowa sieci wodociągowej umożliwi dostawę wody dla potrzeb budownictwa mieszkaniowego	Środki własne
2.	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę sieci wodociągowej w ul. Wiejskiej	jednorodzinne lub wielorodzinne oraz zapewni ciągłość jej dostawy	
	Planowane nakłady na rok 2019		150 tys. zł

Rok obowiązywania taryfy 2019			
Lp.	Zadanie	Cel realizacji zadania	Źródło finansowania
1.	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę sieci kanalizacyjnej oraz budowa sieci w ul. Zarzecze - II etap (od ul. M. Reja do ul. Wincentego Witosa)	Przyłączenie do sieci kanalizacyjnej budynków mieszkalnych, ochrona środowiska	Środki własne, pożyczka z WFOŚiGW w Lublinie, dotacje z funduszy unijnych
2.	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę sieci kanalizacyjnej w ul. Wiejskiej		
3.	Zaprojektowanie i budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Rolniczej i ulicach przyległych		
4.	Wykonanie przebudowy sieci kanalizacji sanitarnej w ul. M. Dąbrowskiej		
Planowane nakłady na rok 2019			240 tys. zł

7. Przebudowa i rozbudowa systemu odprowadzenia i zagospodarowania wód opadowych.

Inwestycja pn. Odwodnienie skrzyżowania dróg ul. Zamojska - ul. Łaszczowiecka w kilometrze 0+250 - 0+430, poprzez przebudowę kanału burzowego przy ul. Zamojskiej w Tomaszowie Lubelskim – etap II kwota 2 029.735,05 zł. Wydatek obejmował realizację zadania publicznego w zakresie zagospodarowania wód opadowych z terenu naszej gminy. W roku 2018 otrzymano dotację z budżetu państwa w kwocie 1 329.000,00 zł. z programu przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych na realizację II etapu przebudowy kanału burzowego przy ul. Zamojskiej (w pasie drogi krajowej Nr 17), który odprowadza wody opadowe z północnej części miasta. Dokończenie tego przedsięwzięcia rozpoczętego w roku 2016 stanowi możliwość rozwoju sieci odprowadzenia i zagospodarowania wód opadowych z powierzchni terenów inwestycyjnych sytuowanych w tej części miasta. Miasto Tomaszów Lubelski w roku 2019 wykonywało zadania w zakresie gospodarki wodno – ściekowej poprzez budowę systemów zamkniętych kanalizacji deszczowej przy ul. Dolnej i Łaszczowieckiej. Wartość tych zadań wyniosła 4 060 418,52 zł. przy udziale środków z dotacji celowej na przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych w kwocie 3 146 400,00 zł. Dzięki temu przedsięwzięciu zostały zagospodarowane wody opadowe w północno – wschodniej części miasta (tereny przemysłowe) oraz w południowej części miasta (osiedle Norwida, ul. Dolna).

8. Modernizacja i rozbudowa sieci energetycznych i oświetlenia.

Finansowanie zadań z zakresu poprawy infrastruktury oświetlenia ulicznego ma na celu zmniejszenie nakładów na energię elektryczną oraz poprawę stanu bezpieczeństwa na terenie naszego miasta. W roku 2019 na realizację zadań w zakresie poprawy bezpieczeństwa publicznego obejmująca modernizacje oświetlenia drogowego wydatkowano kwotę

434 076,11 zł. Objęto realizacją budowy infrastruktury przy ul. Al. Południowa, terenu Przedszkola Samorządowego Nr 5, ulic Plater, Wallenroda, Karpińskiego.

9. Przebudowa Zielonego Rynku wraz z niezbędną infrastrukturą na Targowisko Mój Rynek

W roku 2019 ukończono realizację zadania i dokonano przekazania do użytkowania i administrowania Ośrodkowi Sportu i Rekreacji „Tomasovia”. Koszt realizacji tego zadania to 3 278 697,83 zł. przy udziale środków zewnętrznych w kwocie 996 087,00 zł.

5.2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski zatwierdzonego uchwałą Rady Miasta Nr XXXIX/429/2010 z dnia 26 marca 2010 r., zmienionej uchwałą Rady Miasta Nr XLII/465/2010 z dnia 11 czerwca 2010 r. oraz uchwałą Rady Miasta Nr VI/67/2019 z dnia 08 marca 2019 r.

Ostatnia ocena aktualności (art. 32 upzp) - Uchwała Nr XXVI/224/2016 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 25 listopada 2016 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski

5.3 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Ostatnia ocena aktualności została dokonana Uchwałą Nr XXVI/224/2016 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 25 listopada 2016 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski. Tereny na których obowiązują mpzp obejmują łącznie powierzchnię ok 150 ha, tj. 11% obszaru miasta.

Program opracowania mpzp - wieloletni program działań został określony w uchwale aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski Nr XXVI/224/2016 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 25 listopada 2016 r.

W roku 2019 prowadzono 7 postępowań o wydanie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz 57 o określenie warunków zabudowy.

5.4 Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2017-2022.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2017-2022 został opracowany na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, z późn. zm.) oraz według wytycznych ujętych w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 02.08.2016 r., Ministerstwa Rozwoju. Program rewitalizacji w sposób kompleksowy łączy sferę społeczną, gospodarczą, techniczną, przestrzenno-funkcjonalną i środowiskową. Jest skoncentrowany na celu wyprowadzenia obszaru zdegradowanego z zapaści oraz podniesienia jakości życia osób mieszkających i

funkcjonujących na wskazanym obszarze. Przeprowadzona rewitalizacja umożliwi wyprowadzenie obszaru ze stanu kryzysowego, zwiększy jego bezpieczeństwo i stworzy szansę na podniesienie rangi w oczach lokalnej społeczności. Proces rewitalizacji przedmiotowego obszaru ma w zamyśle stworzyć przyjazną i atrakcyjną przestrzeń do życia, aktywizacji społecznej i gospodarczej mieszkańców osiedla. Ma również przyczynić się do spadku bezrobocia poprzez utworzenie podmiotów aktywności społecznej. Działania rewitalizacyjne przyczynią się do stworzenia nowych miejsc zatrudnienia oraz przestrzeni spotkań, zdecydowanego poprawienia bezpieczeństwa, a w rezultacie poprawienia warunków życia wszystkich mieszkańców. Przeprowadzona rewitalizacja ma zwiększyć czytelność kompozycji przestrzennej terenu, poprawić jego funkcjonowanie, podnieść jakość infrastruktury technicznej, zwiększyć świadomość kształtowania zieleni wspólnej.

Działania podjęte w ramach rewitalizacji mają wpłynąć na postrzeganie rewitalizowanej przestrzeni i zmienić lub rozszerzyć ich dotychczasowe funkcje dostosowując je do nowych potrzeb w zakresie mieszkalnictwa, opieki nad osobami chorymi i starszymi, gospodarki oraz oświaty. Wprowadzenie w życie tej wizji stanie się przyczynkiem do zmniejszenia dysproporcji występujących pomiędzy rozwojem terenu rewitalizowanego a pozostałych terenów miasta, a także poprawienia postrzegania przedmiotowego obszaru przez mieszkańców miasta.

W roku 2019 trwały dalsze prace realizacji budowy budynków socjalnych z terminem ukończenia dwóch budynków do 31.08.2020 roku i jednego budynku przy ul. Rybickiego do dnia 17.03.2021 roku. Czwarty budynek przy ul. Wyzwolenia w kompleksie budynku przy ul. Moniuszki jest planowany do realizacji w latach przyszłych pod warunkiem otrzymania przez nasze miasto dofinansowania ze źródeł zewnętrznych. Obecnie trwają prace nad budową krytej pływalni z terminem zakończenia do 15.10.2020 roku w ramach projektu pn. Modernizacja kompleksu sportowego OSiR „Tomasovia” obejmująca modernizację zdegradowanych budynków OSiR „Tomasovia” oraz remontu budynku hali sportowej OSiR z zapleczem administracyjno-socjalnym. W roku 2019 zakończono prace remontu obiektów OSiR polegającego na poprawie wartości energetycznych, użytkowych i estetycznych obiektów poddanych modernizacji. Celem głównym tych inwestycji jest osiągnięcie celu strategicznego rewitalizacji jakim jest poprawa jakości życia mieszkańców oraz włączenie zdegradowanego obszaru miasta w główny nurt aktywności społecznej i ekonomicznej. Inne zadania inwestycyjne ujęte w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2017-2022 będą realizowane po uzyskaniu pozytywnych weryfikacji wniosków aplikacyjnych (np. Akademia Aktywności przy ul. Brygady w kompleksie OSiR, poprawa warunków mieszkaniowych na terenie osiedla Koszary poprzez remont budynków komunalnych). Inne działania rewitalizacyjne opierają się na działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim jako instytucji pierwszego kontaktu ze społecznym wykluczeniem oraz marginalizacją społeczną.

5.5 Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Tomaszów Lubelski.

W roku 2019 opracowano Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2019 – 2022 przyjęty Uchwałą nr VIII/79/2019 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 31.05.2019 roku.

I.p.	Miejscowość	ulica/określenie	nr	Zespół/obiekt pojedynczy	Datowanie
1	Tomaszów Lubelski	-	-	Układ urbanistyczny Tomaszowa Lubelskiego, wraz z pozostałościami obronnych wałów miejskich	ok. 1600 r.
2	Tomaszów Lubelski	ul. Lwowska	-	Grobowiec rodzinny Bujalskich i Bohlenów, na cmentarzu parafialnym	1885 r.
3	Tomaszów Lubelski	ul. Królewska	1	Kościół parafialny rzymsko-katolicki pw. Zwiastowania NMP wraz z wyposażeniem wnętrza; Cmentarz przykościelny wraz z drzewostanem; Dzwonnica	1727 r. – kościół, dzwonnica -XVIII w.
4	Tomaszów Lubelski	ul. 29 Listopada	-	Cerkiew prawosławna pw. św. Mikołaja z wyposażeniem wnętrza, zadrzewienie w gran. cmentarza cerkiewnego	1889 r.
5	Tomaszów Lubelski	ul. Lwowska	51 53 55	Zespół domów, wraz z częścią parcel i drzewostanem: Dom dra Cybulskiego Dom Wydziału Powiatowego Sejmiku Dom Związku Ziemiaków	1930– 1934 r./ 1925-1926 r./ 1930 r.
6	Tomaszów Lubelski	Rynek	15	Dom zw. „herbaciarnią”	90-te XIX w.
7	Tomaszów Lubelski	ul. Żwirki i Wigury	1	Dawna Szkoła Podstawowa, wraz z drzewostanem i otoczeniem, w gran. działki	1923-1925 r.

Tabela – Zabytki nieruchomości z terenu Miasta Tomaszów Lubelski objęte ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków prowadzonego przez Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków /wg Gminnego Programu opieki nad zabytkami Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2019-2022/

5.6 Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2016-2020.

Strategicznym celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) dla Miasta Tomaszów Lubelski jest wskazanie możliwości redukcji niskiej emisji do 2020 roku na jego obszarze. Za rok bazowy przyjęto emisję z 2014 roku, w stosunku do którego wyznaczono następujące cele:

- redukcja emisji gazów cieplarnianych do roku 2020 o 17,4%,
- zwiększenia do roku 2020 udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych do 15,7%
- redukcję do 2020 roku zużycia energii finalnej o 2,2%.

Realizacja celu głównego będzie możliwa dzięki realizacji następujących celów szczegółowych:

- redukcji zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej,
- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- ograniczenie emisji CO₂,
- kształtowanie postaw właściwych do osiągnięcia celów wśród mieszkańców Miasta, a szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

Potrzeba opracowania PGN wynika z podjęcia działań zmierzających do ograniczenia niskiej emisji. Zmiana ta powinna skutkować nie tylko korzyściami środowiskowymi ale przynosić równocześnie korzyści ekonomiczne i społeczne. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej tematycznie zbliżony jest do Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, określonym w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 z późn. zm.), a także jest ściśle powiązany z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.). Sporządzenie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej nie jest wymagane żadnym przepisem prawa. Zachętą do

realizacji celów wynikających z opracowanego PGN, mają być działania Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, pełniące rolę instytucji zarządzającej i wdrażającej Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ) na lata 2014 – 2020. Planuje się bowiem w sposób uprzywilejowany traktować gminy aplikujące o środki z programu krajowego POIiŚ na lata 2014– 2020 oraz z programów regionalnych na lata 2014 – 2020, które będą posiadać opracowane Plany Gospodarki Niskoemisyjnej.

W 2019 r. podjęto Uchwałę nr XII/132/2019 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 25 października 2019 roku w sprawie zmiany uchwały nr XX/168/2016 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 20 maja 2016 roku w sprawie przyjęcia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2016 – 2020. Uchwała miała na celu wprowadzenie do harmonogramu działań Planu, działania polegającego na wykonaniu geotermalnego otworu badawczego w celu rozpoznania i udokumentowania wód termalnych na terenie miasta Tomaszów Lubelski. W załączniku do uchwały nr XX/168/2016 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 20 maja 2016 roku w sprawie przyjęcia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2016 – 2020, wprowadzono następujące zmiany:

- dodano pkt.5.11 o treści „Energia geotermalna” i umieszczono w spisie treści dokumentu.
- w tabeli 6.1 umieszczono działanie nr 17 w zakresie zadań - wykonanie badawczego otworu geotermalnego.

Głównym obszarem problemowym w Tomaszowie Lubelskim jest niska emisja wynikająca głównie ze spalania węgla i innych paliw kopalnych oraz środków transportu. Na podstawie informacji zawartych w „Raporcie o stanie środowiska woj. lubelskiego w 2014 r. stwierdzono, że na obszarze Miasta Tomaszów Lubelski nie odnotowano przekroczenia norm emisji żadnych z badanych substancji.

Dotychczasowe działania w zakresie likwidacji emisji na terenie Tomaszowa Lubelskiego:

1. Udzielono dotacji celowej z budżetu Miasta Tomaszów Lubelski na realizację zadania w ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Tomaszów Lubelski, polegającej na trwałej likwidacji kotłów opalanych węglem i zamianę systemu ogrzewania na gazowe dla 87 budynków/lokali położonych w granicach administracyjnych miasta Tomaszów Lubelski. Łącznie dotacja udzielona z budżetu Miasta wyniosła 400 000 zł.
2. Poprawa efektywności energetycznej – modernizacja oświetlenia ulicznego z linii napowietrznej na linie kablowe z wykorzystaniem źródeł światła LED.

W wyniku realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej w Tomaszowie Lubelskim nastąpi zmniejszenie zużycia energii finalnej z 830 984 GJ do 811 760 GJ (o 2,2%), przy jednoczesnym wzroście udziału energii ze źródeł odnawialnych z 10,1% (84 044 GJ) w 2014 roku do około 15,7% (127 484 GJ) w 2020 roku. Podejmowane działania przyczynią się także do redukcji emisji CO₂ o 17,4% (15 533 t) w stosunku do 2014 roku. Przy realizacji planu brane będą pod uwagę uwarunkowania związane ze zrównoważonym rozwojem oraz zamówieniami publicznymi. Ze względu na przewidywany rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko dokumentu, nie występuje oddziaływanie skumulowane lub transgraniczne oraz nie występuje ryzyko dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska. Celem dokumentu jest bowiem upowszechnienie działań niskonakładowych o bardzo małej skali, które mogą zostać wdrożone przez indywidualne osoby i małe podmioty gospodarcze. Przy realizacji planu brane będą pod uwagę uwarunkowania związane ze zrównoważonym rozwojem oraz zamówieniami publicznymi. PGN przewiduje podjęcie przez Miasto Tomaszów Lubelski projektów zarówno

o charakterze inwestycyjnym, jak i nie inwestycyjnym, jednak stanowią one element przede wszystkim propagujący zachowania o charakterze prośrodowiskowym przez mieszkańców miasta. Żadne z działań ujętych w dokumencie nie jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko, a sam dokument nie wyznacza ram dla późniejszych realizacji innych przedsięwzięć (nieujętych w dokumencie), mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

5.7 Program Ochrony Środowiska dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025.

Program ochrony środowiska jest jednym z narzędzi służących do realizacji polityki ochrony środowiska, określonej w ustawie Prawo ochrony środowiska jako to zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Wyznacza on uwarunkowania dla realizacji przedsięwzięć mogących niekorzystnie wpływać na stan środowiska z uwzględnieniem założeń dokumentów strategicznych i programowych wyższego szczebla (krajowych, wojewódzkich i powiatowych) oraz dokumentów na poziomie gminy.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025 przedstawia wytyczne dla formułowania polityki ochrony środowiska na terenie Miasta Tomaszów Lubelski.

Program opracowano w celu:

- ograniczenia negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko naturalne,
- dążenia do sukcesywnej poprawy stanu środowiska na terenie gminy,
- racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska.

Program wyznacza priorytety ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych, jak również środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym także mechanizmy prawno – ekonomiczne.

Realizacja niniejszego dokumentu poprzez wprowadzenie skutecznych mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją, przyczyni się do poprawy stanu środowiska naturalnego na analizowanym obszarze oraz stworzy warunki dla wdrożenia spójnego prawodawstwa miejscowego uwzględniającego zasady ochrony środowiska.

1. Identyfikacja problemów w zakresie niskiej emisji w Tomaszowie Lubelskim.

Na terenie Miasta Tomaszów nie ma stacji pomiarowej stanu powietrza. W 2016 r. najbliższą zlokalizowaną stacją pomiarową była stacja WIOŚ w Lublinie zlokalizowana w Zamościu przy ul. Hrubieszowskiej 69A. Ocena jakości powietrza została wykonana przez WIOŚ w Lublinie w oparciu o kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031).

Zgodnie z przeprowadzoną klasyfikacją dla kryterium ochrony zdrowia Miasto Tomaszów Lubelski, zaliczono do klasy C (klasa C – klasa strefy dla zanieczyszczenia o stężeniach powyżej poziomu dopuszczalnego bądź docelowego), ze względu na przekroczenia 24-godzinnych stężeń pyłu PM10 i benzo(a)pirenu (BaP). Wysokie stężenia tych zanieczyszczeń występowały wyłącznie w sezonie grzewczym. Wskazuje to na emisję powierzchniową jako główną przyczynę ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza. Na występowanie wysokich stężeń zanieczyszczeń wpływ miały niekorzystne warunki meteorologiczne, tj. niska temperatura i mała prędkość wiatru. W związku z powyższym utrzymuje się obowiązek monitorowania stężeń na obszarach przekroczeń, a także konieczność realizowania zadań

nakreślonych w Programie Ochrony Powietrza dla strefy lubelskiej. W powiecie tomaszowskim największe znaczenie ma emisja ze źródeł powierzchniowych. Jakość powietrza omawianego obszaru oceniona została jako zadawalająca: – dwutlenek siarki osiąga wielkości do 25% wartości dopuszczalnej, – dwutlenek azotu zawiera się w przedziale 22-71% wartości dopuszczalnej, – tlenek węgla nie przekracza 20% wartości dopuszczalnej, – pył zawieszony mieści się w granicach 50% wartości dopuszczalnych (do 90% w sezonie grzewczym). Pod względem zanieczyszczenia powietrza ozonem strefę lubelską zaliczono do klasy A, ze względu na brak przekroczeń poziomu docelowego.

2. Stan zanieczyszczenia gleb.

Gleba obok wody i powietrza stanowi jeden z podstawowych komponentów środowiska i ma bezpośredni wpływ na utrzymywanie się procesów odnowy życia. Kontrola środowiska glebowego konieczna jest ze względu na kumulowanie się w nich składników pochodzących z gospodarczej działalności człowieka.

W Tomaszowie Lubelskim przeważają gleby wysokich klas bonitacyjnych. Są to głównie gleby brunatne rozwinięte na lessach i gezach kredowych oraz gleby płowe na opokach. Na marglach wykształciły się rędziny. Najlepsze gleby występują we wschodniej części miasta. Podmokła dolina rzeki Sołokiji jest miejscem występowania gleb pochodzenia organicznego: torfowych, murszowo-torfowych, mułowo-torfowych i murszowo-mineralnych. Łąki na chronionych glebach pochodzenia organicznego występują głównie w dnie doliny i obniżeniach.

Pod względem granulometrycznym są to gleby lessowe i pyłowe całkowite, należące do kompleksu 2 - pszennego dobrego i 3 - pszennego wadliwego, wykształcone na lessach lub marglach kredowych. Stanowią one ok. 28% ogólnej powierzchni. Około 35% gruntów ornych stanowią gleby kompleksu 4 - żytniego bardzo dobrego i 5 - żytniego dobrego. Są to gleby pyłowe niecałkowite, podścielane piaskiem, lekkie do uprawy. Około 17% ogólnej powierzchni gruntów ornych stanowią gleby okresowo zbyt wilgotne. Użytki zielone są w ponad 50% stale lub okresowo podmokłe. Właściwe wykorzystanie gleb jest uzależnione od ich zakwaszenia. Gleby bardzo kwaśne i kwaśne zajmują 67,5% ogólnej powierzchni użytków rolnych, lekko kwaśne 18,0% a zaledwie 14,5% obojętne i zasadowe. Zużycie nawozów wapniowych i wapniowo-magnezowych nie pokrywa faktycznego zapotrzebowania na odkwaszenie gleb. Występowanie dobrych i bardzo dobrych gleb na wschodzie Tomaszowa sprawia, że tereny wschodniej i północno-wschodniej części miasta są aktualnie użytkowane rolniczo – pola uprawne, łąki i pastwiska. Powierzchnia ziemi jest również w znacznym stopniu przekształcona w wyniku działalności człowieka. Antropogeniczne formy urzeźbienia to: bardzo liczne miedze typu krawędzi, nasypy drogowe, rowy melioracyjne.

Użytki rolne będące w granicach administracyjnych miasta Tomaszowa Lubelskiego posiadają 67,5% gleb kwaśnych i średnio kwaśnych.

Brak danych z terenu miasta w zakresie zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi lub ropopochodnymi wzdłuż szlaków komunikacyjnych oraz na terenach zurbanizowanych (powierzchniowe odprowadzanie nieczyszczonych ścieków z gospodarstw domowych, niewłaściwe postępowanie z opakowaniami po środkach ochrony roślin itp.) Potencjalnie, największe stężenie zanieczyszczeń występuje w pasie drogi krajowej Nr 17. Wg ogólnej oceny WIOŚ Lublin wyrażonej w raporcie o stanie środowiska w woj. lubelskim zawartość metali ciężkich i siarki w glebach przy trasach komunikacyjnych, w tym przy drogach krajowych, kształtowała się na poziomie nie przekraczającym wartości dopuszczalnych określonych przepisami o ochronie środowiska.

3. Lasy i zieleń.

Tomaszów Lubelski jako miasto cechuje się dość dużym arealem lasów (108,96 ha), z czego lasy państwowe stanowią tylko około 1/5 (18 ha), lesistość miasta wynosi 8,2% - dane GUS za 2016 r. W obniżeniach dominują łągi i olsy z udziałem olchy, wierzby, topoli oraz brzozy. W wielu miejscach występują kilkunastoletnie zarośla z przewagą brzozy, wierzby i sosny. W Tomaszowie znajdują się; park o powierzchni 4,4 ha oraz inne tereny miejskiej zieleni: zieleńce 26 ha, zieleń uliczna 24,5 ha, zieleń osiedlowa 11,5 ha, cmentarze 9,6 ha. Łączny obszar terenów zieleni na terenie miasta wynosi 76 ha.

4. Promieniowanie elektromagnetyczne.

Zagrożenie ze strony oddziaływania pól elektromagnetycznych nie jest niepokojącym problemem miasta, niemniej jednak w celach prewencyjnych konieczna jest kontynuacja systematycznej kontroli poziomów pól elektromagnetycznych ze źródeł istniejących oraz działania prewencyjne na etapie planowania przestrzennego.

W Tomaszowie znajdują się 4 stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej. Trzy z nich są zlokalizowane w południowej części miasta: nr 26609 przy ul. Rolniczej 2, nr 5664 przy kościele p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa przy ul. Lwowskiej 52 i nr 5665 przy Al. Grunwaldzkich 1. Czwarta stacja znajduje się przy ul. Łaszczowieckiej. Analiza wyników badań przeprowadzonych na terenie miasta nie wykazała przekroczeń dopuszczalnej wartości składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wynoszącej 7 V/m, i w punkcie przy ul. Lwowskiej wynosi 0,14 V/m. (źródło: WIOŚ Lublin).

Z przeprowadzonej analizy wynika, że poziomy pole elektromagnetycznych w środowisku na terenie Miasta Tomaszów Lubelski są niskie, w związku z tym nie ma potrzeby podejmowania działań naprawczych (źródło: Na podstawie informacji zawartych w „Raporcie o stanie środowiska woj. lubelskiego w 2017 r. WIOŚ Lublin).

5. Hałas.

Największym źródłem emisji hałasu na terenie miasta Tomaszów Lubelski jest transport samochodowy. Natężenie emitowanego hałasu koncentruje się liniowo wzdłuż pasów drogowych. Największy ruch odbywa się drogą krajową nr 17, będąca drogą tranzytową dla ruchu zewnętrznego i wewnętrznego miasta. Znaczne źródło hałasu stanowią również drogi wojewódzkie nr 853 oraz 850.

Na odcinku drogi krajowej nr 17 Tomaszów Lubelski / Przejście graniczne w Hrebennym / stwierdzono przekroczenia poziomu hałasu w środowisku (na podstawie Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa lubelskiego dla terenów poza aglomeracjami położonych wzdłuż odcinków dróg, Lublin 2014 r.). Analizowany odcinek przebiega przez Miasto Tomaszów Lubelski oraz fragment Gminy Tomaszów Lubelski.

Jako działanie zmierzające do redukcji hałasu wskazano budowę obwodnicy Tomaszowa Lubelskiego, która pozwoli na zmniejszenie negatywnego oddziaływania istniejącej drogi krajowej nr 17, poprzez przeniesienie ruchu tranzytowego na wschodnie obrzeża miasta. Obniżeniu ulegnie poziom emisji spalin i hałasu na przejściu drogi krajowej nr 17 przez centrum Tomaszowa Lubelskiego. Jak wynika z Raportu Oddziaływania na Środowisko tej inwestycji, wybrany wariant inwestycyjny jest najkorzystniejszy dla środowiska. Uciążliwość projektowanej drogi powinna zamykać się w granicach pasa drogowego. Przy zastosowaniu ekranów akustycznych nie dojdzie do wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na obszarach chronionych akustycznie. Na terenie miasta zagrożenie hałasem przemysłowym jest stosunkowo niewielkie.

6. Gospodarowanie wodami.

- wody podziemne: Zbiornik Nr 407, na obszarze którego leży miasto Tomaszów Lubelski, pełni funkcję polegającą na zachowaniu niezbędnych zasobów wód podziemnych o dobrej jakości.

W Tomaszowie Lubelskim znajduje się stacja krajowej sieci monitoringu wód podziemnych, oznaczona w Unii Europejskiej identyfikatorem PL01G109_007. Badane wody pochodzą z kredowego poziomu wodonośnego, którego strop znajduje się na głębokości 27,2 m p.p.t. Zaliczają się do Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 121 (zgodnie z JCWPD 172). Stacja monitoringu wód podziemnych jest w promieniu 500 m otoczona przez lasy. Badania wody przeprowadzone w 2016 r. wykazały jej przynależność do III klasy czystości – wody zadawalającej jakości – stan chemiczny dobry.

- Wody powierzchniowe: zgodnie z podziałem dokonany w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły miasto zlokalizowana jest w obszarze jednolitej części wód powierzchniowych oznaczonym kodem europejskim PLRW2000726614591, o nazwie: „Sołokija od źródeł do granic RP” Scalona część wód SW1402, region wodny Środkowej Wisły. Odcinek posiada status: naturalna część wód, typ: (7) Potok wyżynny węglanowy z substratem gruboziarnistym.

Badania ww. JCWP przeprowadzone w 2012 r. (brak aktualnych badań) przez WIOŚ w Lublinie wykazały:

- stan chemiczny dobry,
- słaby stan/potencjał ekologiczny - 4 klasa jakości wody,
- ocena ogólna JCWP wykazała zły stan wód.

Monitoring osadów dennych w ww. JCWP za 2016 r. w ocenie ogólnej wykazał III klasę jakości (punkt pomiarowy w Lubyczy królewskiej) – dane GIOŚ Monitoring osadów dennych rzek i jezior w latach 2016 -2017. Źródłem zanieczyszczeń rzeki w obszarze miasta są odprowadzane z oczyszczalni ścieki komunalne oraz spływowe zanieczyszczenia obszarowe z terenów zabudowanych oraz wykorzystywanych rolniczo, szczególnie związki biogenne.

7. Zagrożenie powodzią.

Miasto Tomaszów Lubelski znajduje się w obszarze Regionu Środkowej Wisły, w którym zidentyfikowano wyłącznie powódzie rzeczne związane z topnieniem śniegu (wezbrania roztopowe, często podpiętrzane zatorami lodowymi). Topnieniu pokrywy śnieżnej często towarzyszą opady deszczu, co powoduje zwiększenie wysokości wezbrania. Wielkość i przebieg tego typu powodzi zależy od ilości wody zgromadzonej w pokrywie śnieżnej, intensywności procesu topnienia (temperatura powietrza) i stopnia przemarznięcia gruntu. Proces roztopowy w zlewni Wieprza rozpoczyna się wcześniej na obszarze źródłowym niż w środkowym i ujściowym. Miasto Tomaszów nie leży w obszarze narażonym na niebezpieczeństwo powodzi.

8. Zagrożenie suszą.

Miasto Tomaszów Lubelski leży w obszarze narażonym na dwa typy suszy, tj. suszę atmosferyczną i suszę hydrologiczną. Do czynników wpływających na występowanie suszy atmosferycznej zaliczyć można brak/niewielką ilość opadów, wysoką temperaturę, dużą prędkość wiatru, wysokie usłonecznienie, niską wilgotność powietrza. Susza hydrologiczna jest w zasadzie następstwem suszy atmosferycznej i objawić się może zmniejszeniem przepływu wody w rzekach.

W przypadku obu typów suszy w Tomaszowie Lubelskim występuje 3 klasa zagrożenia – III – obszary bardzo narażone. Ponadto na terenie miasta Tomaszów stwierdzono umiarkowane narażenie na suszę rolniczą (objawiającej się niedoborem wody glebowej dostępnej dla roślin), gleby mało podatne na suszę oraz małą podatność na suszę hydrogeologiczną (długotrwałe obniżenie zwierciadła wód podziemnych).

Obszarem w dużym stopniu narażonym na konsekwencje występowanie zjawiska suszy jest gospodarka komunalna, w tym sektor zaopatrzenia w wodę do celów komunalnych czy gospodarka ściekowa. Negatywne skutki może mieć przede wszystkim wystąpienie suszy hydrologicznej i hydrogeologicznej. W zakresie zaopatrzenia w wodę do picia oraz na inne cele bytowe konsekwencje będą tym bardziej dotkliwe, im dłuższy i głębszy deficyt wody panuje na danym terenie.

9. Gospodarka wodno – ściekowa.

Zagrożeniem dla środowiska jest niedostateczne uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni Sołokiji oraz niedostateczna ochrona wód podziemnych i powierzchniowych w północnej części miasta. Tomaszów Lubelski posiada mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków zmodernizowaną w 2016 r. Oczyszczalnię administruje Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Tomaszowie Lubelskim, którego 100% udziałów należy do Miasta Tomaszów Lubelski. Aktualnie oczyszczalnia przyjmuje ścieki komunalne stanowiące mieszaninę ścieków bytowych i przemysłowych biologicznie rozkładalnych oraz innych niż przemysłowe zawierające substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska. Zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym obiekt nie oddziałuje negatywnie na stan lokalnego środowiska. Nie narusza warunków korzystania z wód w regionie wodnym Środkowej Wisły. Sposób oczyszczania ścieków i uzyskiwane wskaźniki podstawowych zanieczyszczeń w ściekach „reszkowych” nie wpłynęły na ocenę ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych w jednolitej części wód powierzchniowych JCWP „Sołokija od źródeł do granicy państwa”. Ścieki monitorowane są pod względem ilościowym i jakościowym zgodnie z obowiązującymi przepisami (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego).

Na terenie miasta występuje również kanalizacja deszczowa (14,77 km), która jest stale rozbudowywana. W 2018 r. wybudowano 1 033,8 m kanalizacji deszczowej, a w 2019 r. wybudowano 1 629 m kanalizacji deszczowej przy ul. Dolnej i Łaszczowieckiej.

10. Wyroby zawierające azbest.

Dane dotyczące ilości i rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest zostały opracowane na podstawie aktualnej weryfikacji danych zawartych w Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Tomaszów Lubelski, danych zawartych w Aktualizacji Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu województwa lubelskiego na lata 2016-2032, danych zawartych w Bazie Azbestowej, a także danych Urzędu Miejskiego w Tomaszowie Lubelskim.

Podstawowym celem Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2011-2032 jest całkowite usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest do roku 2032, a przez to wyeliminowanie szkodliwego wpływu i niebezpiecznych dla zdrowia skutków działania azbestu. Aby cel został osiągnięty średnia roczna ilość unieszkodliwionego azbestu nie może być niższa niż 64,03 Mg/rok.

Łączna ilość wyrobów zawierających azbest na terenie miasta Tomaszów Lubelski, wg stanu na 01.03.2018 r., wynosi 1807,15 Mg, z czego 1556,48 Mg stanowi własność osób fizycznych, zaś 250,67 Mg własność osób prawnych (Baza Azbestowa). W latach 2008–2018 z terenu miasta usunięto łącznie 929,297 Mg. W 2019 r. zdemontowano i unieszkodliwiono 73,11 Mg pokryć dachowych zawierających azbest. Miasto Tomaszów Lubelski znajduje się wśród gmin powiatu tomaszowskiego o największym procentowym poziomie postępu usuwania wyrobów zawierających azbest. Osiągnięty poziom jest wyższy od średniego poziomu dla województwa lubelskiego.

11. Gospodarka odpadami.

Zgodnie z obowiązującą ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach każda gmina ma obowiązek zapewnić odbieranie oraz właściwe, ekologiczne i bezpieczne zagospodarowanie wszystkich odpadów komunalnych wytwarzanych przez mieszkańców, jak również zapewnienie selektywnego zbierania odpadów. Na terenie Miasta Tomaszów istnieje linia sortownicza - Baza segregacji odpadów komunalnych zarządzana przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Tomaszowie Lubelskim. Na terenie Bazy segregacji odpadów przy ul. Petera mogą być przetwarzane wyłącznie odpady zebrane w sposób selektywny.

Na terenie miasta zlokalizowane jest składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Składowisko to znajduje się przy ul. Łaszczowieckiej. Składowisko nie jest eksploatowane. Kwatera A i B składowiska została zrehabilitowana w latach poprzednich. Obecnie trwa rekultywacja kwatery C.

10. Zasoby przyrodnicze i ich ochrona.

Na terenie miasta Tomaszów Lubelski występują obszary objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. – obszary Natura 2000:

- fragment obszaru NATURA 2000 PLB 060012 Roztocze
- fragment obszaru NATURA 2000 PLB 060021 Dolina Sołokiji

Na terenie miasta jako forma ochrony przyrody występują również pomniki przyrody. Objęte tą formą ochrony jest pojedyncze drzewo i grupy drzew.

- Pojedyncze drzewo - Dąb szypułkowy (*Quercus robur*) o obwodzie 350 cm i wysokości 28 m rosnący przy ul. 29 listopada 22.
- Grupa drzew - Lipa szerokolistna (*Tiliaplathyphlos*) – 3 szt. o obwodach: 325 cm, 375 cm, 455 cm i wysokości 25 m - ul. Królewska 1 - teren parafii rzymsko - katolickiej pw. zwiastowania NMP w Tomaszowie Lubelskim.
- Grupa drzew- Klon zwyczajny (*Acerplatonoides*) – 4 szt. o obwodach: 275 cm, 220 cm, 225 cm, 245cm oraz wysokości 26 m, 21m, 20 m;
- Wiąz górski (*Ulmuscabra*) – 1 szt. o obwodzie 320 cm oraz wysokości 28 m - ul. Żwirki i Wigury 2

Podsumowanie.

Program obejmuje przedstawienie aktualnego stanu środowiska. Z oceny stanu środowiska wynika, że obszarem problematycznym na terenie Miasta Tomaszów Lubelski jest przede wszystkim jakość powietrza atmosferycznego oraz stan akustyczny. Problem stanowi również zła jakość wód powierzchniowych - rzeki Sołokiji. Stan jakości gleb można określić jako dobry, poziom promieniowania elektromagnetycznego nie przekracza dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Miasto Tomaszów nie leży w obszarze

narażonym na niebezpieczeństwo powodzi. Prognozuje się, że wszystkie zaplanowane działania przyniosą wymierne efekty w zakresie poprawy stanu środowiska naturalnego, zapewnienia skutecznych mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją oraz podniesienia efektywności zarządzania środowiskiem, a także przyczynią się do wdrożenia wymagań obowiązującego prawa w zakresie ochrony środowiska.

5.8 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Tomaszów Lubelski.

Proces monitorowania aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych obejmuje bieżące gromadzenie i analizowanie założeń szczególnie stopnia osiągnięcia celów postawionych w aktualizacji Strategii oraz stopnia osiągnięcia wskaźników. Polega ona na gromadzeniu, opracowywaniu informacji i danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań strategicznych. Monitorowanie umożliwi bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych kierunków działań. Pozwoli na wprowadzanie modyfikacji i dokonywanie korekt w sytuacji pojawienia się istotnych zmian w obszarze społecznym. Informacja dotycząca realizacji aktualizacji Strategii oraz osiągniętych efektów przygotowana jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim. Wnioski z monitoringu i rekomendacje na przyszłość będą stanowić jeden z elementów kolejnej aktualizacji Strategii. Wśród zadań zrealizowanych w 2019 roku, które są wskaźnikiem oceny efektywności w aktualizacji Strategii na uwagę zasługują takie działania jak:

A. Cel strategiczny:

Aktywne uczestnictwo osób wykluczonych, bądź zagrożonych wykluczeniem w procesach społecznych.

- Realizacja projektu "ZaczynaMy OdNowa".

W 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim, w partnerstwie z Fundacją Rozwoju Centrum Edukacyjno – Kongresowego w Tomaszowie Lubelskim realizował projekt pn. „ZaczynaMy OdNowa” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020. Realizacja projektu zakończyła się 30 września 2019 r. Celem głównym projektu była aktywizacja społeczna i zawodowa 50 mieszkańców Miasta Tomaszów Lubelski (26 kobiet i 24 mężczyzn) zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Działania miały charakter kompleksowy, umożliwiły aktywne włączenie społeczne, w tym także powrót na rynek pracy osobom zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, tj. osobom bezrobotnym/długotrwale bezrobotnym osobom najbardziej oddalonym od rynku pracy, osobom biernym zawodowo, korzystającym z PO Pomoc Żywnościowa 2014-2020, osobom o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Preferowane do wsparcia były osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym doświadczające wielokrotnego wykluczenia społecznego, aby w sposób optymalny wsparcie zostało skierowane do osób najbardziej potrzebujących pomocy w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej. 27% uczestników stanowiły osoby z terenów objętych rewitalizacją obszarów zdegradowanych – osiedle „Koszary”. Rezultatami projektu

było podjęcie zatrudnienia przez co najmniej 11 osób oraz uaktywnienie społeczno - zawodowe minimum 28 osób. Budżet projektu wyniósł 628 887,83 zł.

- Spotkania animacyjne związane z rozwojem ekonomii społecznej.

Przy współpracy z Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej w Zamościu odbyły się spotkania robocze - cel - powstanie spółdzielni socjalnej (świadczenie usług socjalnych).

Podpisano Porozumienie o współpracy, którego celem jest stworzenie i rozwój lokalnego rynku usług społecznych. Sygnatariuszami Porozumienia są: Miasto Tomaszów Lubelski, Stowarzyszenie "Nowe Miasto", Spółdzielnia Socjalna "Aktywni-Kreatywni" , Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Lubelskim, Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o., Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w subregionie chełmsko – zamojskim, Klub Integracji Społecznej "Aktywni" w Tomaszowie Lubelskim oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim

- Klub Integracji Społecznej „Aktywni”

W 2019 roku Klub Integracji Społecznej „Aktywni” działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim, będący jednym z reprezentantów podmiotów ekonomii społecznej przystąpił pod auspicjami Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, w partnerstwie z Janowskim Stowarzyszeniem Niesienia Pomocy „Humanus” z Janowa Lubelskiego do testowania *modelu współpracy podmiotów zatrudnienia socjalnego z instytucjami/podmiotami realizującymi usługi społeczne w ramach projektu - „Nowy Model Współpracy Instytucji Zatrudnienia Socjalnego”* – współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków EFS w ramach POWER 2014-2020.

Podstawowym zadaniem modelu współpracy – „TMW” jest wytworzenie lokalnego rynku usług społecznych, zwłaszcza usług środowiskowych realizowanych przez podmioty sektora ekonomii społecznej, łączących aktywizację zawodową z budowaniem spójnego systemu usług społecznych. Celem modelu jest wypracowanie modelowej ścieżki świadczenia usług społecznych, dostarczanych m.in. przez absolwentów KIS, jak również przygotowanie zasad współdziałania samorządów z instytucjami zatrudnienia socjalnego oraz przedsiębiorstwami społecznymi.

- Kolonie Letnie

W ramach wypoczynku letniego organizowanego przez Lubelskie Kuratorium Oświaty, 16 dzieci z terenu miasta uczestniczyło w koloniach letnich w Okunince w terminie od 7.07.2019r. do 18.07.2019 r. Istotnym celem było przeciwdziałanie marginalizacji, wykluczeniu społecznemu oraz zaburzeniom poczucia bezpieczeństwa socjalnego najmłodszym członkom społeczeństwa miasta.

B. Cel strategiczny:

Skuteczne wspieranie Osób z Niepełnosprawnością na terenie Miasta.

- Opracowano *Raport Końcowy z monitoringu wdrażania postanowień Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych w mieście Tomaszów Lubelski (gmina miejska)*

w ramach Projektu pt. „Lubelskie Gwarancje na START - monitoring jednostek administracji publicznej w województwie lubelskim pod kątem dostosowania do postanowień Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych” który jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Raport przedstawia wykonaną analizę budynków i przestrzeni na terenie miasta - budynki użyteczności publicznej oraz rekomendacje dla każdego z obszarów podlegających monitoringowi. Zgodnie z rekomendacjami w 2019 roku dokonano części zaleceń wskazanych w Raporcie.

C. Cel strategiczny:

Stworzenie spójnego systemu przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w aspekcie kompleksowego wsparcia rodziny w Mieście Tomaszów Lubelski.

Szczegółowy opis zrealizowanych działań w tym zakresie znajduje się w Sprawozdaniu z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Miasta Tomaszów Lubelski w 2019 roku oraz Sprawozdania z Programu wspierania rodziny dla Miasta Tomaszów Lubelski w 2019 roku.

D. Cel strategiczny:

Zwiększenie aktywności i samodzielności życiowej ludzi starszych poprzez motywowanie ich do podejmowania różnych form aktywności społecznej, utrzymanie osób starszych jak najdłużej w środowisku zamieszkania i zapewnienie im odpowiedniej opieki.

- Zapewnienie odpowiednich form opieki osobom starszym oraz wsparcie instytucjonalne osób starszych w swoim środowisku.

Wsparcie w postaci usług opiekuńczych - realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Miasto Tomaszów Lubelski uczestniczyło w programie "75 plus" - realizowanego przez MOPS (zwiększenie ilości godzin usług dla seniorów, którzy już korzystali z tej formy pomocy).

„Pudełko życia”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował akcję społeczną „Pudełko Życia” skierowaną głównie do ludzi starszych, samotnych i chorych. Celem akcji jest przygotowanie dla służb ratunkowych informacji o stanie zdrowia chorego.

- Rozwój systemu opieki nad osobami starszymi zależnymi w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym.

W 2019 roku udzielono wsparcia w postaci umieszczenia w domach pomocy społecznej oraz w zakładach opiekuńczo - leczniczych.

- Prowadzenie diagnozy potrzeb seniorów.

Przeprowadzono wywiady środowiskowe oraz pracę socjalną.

- Zapewnienie odpowiednich form pomocy finansowej.

Udzielano wsparcia w postaci wypłaty świadczeń, współfinansowania pobytu seniora w DPS, objęciem dożywianiem seniorów w ramach Wieloletniego Programu Rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania.

- Aktywizowanie osób starszych do udziału w życiu społecznym; (aktywność społeczną, w tym wolontariat seniorów i dla seniorów).

Organizacja spotkania wielopokoleniowego Wigilia dla Seniorów.

5.9 Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Tomaszów Lubelski.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. 2019 r., poz. 1111, ze zm.). Ustawodawca w powyższym akcie prawnym określił m.in. zadania dla poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego, w tym gminnego.

I. Zadania gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 176 powołanej ustawy do zadań własnych gminy należy:

1. Opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny,
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych,
4. Finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające,
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3,
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

II. Program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Program Wspierania Rodziny dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2017- 2019 został przyjęty uchwałą nr XXXIII/295/2017 r. Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 14.06.2017 r. Niniejsze sprawozdanie obrazuje działania miasta Tomaszów Lubelski w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w 2019 r. – w odniesieniu do Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2017- 2019.

Podstawowym kierunkiem działań była profilaktyka oraz wielozakresowa pomoc rodzinom w taki sposób, aby wyeliminować ewentualne syndromy kryzysu na jak najwcześniejszym etapie lub w przywróceniu jej funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Program adresowany był do rodzin zamieszkałych na terenie miasta Tomaszów Lubelski, które przejawiały problemy opiekuńczo-wychowawcze, zagrożone były umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz takie, które wyrażały chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem, a tym samym ich powrotu do domu rodzinnego.

Odbiorcami programu w szczególności rodziny wykluczone społecznie lub zagrożone tym zjawiskiem oraz rodziny, które wymagały wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych:

- Rodziny niepełne,
- Rodziny wielodzietne,
- Rodziny wychowujące dzieci w wieku od 0- 18 lat,
- Rodziny zmagające się z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- Rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia dzieci,
- Rodziny w sytuacjach kryzysowych wynikających z problemów rodziców np. konflikty małżonków, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo,
- Rodziny dotknięte przemocą,
- Rodziny naturalne w związku z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej.

Realizacja programu odbywała się na zasadach współpracy z partnerami wyszczególnionymi w programie. Zadania były realizowane w sposób ciągły, długofalowy i systematyczny. W dotychczasową realizację programu zaangażowane były podmioty, które poprzez swoją pracę z dzieckiem, rodziną oraz środowiskiem lokalnym tworzą lokalny system opieki nad dzieckiem i rodziną:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim,
- Komenda Powiatowa w Tomaszowie Lubelskim,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim,
- Sąd Rejonowy w Tomaszowie Lubelskim,
- Zespół Interdyscyplinarny działający na rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tomaszowie Lubelskim,
- Świetlica Środowiskowa „Krokus”,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - w Tomaszowie Lubelskim,
- Przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły średnie,
- Służba zdrowia i organizacje pozarządowe.

Głównym celem niniejszego programu było wspieranie rodzin w Tomaszowie Lubelskim w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Do prawidłowej realizacji celu głównego programu nakreślono cele szczegółowe:

1. Diagnozowanie rodzin zagrożonych kryzysem i poprawa jakości ich sytuacji materialno-bytowej.

Pierwszym krokiem w kierunku skutecznego udzielenia przez Miasto Tomaszów Lubelski wsparcia rodzinom w kryzysie oraz przeżywającym trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej jest diagnoza występujących w nich problemów. Informacje o rodzinach przeżywających kryzys, czy też mających trudności w prawidłowym sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pozyskują przede wszystkim pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim. Sukcesywnie rozeznają środowisko lokalne i rodzinne w formie diagnozowania potrzeb społecznych rodzin oraz monitorują funkcjonowanie rodzin zagrożonych kryzysem. Głównym źródłem informacji są przeprowadzane przez nich rodzinne wywiady środowiskowe,

kontakty z rodzinami, w których prowadzona jest praca socjalna oraz kontakty z pracownikami innych instytucji, w tym jednostek oświatowych, ochrony zdrowia, sądu i policji. Na bieżąco prowadzona jest praca socjalna mająca na celu pomoc osobom i rodzinom wzmocnić lub odzyskać zdolność do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienia odpowiednich ról społecznych jak również tworzenie warunków sprzyjających temu celowi poprzez wykorzystywanie posiadanych zasobów przez rodziny. Trafnie postawiona diagnoza jest niezbędna do podjęcia decyzji objęcia rodziny właściwą formą pomocy mającą na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.

W 2019 r. ze świadczeń pomocy społecznej korzystało 118 rodzin z dziećmi, w których żyło 431 osoby w rodzinie. Ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i brak umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego pomoc została udzielona 54 rodzinom, w których funkcjonowało 189 osób (w tym 41 rodzinom niepełnym z 115 osobami w rodzinie oraz 17 rodzinom wielodzietnym z 88 osobami w rodzinie).

Rodzinom z dziećmi została udzielona pomoc w formie materialnej i niematerialnej:

- z uwagi na dysfunkcje w rodzinie, na wniosek pracownika socjalnego w 2019 r. z 2 rodzinami rozpoczęto współpracę z asystentem rodziny, z 4 rodzinami zakończono, w tym z 3 prowadzono monitoring po zakończeniu współpracy z asystentem.
- rodzinom z dziećmi objętym współpracą z asystentem udzielono pomocy w formie zasiłków celowych, okresowych i stałych - 11 rodzinom,
- objęto dzieci dożywianiem w placówkach oświatowych - 127 dzieci z 77 rodzin (w tym 26 dzieci pochodzących z 14 rodzin objętych wsparciem asystenta) oraz dodatkowym wyżywieniem w Świetlicy Środowiskowej „Krokus”- 10 dzieci z 6 rodzin,
- dzieci z rodzin korzystających ze wsparcia ośrodka pomocy uczestniczyły w wycieczkach letnimi organizowanymi przez Lubelskie Kuratorium Oświaty – 16 dzieci z 12 rodzin,
- w rodzinach objętych wsparciem w 2019 r. świadczona była pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla 6 dzieci, w tym: specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez psychologa - 4 dzieci, specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez pedagoga dostosowanych do potrzeb dziecka autystycznego - 2 dzieci (w tym 1 dziecko z rodziny objętej wsparciem asystenta rodziny).

W 2019 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w przypadku 3 rodzin wnioskował o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rejonowego, III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z uwagi na pojawiające się zaniedbania lub trudności w wykonywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W przypadku 1 rodziny władza rodzicielska została poddana nadzorowi kuratorskiemu (w pozostałych dwóch nadzór był wykonywany).

W 2019 r. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Tomaszowie Lubelskim prowadził procedurę „Niebieskiej Karty” w przypadku 46 rodzin, w których żyło 43 dzieci. We wszystkich rodzinach prowadzony był monitoring funkcjonowania rodziny oraz sytuacji dzieci, oraz sporządzony plan pomocy. W przypadku 6 rodzin Przewodniczący ZI skierował wnioski do Sądu Rejonowego, III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o wgląd

w sytuację rodziny, w przypadku 1 rodziny ograniczono władzę rodzicielską ojcu w stosunku do 3 dzieci.

2. Wsparcie rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi w zakresie poprawy jakości sprawowanej opieki i wychowania.

Rodziny przeżywające trudności w prawidłowym sprawowaniu opieki nad dziećmi mają możliwość korzystania z szerokiego wsparcia specjalistycznego, realizowanego w ramach funkcjonowania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim, jak i przez partnerów Programu.

W celu jak najlepszego wykonywania przypisanych w programie zadań 2 pracowników socjalnych prowadziło z rodzinami zagrożonymi kryzysem oraz przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej pogłębioną pracę socjalną pozbawioną elementu przyznawania świadczeń w procesie administracyjnym. Pracownik prowadzący metodyczną pracę socjalną koncentrował się na zaangażowaniu w pomoc rodzinie. Dzięki temu możliwa była intensyfikacja działań pomocowych na rzecz konkretnej rodziny, w tym działań interdyscyplinarnych oraz wprowadzaniu nowych form pomocy rodzinie.

Szczególną formą wsparcia rodzin w kryzysie jest asysta rodzinna. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja małoletniego dziecka wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowanych przez niego zadań pomocowych ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim w 2019 r. zatrudnionych było 2 asystentów. Asystenci świadczyli wsparcie na rzecz 20 rodzin (w tym zakończyli współpracę z 4 rodzinami, a z 2 rodzinami rozpoczęli). Rodziny objęte wsparciem asystentów to w większości rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, objęte uprzednio pomocą materialną i pracą socjalną.

We współpracy z rodzinami sporządzone zostały plany pracy mające na celu usprawnienie funkcjonowania rodziny w środowisku lokalnym oraz rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców. W ramach realizowanych planów pomocy asystenci podejmowali działania w rodzinie:

- motywowanie osób z problemem alkoholowym do podejmowania lub kontynuowania terapii uzależnień - 4 rodziny,
- towarzyszenie i pomoc w sytuacjach kryzysowych - 20 rodzin,
- pomoc w wydatkowaniu finansów ze świadczeń wychowawczych - 3 rodziny,
- współpraca z instytucjami wspierającymi rodziny: PCPR, Sąd Rejonowy, Powiatowy Zespół ds. Niepełnosprawności, Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Lubelskim - 3 rodziny,
- pomoc w rozwiązywaniu trudności finansowych poprzez uregulowanie zadłużenia - 1 rodzina,
- przedstawienie ofert pracy podopiecznym, ofert kursów i szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji - 8 rodzin,

- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin (zagrożenie odebrania dzieci rodzicom) - 2 rodziny.

Kolejną formą wsparcia jest specjalistyczne poradnictwo psychologiczne świadczone przez psychologa zatrudnionego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Psycholog diagnozował środowisko rodzinne osób kierowanych do pomocy psychologicznej przez pracowników socjalnych oraz asystentów rodzinnych. Na podstawie przeprowadzonych diagnoz zostały podjęte działania pomocowe o charakterze:

- terapii psychologicznej indywidualnej - 5 rodzin,
- poradnictwa psychologicznego - 35 rodzin,
- konsultacji psychologicznej - 38 rodzin,
- rozmowy interwencyjnej - 6 rodzin,
- rozmowy wspierającej i motywującej - 12 rodzin,
- poradnictwa wychowawczego dla rodziców i dzieci sprawiających trudności wychowawcze - 8 rodzin,
- pomocy w rozwiązywaniu kryzysów rozwojowych oraz trudności w przystosowaniu się - 9 rodzin,
- rozmów diagnostycznych i motywujących do leczenia specjalistycznego z podopiecznymi dotkniętymi problemem uzależnienia (substancje psychoaktywne, hazard) - 2 rodziny,
- opieki nad rodzinami dotkniętymi problemem przemocy domowej w formie udzielania wsparcia oraz rozmów interwencyjnych - 6 rodzin,
- prowadzenia rozmów motywujących do podejmowania aktywności zawodowej, społecznej, udzielanie poradnictwa dotyczącego poruszania się na rynku pracy - 2 rodziny,
- pomoc osobom chorym psychicznie, niepełnosprawnym w celu zapewnienia im poczucia godności i aktywizowania do podejmowania kontaktów społecznych rodziny - 3 rodziny.

W 2019 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej nie były organizowane grupy wsparcia oraz grupy samopomocowe. Pracownicy socjalni podejmowali działania mające na celu zorganizowanie grupy wsparcia dla rodzin mających trudności w pełnieniu podstawowych funkcji. W tym zakresie nie osiągnięto pozytywnego wyniku z powodu braku zainteresowania ze strony rodziców. Natomiast część rodzin objętych wsparciem korzystała ze wsparcia oferowanego przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Tomaszowie Lubelskim, w tym w formie „Szkoły dla Rodziców”, jak również wsparcia oferowanego przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim.

Ośrodek poczynił również starania w kierunku pozyskania do współpracy osób i rodzin zainteresowanych wsparciem rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w formie rodzin wspierających. W 2019 roku ośrodek nie realizował wsparcia w powyższej formie z uwagi na brak chętnych. Pracownicy socjalni, jak i asystenci prowadzili rozmowy z rodzinami pod kątem wskazania potencjalnych kandydatów z najbliższego otoczenia dziecka.

Dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej korzystały z zajęć i programów wsparcia oraz uczestniczyły w półkoloniach i zimowiskach organizowanych przez świetlicę środowiskową

„Krokus”. Świetlica zgodnie z regulaminem dysponuje 30 miejscami i jest ośrodkiem skierowanym na pomoc dzieciom (od 6-go roku życia) i młodzieży (do 16-go roku życia) pochodzących z rodzin: z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, zastępczych, dotkniętych bezrobociem, znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej. W 2019 r. w zajęciach świetlicy uczestniczyło 54 dzieci. W ramach funkcjonowania placówki wychowawcy zapewniali swoim podopiecznym pomoc w formie:

- odrabiania lekcji,
- nauki własnej,
- dożywiania w ramach podwieczorków (pod nadzorem wychowawców dzieci i młodzież samodzielnie przygotowują sobie kanapki i proste, gorące dania obiadowe),
- organizacji zajęć pozalekcyjnych (m.in. zajęcia plastyczno-techniczne, sportowe, redakcyjno-komputerowe, kulinarne, edukacyjno-dydaktyczne, integracyjno-adaptacyjne, profilaktyczne).

Rodziny objęte wsparciem miały możliwość korzystania z poradnictwa prawnego świadczonego przez konsultanta prawnego zatrudnionego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - udzielono porad 22 rodzinom, w których żyło 54 osób.

3. Umożliwienie powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dziecka przez rodzinę powiat organizuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej i instytucjonalnej. W 2019 r. z terenu miasta Tomaszów Lubelski w pieczy zastępczej przebywało 20 dzieci, które wychowywały się w 15 rodzinach zastępczych, 1 dziecko przebywało w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Stosownie do art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań gminy należy współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Gmina wspólnie z powiatem ponosi koszty pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. W 2019 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim pokrywał koszty pobytu 13 dzieci w rodzinach zastępczych, koszty pobytu jednego dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz koszty pobytu 1 dziecka w zakładzie pielęgnacyjno – opiekuńczym.

Aby zapobiec sytuacjom, w których dzieci trafiają do pieczy zastępczej oraz umożliwić im powrót do rodzin biologicznych pracownicy socjalni i asystenci rodziny , w ramach swoich obowiązków zawodowych, podejmowali współpracę z instytucjami, które realizują zadania na rzecz dziecka i rodziny: koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, Sądem Rejonowym, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej, pedagogami szkolnymi. Współpraca ta miała charakter konsultacji, wymiany informacji oraz wspólnie podejmowanych działań interdyscyplinarnych zmierzających do poprawy sytuacji zarówno rodzin z dziećmi, jak i rodzin ubiegających się o przejęcie opieki nad swoimi dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej. Ścisła współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z Partnerami Programu ma na celu zapobiegać umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej oraz umożliwiać powrót dzieci w niej przebywających do rodziców biologicznych.

W ramach współpracy pracownicy socjalni i asystenci rodziny zrealizowali następujące zadania:

- uczestniczyli w okresowej ocenie sytuacji dziecka dokonywanej przez organizatorów pieczy zastępczej w celu przygotowania planu pomocy dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej – 9 rodzin,
- podejmowali współpracę z rodzicami dzieci przebywającymi w pieczy zastępczej pod kątem utrzymania kontaktów i relacji z dziećmi oraz wzmocnienia więzi rodzinnych -5 rodzin.

4. Wzmocnienie i rozwój współpracy oraz podnoszenie kompetencji osób pracujących z rodzinami problemowymi.

Stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników instytucji wspierających rodziny jest ważnym elementem w procesie efektywnego wspierania rodziny. W ramach tego działania Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim w 2019 r. realizował i zakończył projekt pn. „Usprawnienie działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim”. Celem projektu było podniesienie jakości świadczeń udzielanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim poprzez ich profesjonalizację w celu efektywniejszej obsługi klienta. Dzięki wdrożeniu nowego modelu funkcjonowania ośrodka pomocy, ze szczególnym uwzględnieniem pracy socjalnej pozbawionej elementu przyznawania świadczeń w procesie administracyjnym, pracownik socjalny prowadzący metodyczną pracę socjalną koncentruje się na udzielaniu pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Dzięki temu możliwa jest intensyfikacja działań pomocowych podejmowanych na rzecz rodzin, jak również doskonalenie metod pracy z rodziną oraz wprowadzanie nowych form pomocy rodzinie.

W ramach projektu 13 pracowników specjalnych przeszło specjalistyczne szkolenia, mające na celu podniesie kwalifikacji oraz szkolenia z idei standaryzacji wprowadzanych zmian, modelu realizowanych usług oraz komunikacji pomiędzy pracownikami socjalnymi, w tym superwizję pracy socjalnej dającą możliwość systematycznego rozwiązywania pojawiających się problemów związanych ze świadczeniem pracy socjalnej, jak również mającą na celu doskonalenie warsztatu pracy pracownika socjalnego.

Ponadto pracownicy socjalni w 2019 r. uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim: „Doskonalenie kompetencji zawodowych pracy z osobą doznającą przemocy oraz osoby stosującej przemoc w rodzinie” - 6 osób, „Komunikacja a skuteczność w pracy socjalnej”- 5 osób, „Prowadzenie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy- 1 osoba, „Mediacje- profesjonalny sposób rozwiązywania problemów na drodze dialogu, wykorzystanie dialogu motywacyjnego w pracy z rodziną”- 1 osoba.

W roku 2019 w ramach doskonalenia warsztatu pracy asystenci rodziny uczestniczyli w szkoleniach: „Dialog motywacyjny” - 2 asystentów, „Procedura działań podejmowanych przez asystenta rodziny i pracownika socjalnego na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej - 2 asystentów.

Celem szkoleń było podniesienie kompetencji zawodowych pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny oraz wyposażenie ich w umiejętności ułatwiające realizację ustawowych zadań. Szkolenia pozwoliły na zwiększenie umiejętności skutecznego wspierania rodzin, w których występowały trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Ponadto pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny współpracowali interdyscyplinarnie z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną: Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Kuratorską Służbą Sądową, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

III. Podsumowanie i wnioski związane z realizacją zadań wynikających z programu.

Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2017- 2019 podobnie jak w poprzednim roku, jest jednocześnie sprawozdaniem z wykonania zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Należy przy tym podkreślić, że 2019 r. był ostatnim rokiem realizacji ww. Programu. Analiza działań podejmowanych w zakresie wspierania rodziny w roku 2019, jak i w poprzednich latach jego obowiązywania pozwala stwierdzić, że są one podejmowane w szerokim zakresie i umożliwiają rodzinom korzystanie z pomocy i wsparcia zarówno w ramach specjalistycznego poradnictwa, jak i wsparcia rodziny w jej funkcjonowaniu i opieką nad dziećmi.

Stopień wdrożenia Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2017- 2019 potwierdza, że założone cele i opracowane do nich działania były prawidłowe oraz w dalszym ciągu wymagają kontynuowania, w związku z czym są również zawarte w Programie Wspierania Rodziny dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2020- 2022. Skuteczność ich realizacji, tak jak w latach poprzednich, będzie możliwa wyłącznie przy interdyscyplinarnej współpracy i zintegrowaniu działań wszystkich instytucji oraz organizacji działających na rzecz rodzin zamieszkujących na terenie miasta Tomaszów Lubelski. Współpraca wszystkich służb oraz podejmowane działania mogą być gwarancją wypracowania jednolitego systemu wspierania rodzin, co w efekcie doprowadzi do sytuacji, gdzie rodziny będą funkcjonować na lepszym poziomie, z pełniejszym wykorzystaniem własnych zasobów, przy okazjonalnym wsparciu instytucji pomocowych.

Do najważniejszych kierunków podejmowanych w ramach realizacji programu na lata 2020-2022 wynikających z pojawiających się potrzeb przyjęto:

- organizowanie spotkań dla rodzin mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji zwanych „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”,
- inicjowanie działań i akcji promocyjnych w celu pozyskania do współpracy rodzin wspierających, w tym również zabezpieczenie środków finansowych związanych z udzieleniem pomocy i kosztów ponoszonych przez rodziny wspierające,
- zapewnienie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo – wychowawczej,
- zapewnienie możliwości podnoszenia kwalifikacji asystentów,
- zwiększenie dostępności specjalistycznej pomocy w formie terapii i mediacji.

5.10 Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Tomaszów Lubelski.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie przyjęty Uchwałą Nr XIII/90/2015 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 23 października 2015 roku planowany jest do realizacji w latach 2014-2020.

Zgodnie z zapisami Gminnego Programu Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim raz w roku składa Radzie Miasta sprawozdanie z jego realizacji. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu ma na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc, zwiększenie dostępności i skuteczności programów profilaktycznych, profesjonalnej edukacji osób działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą, dostarczenie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem, propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych, związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, motywowanie społeczności lokalnych, mass mediów, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy.

Adresatami Gminnego Programu są:

- Ofiary i sprawcy przemocy.
- Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy.
- Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy.
- Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą (pedagodzy, psychologodzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, pracownicy sądu, policjanci, wychowawcy, terapeuci, kuratorzy zawodowi, społeczni, pracownicy służby zdrowia, duchowni).
- Mieszkańcy miasta Tomaszów Lubelski.

Realizatorami Gminnego Programu są:

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- Urząd Miasta Tomaszów Lubelski;
- Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim;
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii;
- Komenda Powiatowa Policji w Tomaszowie Lubelskim;
- Sąd Rejonowy w Tomaszowie Lubelskim;
- I i II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej;
- Prokuratura Rejonowa w Tomaszowie Lubelskim;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tomaszowie Lubelskim;
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim;
- Placówki oświatowe;
- Służba zdrowia.

Monitorowaniem realizacji Gminnego Programu oraz czuwaniem nad prawidłowym wykonywaniem zadań zajmuje się – Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania

Przemocy w Rodzinie, którego obsługę organizacyjno-techniczną zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim.

I. Realizowane cele w ramach programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zakłada osiągnięcie następującego celu głównego: zmiana zachowań i postaw ofiar przemocy, zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc oraz podejmowanie działań profilaktycznych, ograniczenie problemu przemocy w rodzinie i skutków jej stosowania.

Cel główny jest realizowany poprzez :

Cel strategiczny:

- poszerzenie wiedzy mieszkańców miasta na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

Cele operacyjne:

- prowadzenie kampanii medialnej stale propagującej idee Programu.

II. Realizowane zadania

1. Działania informacyjno-edukacyjne w środowiskach lokalnych na rzecz podnoszenia wiedzy mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Poprawa jakości i skuteczności działań osób i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Rozbudowanie lokalnej oferty pomocy i wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności ochrony osób krzywdzonych.
4. Opracowanie i realizacja działań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ad. 1. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz świadomości prawnej i konsekwencji wynikających z funkcjonowania osób i rodzin pokrzywdzonych przemocą realizowane były poprzez działania pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie:

- realizacji działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- współpracy z instytucjami pomocowymi, działającymi w celu przeciwdziałania oraz pomocy osobom doznającym przemocy;
- systematycznego monitorowania rodzin;
- wspierania emocjonalnego, edukacyjnego rodzin;
- ukierunkowania i w miarę potrzeb skierowania do innych specjalistów (prawnik, psycholog, konsultant ds. uzależnień).
- pomocy w sporządzaniu pism procesowych.
- współpracy z psychologiem w OIK, do którego zadań należy:
 - prowadzenie indywidualnych konsultacji dla ofiar i sprawców przemocy,
 - wspieranie osób znajdujących się w kryzysie,
 - motywowanie osób nadużywających alkoholu do leczenia,
 - praca z dziećmi sprawiającymi trudności wychowawcze,
- zapewnienia osobom doznającym przemocy wsparcia finansowego i pomocy w postaci pracy socjalnej.

Przygotowanie, udostępnianie i rozpowszechnianie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym poprzez dystrybucję broszur, ulotek, plakatów – w celu ułatwienia dostępu do podstawowych informacji o instytucjach, osobach i możliwościach

udzielenia pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców miasta na temat przemocy domowej, umieszczanie informacji i plakatów na tablicy informacyjnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

Udostępnianie informacji o instytucjach i organizacjach udzielających pomocy osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy w formie umieszczania na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim oraz Wydziału Polityki Społecznej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie.

Ad. 2. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015, poz. 1390 z póź. zm.). Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Jego zadaniem jest prowadzenie zintegrowanych działań oraz koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9 a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z póź.zm.), tj. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia.

Do ustawowo określonych zadań Zespołu należy:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, w celu przeciwdziałania temu zjawisku,
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim powołano Uchwałą Nr XIX/164/2011 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania oraz Zarządzeniem Nr 31/2012 r. Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 27 kwietnia 2012 roku w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim.

Zespół Interdyscyplinarny Miasta Tomaszów Lubelski działa na podstawie obowiązujących aktów prawnych:

- Uchwały Nr XI/111/2019 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 06 września 2019 r. w sprawie przyjęcia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania,
- Zarządzenia Nr 128/2019 r. Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 15 listopada 2019 roku w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działają na podstawie wyżej wymienionej Uchwały, Zarządzenia Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski oraz porozumień zawartych między Burmistrzem Miasta, a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w jego skład.

Zespół Interdyscyplinarny Miasta Tomaszów Lubelski to grupa dwudziestu jeden specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałaniu zjawisku przemocy na terenie Miasta Tomaszów Lubelski.

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Ochrony Zdrowia,
- Komendy Powiatowej Policji,
- Placówek Oświatowych,
- Kuratorskiej Służby Sądowej,
- Prokuratury Rejonowej,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- Straży Miejskiej,
- Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

W listopadzie 2019 r. skład Zespołu Interdyscyplinarnego został rozszerzony o specjalistów w zakresie: psychologów i pedagogów szkół ponadpodstawowych oraz przedszkolnego.

Cele Zespołu Interdyscyplinarnego

Przesłanką systemu przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie jest :

- zatrzymanie przemocy oraz zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy,
- rozwój oferty pomocowej dla rodzin uwikłanych w przemoc,
- integracja działań instytucji wobec problemu przemocy w rodzinie,
- stosowanie jednoznacznych przekazów, które mówią, że nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka, nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia dla przemocy domowej,
- rozwój wiedzy, kompetencji, umiejętności reagowania wobec problemu przemocy i podniesieniu poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy.

Ważnym elementem jest interwencja kryzysowa skierowana zarówno do ofiar przemocy w rodzinie jak i sprawców, oraz świadczenie pomocy psychologicznej, prawnej, szeroko rozumianej pracy socjalnej osobom uwikłanych w przemoc oraz w problemy współistniejące.

W 2019 roku odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego: 25.02.2019 r., 22.05.2019 r., 17.06.2019 r., 04.09.2019 r., 10.10.2019 r., 09.12.2019 r. W ich trakcie ustalano m.in. sposób realizacji zadań, w tym związanych z działalnością informacyjną i szkoleniową, analizowano bieżące problemy, ustalano plany działań w przypadku konkretnych rodzin uwikłanych w przemoc, wypracowywano skuteczne strategie współpracy poszczególnych służb. Analizowano również informacje dotyczące realizowanych bądź zrealizowanych już działań. Omawiano procedury „Niebieskie Karty” w indywidualnych przypadkach jak również z wnioskiem o ich zakończenie.

W październiku 2011 r. weszło w życie Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta”, które precyzuje zadania służb w ramach ww. procedury oraz wskazuje reguły funkcjonowania zespołów

interdyscyplinarnych i grup roboczych. Procedura „Niebieskie Karty” uruchamiana jest w rodzinach dotkniętych przemocą. Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” przez jednego z upoważnionych podmiotów: pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Tabela poniżej przedstawia ilość sporządzonych „Niebieskich Kart – A” przez poszczególne podmioty na przestrzeni czterech lat.

Rok	2016	2017	2018	2019
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart-A” w tym:	52	69	69	83
Pomoc społeczna	2	0	0	0
Policja	49	67	68	82
Oświata	1	0	0	0
Ochrona zdrowia	0	0	0	0
MKRPA	0	0	0	1
OIK	0	2	1	0

Źródło własne na podstawie rejestru „Niebieska Karta -A”

Niebieska Karta – A” wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”. Zostaje wówczas powołana grupa robocza, która interdyscyplinarnie rozwiązuje problemy związane z podejrzeniem wystąpienia przemocy w rodzinie. Wszystkie rodziny zostają objęte działaniami grup roboczych.

- W okresie sprawozdawczym 10 „Niebieskich Kart – A” założono w toku trwania tej samej procedury.
- W 2019 roku powołano 22 grupy robocze w ramach procedury „Niebieskie Karty”, a następnie na jednym z posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego podjęto decyzję powołania 8 stałych grup roboczych. 16 grup roboczych kontynuowały pracę w okresie sprawozdawczym, a powołane były przed okresem sprawozdawczym. Łącznie w 2019 roku działało 46 grup roboczych w 46 rodzinach.
- Grupy robocze spotkały się na posiedzeniach 152 razy.
- Grupy robocze sporządziły: 30 „Niebieskich Kart – C” oraz 21 „Niebieskich Kart – D”.
- W roku 2019 zakończono procedurę "Niebieskie Karty" w 77 postępowaniach. W 32 przypadkach zakończono procedurę w związku z ustaniem przemocy w rodzinie i zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy rodzinie na podstawie § 18 ust. 1 pkt. 1, w 18 rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań w ramach niebieskiej procedury na podstawie § 18 ust. 1 pkt. 2, w 27 postępowaniach na posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań zgodnie z § 16 ust. 1 pkt. 5 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

W każdej grupie roboczej działał dzielnicowy, pracownik socjalny, Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego, która była zarazem koordynatorem grupy roboczej. Ponadto skład grupy roboczej ustalano adekwatnie do sytuacji rodzinnej. W przypadku: rodzin z dziećmi objętych nadzorem asystenta rodziny powoływano asystentów rodziny, w rodzinach z problemem alkoholowym powoływano Przewodniczącego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który jednocześnie był członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego. Natomiast w rodzinach dotkniętych przemocą, których dzieci uczęszczają do szkół w grupach pracowali pedagodzy szkolni oraz kuratorzy zawodowi również członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2019 r. pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego zostało objętych 139 osób: 48 kobiet w tym 4 niepełnosprawnych, 1 starsza, 48 mężczyzn w tym: 3 niepełnosprawnych, 2 starszych, 43 dzieci w tym 3 niepełnosprawnych.

W celu doskonalenia umiejętności oraz podniesienia poziomu wiedzy członkowie zespołu i grup roboczych ustawicznie podnosili kwalifikacje. W związku z powyższym w dniu 24.06.2019 r. Przewodnicząca oraz członek Zespołu Interdyscyplinarnego wzięli udział w szkoleniu na temat: „Szkolenie z zakresu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”. Szkolenie zostało zorganizowane przez Barbarę Matysik „*Professional Consulting*”. Prowadzącym była Pani Iwona Komadowska - wieloletni pracownik nadzoru i kontroli w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie, Delegatura w Zamościu, a sfinansowane ze środków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Następnie w dniu 07.08.2019 Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyła w spotkaniu z Panem Marcinem Romanowskim Podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości na temat pilotażowego programu „Sieciowanie Pomocy” organizowanego przez Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Lub. Celem było wypracowanie porozumienia wspomagającego osoby pokrzywdzone przestępstwem. W dniach: 04.11-06.11.2019 r. Przewodnicząca Zespołu odbyła bezpłatne trzydniowe szkolenie: „Prowadzenie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy” na zlecenie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie.

Ponadto Przewodnicząca, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w dniu 29.11.2019 r. uczestniczyli w bezpłatnych warsztatach o tematyce „Doskonalenie kompetencji zawodowych w pracy z osobą doświadczającą przemocy oraz osobą stosującą przemoc w rodzinie” organizowanych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lub. Podobnie w dniu 04.12.2019 r. członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i pracownicy socjalni wzięli udział w bezpłatnych warsztatach „Komunikacja a skuteczność w pracy socjalnej” organizowanych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lub. Celem zajęć było doskonalenie umiejętności budowania relacji z klientem oraz usprawnienie komunikacji z osobami znajdującymi się w sytuacji kryzysowej.

Dla potrzeb pracy Zespołu Interdyscyplinarnego zakupiono najnowsze wydanie publikacji pt. „Procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie – teczka dokumentacji, wzory pism dla zespołów interdyscyplinarnych. Jest to wydanie ze stanem prawnym na 2019 r.

W 2019 r. liczba osób stosujących przemoc w rodzinie:

- kobiety – 6,
- mężczyźni – 39,
- dzieci i młodzież do 18 r. ż. - 2

wobec, których podjęto następujące działania:

- Decyzją Zespołu Interdyscyplinarnego wobec 2 osób podejrzanych o stosowanie przemocy złożono wnioski do III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich pod kątem zastosowania obowiązku leczenia alkoholowego z mocy postanowienia sądowego, które zgodnie z procedurą zostały przekierowane do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.
- Decyzją grupy roboczej Zespołu Interdyscyplinarnego w przypadku 6 rodzin powiadomiono wnioskiem Sąd Rejonowy III Wydział Rodziny i Nieletnich o wgląd w sytuację dziecka.
- W jednej rodzinie orzeczeniem Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lub. zastosowano nadzór nad sposobem wykonywania władzy rodzicielskiej przez obojga rodziców powierzając go kuratorowi społecznemu.
- W roku 2019 w 23 przypadkach wszczęto dochodzenie w związku z zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie prowadzone przez Komendę Powiatową Policji pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w tym:
 - w 2 rodzinach zgłoszenie przez Zespół Interdyscyplinarny do Prokuratora o powzięciu podejrzenia o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie (w jednym przypadku zakończone: aktem oskarżenia i przekierowaniem do Sądu Rejonowego II Wydziału Karnego, w drugim odmową wszczęcia dochodzenia);
 - w 11 postępowaniach odmowa wszczęcia dochodzenia lub umorzenie;
 - 2 sprawców przemocy zatrzymanych w zakładzie karnym do dyspozycji Prokuratora Rejonowego w Tomaszowie Lub.;
 - 2 oskarżonych skazano wyrokiem sądowym;
 - w 2 przypadkach zakończone aktem oskarżenia i przesłaniem do Sądu Rejonowego II Wydziału Karnego;
 - wobec 4 oskarżonych nadal toczy się postępowanie sądowe.
- Przekazano dokumentację 14 spraw z prac grup roboczych na wniosek funkcjonariuszy policji Wydziału Dochodzeniowego KPP w Tomaszowie Lub. w celu prowadzenia dalszego postępowania przygotowawczego.
- 1 „Niebieska Karta – A” założona w sytuacji podejrzenia przemocy wobec dziecka.
- Zmotywowano 4 osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie do skorzystania z pomocy psychologa.

W 2019 r. liczba osób doznających przemocy w rodzinie:

- kobiety – 42,
- mężczyźni – 9,
- dzieci i młodzież do 18 r. ż. – 43

W roku 2019 - 5 rodzin dotkniętych przemocą domową zostało objętych pomocą przez tutejszy Ośrodek w tym: pomocą finansową – 3, bezpłatnymi posiłkami – 2, zaś 1 rodzina korzysta ze wsparcia asystenta rodziny. Ponadto pracownicy socjalni MOPS udzielają osobom i rodzinom wsparcia w formie szeroko rozumianej pracy socjalnej.

Ad. 3. Zapewnienie wsparcia informacyjnego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego osobom doświadczającym przemocy.

W 2019 r. liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa:

- psychologicznego – 3
- prawnego - 0

- socjalnego – 23 wyłącznie osoby z procedury „Niebieskie Karty”
- innego - 0

W ramach działań profilaktycznych mających na celu rozpowszechnianie wiedzy na temat pomocy osobom doświadczającym przemocy należycie zabezpieczona była praca socjalna świadczona przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, którzy udzielali szeroko pojętych porad socjalnych. Z tej formy skorzystały 23 osoby, które były uwikłane w przemoc w rodzinie z powodu prowadzenia procedury „Niebieskie Karty”. W przypadku konsultacji w zakresie spraw rodzinnych pomocą służyli asystenci rodziny pracujący w tych rodzinach. Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne osobom dotkniętym przemocą były zabezpieczone stosownie do potrzeb. Na uwagę zasługuje fakt, że w każdej szkole podstawowej pracują pedagodzy oraz psycholodzy, którzy na co dzień świadczyli pomoc dzieciom. Ponadto psycholog był dostępny w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Z poradnictwa psychologicznego skorzystały 3 osoby. Oprócz tego Zespół Interdyscyplinarny ściśle współpracuje z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej. W związku z tym wszystkim osobom doświadczającym przemocy w rodzinie proponowano i motywowano na grupach roboczych do skorzystania z konsultacji psychologa i prawnika jednocześnie wskazując miejsce i możliwości takiego wsparcia. Ponadto osoby doświadczające przemocy oraz zagrożone przemocą miały możliwość uczestnictwa w dodatkowych formach pomocy, jakimi są grupy wsparcia funkcjonujące w OIK w Tomaszowie Lubelskim. Potrzebujący zdobywają tam wiedzę na temat zjawiska przemocy, metod ochrony przed nią, dodają sobie wzajemnie odwagi, dzięki czemu łatwiej im przezwyciężyć bezradność, budować poczucie własnej wartości, pokonywać poczucie wstydu.

Ad. 4. Opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W roku sprawozdawczym w związku z realizacją Programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie organizowanego przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lub. za pośrednictwem tutejszego Zespołu Interdyscyplinarnego w 2019 r. do programu skierowano 5 sprawców przemocy w tym 2 zostało zakwalifikowanych. Żaden z uczestników nie ukończył „Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie“.

III. Źródła finansowania

Na funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego przeznaczono z budżetu kwotę 1803 zł w tym: szkolenia – 400,00 zł, zakup: materiałów biurowych – 211 zł, niszcarki – 299 zł, środków czystości – 300 zł, publikacji – 70 zł, tonera – 170 zł (łącznie kwota 1050 zł), korespondencja - 353 zł.

IV. Wnioski z realizacji Gminnego Programu

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Tomaszów Lub. były realizowane zgodnie z programem oraz w oparciu o aktualne przepisy prawa, a także wewnętrzne wytyczne w instytucjach, działających w przedmiotowej sprawie. Ważnym atutem były wypracowane formy współpracy między poszczególnymi instytucjami, które na co dzień zajmują się pomocą rodzinom uwikłanym w przemoc. W naszej społeczności przemoc w rodzinie ujawniana jest jako zjawisko obecne w różnych środowiskach, niezależnie od wykształcenia oraz statusu społecznego sprawcy i ofiary. Pomimo, iż ostatnie lata przyniosły znaczące zmiany w postrzeganiu tego zjawiska, członkowie Zespołu i grup roboczych, w swojej pracy, nadal borykają się z wieloma problemami w zakresie przemocy w rodzinie. Nadal żywe

są mity, iż „przemoc domowa”, to sprawa prywatna, rodzinna, zauważa się także „niemoc” instytucji, mających za zadanie pracę ze sprawcą przemocy, widoczny jest długi czas trwania procedur i długi okres niezbędny do uprawomocnienia się sądowych aktów wykonawczych. To wszystko utrudnia, a czasem uniemożliwia, powrót rodziny do normalności. Działalność Zespołu nadal opiera się na pracy wielu osób, w ramach obowiązków służbowych, bez żadnego dodatkowego wynagrodzenia. Jest to czasochłonna praca, wymagająca dużego nakładu i zaangażowania osób działających w Zespole i grupach roboczych. Podkreślić jednak należy, iż interdyscyplinarne współdziałanie przedstawicieli służb pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, daje możliwość głębszego wniknięcia i rozpoznania środowiska rodzinnego oraz pozwala na trafniejsze postawienie diagnozy sytuacji, w jakiej rodzina się znalazła. Instytucje i podmioty starają się maksymalnie wspierać rodziny w przewyciężaniu trudnych sytuacji życiowych w jakich się znalazły.

5.11 Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.

Źródłem finansowania realizacji zadań przeciwdziałających uzależnieniom są wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Dochody z tego tytułu w roku 2019 wyniosły 534 397,38 zł.

W ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii dla Miasta Tomaszów Lubelski na 2019 rok zrealizowano zadania oraz poniesiono wydatki, które przedstawiają się następująco w poszczególnych obszarach:

A. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków.

1. Poniesiono koszty opinii biegłych - psychiatry i psychologa w przedmiocie uzależnienia od alkoholu prowadzono wobec osób uzależnionych od alkoholu działania motywujące do podjęcia leczenia odwykowego. Wynagrodzenie w/w osób w 2019 r. wyniosło 3000,00 zł
2. Sfinansowano prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych w kwocie 13200,00 zł.
3. Współfinansowano działalność Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Wsparcia Dziennego Świetlicy Środowiskowej "Krokus". Na funkcjonowanie świetlicy wydatkowano kwotę 285 006,23 zł, którą przeznaczono na wynagrodzenia dla wychowawców prowadzących zajęcia, realizację programu wypoczynku letniego i zimowego, wyposażenie świetlicy w gry edukacyjne i sprzęt sportowy oraz zakup niezbędnych artykułów biurowych.

B. Realizacja profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, skierowanej w szczególności dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

1. Wspierano i inicjowano różne formy profilaktyki wobec dzieci i młodzieży: warsztaty profilaktyczne dla uczniów, rodziców oraz kadry pedagogicznej (w tym rekomendowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) Łącznie bezpośrednio objęto działaniami profilaktycznymi objęto 672 osoby. Koszt realizacji warsztatów profilaktycznych: 17 200,00 zł
2. Wspierano alternatywne formy spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, w tym

wspieranego działania prowadzone przez organizacje pozarządowe:

- zorganizowano turniej sportowy piłki nożnej podczas ferii zimowych, na który przeznaczono kwotę 9 469,23 zł

- zrealizowano „Dni promocji zdrowia” obejmujące konkurs „Człowiek Wolny od Nałogów”, prelekcje profilaktyczne, warsztaty o tematyce zdrowotnej dla dzieci i młodzieży szkolnej, szkolenie dla kadry pedagogicznej. Na realizację tego przedsięwzięcia, poza szkoleniami, przeznaczono kwotę 5797 ,00 zł

- współpracowano ze stowarzyszeniami w zakresie wsparcia działalności na rzecz młodzieży zagrożonej marginalizacją pochodzącej z rodzin dysfunkcyjnych (współfinansowanie przedsięwzięć stowarzyszeń): Stowarzyszeniu „Nowe Miasto” oraz Tomaszowskie Stowarzyszenie Sportowe „Kudłaty” na realizację przedsięwzięć wskazujących młodzieży alternatywne formy spędzania wolnego czasu przeznaczono kwotę 6000,00 zł.

3. Zakupiono materiały informacyjno - edukacyjne dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii.

- zakupiono i przekazano do szkół prenumeraty czasopisma, poradniki oraz ulotki dotyczące problematyki uzależnień na kwotę 3 235,00 zł.

4. Zakupiono materiały niezbędne do realizacji programów zajęć pozalekcyjnych zapobiegających uzależnieniom na kwotę 13 450,00 zł.

C. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz narkomanii. Zapewnienie działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Wsparcie działalności Stowarzyszenia „Promyk” realizującego przedsięwzięcia na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych (współfinansowanie przedsięwzięć stowarzyszenia i udostępnienie pomieszczeń przeznaczonych na jego działalność) – Na działalność stowarzyszenia przeznaczono kwotę 16000,00zł.

2. Zabezpieczenie pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkoleń dla członków Komisji:

- przeprowadzono szkolenie adresowane do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i narkomanii, mające na celu zwiększenie efektywności kierowania rozwiązywaniem problemów alkoholowych w gminie za kwotę 640,00 zł;

- wypłacono wynagrodzenie dla członków komisji za udział w posiedzeniach w wysokości 6 600,00 zł

D. Działania zmierzające do ograniczenia dostępności spożycia alkoholu.

Przeprowadzono działania umożliwiające diagnozę stanu faktycznego związanego z dostępem alkoholu dla osób małoletnich oraz podejmowano działania kontrolne i interwencyjne w stosunku do podmiotów sprzedających napoje alkoholowe, w szczególności pod kątem przestrzegania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim.

- wśród sprzedawców alkoholu przeprowadzono zakup kontrolowany diagnozujący stosunek sprzedawców do zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie. Na 19 objętych próbą punktów sprzedaży alkoholu w 10 odmówiono jego sprzedaży osobie nieletniej. Skontrolowano również tabliczki informacyjne oraz spożywanie alkoholu w obrębie sklepu.

Na ten cel wydatkowano 1800,00 zł.

E. Działania podejmowane przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma za zadanie podejmować działania motywujące wobec osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia. W roku 2019 Komisja przyjmowała i rozpatrywała wnioski o leczenie uzależnienia od alkoholu, na ich podstawie kierowała do Sądu Rejonowego stosowne wnioski o zobowiązanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego przeciwalkoholowego. Ponadto Komisja stale współpracuje z Sądem Rejonowym w Tomaszowie Lubelskim, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim, Komisariatem Policji w Tomaszowie Lubelskim oraz Strażą Miejską. Diety za udział w pracach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wyniosły 6 600,00 zł

5.12 Współpraca Miasta Tomaszów Lubelski z Organizacjami Pozarządowymi i Podmiotami Ustawowo Uprawnionymi do Prowadzenia Działalności Pożytku Publicznego w 2019 roku.

I. Wprowadzenie.

Samorząd Miasta Tomaszów Lubelski współpracuje z organizacjami pozarządowymi w celu uzupełnienia działań objętych zadaniami własnymi. Współpraca ta realizowana jest głównie w dziedzinach kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, kultury fizycznej i sportu, ochrony i promocji zdrowia oraz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Ramy współpracy ujęte są w program współpracy Miasta Tomaszów Lubelski z organizacjami pozarządowymi i podmiotami ustawowo uprawnionymi do prowadzenia działalności pożytku publicznego, który co roku uchwalany jest przez Radę Miasta zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450). Program współpracy jest dokumentem, który określa cele, zasady, formy oraz obszary wzajemnej współpracy Miasta Tomaszów Lubelski z tzw. trzecim sektorem.

II. Tworzenie Programu raz Przebieg Konsultacji.

Prace nad projektem programu współpracy Miasta Tomaszów Lubelski z organizacjami pozarządowymi i podmiotami ustawowo uprawnionymi do prowadzenia działalności pożytku publicznego na rok 2019 rozpoczęto we wrześniu 2018 r. Burmistrz Miasta Zarządzeniem Nr 108/2018 z dnia 19 września 2018 r. postanowił przeprowadzić konsultacje z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie projektu uchwały Rady Miasta Tomaszów Lubelski w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Miasta Tomaszów Lubelski z organizacjami pozarządowymi i podmiotami ustawowo uprawnionymi do prowadzenia działalności pożytku publicznego na rok 2019. Konsultacje przeprowadzono w sali konferencyjnej Urzędu Miasta w dniu 27 września 2018 r. w formie bezpośredniego spotkania z organizacjami pozarządowymi. W konsultacjach wzięło udział 10 przedstawicieli organizacji pozarządowych. Po przeprowadzonych konsultacjach Program Współpracy na 2019 rok został przyjęty Uchwałą Nr XLVIII/429/2018 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 12 października 2018 r. Głównym celem programu było budowanie współpracy pomiędzy samorządem miejskim i organizacjami pozarządowymi, tworzenie inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej, zwiększanie aktywności społecznej mieszkańców a także właściwe wykorzystywanie i uzupełnianie działań Miasta w zakresie nie objętym przez struktury samorządowe.

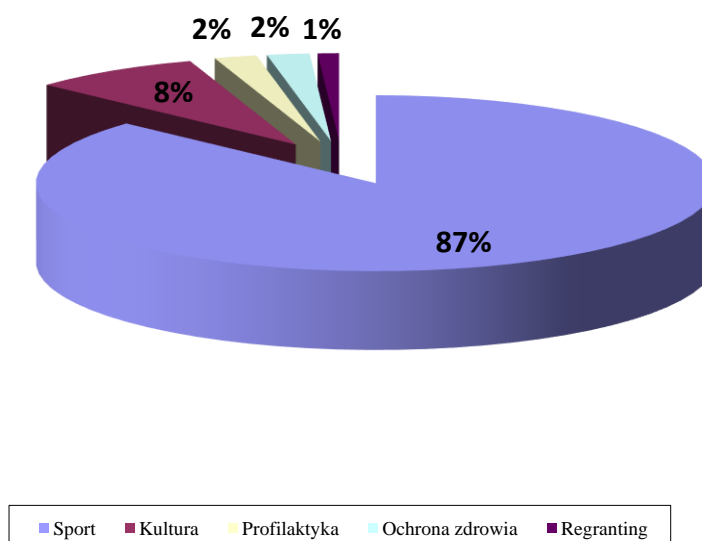
III. Obszary i formy współpracy Miasta z podmiotami III sektora.

Finansowa współpraca z organizacjami pozarządowymi odbywała się poprzez wspieranie realizowanych zadań publicznych przez organizacje pozarządowe, z uwzględnieniem procedury otwartego konkursu ofert.

Ogłoszone w miesiącu grudniu 2018 r. i styczniu 2019 r. otwarte konkursy ofert, których celem było wyłonienie podmiotów realizujących zadania z zakresu upowszechniania kultury, kultury fizycznej i sportu, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz ochrony i promocji zdrowia. Do konkursu zostały zgłoszone oferty na realizację 27 zadań:

- upowszechnianie kultury – 4 zadania przy wsparciu dotacjami w wysokości 47.400,00 zł
- kultura fizyczna i sport – 19 zadań przy wsparciu dotacjami w wysokości 498.757,00 zł
- rozwiązywanie problemów alkoholowych – 2 zadania przy wsparciu dotacjami w wysokości 17.999,50 zł
- ochrona i promocja zdrowia - 2 zadania przy wsparciu dotacjami w wysokości 8.000,00 zł.

Procentowy udział przekazanych środków na poszczególne zadania

W 2019 r. Miasto Tomaszów Lubelski po raz piąty ogłosiło otwarty konkurs ofert w ramach regrantingu na realizację zadań publicznych z zakresu wspomaganie rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych obejmujących organizację miejskiego otwartego konkursu ofert dla lokalnych organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, wspierających finansowo organizacyjnie i szkoleniowo opracowanie i wdrożenie przez te organizacje i inne podmioty najlepszych projektów przedsięwzięć służących mieszkańcom Tomaszowa Lubelskiego. Do konkursu przystąpiło 1 stowarzyszenie. Po przeprowadzonym postępowaniu konkursowym zlecono do realizacji 1 zadanie przy wsparciu dotacją w wysokości 13.000,00 zł

Łączna kwota przekazanych dotacji w trybie otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych wyniosła 585.156,50 zł.

Tryb Pozakonkursowy.

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie umożliwia także organizacjom pozarządowym występowanie o zlecenie zadania publicznego w formie tzw. małych zleceń z pominięciem procedury konkursowej. W tym trybie organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego może zlecić organizacji pozarządowej na jej wniosek realizację zadania publicznego o charakterze lokalnym lub regionalnym, spełniającego łącznie następujące warunki: wysokość dofinansowania lub finansowania zadania publicznego nie przekracza 10.000,00 zł, termin realizacji zadania nie przekracza 90 dni, łączna kwota środków finansowych przekazywanych przez Miasto tej samej organizacji pozarządowej i temu samemu podmiotowi w tym samym roku kalendarzowym, nie może przekroczyć kwoty 20.000,00 zł.

W trybie pozakonkursowym 9 stowarzyszeń otrzymało dotacje na łączną kwotę 45.800,00 zł.

Współpraca Pozafinansowa.

W 2019 r. samorząd miejski wspomagał działalność stowarzyszeń i organizacji pozarządowych także w formach pozafinansowych, do których należy też zaliczyć:

- pomoc w organizacji imprez, wykonywanie materiałów promocyjnych (zaproszenia, foldery, plakaty),
- użyczanie, wynajmowanie lub udostępnianie pomieszczeń, będących własnością gminy oraz udzielanie pomocy organizacyjnej i technicznej w działalności organizacji pozarządowych i podmiotów ustawowo uprawnionych do prowadzenia działalności pożytku publicznego, realizujących zadania publiczne,
- udzielanie pomocy w pozyskiwaniu przez organizacje pozarządowe i podmioty ustawowo uprawnione do prowadzenia działalności pożytku publicznego środków finansowych z innych źródeł niż budżet gminy,
- udzielanie pomocy w nawiązywaniu kontaktów z organizacjami społecznymi i instytucjami samorządowymi innych państw.

W ramach współpracy w 2019 roku odbyło się spotkanie z organizacjami pozarządowymi, na którym omówiono zasady współpracy finansowej z Miastem Tomaszów Lubelski w 2020 roku .

IV. Podsumowanie.

Współpraca Miasta Tomaszów Lubelski z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami odbywała się na wielu płaszczyznach i dotyczyła różnych sfer pożytku publicznego. Duże znaczenie dla organizacji miała współpraca finansowa i związana z nią dotacja, dzięki której mogły zostać zrealizowane zadania przekraczające możliwości finansowe poszczególnych organizacji pozarządowych. Różnorodność zadań i znaczące zaangażowanie społeczne pozwoliło na aktywizację lokalnej społeczności oraz wzmocnienie oferty sportowej, kulturalnej i społecznej Miasta.

Swoją działalnością organizacje pozarządowe działające na terenie Miasta Tomaszów Lubelski aktywizują i integrują społeczeństwo miasta, pokazują co można zrobić z czasem wolnym, uczą aktywnego życia, doskonałą umiejętnośći sportowe i artystyczne, przekazują tradycje historyczne i uczą patriotyzmu, przyczyniając się do wszechstronnego rozwoju Tomaszowa Lubelskiego. Uwzględniając powyższe należy uznać, że cele założone w Rocznym Programie Współpracy Miasta Tomaszów Lubelski z Organizacjami Pozarządowymi w 2019 roku zostały zrealizowane.

5.13 Program Opieki nad Zwierzętami.

Rada Miasta Tomaszów Lubelski Uchwałą Nr VI/52/2019 z dnia 08 marca 2019 roku przyjęła Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Tomaszów Lubelski w roku 2019.

Rada Miasta, przyjmuje coroczny program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, którego celem jest zapewnienie opieki nad zwierzętami bezdomnymi, zapobieganie bezdomności zwierząt, zmniejszenie populacji bezdomnych zwierząt, zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom Miasta Tomaszów Lubelski.

Wykonywanie działań programu prowadzone jest przez jednostkę Urzędu Miasta tj. Miejski Zarząd Dróg, przy którym utworzony jest tymczasowy punkt przetrzymywania zwierząt, gdzie trafiają psy po zdarzeniach drogowych, zagubione lub porzucone, które są w złym stanie i wymagają pomocy oraz podrzucone w miejsca publiczne szczenięta.

Opiekę weterynaryjną sprawuje Gabinet Weterynaryjny lek. Mirosław Szewczak, z którym Urząd Miasta ma podpisaną umowę na całodobową gotowość weterynaryjną nad zwierzętami bezdomnymi uczestniczącymi w zdarzeniach drogowych i opiekę w tymczasowym punkcie przetrzymywania zwierząt. Zwierzęta z tymczasowego punktu przetrzymywania są oddawane właścicielom, jeżeli tacy się zgłoszą oraz innym chętnym (adopcja) przy zapewnieniu przez Urząd Miasta poniesienia kosztów sterylizacji lub kastracji. Niektóre zwierzęta są oddawane do schroniska w Zamościu. Zwierzęta po zdarzeniach drogowych wymagające specjalistycznego leczenia (wg. uznania lekarza weterynarii) są oddawane odpłatnie do schroniska w Zamościu (podległe miastu Zamość). Urząd Miasta ponosi koszty leczenia, przyjęcia do schroniska, sterylizacji, kastracji. Miasto Tomaszów Lubelski posiada podpisaną umowę z Prezydentem Miasta Zamość.

W 2019 roku Miejski Zarząd Dróg w Tomaszowie Lubelskim zapewnił opiekę 48 psom w tym 25 psów zostało oddanych do adopcji, 4 oddane do schroniska w Zamościu, 9 psów oddano właścicielom. Wydatkowano na realizację całego zadania 43 930,00 zł.

Z uwagi na występujący na terenie Miasta Tomaszowa Lubelskiego problem bezpańskich zwierząt, w tym zdecydowanie psów, przyjęcie programu i jego realizacja jest jak najbardziej potrzebna.

VI. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI UCHWAŁ RADY MIASTA TOMASZÓW LUBESLKI ZA 2019 ROK

Sprawozdanie z realizacji uchwał Rady Miasta Tomaszów Lubelski wchodzi w skład Raportu o stanie miasta za rok ubiegły, który opracowywany jest a następnie przedkładany Radzie Miasta – stosownie do art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

W roku 2019 Rada Miasta Tomaszów Lubelski podjęła 122 uchwały na jedenastu sesjach.

I. Uchwały podjęte na V sesji Rady Miasta odbytej w dniu 25 stycznia 2019 roku.

1. Uchwałą Nr V/41/2019 w sprawie zmian w uchwale budżetowej na 2019 roku. Uchwałą Nr III/21/2018 z dnia 14 grudnia 2018 roku Rada Miasta uchwaliła budżet miasta na 2019 rok. Podjęcie uchwały przez Państwa Radnych poprzedzone było przyjęciem projektu budżetu miasta na 2019 rok – zarządzeniem Nr 129/2018 Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 14 listopada 2018 roku w sprawie przyjęcia projektu uchwały budżetowej oraz projektu wieloletniej prognozy finansowej miasta Tomaszów Lubelski na 2019 rok i przekazaniem tych dokumentów do Regionalnej Izby Obrachunkowej oraz do Rady Miasta. Skład Orzekający RIO w Lublinie uchwałą Nr RIO-Z-0032/5/2018 z dnia 3 grudnia 2018 roku pozytywnie zaopiniował projekt uchwały budżetowej na 2019 rok. Uchwała została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lubelskiego rocznik 2019, poz. 549 z dnia 22 stycznia 2019 roku. Realizowany w 2019 roku budżet miasta zmieniany był w trakcie roku jedenastokrotnie, niżej wymienionymi uchwałami:

- 1) uchwałą Nr V/41/2019 z dnia 25 stycznia 2019 roku
- 2) uchwałą Nr VI/50/2019 z dnia 8 marca 2019 roku
- 3) uchwałą Nr VII/68/2019 z dnia 12 kwietnia 2019 roku
- 4) uchwałą Nr VIII/77/2019 z dnia 31 maja 2019 roku
- 5) uchwałą Nr IX/88/2019 z dnia 19 czerwca 2019 roku
- 6) uchwałą Nr X/97/2019 z dnia 19 lipca 2019 roku
- 7) uchwałą Nr XI/106/2019 z dnia 6 września 2019 roku
- 8) uchwałą Nr XII/118/2019 z dnia 25 października 2019 roku
- 9) uchwałą Nr XIII/134/2019 z dnia 29 listopada 2019 roku
- 10) uchwałą Nr XIV/147/2019 z dnia 13 grudnia 2019 roku
- 11) uchwałą Nr XV/156/2019 z dnia 30 grudnia 2019 roku.

Szczegółowe informacje na temat realizacji budżetu miasta z uwzględnieniem wyżej wymienionych i wprowadzonych zmian zostały zawarte w sprawozdaniu finansowym i sprawozdaniu z wykonania budżetu miasta za 2019 rok. Każda uchwała zmieniająca budżet miasta podlega publikacji w Dz. Urz. Woj. Lub. Niniejszą uchwałę ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 1405 z dnia 27 lutego 2019 roku.

2. Uchwałą Nr V/42/2019 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej. Wieloletnia prognoza finansowa została uchwalona na lata 2019-2028 uchwałą Nr III/22/2018 Rady Miasta Tomaszów Lubelski w dniu 14 grudnia 2018 roku. Jej projekt został przyjęty zarządzeniem Nr 129/2018 Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 14 listopada 2018 roku w sprawie przyjęcia projektu uchwały budżetowej oraz projektu wieloletniej prognozy finansowej miasta Tomaszów Lubelski na 2019 rok. Projekt wieloletniej prognozy finansowej został przekazany do Rady Miasta oraz do organu nadzoru - Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie. Projekt ów został pozytywnie zaopiniowany przez RIO, wyrazem czego jest uchwała Składu

Orzekającego Nr RIO-Z-I-0037/5/2018 z dnia 3 grudnia 2018 roku. Przedsięwzięcia uchwalone przedmiotową prognozą realizowane były w 2019 roku i będą również realizowane w latach następnych. Zmiany wprowadzone do budżetu miasta warunkowały wprowadzenie zmian do wieloletniej prognozy finansowej. Zarówno prognoza finansowa jak i jej zmiany przedkładane są Regionalnej Izbie Obrachunkowej w formie elektronicznej. Wieloletnia prognoza finansowa w roku 2019 zmieniana była jedenastokrotnie następującymi uchwałami:

- 1) uchwałą Nr V/42/2019 z dnia 25 stycznia 2019 roku
- 2) uchwałą Nr VI/51/2019 z dnia 8 marca 2019 roku
- 3) uchwałą Nr VII/69/2019 z dnia 12 kwietnia 2019 roku
- 4) uchwałą Nr VIII/78/2019 z dnia 31 maja 2019 roku
- 5) uchwałą Nr IX/89/2019 z dnia 19 czerwca 2019 roku
- 6) uchwałą Nr X/98/2019 z dnia 19 lipca 2019 roku
- 7) uchwałą Nr XI/107/2019 z dnia 6 września 2019 roku
- 8) uchwałą Nr XII/119/2019 z dnia 25 października 2019 roku
- 9) uchwałą Nr XIII/135/2019 z dnia 29 listopada 2019 roku
- 10) uchwałą Nr XIV/148/2019 z dnia 13 grudnia 2019 roku
- 11) uchwałą Nr XV/157/2019 z dnia 30 grudnia 2019 roku.

Rokrocznie w terminie do 31 sierpnia przedkładana jest Państwu Radnym informacja o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej łącznie z informacją o wykonaniu budżetu miasta za I półrocze. Również sprawozdanie z wykonania budżetu miasta zawiera informację o stopniu zaawansowania programów wieloletnich zawartych w prognozie finansowej.

3. Uchwała Nr V/43/2019 w sprawie pomocy finansowej na współfinansowanie bieżących kosztów funkcjonowania Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Zamościu.
Rada Miasta postanowiła udzielić pomocy finansowej w formie dotacji celowej w wysokości 1800 zł z przeznaczeniem na utrzymanie Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Zamościu. Środki finansowe na ów cel zostały zabezpieczone w budżecie miasta na 2019 rok. Warunki udzielenia dotacji zostały skonkretyzowane w umowie zawartej 28 stycznia 2019 roku między Prezydentem Miasta Zamość a Burmistrzem Miasta Tomaszów Lubelski. Sprawozdanie z wykorzystania dotacji zostało przedłożone 9 stycznia 2020 roku.
4. Uchwała Nr V/44/2019 w sprawie przyjęcia rocznego planu potrzeb w zakresie prac społecznie użytecznych dla miasta Tomaszów Lubelski na 2019 rok.
W 2019 roku prace społecznie użyteczne realizowane były w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 30 listopada. Zostały one zorganizowane dla 12 osób bezrobotnych na podstawie porozumienia Nr UmPSU/19/0006 zawartego 14 marca 2019 roku między Powiatowym Urzędem Pracy a Miastem Tomaszów Lubelski. Organizowanie takich prac jest formą aktywizacji osób pozostających bez pracy. Prace społecznie użyteczne wykonywane są pod nadzorem Miejskiego Zarządu Dróg w Tomaszowie Lubelskim. Zatrudnieni wykonywali prace porządkowe na terenie miasta w tym zbieranie śmieci, utrzymanie zieleni miejskiej. Miasto z tego tytułu poniosło koszty w wysokości 12.748,80 zł, zaś Powiatowy Urząd Pracy wydatkował środki w wysokości 19.123,23 zł.
5. Uchwała Nr V/45/2019 w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Tomaszów Lubelski.
Regulaminem utrzymania porządku i czystości na terenie miasta określone zostały:
 - 1) wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na nieruchomościach i obiektach użyteczności publicznej w tym zasady zbierania odpadów komunalnych i gromadzenia nieczystości ciekłych,

- 2) wymagania w zakresie uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
- 3) wymagania dotyczące urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych oraz gromadzenia nieczystości ciekłych,
- 4) zasady selektywnego zbierania odpadów,
- 5) sposób i częstotliwość odbierania odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości,
- 6) mycie i naprawa pojazdów samochodowych poza myjniemi i warsztatami naprawczymi,
- 7) zasady utrzymania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej,
- 8) obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe,
- 9) obszary podlegające obowiązkowej deratyzacji oraz terminy jej przeprowadzania,
- 10) inne wymagania wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami.

Podkreślić należy iż projekt regulaminu uzyskał wymaganą prawem pozytywną opinię Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tomaszowie Lubelskim wyrażoną pismem Nr ONS-HK.0712.2-2/2019 z dnia 10 stycznia 2019 roku.

Uchwała jako akt prawa miejscowego została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 1433 z dnia 1 marca 2019 roku. Niniejszą uchwałą utrzymano zasady segregacji odpadów z podziałem na frakcję suchą i frakcję mokrą. Aktualnie uchwała nie ma charakteru obowiązującego, gdyż została uchylona uchwałą Nr XII/130/2019 z dnia 25 października 2019 roku.

6. Uchwała Nr V/46/2019 w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.

Uchwałą określono:

- 1) częstotliwość usuwania odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych w zabudowie wielorodzinnej i zabudowie jednorodzinnej oraz z terenu nieruchomości niezamieszkałej,
- 2) częstotliwość usuwania odpadów komunalnych z terenów przeznaczonych do użytku publicznego i obiektów użyteczności publicznej,
- 3) rodzaje odpadów odbieranych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych,
- 4) dni i godziny funkcjonowania w/w Punktu,
- 5) zasady odbierania odpadów w Punkcie od właścicieli nieruchomości.
- 6) adres i numer telefonu Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski przyjmującego przypadki niewłaściwego świadczenia usług przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub prowadzącego Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Konieczność podjęcia przedmiotowej uchwały wynikała z wejścia w życie z dniem 1 stycznia 2019 roku rozporządzenia Ministra Środowiska zmieniającego, rozporządzenie z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów, poprzez dodanie w § 6 ustępu 4 treści: „w przypadku gdy umowa zostanie rozwiązana albo wygaśnie przed 30 czerwca 2019 roku, dopuszcza się zawarcie kolejnej umowy na odbieranie lub odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości określającej wymagania w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób niezgodny z niniejszym rozporządzeniem, na czas nie dłuższy niż do dnia 1 stycznia 2020 roku”. Obowiązująca wówczas umowa między Miastem a PGKiM Sp. z o. o. wygasła z dniem 31 marca 2019 roku. Tak więc niniejszą uchwałą utrzymano zasady odbioru odpadów komunalnych z podziałem na frakcję suchą i frakcję mokrą – do dnia 31 grudnia 2019 roku.

Podkreślić należy również, iż projekt przedmiotowej uchwały wymagał pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tomaszowie Lubelskim. Pozytywna opinia została wyrażona pismem Nr ONS-HK. 0712.2-1/2019 z dnia 10 stycznia 2019 roku. Uchwała jest aktem prawa miejscowego. Została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 1434 z dnia 1 marca 2019 roku. Uchwała nie ma charakteru obowiązującego - została uchylona uchwałą Nr XII/129/2019 z dnia 25 października 2019 roku.

7. Uchwała Nr V/47/2019 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy na okres do trzech lat.

Rada Miasta wyraziła zgodę na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych zabudowanych pawilonami handlowymi, zabudowanych, nietrwale związanych z gruntem garażami oraz na cele usługowe dotychczasowym dzierżawcom. Dzierżawcy wymienieni niżej posiadali umowy dzierżawy, które zakończyły się 31 grudnia 2018 roku. Dzierżawcy zainteresowani są kontynuowaniem tych umów, korzystają z przedmiotów umowy zgodnie z ich przeznaczeniem i wywiązują się z warunków zawartych w dotychczasowych umowach. Miasto posiada z tego tytułu dochody w postaci podatku od nieruchomości i czynszu dzierżawnego. Burmistrz Miasta zawarł z nimi stosowne umowy:

- 1) na teren oznaczony jako działka nr 334/7 ark. 20 położony przy ul. Piekarskiej, o łącznej powierzchni 1546 m², na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2021 r. z P.H. „ARES” Jolanta Lipian Sprzedaż Hurtowa i Detaliczna Artykułów Spoż. – Przemysł; Panią Beatą Bartmańską; Handel Art. Spoż. Bielak Irena; Panią Joanną Czekirdą; Firmą „CERAMIX” Małgorzata Biront; Panią Ireną Charachajczuk; Panem Ryszardem Chmielowiec; Panem Dionizym Działa; Panią Stefanią Kasprzyk; Panem Józefem Kaszuba; Panem Romanem Korzeniowskim; Panem Kazimierzem Kozyra; KUCHMISTRZOSTWO s.c. Wanda Pochmara, Małgorzata Buczek; Panem Adamem Kulas; Panią Zdzisławą Paszt; Panią Aliną Piechnik; Panią Barbarą Pietraś; Panią Anną Pokrywka; Panią Barbarą Szostek; Panią Manuellą Tetych; Panem Mariuszem Tetych;
- 2) na teren oznaczony jako działka nr 224/22 ark. 19 położony przy ul. Papieża Jana Pawła II, o łącznej powierzchni 131,40 m², na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2021 r. z Panem Longinem Soból; Panią Lucyną Kawałko;
- 3) na teren oznaczony jako działka nr 161 ark. 19 położony przy ul. Żwirki i Wigury, o powierzchni 60 m² na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2021 r. z P.P.H.U. Nr 3 Fornalska Dorota;
- 4) na teren oznaczony jako działka nr 162/1 ark. 19 oraz nr 162/2 ark. 19 położonej przy ul. Papieża Jana Pawła II, o powierzchni łącznej 88 m², na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2021 r. z Panią Jolantą Wronka;
- 5) na teren oznaczony jako działka nr 162/1 ark. 19 położony przy ul. Papieża Jana Pawła II, o powierzchni 66 m², nie zawarto umowy – bezumowne korzystanie przez Pana Mirosława Tetycha;
- 6) na teren oznaczony jako działka nr 185/1 ark. 19 położony u zbiegu ul. Lwowskiej i ul. Matejki, o powierzchni 45 m², na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2021 r. z Totalizatorem Sportowym Sp. z o.o.;
- 7) na teren oznaczony jako działka nr 17/23 ark. 29 położony przy ul. Lwowskiej, o powierzchni 25 m², na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2021 r. z Panem Piotrem Kowalskim;
- 8) na teren oznaczony jako działka nr 262 ark. 20 położony przy ul. Traugutta, o powierzchni 48 m², na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2021 r. z Panem Januszem Krzaczkowskim;

- 9) na teren oznaczony jako działka nr 2 ark. 22 położony przy ul. Kopernika, o powierzchni 79,20 m², na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2021 r. z Panem Longinem Soból;
- 10) na teren oznaczony jako działka nr 33 ark. 2 położony przy ul. Zamojskiej, o powierzchni 281 m², na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2021 r. z Przedsiębiorstwem Handlowo-Usługowym Stanisław Sośnicki;
- 11) na teren oznaczony jako działka nr 271/2 ark. 22 położony przy ul. gen. Grota Roweckiego, o łącznej powierzchni 74 m², na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2021 r. z Panem Antonim Czaplińskim; Panią Krystyną Dryła; Panią Agnieszką Szpunar-Sobczyńską;
- 12) na teren oznaczony jako działka nr 3 ark. 18 położony przy ul. Brygady, o łącznej powierzchni 43,96 m², na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2021 r. z Panem Januszem Kietel; Panem Leszkiem Mazurkiem;
- 13) na teren oznaczony jako działka nr 15/1 ark. 18 położony przy ul. Al. Sportowa, o łącznej powierzchni 54 m², na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2021 r. z Panem Jerzym Kaweckim; Panem Mariuszem Pogłodzińskim; Panem Mariuszem Siwakiem;
- 14) na teren oznaczony jako działka nr 95/1 ark. 32 położony przy ul. Moniuszki, o powierzchni 18 m², na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2021 r. z Panem Sebastianem Koperwasem;
- 15) na teren oznaczony jako działka nr 209/1 ark. 16 położony przy ul. Rejtana, o powierzchni 7 m², na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2021 r. z Panem Adamem Piaseckim;
- 16) na teren oznaczony jako działka nr 5 ark. 18 położony przy ul. Brygady, o powierzchni 15 m², na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2021 r. z Panem Stanisławem Mikułą;
- 17) na teren oznaczony jako działka nr 252/1 ark. 22 położony przy ul. Króla Zygmunta, o łącznej powierzchni 271 m², na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2021 r. z Państwem Waldemarem i Agatą Konaszczuk; Panem Danielem Gardias; Panem Szymonem Gardias; Panem Maciejem Jurkowskim; Panią Małgorzatą Głuszko; Panem Mateuszem Sikora;
- 18) na teren oznaczony jako działka nr 251/6 ark. 22 położony przy ul. Króla Zygmunta, o łącznej powierzchni 243,15 m², na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2021 r. z Panią Krystyną Biegalską; Panem Janem Bukala; Panią Agnieszką Dziura; Panem Andrzejem Grzeszczukiem; Panią Wiesławą Kostrubiec-Mazur; Państwem Anetą Drusejko-Kustrzyk i Janem Kustrzyk; Państwem Marianem i Martą Luty; Panią Różą Michalina; Panem Augustem Nowakiem; Panią Czesławą Romanek; Panem Grzegorzem Skiba; Panem Henrykiem Soluch; Panem Marcinem Tuzel; na okres 01.04.2019 r. - 31.12.2021 r. z Panią Teofilą Głowacką;
- 19) na teren oznaczony jako działka nr 185/1 ark. 19 położony przy ul. Matejki, o powierzchni 3 m², na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2021 r. z Przedsiębiorstwem Produkcyjno-Usługowo Handlowym GRZEŚ Grzegorz Kuna;
- 20) na teren oznaczony jako działka nr 112/1 ark. 12 położony przy ul. Armii Krajowej; na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2019 r. z przewoźnikami: Przewozy Międzynarodowe Grzegorz Woś, Przewozy Osobowe Wiesław Mazurek, Firma Transportowa „KONBO” Konrad Hasiuk, F.H.U. "NEKOPOL" Józef Neć, "AG-MAR" Olenkiewicz Marek, P.P.H.U. "AFAR-BUS" Zbigniew Przybysz, Usługi Transportowe Krzysztof Borek; Firmą Usługi Transportowe Skiba Marcin; Zakładem Usługowo-Handlowym LENIBUS-Irena Krupa; na okres 01.02.2019 r. - 31.12.2019 r. z „CONVOY” Sp. z o.o.;

- 21) na teren oznaczony jako działka nr 128 ark. 40 położony przy ul. Dolnej, o powierzchni 45 m², na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2021 r. z Panem Arturem Jaremko;
- 22) na teren oznaczony jako działka nr 116/1 ark. 23 położony przy ul. Kopernika, o powierzchni 617 m², na okres 01.01.2019 r. - 31.12.2021 r. ze Spółdzielnią Mleczarską MLEKOVITA, Oddział w Trzebowniku, Filia w Tomaszowie Lubelskim.

8. Uchwała Nr V/48/2019 w sprawie rozpatrzenia petycji zgłoszonej przez rodziców klasy VIB Szkoły Podstawowej Nr 3 im. dr Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim

W dniu 27 grudnia 2018 roku do Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski wpłynęła petycja grupy 19 rodziców. Treścią petycji rodzice domagali się zmiany uchwały Nr XXX/258/2017 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 31 marca 2017 roku w sprawie wskazania uczniom niektórych oddziałów klasy trzeciej i oddziałów klasy szóstej Szkoły Podstawowej Nr 3 im. dr Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim miejsca realizacji obowiązku szkolnego, zmienionej uchwałą Nr XL/362/2018 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 26 stycznia 2018 roku – poprzez nieprzenoszenie uczniów klasy VIB piłkarsko-siatkarskiej ze Szkoły podstawowej Nr 3 do Szkoły Podstawowej Nr 1 przy ul. Kopernika 4 w Tomaszowie Lubelskim. Rodzice podkreślali dobro dziecka, zwracając przy tym uwagę na psychiczne aspekty związane ze zmianą miejsca nauki a także wymieniając szereg atutów Szkoły Podstawowej Nr 3 jak wykwalifikowana bardzo dobrze kadra, właściwa atmosfera, odpowiednia infrastruktura i baza oświatowa, bezpieczeństwo dzieci. Petycja została skierowana do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Tomaszów Lubelski. Komisja na swoim posiedzeniu odbyтым dnia 23 stycznia 2019 roku zapoznała się z treścią petycji i wnikliwie ją rozpatrzyła uwzględniając przy tym:

- 1) wyjaśnienia Burmistrza Miasta zawarte w piśmie Nr OWK.060.2.2019 z dnia 17 stycznia 2019 roku
- 2) pismo Burmistrza Miasta Nr OWK.060.3.2019 z dnia 23 stycznia 2019 roku przekazującym pismo osób reprezentujących w/w grupę rodziców uczniów klasy VIB, stanowiącym uzupełnienie petycji i postanawiając nie uwzględniać żądania zmiany uchwały będącej prawem miejscowym.

Rada Miasta nie uwzględniła złożonej petycji, uzasadniając swoją decyzję poniższą argumentacją.

Z dniem 26 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe, na mocy której dokonała się reforma ustroju szkolnego. Z dniem 1 września 2017 r. sześćioletnia szkoła podstawowa stała się ośmioletnią szkołą podstawową, a jednocześnie likwidacji, w sposób wygaszający uległy gimnazja. Ustawa przewidywała także możliwość przekształcenia gimnazjum w ośmioletnią szkołę podstawową lub włączenie gimnazjum do ośmioletniej szkoły podstawowej. W 2017 r. Rada Miasta Tomaszów Lubelski przyjęła uchwałę w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego. Zgodnie z zapisami uchwały przekształcono Gimnazjum Nr 1 w ośmioletnią Szkołę Podstawową Nr 1 i włączono Gimnazjum Nr 2 do ośmioletniej Szkoły Podstawowej Nr 2 w Tomaszowie Lubelskim. Szkoła Podstawowa Nr 3 z mocy ustawy przekształcona została w ośmioletnią szkołę podstawową.

Stanowisko organu prowadzącego co do sposobu dostosowania sieci szkół do nowego ustroju szkolnego wypracowano po szczegółowej analizie aktualnej sieci szkół, sytuacji demograficznej, potencjału miejskiej bazy oświatowej i po odbytych spotkaniach z dyrektorami szkół, radami pedagogicznymi oraz rodzicami. Przekształcenie Szkoły Podstawowej Nr 3 w ośmioletnią szkołę podstawową wiązało się ze znacznym

wzrostem liczby oddziałów (o oddziały kl. VII w roku 2017/2018 i oddziały kl. VIII w roku 2018/2019). Natomiast przekształcenie Gimnazjum Nr 1 w ośmioletnią szkołę podstawową i stopniowe dochodzenie w kolejnych latach szkolnych do jej pełnej struktury organizacyjnej oznaczałoby zarówno niepełne wykorzystanie jej potencjału lokalowego jak i kadrowego. Dlatego też organ prowadzący zgodnie z zapisem art. 205 ust. 1 i ust. 4 w/w ustawy skorzystał z prawnej możliwości przenoszenia od 01.09.2017 r. uczniów niektórych oddziałów klasy trzeciej i oddziałów klasy szóstej Szkoły Podstawowej Nr 3 do klas IV i VII nowo utworzonej Szkoły Podstawowej Nr 1 przy ul. Kopernika 4 powstałej w wyniku przekształcenia Gimnazjum Nr 1. Uczniom oddziałów klas szóstych Szkoły Podstawowej nr 3, z wyłączeniem w roku szkolnym 2017/2018 klasy szóstej integracyjnej a w latach szkolnych 2018/2019 i 2019/2020 klasy szóstej sportowej, w której prowadzone jest szkolenie w sportach narciarskich, Rada Miasta wskazała miejsce realizacji obowiązku szkolnego od klasy siódmej w utworzonej od 01.09.2017 r. Szkole Podstawowej Nr 1. Organ prowadzący decydując o pozostawieniu jednego oddziału klasy sportowej w strukturze Szkoły Podstawowej Nr 3 wziął pod uwagę dotychczasowe sukcesy uczniów w sportach narciarskich (czterokrotny tytuł Mistrza Polski szkół podstawowych w biegach narciarskich), a także odpowiednie kwalifikacje oraz sukcesy w pracy trenerów narciarskich pracujących w szkole. Ponadto decyzja ta pozwoliła na kontynuację procesu szkoleniowego w Szkole Podstawowej Nr 3 i jest zgodna z przyjętym przez Miasto procesem dostosowywania sieci szkół podstawowych do nowego ustroju szkolnego. Wskazanie uczniom klasy sportowej VI b Szkoły Podstawowej Nr 3 miejsca realizacji obowiązku szkolnego w Szkole Podstawowej Nr 1 pozwoli na kontynuowanie przez uczniów tej klasy szkolenia sportowego, szczególnie w zakresie piłki siatkowej w szkole, która specjalizuje się w tej dyscyplinie sportu, przejmując tradycje Gimnazjum Nr 1. Uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 1 w ramach ogólnopolskiego projektu szkoleniowego pod nazwą „Siatkarskie Ośrodki Sportowe”, nadzorowanego i finansowanego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki, mają możliwość uczęszczać na zajęcia z piłki siatkowej pod kierunkiem profesjonalnej kadry trenerów i instruktorów sportowych szkoły. Przyjęta opcja wskazywania uczniom klas IV i VI Szkoły Podstawowej Nr 3 miejsca realizacji obowiązku szkolnego w szkole podstawowej powstałej z przekształcenia gimnazjum wynika z odpowiedzialności Miasta Tomaszów Lubelski, jako organu prowadzącego szkoły w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy w nowych zreformowanych szkołach podstawowych. Organ prowadzący podejmując uchwałę działał w ramach obowiązujących przepisów prawnych oraz w interesie i z uwzględnieniem dobra uczniów i nauczycieli.

Obecnie wszystkie szkoły podstawowe posiadają właściwe warunki do realizacji procesu nauczania i organizacji zadań szkolnych, mimo wdrażanej reformy i niekorzystnych procesów demograficznych. Bez powyższych decyzji proces wygaszania klas gimnazjalnych w Gimnazjum Nr 1 i brak naboru w latach 2017/2018 i 2018/2019 do klas pierwszych Szkoły Podstawowej Nr 1 spowodowałyby zmniejszanie liczby oddziałów i znaczne wydłużenie (do 2026 r.) procesu dochodzenia szkoły do pełnej struktury organizacyjnej. Taki kierunek reformy powodowałby niepełne wykorzystanie pomieszczeń szkoły i konieczność zwolnień nauczycieli. Odwrotne tendencje, tj. zagęszczenie szkoły, a tym samym zjawisko zmianowości nauczania zaistniałoby w Szkole Podstawowej Nr 3 w związku z jej ustawowym przekształceniem z sześciolletniej w ośmioletnią szkołę podstawową. Także sugerowana w petycji zmiana uchwały Rady Miasta skutkująca pozostawieniem w strukturze Szkoły Podstawowej Nr 3 uczniów aktualnej klasy VI b wpłynęłoby negatywnie na kształtującą się w wyniku reformy sieć szkół podstawowych. Należy zaznaczyć, że w latach poprzedzających reformę systemu edukacji absolwenci ówczesnej sześciolletniej szkoły

Podstawowej Nr 3 kontynuowali po ukończeniu klasy VI naukę w Gimnazjum Nr 1, ponieważ obwody szkolne byłej sześciolletniej Szkoły Podstawowej Nr 3 i byłego Gimnazjum Nr 1 pokrywały się. Ponadto część uczniów klasy VI b Szkoły Podstawowej Nr 3, którzy od 01.09.2019 r. będą kontynuować naukę w Szkole Podstawowej Nr 1 zamieszkuje w rejonach miasta, które w wyniku reformy znalazły się w granicach obwodu Szkoły Podstawowej Nr 1.

Sieć publicznych szkół podstawowych, z uwzględnieniem uczniów, którym wskazano miejsce realizacji obowiązku szkolnego w Szkole Podstawowej Nr 1 została zorganizowana z zachowaniem wymogów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r.- Prawo oświatowe w zakresie odległości ucznia z domu do szkoły. Aktualnie do klasy VI b uczęszczają także uczniowie spoza obwodu Szkoły Podstawowej Nr 3 i spoza obwodu Szkoły Podstawowej Nr 1. Niemniej jednak rodzice decydując się na posłanie uczniów do szkoły spoza obwodu musieli wziąć pod uwagę kwestię przedstawionej w petycji odległości szkoły od miejsca zamieszkania ucznia.

Po dwuletnim okresie wdrażania reformy okazuje się, że decyzje były trafne i zapobiegły wysokiej zmianowości w Szkole Podstawowej Nr 3, pozwalają na optymalne zagospodarowanie kadry pedagogicznej obydwu szkół a także sprzyjają właściwemu wykorzystaniu pomieszczeń do nauki w Szkole Podstawowej Nr 1, która dysponuje dobrze wyposażoną bazą dydaktyczną, posiada wykwalifikowaną kadre pedagogiczną i zapewnia komfort pracy na jedną zmianę.

Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach, treść petycji, przebieg postępowania a także sposób załatwienia petycji zostały zamieszczone na stronie internetowej Urzędu Miasta. Wszystkie osoby składające petycję zostały o sposobie jej załatwienia poinformowane pismem Nr AD.0007.5.2019 z dnia 1 lutego 2019 roku, do którego załączony został tekst przedmiotowej uchwały.

9. Uchwała Nr V/49/20019 w sprawie udzielenia pomocy finansowej w 2019 roku Miastu Zamość.

Rada Miasta wyraziła zgodę na udzielenie pomocy finansowej w 2019 roku Miastu Zamość w kwocie 30.040,00 zł w zakresie partycypacji w kosztach utrzymania Ośrodka dla Osób Nietrzeźwych w Zamościu, który przyjmuje osoby nietrzeźwe zatrzymane na terenie Miasta Tomaszów Lubelski. Środki na powyższy cel zostały zabezpieczone w budżecie miasta uchwalonym przez Państwa Radnych w 2018 roku. W 2019 roku do Ośrodka dla Osób Nietrzeźwych w Zamościu doprowadzono 120 osób nietrzeźwych zatrzymanych na terenie miasta Tomaszowa Lubelskiego. Podstawą przekazania środków finansowych była umowa zawarta w dniu 31 stycznia 2019 roku między Burmistrzem Miasta Tomaszów Lubelski a Prezydentem Miasta Zamość.

10. Uchwała Nr V/50/2019 w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za odbieranie odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych z nieruchomości na terenie miasta Tomaszów Lubelski

Rada Miasta określiła górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za odbiór odpadów komunalnych następująco:

- 1) z pojemnika o pojemności 110l (L-110, MBG 120, MBG 140 itp.) – 38 zł (brutto),
- 2) z pojemnika o pojemności 240l (MGB 240 itp.) – 72 zł (brutto),
- 3) z pojemnika o pojemności 1100l (SM 1100 itp.) – 253 zł (brutto),
- 4) z pojemnika KP 7 – 141 zł(brutto)/m3.

Górną stawkę w/w opłat obniża się o 20% w przypadku gdy odpady są zbierane w sposób selektywny. Rada Miasta ustaliła także stawkę opłaty za opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych w kwocie 25 zł/m3 (brutto).

Uregulowania prawne wynikające z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (D. U. z 2018 roku poz. 1454 ze zm.) zobowiązują Radę Miasta do uchwalenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych z nieruchomości na terenie miasta Tomaszów Lubelski.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że dotychczasowe stawki nie są w stanie zapewnić finansowania generowanych kosztów przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej sp. z o. o. Tomaszów Lubelski. Zgodnie Planem gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2022 odpady pochodzące z terenu naszego miasta przekazywane są do Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK), obsługujących Region Południowy tj. Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w miejscowości Łasków gmina Mirce oraz Korczów gmina Biłgoraj.

W ostatnim okresie znacznie wzrosły w RIPOK-u ceny zagospodarowania odpadów komunalnych z kwoty 346,79 zł/Mg brutto do kwoty 528,25 zł/Mg brutto. Taki wzrost cen uzasadnia podwyższenie stawek opłat za wymienione uchwałą usługi.

Uchwała jako akt prawa miejscowego została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 794 z dnia 30 stycznia 2019 roku.

II. Uchwały podjęte na VI sesji Rady Miasta odbytej w dniu 8 marca 2019 roku.

- 11.** Uchwała Nr VI/50a/2019 w sprawie wprowadzenia zmian w uchwale budżetowej na 2019 rok.

Opisana w pkt. 1 niniejszego sprawozdania. Uchwała ta została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 2070 z dnia 28 marca 2019 roku.

- 12.** Uchwała Nr VI/51/2019 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej.
Uchwała została omówiona w pkt. 2 niniejszego sprawozdania.

- 13.** Uchwała Nr VI/52/2019 w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Tomaszów Lubelski w roku 2019.

Rada Miasta rokrocznie uchwała Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi, którego celem jest:

- 1) zapewnienie opieki zwierzętom bezdomnym,
- 2) zapobieganie bezdomności zwierząt,
- 3) zmniejszenie populacji bezdomnych zwierząt,
- 4) zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom miasta,
- 5) humanitarne traktowanie zwierząt.

Realizatorami Programu są: Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski, Miejski Zarząd Dróg w Tomaszowie Lubelskim, Straż Miejska w Tomaszowie Lubelskim, Schronisko dla bezdomnych zwierząt w Zamościu oraz Gabinet Weterynaryjny. Funkcję koordynatora Programu pełni Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski. Programem określono:

- 1) zasady zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
- 2) zasady opieki nad wolno żyjącymi kotami,
- 3) zasady obligatoryjnej sterylizacji lub kastracji zwierząt w schroniskach dla zwierząt oraz ograniczanie populacji zwierząt bezdomnych,
- 4) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- 5) zasady odławiania bezdomnych zwierząt,
- 6) zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich w gospodarstwie rolnym,

- 7) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt,
- 8) finansowanie Programu.

Obowiązek opracowania i uchwalenia Programu wynika z ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt. Projekt programu uzyskał pozytywną opinię Powiatowego Lekarza Weterynarii zawartą w piśmie z 24 stycznia 2019 roku.

Przy Miejskim Zarządzie Dróg utworzony jest tymczasowy punkt przetrzymywania zwierząt, gdzie trafiają psy po zdarzeniach drogowych, zagubione lub porzucone, które są w złym stanie i wymagają pomocy oraz podrzucone w miejsca publiczne szczenięta. Opiekę weterynaryjną sprawuje Gabinet Weterynaryjny lek. Mirosław Szewczak, z którym Urząd Miasta ma podpisaną umowę na całodobową gotowość weterynaryjną nad zwierzętami bezdomnymi uczestniczącymi w zdarzeniach drogowych i opiekę w tymczasowym punkcie przetrzymywania zwierząt. Zwierzęta z tymczasowego punktu przetrzymywania są oddawane właścicielom, jeżeli tacy się zgłoszą oraz innym chętnym (adopcja) przy zapewnieniu przez Urząd Miasta poniesienia kosztów sterylizacji lub kastracji. Niektóre zwierzęta są oddawane do schroniska w Zamościu. Zwierzęta po zdarzeniach drogowych wymagające specjalistycznego leczenia (wg. uznania lekarza weterynarii) są oddawane odpłatnie do schroniska w Zamościu (podległe miastu Zamość). Urząd Miasta ponosi koszty leczenia, przyjęcia do schroniska, sterylizacji, kastracji. Miasto Tomaszów Lubelski posiada podpisaną umowę z Prezydentem Miasta Zamość i rokrocznie partycypuje w kosztach utrzymania Schroniska dla bezdomnych zwierząt.

W 2019 roku Miejski Zarząd Dróg w Tomaszowie Lubelskim zapewnił opiekę 48 psom w tym 25 psów zostało oddanych do adopcji, 4 oddane do schroniska w Zamościu, 9 psów oddano właścicielom, 10 psów pozostało w miejscu przetrzymywania zwierząt. Miejsce dla bezdomnych zwierząt gospodarskich zapewnia gospodarstwo rolne Pana Jana Wosia na podstawie zawartej umowy. W 2019 roku nie wystąpiła sytuacja wymagająca konieczności przechowania zwierzęcia gospodarskiego. Padłe zwierzęta usuwane są przez Miejski Zarząd Dróg i odbierane do utylizacji przez Zakład Rolniczo-Przemysłowy Farmutil HS Spółka Jawna Śmiłowo w miejscowości Kaczory. Na realizację Programu w 2019 roku wydatkowano środki w wysokości 43.930,00 zł.

Z uwagi na występujący na terenie Miasta Tomaszowa Lubelskiego problem bezpieczeństwa zwierząt, w tym zdecydowanie psów, przyjęcie programu i jego realizacja są niezbędne. Uchwała została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 1947 z dnia 22 marca 2019 roku. Uchwała ta nie obowiązuje, gdyż została uchylona uchwałą Nr XVII/180/2020 z dnia 28 lutego 2020 roku.

14. Uchwała Nr VI/53/2019 w sprawie zmiany regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Tomaszów Lubelski.

W uchwale Nr V/45/2019 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 25 stycznia 2019 roku w sprawie regulaminu czystości porządku na terenie miasta Tomaszów Lubelski zaistniała konieczność doprecyzowania minimalnych wymagań w zakresie wyposażenia w pojemniki punktów handlowych i zakładów rzemieślniczych, usługowych i produkcyjnych. § 4 ust.1 pkt. 4 i 5 otrzymały brzmienie:

„pkt.4 punkty handlowe – 50 l na każdego zatrudnionego, przedsiębiorcę co najmniej jeden pojemnik o pojemności 110 l

„pkt.5 zakłady rzemieślnicze, usługowe i produkcyjne w odniesieniu do pomieszczeń biurowych, socjalnych – co najmniej jeden pojemnik o pojemności 110 l na każdym 10 pracowników i przedsiębiorcę.”

Uchwałę ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 2736 z dnia 25 kwietnia 2019 roku.

Uchwała nie ma charakteru obowiązującego – została uchylona uchwałą Nr XII/130/2019 z dnia 25 października 2019 roku.

- 15.** Uchwała Nr VI/54/2019 w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.
W uchwale Nr V/46/2019 z dnia 25 stycznia 2019 roku zmianie uległa treść § 1 ust. 1: ”Ustala się, że w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi Miasto Tomaszów Lubelski odbierać będzie każdą zebraną ilość odpadów komunalnych”, dodano ust. 3 w brzmieniu: ”Ustala się następujący sposób odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych: 1/ odpady komunalne zmieszane odbierane będą w ilości wynikającej z pojemności pojemników określonej w deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, złożonej przez właściciela nieruchomości niezamieszkałej.
2/ odpady komunalne selektywnie zebrane odbierane będą z pojemników lub worków”.
Uchwała nie ma charakteru obowiązującego, gdyż została uchylona uchwałą Nr XII/129/2019 z dnia 25 października 2019 roku. Uchwałę ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 2737 z dnia 25 kwietnia 2019 roku.
- 16.** Uchwała Nr VI/55/2019 w sprawie zmiany uchwały Nr IV/36/2018 w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, położonych na terenie miasta Tomaszów Lubelski, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne.
Uchwała Nr IV/36/2018 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 28 grudnia 2018 roku miała wejść w życie z dniem 1 kwietnia 2019 roku. Ogłoszony na dzień 9 stycznia 2019 roku przetarg w sprawie odbioru i zagospodarowania odpadów z terenu miasta Tomaszów Lubelski (z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych) został unieważniony (awaria serwera programu Miniportal). Stąd konieczność przesunięcia terminu wejścia w życie przedmiotowej uchwały – od 1 lipca 2019 roku. Tak zmieniona uchwała, stanowiąca akt prawa miejscowego została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 1948 z dnia 22 marca 2019 roku. Uchwała została uchylona – uchwałą Nr XII/133/2019 z dnia 25 października 2019 roku.
- 17.** Uchwała Nr VI/56/2019 w sprawie wyboru metody, ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia wysokości tej opłaty.
W związku z unieważnieniem postępowania przetargowego – awaria serwera Programu Miniportal i brakiem możliwości odczytania danych zawartych w złożonych ofertach na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, zachodzi konieczność ustalenia opłat na okres do 30 czerwca 2019 roku.
Uchwałą określono stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 16 zł od mieszkańca – jeśli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny; 32 zł od mieszkańca – jeśli odpady są zbierane i odbierane w sposób nieselektywny. Powyższe dotyczy zarówno zabudowy jednorodzinnej jak i wielorodzinnej.
Uchwała jako akt prawa miejscowego została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz.1797 z dnia 15 marca 2019 roku. Uchwała przedmiotowa została uchylona – uchwałą Nr XIV/154/2019 z dnia 13 grudnia 2019 roku. Od 1 stycznia 2020 roku obowiązują stawki opłaty w innej wysokości.
- 18.** Uchwała Nr VI/57/2019 w sprawie zbycia nieruchomości.

Rada Miasta wyraziła zgodę na zbycie udziałów w działkach nr 37/16, 93/7 ark. 28, położonych w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Żeromskiego wchodzących w skład dróg dojazdowych do garaży. Ogłoszone na dzień 21 maja i 15 października 2019 roku przetargi zakończyły się wynikiem negatywnym (nikt nie wpłacił wadium).

- 19.** Uchwała Nr VI/58/2019 w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata.

Rada Miasta wyraziła zgodę na wydzierżawienie nieruchomości stanowiącej własność Miasta Tomaszów Lubelski, położonej przy ul. Prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego w Tomaszowie Lubelskim, oznaczonej numerem ewidencyjnym 258/2 ark. 12 o powierzchni 642 m², na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata.

W wyniku ogłoszonego na dzień 28 maja 2019 roku przetargu zawarto umowę dzierżawy na okres od 1 lipca 2019 roku do 30 czerwca 2029 roku z Manufakturą Kulinarną „Pod Lasem” Małgorzata Wawrzusiszyn.

- 20.** Uchwała Nr VI/59/2019 w sprawie rozpatrzenia ponownej skargi na działalność Burmistrza Miasta.

W dniu 18 stycznia 2019 roku Pan Konrad Ostrowski i Państwo Małgorzata i Marek Ostrowscy złożyli ponowną skargę na działalność Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski. Zarzuty zawarte w skardze dotyczą nieprawidłowych działań Burmistrza Miasta w zakresie uciążliwości związanych z organizacją imprez w Parku Miejskim w Tomaszowie Lubelskim. Zarzuty zawarte w skardze są tożsame i stanowią kontynuację skarg z dnia 30 lipca 2018 roku, 23 sierpnia 2018 roku i 3 września 2018 roku, które Rada Miasta rozpatrzyła podejmując uchwałę Nr XLVII/426/2018 z dnia 28 września 2018 roku. Skarżący w treści skargi nie zaprezentowali żadnych nowych okoliczności ani nie przedstawili nowych dowodów, ponawiając jedynie zarzuty. Stosownie do art. 239 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego w przypadku gdy skarga w wyniku jej rozpatrzenia została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności – organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadamiania skarżącego. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Tomaszów Lubelski na swoim posiedzeniu w dniu 6 marca 2019 roku po zapoznaniu się z treścią kolejnej skargi oraz wyjaśnieniami Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski zawartymi w piśmie Nr GK.7021.2.20.2017 z dnia 12 lutego 2019 roku podtrzymała rozstrzygnięcie zawarte w uchwale Nr XLVII/426/2018 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 28 września 2018 roku, wyrazem czego jest opinia Komisji zaprezentowana w piśmie Nr AD.0014.3.3.2019 z dnia 6 marca 2019 roku. Rada Miasta Tomaszów Lubelski uchwałą Nr VI/59/2019 z dnia 8 marca 2019 roku w sprawie rozpatrzenia ponownej skargi na działalność Burmistrza Miasta, również podtrzymała rozstrzygnięcie zaprezentowane uchwałą Nr XVII/426/2018 z dnia 28 września 2018 roku, uzasadniając swoje stanowisko tym, iż skarżący nie przedstawili żadnych nowych okoliczności w przedmiotowej sprawie.

Przewodniczący Rady Miasta pismem Nr 0007.6.2019 z dnia 15 marca 2019 roku przekazał uchwałę skarżącym.

- 21.** Uchwała Nr VI/60/2019 w sprawie rozpatrzenia petycji zgłoszonej przez Prezydium Rady Rodziców Szkoły podstawowej Nr 3 im. dr. Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim.

W dniu 22 stycznia 2019 r. wpłynęła do Rady Miasta Tomaszów Lubelski i Burmistrza Miasta petycja zgłoszona przez Prezydium Rady Rodziców Szkoły Podstawowej Nr 3 w Tomaszowie Lubelskim w sprawie zmiany Uchwały Nr XXX/258/2017 Rady Miasta

Tomaszów Lubelski z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie wskazania uczniom niektórych oddziałów klasy trzeciej i oddziałów klasy szóstej Szkoły Podstawowej Nr 3 im. dr. Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim miejsca realizacji obowiązku szkolnego, zmienionej Uchwałą Nr XL/362/2018 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 26 stycznia 2018 r. poprzez wskazanie uczniom oddziałów klasy szóstej Szkoły Podstawowej Nr 3 i doktora Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim, miejsca realizacji obowiązku szkolnego od 1 września 2019 r. od klasy siódmej, zgodnie z obwodem zamieszkania.

Przewodniczący Rady Miasta przekazał petycję Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta celem jej rozpatrzenia. Komisja na posiedzeniu w dniu 6 marca 2019 r. po zapoznaniu się ze stanowiskiem Burmistrza Miasta wyrażonym pismem OWK.060.9.2019 z dnia 06.02.2019 r. i stanowiskiem obecnych na posiedzeniu komisji przedstawicieli Prezydium Rady Rodziców zajęła stanowisko o nieuwzględnieniu petycji. Zdaniem Komisji sieć publicznych szkół podstawowych, z uwzględnieniem uczniów niektórych oddziałów klasy trzeciej i oddziałów klasy szóstej, którym wskazano miejsce realizacji obowiązku szkolnego w Szkole Podstawowej Nr 1 powstałej z przekształcenia Gimnazjum Nr 1 została przygotowana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, przy uwzględnieniu sytuacji demograficznej, potencjału miejskiej bazy oświatowej oraz z zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy zarówno dla uczniów, jak i nauczycieli. Przyjęta opcja wskazywania uczniom klasy szóstej Szkoły Podstawowej Nr 3 miejsca realizacji obowiązku szkolnego w szkole podstawowej powstałej z przekształcenia gimnazjum wynika z odpowiedzialności Miasta Tomaszów Lubelski, jako organu prowadzącego szkoły w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy w nowych zreformowanych szkołach podstawowych. Organ prowadzący podejmując uchwałę działał w ramach obowiązujących przepisów prawnych oraz w interesie i z uwzględnieniem dobra uczniów i nauczycieli. Przyjęcie uchwały zgodnie z petycją spowodowałoby zmniejszenie liczby oddziałów w Szkole Podstawowej Nr 1, skutkujące niepełnym wykorzystaniem pomieszczeń szkoły i koniecznością zwolnień nauczycieli. Odwrotne tendencje, tj. zagęszczenie szkoły, a tym samym zjawisko zmianowości nauczania zaistniałoby w Szkole Podstawowej Nr 3.

Ponadto sieć publicznych szkół podstawowych, z uwzględnieniem uczniów, którym wskazano miejsce realizacji obowiązku szkolnego w Szkole Podstawowej Nr 1 została zorganizowana z zachowaniem wymogów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe w zakresie odległości ucznia z domu do szkoły.

Aktualnie do oddziałów klasy szóstej Szkoły Podstawowej Nr 3 uczęszczają także uczniowie z obwodu Szkoły Podstawowej Nr 2 oraz uczniowie spoza miasta. Rada Miasta Tomaszów Lubelski w przypadku uwzględnienia petycji, wskazując uczniom oddziałów klasy szóstej Szkoły Podstawowej Nr 3 miejsce realizacji obowiązku szkolnego od klasy siódmej w szkołach obwodowych, zgodnie z miejscem zamieszkania uczniów, a więc w Szkole Podstawowej Nr 1 i w Szkole Podstawowej Nr 2, wykroczyłaby poza ustawowe upoważnienie, gdzie z przepisów ustawy jednoznacznie wynika, że miejscem wskazania do realizacji obowiązku szkolnego może być wyłącznie szkoła podstawowa powstała z przekształcenia gimnazjum – a więc Szkoła Podstawowa Nr 1. Rada Miasta uchwałą niniejszą zaakceptowała stanowisko Komisji Skarg, Wniosków i Petycji z dnia 6 marca 2019 roku zawarte w opinii Nr AD. 00014.3.4.2019 nie uwzględniające petycji rodziców, wyrazem czego jest niniejsza uchwała. Treść uchwały stanowiąca odpowiedź na złożoną petycję została przesłana każdej osobie petycję składającą, przez Przewodniczącego Rady Miasta – pismem Nr AD. 0007.6.2019 z dnia 15 marca 2019 roku.

- 22.** Uchwała Nr VI/61/2019 w sprawie wskazania uczniom niektórych oddziałów klasy trzeciej i oddziałów klasy szóstej Szkoły podstawowej Nr 3 im. dr Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim miejsca realizacji obowiązku szkolnego.

Uchwałą uczniom oddziałów klasy trzeciej Szkoły Podstawowej Nr 3 im. dr Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim, zamieszkałym w obwodzie Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Orłąt Lwowskich przy ul. Kopernika 4 w Tomaszowie Lubelskim, powstałej z przekształcenia Gimnazjum Nr 1 im. Orłąt Lwowskich w Tomaszowie Lubelskim, wskazuje się miejsce realizacji obowiązku szkolnego od klasy czwartej do klasy ósmej w Szkole Podstawowej Nr 1 im. Orłąt Lwowskich w Tomaszowie Lubelskim. Uczniom oddziałów klasy szóstej Szkoły Podstawowej Nr 3 im. dr Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim z wyłączeniem klasy szóstej – integracyjnej tej szkoły, wskazuje się miejsce realizacji obowiązku szkolnego od klasy siódmej do klasy ósmej w Szkole Podstawowej Nr 1 im. Orłąt Lwowskich w Tomaszowie Lubelskim. Uczniowie klas wymienionych wyżej, rozpoczynają naukę w Szkole Podstawowej Nr 1 im. Orłąt Lwowskich w Tomaszowie Lubelskim z dniem 1 września w klasie czwartej w latach szkolnych 2019/2020 – 2021/2022, a w klasie siódmej w roku szkolnym 2019/2020.

Rada Miasta Tomaszów Lubelski dostosowując sieć szkół podstawowych do nowego ustroju szkolnego skorzystała z prawnej możliwości przenoszenia uczniów niektórych oddziałów klasy III oraz VI do nowo utworzonej szkoły podstawowej i uchwałą z dnia 31 marca 2017 r. wskazała uczniom oddziałów klasy II Szkoły Podstawowej Nr 3 zamieszkałych w obwodzie utworzonej od 01.09.2017 r. Szkoły Podstawowej Nr 1, a także uczniom oddziałów klasy VI Szkoły Podstawowej Nr 3 z wyłączeniem klasy szóstej integracyjnej tej szkoły miejsce realizacji obowiązku szkolnego od 1 września odpowiednio w klasie IV i VII w Szkole Podstawowej Nr 1 powstałej z przekształceniem gimnazjum.

W roku 2018 Rada Miasta Uchwałą Nr XL/362/2018 z dnia 26 stycznia 2018 r. wskazała uczniom oddziałów klasy VI Szkoły Podstawowej Nr 3 od 01.09.2018 r. miejsce realizacji obowiązku szkolnego od klasy VII do klasy VIII w Szkole Podstawowej Nr 1, jednocześnie pozostawiając w Szkole Podstawowej Nr 3 klasę sportową, w związku z brakiem w tym roczniku klasy integracyjnej w strukturze szkoły. Powyższa decyzja pozwoliła na zachowanie ustawowego wymogu funkcjonowania Szkoły Podstawowej Nr 3 jako jednostki o pełnej strukturze organizacyjnej.

W Szkole Podstawowej Nr 3 funkcjonuje klasa VI a, jako integracyjna, dlatego zasadny jest powrót do pierwotnego zapisu uchwały Rada Miasta z dnia 31 marca 2017 r. w brzmieniu §2 niniejszej uchwały. Uchwała uwzględnia także proces wskazywania uczniom oddziałów klasy III Szkoły Podstawowej Nr 3, zamieszkałych w utworzonym w 2017 r. obwodzie Szkoły Podstawowej Nr 1, miejsce realizacji obowiązku szkolnego od klasy IV do klasy VIII w Szkole Podstawowej Nr 1, co pozwoli na osiągnięcie od 01.09.2021 r. przez Szkołę Podstawową Nr 1 pełnej struktury organizacyjnej.

Uchwała została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 2738 z dnia 25 kwietnia 2019 roku.

- 23.** Uchwała Nr VI/62/2019 w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli prowadzonych przez Miasto Tomaszów Lubelski.

Rada Miasta ustaliła sieć publicznych przedszkoli prowadzonych przez Miasto Tomaszów Lubelski:

- 1) Przedszkola Samorządowego Nr 1 im. Jana Brzechwy w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Chocimskiej 17,
- 2) Przedszkola Samorządowego Nr 2 „Sportowo – Artystyczna Akademia Uśmiechu” w Tomaszowie Lubelskim przy ul. T. Zamojskiego 14,
- 3) Przedszkola Samorządowego Nr 5 im. Krasnała Hałabały w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Moniuszki 51.

Art. 32 ust 1 ustawy Prawo oświatowe nakłada na radę gminy obowiązek ustalenia sieci prowadzonych przez gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Ponadto art. 32 ust. 3 stanowi, iż sieć publicznych przedszkoli powinna zapewniać dzieciom, zamieszkałym na obszarze gminy, możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego. Stosowanie do art. 32 ust 4 ww. ustawy projekt uchwały został przekazany Lubelskiemu Kuratorowi Oświaty, który pismem Dz. 545.12.2019.AM z dnia 21 lutego 2019 r. wydał pozytywną opinię w sprawie ustalenia planu sieci publicznych przedszkoli prowadzonych przez Miasto Tomaszów Lubelski.

W Mieście Tomaszów Lubelski wychowanie przedszkolne realizowane jest w 3 przedszkolach, do których uczęszcza 613 wychowanków. Ponadto do 4 niepublicznych placówek przedszkolnych, wpisanych do ewidencji oświatowych placówek niepublicznych Miasta Tomaszów Lubelski, uczęszcza 215 dzieci. Sieć publicznych przedszkoli została ustalona w taki sposób, aby droga dziecka do miejsca, w którym realizuje wychowanie przedszkolne była jak najkrótsza i nie przekraczała 3 km. Uchwała podjęta przez Państwa Radnych zakłada najbardziej optymalny sposób realizacji przez Miasto Tomaszów Lubelski zadań z zakresu opieki przedszkolnej.

Uchwała jest aktem prawa miejscowego i została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz.1949 z dnia 22 marca 2019 roku.

24. Uchwała Nr VI/63/2019 w sprawie określenia warunków udzielania bonifikat i wysokości stawek procentowych.

Rada Miasta określiła warunki udzielenia bonifikat od ceny sprzedaży nieruchomości i wysokości stawek procentowych przy sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Miasta Tomaszów Lubelski przez:

- 1) ustalenie stawki procentowej bonifikaty w wysokości 80% od ceny sprzedaży nieruchomości, jeżeli nieruchomość zbywana jest na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej pod warunkiem, że nieruchomość przyległa jest przeznaczona lub wykorzystywana na cele mieszkaniowe oraz w celu realizacji roszczeń wynikających z art. 209a ustawy,
- 2) ustalenie stawki procentowej bonifikaty w wysokości 90% od ceny sprzedaży nieruchomości, która jest sprzedawana osobom fizycznym i osobom prawnym, które prowadzą działalność charytatywną, opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukową, badawczo-rozwojową, wychowawczą, sportową lub turystyczną, na cele niezwiązane z działalnością zarobkową, a także organizacjom pożytku publicznego na cel prowadzonej działalności pożytku publicznego.

W 2019 roku stawkę 80% zastosowano przy sprzedaży 2 nieruchomości. Stawka na poziomie 90% stosowaną nie była. Uchwałę jako akt prawa miejscowego ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 2397, z dnia 12 kwietnia 2019 roku.

25. Uchwała Nr VI/64/2019 w sprawie upoważnienia Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski do złożenia wniosku o dofinansowanie projektu w formie dotacji pn. „Strategia elektromobilności dla Miasta Tomaszów Lubelski”.

Rada Miasta upoważniła Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski, działającego w imieniu Gminy Miejskiej Tomaszów Lubelski do złożenia wniosku o dofinansowanie projektu w formie dotacji pn. „Strategia elektromobilności dla Miasta Tomaszów Lubelski” w ramach konkursu GEPARD II transport niskoemisyjny Część 2) Strategia rozwoju elektromobilności”.

W pierwszym etapie nasze miasto aplikowało o środki w wysokości 50.000 zł na opracowanie dokumentu pn. Strategia elektromobilności dla Miasta Tomaszów Lubelski, określającą cele rozwojowe dla miasta w dziedzinie transportu oraz działania konieczne do ich realizacji. Dokument ten miał stanowić niezbędny załącznik do

aplikowania w latach kolejnych o dofinansowanie działań związanych z zakupem autobusów elektrycznych oraz rozwojem infrastruktury do ładowania pojazdów elektrycznych. Wniosek Nr 59/2019 w sprawie dofinansowania przedsięwzięcia w formie bezzwrotnej dotacji nie uzyskał akceptacji Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

- 26.** Uchwała Nr VI/65/2019 w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami miasta Tomaszów Lubelski.

Uchwałą określono:

- 1) cele przeprowadzania konsultacji
- 2) zakres konsultacji
- 3) zasady rozpatrywania składania i rozpatrywania wniosków
- 4) formy przeprowadzania konsultacji
- 5) terminy ogłoszeń i elementy protokołu.

Uchwałą określono także wzory formularzy ułatwiające wystąpienie z wnioskiem o przeprowadzenie konsultacji.

Uchwała stanowi akt prawa miejscowego i została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 1950 z dnia 22 marca 2019 roku.

W 2019 roku przeprowadzone zostały konsultacje społeczne z mieszkańcami miasta w zakresie budowy biogazowni rolniczej o mocy do 500 kW. Przeprowadzenie konsultacji zostało zarządzone przez Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski – zarządzenie Nr 47/2019 z dnia 8 kwietnia 2019 roku. Budowa biogazowni zaplanowana była w miejscowości Łaszczówka-Kolonia – teren SVZ Poland sp. z o.o. (teren bezpośrednio przyległy do Miasta Tomaszów Lubelski.). Konsultacje zostały przeprowadzone w okresie od 23 kwietnia do 29 kwietnia 2019 roku. Informacja o terminie i zasadach przeprowadzania konsultacji została zamieszczona w BIP, na stronach internetowych Urzędu Miasta oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu. Formą przeprowadzenia konsultacji była ankieta. Odpowiedzialną jednostką za przeprowadzenie konsultacji był Wydział Inwestycji i Rozwoju. Konsultacje zakończyły się wynikiem negatywnym: 1364 ankietowanych było przeciwnych lokalizacji biogazowni przy 1527 osobach biorących udział w konsultacjach.

- 27.** Uchwała Nr VI/66/2019 w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla „Południe” w Tomaszowie Lubelskim.

O wprowadzenie zmiany do przedmiotowego planu ubiegali się mieszkańcy osiedla „Południe”, którzy złożyli w dniu 14 października 2016 roku stosowny wniosek. Mieszkańcy tego osiedla wnosili o wprowadzenie zmiany w planie w zakresie rozszerzenia zapisów o możliwość realizacji zabudowy jednorodzinnej. Plan zakładał tylko zabudowę wielorodzinną. Zmiana planu umożliwiłaby właścicielom działek na stosowne ich zagospodarowanie a zabudowa wkomponowałaby się w otaczający teren. Projekt zmiany planu sporządziła firma BUDPLAN Sp. z o.o. Koszt opracowania planu – 11.070 zł poniosło miasto. Podkreślić należy, iż zrealizowaną została również uchwała Nr XXXII/288/2017 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 9 czerwca 2017 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia przedmiotowego planu.

Plany zagospodarowania przestrzennego i ich zmiany wymagają publikacji w dzienniku urzędowym. Uchwałę ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 2030 z dnia 27 marca 2019 roku.

- 28.** Uchwała Nr VI/67/2019 w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski.

Wprowadzenie zmian do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego podyktowane było koniecznością zaktualizowania zapisów dotyczących

przeznaczenia terenów północnej części miasta w zakresie zagospodarowania przestrzennego terenu cmentarza komunalnego przy ulicy Zamojskiej oraz dostosowaniem terenów ulic Zamojska i Łaszczowiecka do potrzeb inwestycyjnych. Projekt zmiany Studium wykonała firma BUDPLAN Sp. z o.o.. Koszty opracowania poniesione zostały z budżetu miasta i wyniosły 12.300 zł.

III. Uchwały podjęte na VII sesji Rady Miasta odbytej w dniu 12 kwietnia 2019 roku.

- 29.** Uchwała Nr VII/68/2019 w sprawie zmian w uchwale budżetowej na 2019 rok.
Uchwała została opisana w pkt. 1 niniejszego sprawozdania. Ogłoszono ją w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 3003 z dnia 8 maja 2019 roku.
- 30.** Uchwała Nr VII/69.2019 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej.
Uchwała została omówiona w pkt. 2 niniejszego sprawozdania.
- 31.** Uchwała Nr VII/70/2019 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Tomaszowskiemu.
Rada Miasta postanowiła udzielić z budżetu Miasta Tomaszów Lubelski pomocy finansowej Powiatowi Tomaszowskiemu w wysokości 35 000,00 zł na realizację przedsięwzięcia pn. „Montaż odnawialnych źródeł energii oraz modernizacja oświetlenia w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Tomaszowie Lubelskim”. Przedmiotowa uchwała była podstawą do skonkretyzowania warunków udzielenia finansowej pomocy w zawartej w dniu 29 kwietnia 2019 roku umowie między Miastem Tomaszów Lubelski a Powiatem Tomaszowskim. Udzielona pomoc miała formę dotacji celowej. W dniu 16 grudnia 2019 roku Starosta Tomaszowski przekazał rozliczenie z wykorzystania udzielonej dotacji wraz z załączonymi dokumentami potwierdzającymi wydatkowanie środków na realizację przedsięwzięcia.
- 32.** Uchwała Nr VII/71/2019 w sprawie umorzenia postępowania dotyczącego petycji zgłoszonej przez rodziców uczniów klasy VI a Szkoły Podstawowej Nr 3 im. dr. Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim.
Rada Miasta postanowiła umorzyć postępowanie dotyczące rozpatrzenia petycji złożonej przez rodziców uczniów klasy VI a (integracyjnej) Szkoły Podstawowej Nr 3 im. dr. Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim, dotyczącej zmiany Uchwały Nr XXX/258/2017 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie wskazania uczniom niektórych oddziałów klasy trzeciej i oddziałów klasy szóstej Szkoły Podstawowej Nr 3 im. dr. Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim miejsca realizacji obowiązku szkolnego, zmienionej Uchwałą Nr XL/362/2018 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 26 stycznia 2018 r. poprzez: przywrócenie brzmienia § 2 Uchwały Nr XXX/258/2017 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie wskazania uczniom niektórych oddziałów klasy trzeciej i oddziałów klasy szóstej Szkoły Podstawowej Nr 3 im. dr. Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim miejsca realizacji obowiązku szkolnego tj. nieprzenoszenia uczniów klasy VI a Szkoły Podstawowej Nr 3 im. dr. Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim z dniem 1 września 2019 r. do Szkoły Podstawowej Nr 1 w Tomaszowie Lubelskim. W dniu 31 stycznia 2019 r. wpłynęła do Rady Miasta Tomaszów Lubelski i Burmistrza Miasta petycja zgłoszona przez rodziców uczniów klasy szóstej a Szkoły Podstawowej Nr 3 im. dr. Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim, dotyczącej zmiany Uchwały Nr XXX/258/2017 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie wskazania uczniom niektórych oddziałów klasy trzeciej i oddziałów klasy szóstej Szkoły Podstawowej Nr 3 im. dr. Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim miejsca realizacji obowiązku szkolnego, zmienionej Uchwałą Nr XL/362/2018 Rady Miasta

Tomaszów Lubelski z dnia 26 stycznia 2018 r. poprzez: przywrócenie brzmienia § 2 Uchwały Nr XXX/258/2017 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie wskazania uczniom niektórych oddziałów klasy trzeciej i oddziałów klasy szóstej Szkoły Podstawowej Nr 3 im. dr. Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim miejsca realizacji obowiązku szkolnego tj. nieprzenoszenia uczniów klasy VI a Szkoły Podstawowej Nr 3 im. dr. Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim z dniem 1 września 2019 r. do Szkoły Podstawowej Nr 1 w Tomaszowie Lubelskim.

Przewodniczący Rady Miasta przekazał petycję Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta celem jej rozpatrzenia.

Burmistrz Miasta pismem OWK.060.12.2019 r. z dnia 21.02.2019 r. przedłożył pod obrady Rady Miasta projekt uchwały w sprawie wskazania uczniom niektórych oddziałów klasy trzeciej i oddziałów klasy szóstej Szkoły Podstawowej nr 3 w Tomaszowie Lubelskim miejsce realizacji obowiązku szkolnego, która zakładała przeniesienie uczniów oddziałów klasy szóstej Szkoły Podstawowej Nr 3 w Tomaszowie Lubelskim z wyłączeniem klasy szóstej- integracyjnej tej szkoły z dniem 1 września 2019 r. od klasy siódmej do klasy ósmej do Szkoły Podstawowej Nr 1 w Tomaszowie Lubelskim. Rada Miasta na posiedzeniu w dniu 8 marca 2019 r. przyjęła uchwałę w proponowanym przez Burmistrza Miasta kształcie, która w swojej treści wypełniła żądanie rodziców uczniów klasy VI a Szkoły Podstawowej Nr 3 w Tomaszowie Lubelskim o pozostawieniu w strukturze Szkoły Podstawowej nr 3, uczniów klasy VI a.

W związku z powyższym postępowanie w sprawie rozpatrzenia petycji stało się bezprzedmiotowe w całości. Podjęta uchwała stanowiąca odpowiedź na złożoną petycję została przekazana wszystkim rodzicom, którzy petycję złożyli, o czym świadczy pismo Przewodniczącego Rady Miasta Nr AD.0007.7.2019 z dnia 17 kwietnia 2019 roku.

- 33.** Uchwała Nr VII/72/2019 w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto Tomaszów Lubelski oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych, od dnia 1 września 2019 roku.

Rada Miasta określiła plan sieci oraz granice obwodów publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto:

- 1) Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Orłąt Lwowskich przy ul. Kopernika 4
- 2) Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego przy ul. Żołnierzy Września 1
- 3) Szkoły Podstawowej Nr 3 im. doktora Janusza Petera przy ul. Żwirki i Wigury 6.

Projekt uchwały uzyskał pozytywną opinię Lubelskiego Kuratora Oświaty wyrażoną pismem Nr OZ.545.17.2019TS z dnia 5 marca 2019 roku. Uchwała jest aktem prawa miejscowego i została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 2939 z dnia 7 maja 2019 roku.

- 34.** Uchwała Nr VII/73/2019 w sprawie zmiany uchwały Nr V/44/2019 w sprawie przyjęcia rocznego planu potrzeb w zakresie prac społecznie użytecznych dla Miasta Tomaszów Lubelski.

Zgodnie z założeniem programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”, ośrodek pomocy społecznej we współpracy z powiatowym urzędem pracy może udzielić wsparcia dla rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych w ramach prac społecznie użytecznych. O zmianę uchwały wystąpił Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim. Po podjęciu uchwały przez Państwa Radnych, zawarte zostało w dniu 25 kwietnia 2019 roku porozumienie Nr UmPSU/19/0009 pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy a Miastem Tomaszów Lubelski. W Mieście Tomaszów Lubelski przedmiotowe prace zorganizowano w zakresie „Pomocy w domu”. Prace były

wykonywane przez 2 osoby bezrobotne, zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy, z ustalonym II profilem pomocy. Odbiorcami wsparcia były 2 osoby – opiekunowie osób niepełnosprawnych, na których rzecz świadczono wsparcie w wykonywaniu codziennych obowiązków domowych: utrzymaniu w czystości pomieszczeń mieszkalnych, sporządzaniu posiłków, robieniu zakupów, w wymiarze 80 godzin miesięcznie. Miasto Tomaszów Lubelski na realizację przedsięwzięcia wydatkowało 2.124,80 zł, zaś Powiatowy Urząd Pracy 3187,20 zł. Prace powyższe realizowane były w okresie od 1 maja 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku.

- 35.** Uchwała Nr VII/74/2019 w sprawie zwrotu darowizny.
Rada Miasta wyraziła zgodę na zwrot nieruchomości, położonej w Tomaszowie Lubelskim u zbiegu ulic Aleja Sportowa, Ordynacka oznaczonej w ewidencji gruntów numerem działki 16/1 ark. 18 dla której prowadzona jest KW nr ZA1T/00012269/2 nabytej w drodze darowizny na rzecz Powiatu Tomaszowskiego reprezentowanego przez Starostę Tomaszowskiego – z uwagi na niewykorzystanie nieruchomości pod budowę zespołu rekreacyjno – sportowego.
Przedmiotowa nieruchomość została zwrócona, wyrazem czego jest zawarty akt notarialny Rep. A Nr 4860/2019 z dnia 29 maja 2019 roku.
- 36.** Uchwała Nr VII/75/2019 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu Cmentarza Komunalnego przy ul. Zamojskiej w Tomaszowie Lubelskim.
Teren objęty planem o powierzchni ok. 5 ha obejmuje obszar Cmentarza Komunalnego oraz tereny sąsiadujące od strony zachodniej i południowej. W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego powyższe tereny są przeznaczone na cmentarze i nowe cmentarze. Podkreślić należy iż uchwałą Nr XXXII/287/2017 z dnia 9 czerwca 2017 roku Państwo Radni wyrazili zgodę na przystąpienie do opracowania projektu tego planu. Plan został opracowany przez firmę BUDPLAN Sp. z o.o. Środki na ów cel w wysokości 22.140 zł zostały wyasygnowane z budżetu miasta. Uchwałą jako akt prawa miejscowego została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 3122, z dnia 13 maja 2019 roku.
- 37.** Uchwała Nr VII/76/2019 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Tomaszowskiemu.
Rada Miasta postanowiła udzielić w 2019 roku pomocy finansowej Powiatowi Tomaszowskiemu z budżetu Miasta Tomaszów Lubelski z przeznaczeniem na realizację zadania pod nazwą „Utworzenie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego wraz z doposażeniem w sprzęt medyczny na bazie istniejącej izby przyjęć oraz budowie lądowiska dla śmigłowców ratownictwa medycznego w Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Tomaszowie Lubelskim”. Pomoc finansowa została udzielona w formie dotacji celowej ze środków budżetu na 2019 rok w wysokości 687.000,00 zł na podstawie zawartej w dniu 18 kwietnia 2019 roku umowy pomiędzy Burmistrzem Miasta a Starostą Tomaszowskim. Środki na określony uchwałą Rady Miasta cel, zostały przekazane 9 maja 2019 roku.

IV. Uchwały odjęte na VIII sesji Rady Miasta odbytej w dniu 31 maja 2019 roku.

- 38.** Uchwała Nr VIII/77/2019 w sprawie zmian w uchwale budżetowej.
Uchwałę opisano w pkt. 1 sprawozdania i została ona opublikowana w Dz. Urz.. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 3634 z dnia 12 czerwca 2019 roku.
- 39.** Uchwała Nr VIII/78/2019 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej.

Uchwała została opisana w pkt. 2 niniejszego sprawozdania.

40. Uchwała Nr VIII/79/2019 w sprawie Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2019-2022.

Jednym z zadań własnych gminy wymienionych w ustawie z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym jest ochrona zabytków i opieka nad zabytkami. Obowiązek sporządzenia i uchwalenia Programu wynika z ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Opracowany projekt programu uzyskał pozytywną opinię Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wyrażonej w piśmie Nr IN.III.5120.4.1.2019 z dnia 10 kwietnia 2019 roku. Celem programu jest rozpoznanie stanu zachowania dziedzictwa kulturowego miasta, zahamowanie degradacji substancji zabytkowej i zachowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz kształtowanie atrakcyjnego wizerunku miasta. Gminny Program uchwała się na okresy czteroletnie. Program przygotowała firma Ochrona Zabytków KRESY Michał Horbowicz. Koszt opracowania to 4000 zł wyasygnowane z budżetu miasta. Uchwała została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 3901 z dnia 4 lipca 2019 roku.

41. Uchwała Nr VIII/80/2019 w sprawie przyjęcia regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie miasta Tomaszów Lubelski oraz części Gminy Tomaszów Lubelski.

Regulaminem określono:

- 1) minimalny poziom usług świadczonych przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków,
- 2) warunki i tryb zawierania umów z odbiorcami usług,
- 3) sposób rozliczeń w oparciu o ceny i stawki opłat ustalone w taryfach,
- 4) warunki przyłączania do sieci,
- 5) warunki techniczne określające możliwości dostępu do usług wodociągowo-kanalizacyjnych,
- 6) sposób dokonywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne odbioru wykonanego przyłącza,
- 7) sposób postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków,
- 8) standardy obsługi odbiorców usług w tym sposoby załatwiania reklamacji oraz wymiany informacji dotyczących w szczególności zakłóceń w dostawie wody i odprowadzaniu ścieków,
- 9) warunki dostarczania wody na cele przeciwpożarowe.

Rada Miasta projekt regulaminu w przedmiotowej sprawie przyjęła uchwałą Nr II/16/2018 z dnia 26 listopada 2018 roku. Projekt ów podlegał zaopiniowaniu przez organ regulacyjny. Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Lublinie postanowieniem Nr LU.RET.070.131.2018 z dnia 6 grudnia 2018 roku zaopiniował przedłożony projekt wnosząc do niego uwagi. Uwagi te zostały uwzględnione w regulaminie przedłożonym do uchwalenia Państwu Radnym. Uchwała przedmiotowa dotyczy nie tylko terenu miasta Tomaszów Lubelski ale także części terenu Gminy Tomaszów Lubelski tj. ulic: Józefowska, Leśna, Ogrodowa, Chrobrego, Wojska Polskiego, Tomaszowska Ściegiennego i Łaszczowiecka – objętymi porozumieniem zawartym z Gminą 16 stycznia 2013 roku.

Uchwałą została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 3986 z dnia 9 lipca 2019 roku.

42. Uchwała Nr VIII/81/2019 w sprawie przekazania środka trwałego w postaci linii kablowej wraz ze wszystkimi urządzeniami niezbędnymi do jej funkcjonowania.

Rada Miasta postanowiła przekazać nieodpłatnie PGE Dystrybucja Spółka Akcyjna z siedzibą w Lublinie, ul. Garbarska 21A, 20 – 340 Lublin środek trwały w postaci linii kablowej wraz z wszystkimi urządzeniami niezbędnymi do jej funkcjonowania o wartości 14 006,92 zł. 29 kwietnia 2019 roku podpisana została umowa między Miastem Tomaszów a PGE Dystrybucja Spółka Akcyjna w Lublinie. Zaistniała konieczność usunięcia kolizji na działce Nr 11 przy ul. Rybickiego - istniejącej linii kablowej z projektowanymi budynkami mieszkalnymi wielorodzinnymi.

Wykonawcą robót była firma ELKO-BIS Mateusz Kolenda Tarnawatka Tartak. Firma ta przebudowała istniejące linie kablowe o długości 64 i 76 m i zamontowała 2 mufy.

Realizacja przekazania wymaga formy aktu notarialnego. Uchwała jest w trakcie realizacji.

- 43.** Uchwała Nr VIII/82/2019 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy najmu na okres powyżej 3 lat.

Rada Miasta wyraziła zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy najmu na okres powyżej 3 lat z dotychczasowym najemcą pomieszczeń w budynku położonym na działce nr 33/2 ark. 28 przy ul. dr. Janusza Petera 3 w Tomaszowie Lubelskim. Uchwała nie została zrealizowana, gdyż nie zawarto umowy najmu. Obecnie uchwała stała się bezprzedmiotowa z uwagi na fakt nabycia pomieszczeń gabinetowych przez dotychczasowego najemcę.

- 44.** Uchwała Nr VIII/83/2019 w sprawie zbycia nieruchomości.

Rada Miasta wyraziła zgodę na zbycie działki oznaczonej nr 271/1 ark. 22 o pow. 0,1358 ha, położonej pomiędzy ul. Kopernika, Króla Zygmunta w Tomaszowie Lubelskim.

Działka została nabyta przez Panią M. L. Łoś - Steczkiewicz aktem notarialnym Rep. A Nr 7212/2019 z dnia 29 października 2019 roku. Miasto z tego tytułu uzyskało dochód w wysokości 219.480 zł.

- 45.** Uchwała Nr VIII/84/2019 w sprawie rozpatrzenia ponownej skargi na działalność Burmistrza Miasta.

Rada Miasta uznała za bezzasadną ponowną skargę Państwa Małgorzaty i Marka Ostrowskich i Pana Konrada Ostrowskiego na działalność Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski, która była przedmiotem rozstrzygnięcia wyrażonym w uchwałach: Nr XLVII/426/2018 z dnia 28 września 2018 roku w sprawie rozpatrzenia skarg dotyczących działania Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski w zakresie podejmowania czynności w sprawie uciążliwości związanych z organizacją imprez w Parku Miejskim i Nr VI/59/2019 z dnia 8 marca 2019 roku w sprawie rozpatrzenia ponownej skargi na działalność Burmistrza Miasta - wobec nie wskazania nowych okoliczności i dowodów. W dniu 14 maja 2019 roku do Rady Miasta Tomaszów Lubelski wpłynęła kolejna skarga na działalność Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski złożona przez Państwo Konrada, Małgorzatę i Marka Ostrowskich zamieszkałych w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Słowackiego 7a. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji po zapoznaniu się z treścią w/w skargi – uznała skargę za bezzasadną wobec nie wskazania nowych okoliczności i dowodów. Rada Miasta Tomaszów Lubelski w dniu 28 września 2018 roku i w dniu 08 marca 2019 roku rozpatrując skargi na działania Burmistrza nie dopatrzyła się nieprawidłowości w działaniach tego organu. Skargi wnoszone w tym przedmiocie uznawane były za bezzasadne. Jeśli skarga nie wnosi faktów, które nie były dotąd rozpoznane przez Radę, to przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące rozpatrywania skarg, przewidują zgodnie z art. 239. K.p.a. § 1., że „W przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, (*co może mieć*

miejsce w sprawie ponownej skargi wniesionej przez Skarżącego), a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności (skarżący nie przytoczył nowych, nieznanych organowi okoliczności faktycznych) - organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy - bez zawiadamiania skarżącego.” Uchwała będąca odpowiedzią na przedmiotową skargę została przekazana pismem Nr AD.0007.8.2019 Przewodniczącego Rady Miasta z dnia 5 czerwca 2019 roku.

V. Uchwały podjęte na IX sesji Rady Miasta odbytej w dniu 19 czerwca 2019 roku.

- 46.** Uchwała Nr IX/85/2019 w sprawie udzielenia Burmistrzowi Miasta Tomaszów Lubelski wotum zaufania.

Stosownie do art.28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym Burmistrz Miasta rokrocznie w terminie do dnia 31 maja przedstawia Radzie raport o stanie miasta. Raport jest podsumowaniem działalności Burmistrza za rok ubiegły i składa się z realizacji polityk, programów i strategii, realizacji uchwał i budżetu obywatelskiego. Raport o stanie miasta za 2018 rok został przedłożony Państwu Radnym z zachowaniem terminu ustawowego i opublikowany w BIP. Oprócz radnych nad raportem debatować mogli również mieszkańcy miasta. Mieszkańcy w liczbie maksymalnej 15 osób w terminie do 18 czerwca mogli zgłaszać się do udziału w debacie w p. nr 31 Urzędu Miasta. Opracowane przez Przewodniczącego Rady Miasta ogłoszenie zostało zamieszczone w BIP wraz ze stosownym formularzem zgłoszeniowym. Po przeprowadzonej debacie nad Raportem o stanie Miasta, Rada Miasta udzieliła Burmistrzowi wotum zaufania. Żaden z mieszkańców miasta nie zgłosił się do udziału w debacie nad Raportem o stanie miasta.

- 47.** Uchwała Nr IX/86/2019 w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu miasta za 2018 rok.

Po rozpatrzeniu przedłożonego przez Burmistrza Miasta sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu miasta za 2018 rok, Rada Miasta zatwierdziła sprawozdanie finansowe wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu miasta za 2018 rok.

Przyjęcie powyższych sprawozdań poprzedzone było pozytywnymi opiniami wszystkich Komisji Stałych Rady Miasta oraz pozytywną opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie wyrażonej uchwałą Składu Orzekającego Nr RIO-Z-I-0034/5/2019 z dnia 24 kwietnia 2019 roku.

- 48.** Uchwała Nr IX/87/2019 w sprawie udzielenia absolutorium Burmistrzowi Miasta z tytułu wykonania budżetu miasta za 2018 rok.

Udzielenie absolutorium Burmistrzowi Miasta poprzedzone było wnikliwą analizą przeprowadzoną przez Komisję Rewizyjną Rady Miasta niżej wymienionych dokumentów

- 1) sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2018 rok,
- 2) sprawozdania finansowego za 2018 rok,
- 3) informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego.

Wnikliwa analiza materiałów zaowocowała wnioskiem Komisji Rewizyjnej Rady Miasta zawartym w piśmie Nr AD.0014.2.6.2019 z dnia 22 maja 2019 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie udzielenia absolutorium Burmistrzowi Miasta Tomaszów Lubelski. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie pozytywnie zaopiniowała wniosek Komisji Rewizyjnej – uchwała Składu Orzekającego RIO Nr RIO-Z-I-0035/2019 z dnia 27 maja 2019 roku.

- 49.** Uchwała Nr IX/88/2019 w sprawie zmian w uchwale budżetowej na 2019 rok.

Uchwała została omówiona w pkt. 1 niniejszego sprawozdania. Została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 4276 z dnia 18 lipca 2019 roku.

- 50.** Uchwała Nr IX/89/2019 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej.
Uchwała została opisana w pkt. 2 sprawozdania.
- 51.** Uchwała Nr IX/90/2019 w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej umorzenia pożyczki udzielonej dla Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Tomaszowie Lubelskim.
Rada Miasta wyraziła pozytywną opinię w sprawie umorzenia należności w kwocie 300.000,00 zł z tytułu umowy pożyczki z dnia 23 kwietnia 2019 roku zawartej pomiędzy Miastem Tomaszów Lubelski a Polskim Stowarzyszeniem na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Tomaszowie Lubelskim z przeznaczeniem na dofinansowanie budowy Lokalnego Centrum Wspierająco-Aktywizującego w Tomaszowie Lubelskim.
Na podstawie pozytywnej opinii Państwa Radnych, Burmistrz Miasta postanowieniem Nr BF.8031.2019 z dnia 28 czerwca 2019 roku umorzył powyższą pożyczkę.
- 52.** Uchwała Nr IX/91/2019 w sprawie zmiany uchwały Nr IV/36/ 2018 Rady Miasta Tomaszów Lubelski w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, położonych na terenie miasta Tomaszów Lubelski, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne zmienionej uchwałą Nr VI/54/2019 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 8 marca 2019 roku.
W uchwale Nr IV/36/2018 Rady Miasta Tomaszów Lubelski w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, położonych na terenie miasta Tomaszów Lubelski, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne zmienionej uchwałą Nr VI/54/2019 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 8 marca 2019 roku, wprowadzono zmianę dotyczącą terminu wejścia uchwały w życie. Z uwagi na unieważnienie przetargu na odbiór odpadów komunalnych termin wejścia w życie uchwały uległ przesunięciu: z 1 lipca 2019 roku na 1 stycznia 2020 roku. Uchwałę ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 4459 z dnia 25 lipca 2019 roku. Uchwała ta nie ma już charakteru obowiązującego – została uchylona uchwałą Nr XII/133/2019 z dnia 25 października 2019 roku.
- 53.** Uchwała Nr IX/92/2019 w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na terenie Miasta Tomaszów Lubelski.
Rada Miasta postanowiła udzielić dotacji w wysokości 40.000 zł dla Parafii Rzymsko-Katolickiej Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny z przeznaczeniem na kontynuację prac konserwatorsko-restauratorskich kościoła. Umowa Nr 2/2019 została podpisana 18 lipca 2019 roku, zaś sprawozdanie z wykorzystania dotacji zostało przedłożone 27 stycznia 2020 roku. Rada Miasta udzieliła również dotacji w wysokości 20.000 zł dla Parafii Prawosławnej pw. Św. Mikołaja Cudotwórcy z przeznaczeniem na kontynuację prac konserwatorsko-restauratorskich przy zabytkowej cerkwi. Umowa Nr 1/2019 została podpisana 18 lipca 2019 roku, zaś sprawozdanie z wykorzystania dotacji zostało złożone 10 stycznia 2020 roku. Dotacje zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.
- 54.** Uchwała Nr IX/93/2019 w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego, a także warunków częściowego lub całkowitego

zwolnienia z tych opłat w publicznych przedszkolach prowadzonych przez Miasto Tomaszów Lubelski.

Uchwałą określono:

- 1) przedszkola publiczne prowadzone przez Miasto Tomaszów Lubelski zapewniają bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w wymiarze 5 godzin dziennie,
- 2) wysokość opłat w publicznych przedszkolach prowadzonych przez Miasto Tomaszów Lubelski, za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki określony w pkt. 1 w wysokości 1 zł za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w przedszkolu. Opłata nie obejmuje kosztów wyżywienia,
- 3) za dziecko niepełnosprawne posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez zespół orzekający, działający przy publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, opłata nie jest pobierana,
- 4) zasady udzielania zmniejszania opłaty,
- 5) możliwość udzielania ulg przez dyrektorów przedszkoli.

Niniejszą uchwałą – zgodnie z wolą ustawodawcy – doprecyzowano zapis:” za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej oraz innej formie wychowania przedszkolnego”. Poprzedni zapis brzmiał ;”za godzinę zajęć”. Uchwałą ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 4460 z dnia 25 lipca 2019 roku.

- 55.** Uchwała Nr IX/94/2019 w sprawie uchwalenia regulaminów targowisk na terenie miasta Tomaszów Lubelski.

Uchwałą ustalono regulaminy dla trzech targowisk: targowiska „Bazar”, targowiska „Mój Rynek”, targowiska „Kortom”. Regulaminami określono: lokalizację targowiska, godziny funkcjonowania, rodzaje towarów, które nie mogą być sprzedawane na targowisku, obowiązki osób prowadzących sprzedaż. Regulaminy targowiska „Bazar” i targowiska „Kortom” nie zmieniły się. Zmianie uległ regulamin targowiska „Mój Rynek”, co spowodowane było przebudową targowiska ze środków unijnych. Targowisko to zostało utwardzone, oświetlone, przyłączone do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, zostało wyposażone w pomieszczenia higienicznosanitarne, miejsca parkingowe. Szereg stanowisk zostało zadaszonych. Warunki funkcjonowania tego targowiska uległy diametralnej poprawie. Uchwała jako akt prawa miejscowego została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 4461 z dnia 25 lipca 2019 roku.

- 56.** Uchwała Nr IX/95/2019 w sprawie opłaty targowej na terenie Miasta Tomaszów Lubelski.

Uchwałą określono:

- 1) sposób pobierania opłaty targowej,
- 2) podmioty zobowiązane do jej uiszczenia,
- 3) inkasentów i ich obowiązki,
- 4) dzienne stawki opłaty.

Regionalna Izba Obrachunkowa zakwestionowała zróżnicowanie stawek opłat z uwagi na podmiot opodatkowania (niższa stawka dla rolników sprzedających na targowisku „Mój Rynek”), wszczynając postępowanie. Uchwała została ogłoszona w Dz. Urz. Woj.

Lub. rocznik 2019, poz. 4078 z dnia 11 lipca 2019 roku. Uchwała została uchylona – uchwałą Nr X/105/2019 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 19 lipca 2019 roku.

57. Uchwała Nr IX/96/2019 w sprawie określenia wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego.

Od 1 stycznia 2014 r. osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy ma prawo do zryczałtowanego dodatku energetycznego. Ustawa Prawo energetyczne wprowadziła nową definicję odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej. Przepisy ustawy definiują, że jest to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy zgodnie z ustawą o dodatkach mieszkaniowych. Wnioskodawca musi być stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkiwać w miejscu dostarczania energii elektrycznej. Wysokość dodatku energetycznego obowiązująca od 01-05-2018 r. do 30-04-2019 r. dla gospodarstwa domowego wynosiła:

- 1) prowadzonego przez osobę samotną – **11,35 zł** miesięcznie;
- 2) składającego się z 2 do 4 osób – **15,77 zł** miesięcznie;
- 3) składającego się z co najmniej 5 osób – **18,92 zł** miesięcznie.

Od 01-05-2019 wysokość dodatku energetycznego wynosi odpowiednio dla gospodarstwa:

- 1) prowadzonego przez osobę samotną – **11,37 zł** miesięcznie;
- 2) składającego się z 2 do 4 osób – **15,80 zł** miesięcznie;
- 3) składającego się z co najmniej 5 osób – **18,96 zł** miesięcznie.

Dodatek energetyczny przyznawany jest w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej. Dodatek energetyczny wypłacają gminy, które otrzymują dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie wypłat dodatku energetycznego, w granicach kwot określonych na ten cel w ustawie budżetowej. Wypłata dodatku energetycznego jest zadaniem z zakresu administracji rządowej. W roku 2019 w sprawach dodatków energetycznych wydano 79 decyzji administracyjnych i wypłacono z tego tytułu łącznie kwotę **4.839,55 zł**.

Wojewoda Lubelski rozstrzygnięciem nadzorczym Nr PN-II.4131.342.2019 z dnia 19 lipca 2019 roku zakwestionował zapis zawarty w treści wniosku a dotyczący odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 Kodeksu karnego uznając, iż złożenie oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej wykracza poza ramy upoważnienia ustawowego. Uchwałę ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 4307 z dnia 19 lipca 2019 roku.

VI. Uchwały podjęte na X sesji Rady Miasta odbytej w dniu 19 lipca 2019 roku.

- 58. Uchwała Nr X/97/2019 w sprawie zmian w uchwale budżetowej na 2019 rok.**
Uchwała została omówiona pkt. 1 niniejszego sprawozdania. Uchwałę ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 4686 z dnia 7 sierpnia 2019 roku.
- 59. Uchwała Nr X/98/2010 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej.**
Uchwałę omówiono w pkt. 2 niniejszego sprawozdania.
- 60. Uchwała Nr X/99/2019 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu Rozwoju Instytucjonalnego Miasta Tomaszów Lubelski.**
Rada Miasta wyraziła zgodę na przystąpienie do sporządzenia Planu Rozwoju Instytucjonalnego Miasta Tomaszów Lubelski na potrzeby projektu pn. „Rozwój Lokalny Miasta Tomaszów Lubelski – w *świecie legend i baśni* – marka turystyczna”. Uchwała pozwoliła na aplikowanie do Programu Rozwoju Lokalnego, finansowanego w ramach III edycji Funduszy norweskich i EOG na lata 2014 – 2021. W odpowiedzi na

konkurs przygotowano projekt pn. „Rozwój Lokalny Miasta Tomaszów Lubelski- w *świecie legend i baśni*”. Celem Programu było wzmocnienie spójności społecznej i gospodarczej poprzez podniesienie jakości życia dla wszystkich mieszkańców (w tym grup defaworyzowanych) i użytkowników średnich i małych miast. Operatorem Programu jest Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju. Koncepcja projektu opierała się na stworzeniu marki turystycznej z motywem przewodnim legend i baśni. Bogata tradycja legend i baśni polskich pozwoliłaby na organizację festiwali teatrów dziecięcych i problemowych, co nadałoby nowy kierunek miastu. Nowym działaniem miękkim towarzyszyłaby nowa infrastruktura turystyczna m. in. park tematyczny. Projekt przewidywał również rozwój instytucjonalny Miasta Tomaszów Lubelski. Przede wszystkim cykl szkoleń, warsztatów i wizyt studyjnych dla przedstawicieli jednostek Miasta Tomaszów Lubelski, które przygotowałyby pracowników do podejmowania nowych przedsięwzięć rozwojowych. Przedmiotowa uchwała miała na celu zainicjowanie takich działań pod warunkiem pozyskania środków zewnętrznych. Projekt nie otrzymał dofinansowania.

61. Uchwała Nr X/100/2019 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu Rozwoju Lokalnego Miasta Tomaszów Lubelski.

Rada Miasta postanowiła przystąpić do sporządzenia Planu Rozwoju Lokalnego Miasta Tomaszów Lubelski na potrzeby projektu pn. „Rozwój Lokalny Miasta Tomaszów Lubelski – w *świecie legend i baśni* – marka turystyczna”. Uchwała stanowiła niezbędny element proceduralny umożliwiający aplikowanie do Programu Rozwoju Lokalnego, finansowanego w ramach III edycji Funduszy norweskich i EOG na lata 2014 – 2021. W odpowiedzi na konkurs przygotowano projekt pn. „Rozwój Lokalny Miasta Tomaszów Lubelski- w *świecie legend i baśni*”. Celem Programu było wzmocnienie spójności społecznej i gospodarczej poprzez podniesienie jakości życia dla wszystkich mieszkańców (w tym grup defaworyzowanych) i użytkowników średnich i małych miast. Operatorem Programu jest Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju. Projekt zakładał stworzenie miasta tematycznego opartego na bohaterach różnych baśni i legend. Główną atrakcją turystyczną miał stać się park legend i baśni. Zawierał też szereg imprez towarzyszących, których charakter miał wpisywać się w niniejszą tematykę. Dodatkowo planowano budowę infrastruktury wspomagającej realizację przedsięwzięcia. Założeniem projektu było kompleksowe rozwiązania zawierające w sobie elementy infrastrukturalne i miękkie, m.in. koncepcja zagospodarowania rynku, naturalistyczny park stanowisk łęgowych, miejsca noclegowe dla grup zorganizowanych, pierzeje, elewacje szczytów, elementy małej architektury spójne dla całego miasta, adaptacja do realizowanego programu rewitalizacji, układ ekologicznej komunikacji miejskiej i trasy rowerowej, rozwój współpracy instytucji publicznych, opracowanie modelu aktywnego włączania mieszkańców, opracowanie modelu włączania osób wykluczonych, współpraca z krajami darczyńców na poziomie instytucjonalnym, współpraca z krajami darczyńców na poziomie tworzenia marki, współpraca z krajami darczyńców na poziomie działań w zakresie kultury i sztuki, stworzenie możliwości rozwoju dla mikro przedsiębiorców, aktywizacja seniorów i właściwa polityka senioralna. Projekt nie otrzymał dofinansowania.

62. Uchwała Nr X/101/2019 w sprawie przystąpienia do Stowarzyszenia „Instytut Rozwoju Samorządu Terytorialnego Województwa Lubelskiego”.

Rada Miasta postanowiła przystąpić do Stowarzyszenia „Instytut Rozwoju Samorządu Terytorialnego Województwa Lubelskiego” i przyjąć Statut Stowarzyszenia. Podstawowym celem Stowarzyszenia jest inspirowanie, wspomaganie i koordynacja współpracy krajowej i zagranicznej samorządów, społeczności lokalnych i organizacji pozarządowych, wspomaganie i propagowanie działalności oświatowo – kulturalnej

oraz wspieranie, rozwój i promocja obszarów wiejskich na terenie województwa lubelskiego. W szczególności celem Stowarzyszenia jest:

- 1) pomoc zainteresowanym jednostkom samorządu terytorialnego i organizacjom z województwa lubelskiego w nawiązywaniu i prowadzeniu współpracy zagranicznej z odpowiednimi partnerami w krajach Unii Europejskiej, Europy Środkowej i Wschodniej;
- 2) pomoc potencjalnym partnerom z krajów Unii Europejskiej, Europy Środkowej i Wschodniej w nawiązywaniu pierwszych kontaktów i uzyskiwaniu informacji o możliwościach współpracy z jednostkami samorządowymi, organizacjami pozarządowymi i podmiotami gospodarczymi;
- 3) pomoc zainteresowanym jednostkom samorządu terytorialnego i organizacjom z województwa lubelskiego a także potencjalnym partnerom krajowym w nawiązywaniu wzajemnej współpracy;
- 4) upowszechnianie wiedzy i informacji o możliwościach finansowania samorządów województwa lubelskiego ze środków krajowych i międzynarodowych;
- 5) promowanie w kraju i za granicą walorów turystycznych, inwestycyjnych oraz kulturalnych gmin i powiatów województwa lubelskiego;
- 6) szerzenie wśród samorządów województwa lubelskiego idei współpracy międzynarodowej i integracji europejskiej;
- 7) wspieranie inicjatyw lokalnych zmierzających do rozwoju różnych form współpracy zagranicznej samorządów i społeczności województwa lubelskiego;
- 8) prowadzenie działalności na rzecz rozwoju organizacji pozarządowych i ich partnerstwa;
- 9) prowadzenie działalności informacyjnej, naukowej, badawczej, edukacyjnej, oświatowej szkoleniowej, konsultingowej, wydawniczej i promocyjnej.
- 10) wspieranie działań na rzecz zrównoważonego rozwoju ekonomicznego i społecznego gmin i powiatów Lubelszczyzny oraz partnerów Stowarzyszenia, w zakresie:
- 11) organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 12) promocja turystyki i krajoznawstwa;
- 13) podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej oraz działania na rzecz Polonii i Polaków za granicą.

Miasto opłaca składki tytułem przynależności i działalności w Stowarzyszeniu w wysokości 0,10 zł od mieszkańca (wg danych GUS na koniec czerwca ubiegłego roku). W 2019 roku Miastu tytułem składek poniosło wydatek na poziomie 284,83 zł.

63. Uchwała Nr X/102/2019 w sprawie zbycia nieruchomości.

Rada Miasta wyraziła zgodę na zbycie działek oznaczonych nr 197/1 ark. 15 o pow. 40m² i nr 197/2 ark.15 o pow. 40m², położonych przy ul. Bolesława Chrobrego w Tomaszowie Lubelskim. Działkę Nr 197/1 nabyli Państwo S. i W. Butyńscy za 1948 zł – akt notarialny Rep. A Nr 5179 z dnia 6 sierpnia 2019 roku, zaś działkę Nr 197/2 Państwo W. i B. Krawczyk za 1948 zł - akt notarialny Rep A Nr 5172/2019 z dnia 6 sierpnia 2019 roku.

64. Uchwała Nr X/103/2019 w sprawie zbycia nieruchomości.

Rada Miasta wyraziła zgodę na zbycie działki nr 251/54 ark. 22 o pow. 0,0028 ha, położonej przy ul. Kopernika w Tomaszowie Lubelskim. W dniu 5 sierpnia 2019 roku odbył się przetarg, który został zakończony wynikiem negatywnym. Kolejny przetarg zostanie ogłoszony w roku bieżącym.

- 65.** Uchwała Nr X/104/2019 w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych i ustalenia jej przebiegu.
Rada Miasta wyraziła zgodę na zaliczenie do kategorii dróg gminnych drogę bez nazwy na terenie miasta Tomaszów Lubelski od ulicy Łaszczowieckiej – o długości 164 m, działka nr 31, ark. 1. Zaliczenie tej drogi do kategorii dróg gminnych stwarza możliwość specjalnego jej traktowania w procesie inwestycyjnym, zwiększonego nadzoru nad tą drogą oraz stosowania przepisów Prawo o ruchu drogowym. Zarząd Powiatu w Tomaszowie Lubelskim uchwałą Nr 71/2019 z dnia 27 maja 2019 roku pozytywnie zaopiniował zaliczenie przedmiotowej drogi do kategorii dróg gminnych. Uchwałą ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 5019 z dnia 11 września 2019 roku.
- 66.** Uchwała Nr X/105/2019 w sprawie opłaty targowej na terenie miasta Tomaszów Lubelski.
Uchwałą niniejsza uwzględniła uwagi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w zakresie stawek opłaty targowej pobieranej od rolników sprzedających swoje produkty na targowisku „Mój Rynek”. Uchwałą ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 4462, z dnia 25 lipca 2019 roku. Przedmiotowa uchwała została uchylona uchwałą Nr XI/110/2019 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 6 września 2019 roku, z uwagi na konieczność zmiany wysokości stawek opłaty targowej na targowisku „Mój Rynek”.

VII. Uchwały podjęte na XI sesji Rady Miasta odbytej dnia 6 września 2019 roku.

- 67.** Uchwała Nr XI/106/2019 w sprawie zmian w uchwale budżetowej.
Uchwała została opisana w pkt. 1 niniejszego sprawozdania. Uchwałą ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 5328 z dnia 2 października 2019 roku.
- 68.** Uchwała Nr XI/107/2019 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej.
Uchwała została opisana w pkt. 2 niniejszego sprawozdania.
- 69.** Uchwała Nr XI/108/2019 w sprawie obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej.
Ustawodawca w art. 41a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym umożliwił mieszkańcom wspólnot samorządowych występowanie z obywatelską inicjatywą uchwałodawczą, zobowiązując organ stanowiący – Radę Miasta do określenia zasad występowania z taką inicjatywą. Uchwałą określono:
- 1) podmioty mogące występować z inicjatywą uchwałodawczą
 - 2) elementy projektu uchwały i ich załączniki
 - 3) zasady wnoszenia projektu uchwały
 - 4) zasady prowadzenia kampanii promocyjnej
 - 5) procedurę związaną z uzupełnianiem braków w składanych dokumentach.
- Wojewoda Lubelski rozstrzygnięciem nadzorczym Nr PN-II.4131.433.2019 z dnia 2 października 2019 roku stwierdził nieważność zapisów uchwały dotyczących elementów projektu uchwały a obejmujących: § 3 ust. 1 pkt. 6 w brzmieniu: „uzasadnienie zawierające w szczególności: wskazanie potrzeby podjęcia uchwały, oczekiwane skutki społeczne, skutki finansowe uchwały, źródła ich pokrycia, przedstawienie dotychczasowego stanu w zakresie objętym uchwałą oraz wskazanie różnicy pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem”. Zdaniem organu nadzoru wystarczającym jest, aby wnioskujący uzasadnili tylko potrzebę podjęcia uchwały. Przedmiotowym rozstrzygnięciem Wojewoda Lubelski stwierdził również nieważność § 11 cytowanej uchwały z uwagi na przekroczenie ustawowych kompetencji Przewodniczącego Rady (dot. wzywania Komitetu do uzupełnienia braków formalnych

w projekcie uchwały). Uchwałę ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz.5299, z dnia 1 października 2019 roku.

70. Uchwała Nr XI/109/2019 w sprawie powołania Zespołu do zaopiniowania kandydatów na ławników.

Powołanie Zespołu do zaopiniowania kandydatów na ławników jest wymogiem ustawowym, wynikającym z ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych. Wybory ławników odbywają się najpóźniej w październiku i są przeprowadzane przez rady gmin. W skład Zespołu weszli: Pan Ryszard Książek – Przewodniczący Zespołu, Pan Zbigniew Kuczyński – Zastępca Przewodniczącego oraz Pan Dariusz Witt – Członek. Zadaniem Zespołu była ocena zgłoszonych kandydatur, wyrażenie opinii o zgłoszonych kandydatach na ławników do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim i do Sądu Okręgowego w Zamościu, w szczególności w zakresie spełnienia przez nich wymogów zawartych w ustawie oraz przedstawienie opinii na sesji Rady Miasta. Zespół na swoim posiedzeniu w dniu 27 września 2019 roku przeprowadził wnikliwą analizę złożonych dokumentów. Stwierdził, iż wszystkie dokumenty zostały złożone z zachowaniem terminu ustawowego – do dnia 30 czerwca 2019 roku. Wszyscy kandydaci przedłożyli wymagane ustawą – Prawo o ustroju sądów powszechnych, dokumenty. Zespół poddał również weryfikacji wymagania formalne, jakie winien spełnić kandydat na ławnika w tym wiek, wykształcenie, okres zamieszkiwania na terenie miasta, okres zatrudnienia lub prowadzenia działalności gospodarczej na terenie miasta – na podstawie kart zgłoszenia kandydata. Zespół zapoznał się także z informacją o kandydatach zawartą w piśmie Nr WWK-III-3045/19 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Lublinie z dnia 15 lipca 2019 roku, zgodnie z którą żaden z kandydatów na ławnika nie figuruje w policyjnych systemach informatycznych. Zespół pozytywnie zaopiniował wszystkie kandydatury zgłoszone do Sądu Okręgowego w Zamościu jak i do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim. Swoją opinię Zespół zaprezentował na sesji w dniu 25 października 2019 roku.

71. Uchwała Nr XI/110/2019 w sprawie opłaty targowej na terenie miasta Tomaszów Lubelski.

Uchwałą określono:

- 1) wysokość dziennych stawek opłaty targowej,
- 2) podmioty podlegające opłacie,
- 3) zasady poboru opłaty,
- 4) inkasentów,
- 5) terminy wpłaty opłaty targowej,
- 6) wynagrodzenie za inkaso.

Uchwałą niniejszą ujednolicono wysokość stawek na wszystkich targowiskach. Uchwałę ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 5136 z dnia 20 września 2019 roku.

72. Uchwała Nr XI/111/2019 w sprawie przyjęcia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.

Uchwałą określono:

- 1) podstawy prawne funkcjonowania Zespołu,
- 2) tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu,
- 3) cele i zadania Zespołu,
- 4) adresatów działań podejmowanych przez Zespół,
- 5) warunki funkcjonowania,
- 6) organizację pracy grup roboczych.

Zespół interdyscyplinarny powołany został zarządzeniem Nr 128/2019 Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 15 listopada 2019 roku. Zespół Interdyscyplinarny Miasta Tomaszów Lubelski to grupa 21 specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałaniu zjawisku przemocy na terenie Miasta. W listopadzie 2019 r. skład Zespołu Interdyscyplinarnego został rozszerzony o specjalistów w zakresie: psychologów i pedagogów szkół ponadpodstawowych oraz wychowania przedszkolnego.

W 2019 roku odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. W ich trakcie ustalono m.in. sposób realizacji zadań, w tym związanych z działalnością informacyjną i szkoleniową, analizowano bieżące problemy, ustalano plany działań w przypadku konkretnych rodzin uwikłanych w przemoc, wypracowywano skuteczne strategie współpracy poszczególnych służb. Analizowano również informacje dotyczące realizowanych bądź zrealizowanych już działań. Omawiano procedury „Niebieskie Karty” w indywidualnych przypadkach. W 2019 roku powołano 22 grupy robocze w ramach procedury „Niebieskie Karty”, a następnie na jednym z posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego podjęto decyzję powołania 8 stałych grup roboczych. 16 grup roboczych kontynuowały pracę w okresie sprawozdawczym, a powołane były przed okresem sprawozdawczym. Łącznie w 2019 roku działało 46 grup roboczych w 46 rodzinach. Grupy robocze spotkały się na posiedzeniach 152 razy.

Grupy robocze sporządziły: 30 „Niebieskich Kart – C” oraz 21 „Niebieskich Kart – D”. W roku 2019 zakończono procedurę "Niebieskie Karty" w 77 postępowaniach. W 32 przypadkach zakończono procedurę w związku z ustaniem przemocy w rodzinie i zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy rodzinie. Inne działania to:

- 1) decyzją Zespołu Interdyscyplinarnego wobec 2 osób podejrzanych o stosowanie przemocy złożono wnioski do III Wydziału Rodzinnego i Nietletnich pod kątem zastosowania obowiązku leczenia alkoholowego z mocy postanowienia sądowego, które zgodnie z procedurą zostały przekierowane do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.
- 2) decyzją grupy roboczej Zespołu Interdyscyplinarnego w przypadku 6 rodzin powiadomiono wnioskiem Sąd Rejonowy III Wydział Rodziny i Nietletnich o wgląd w sytuację dziecka.
- 3) w roku 2019 w 23 przypadkach wszczęto dochodzenie w związku z zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie prowadzone przez Komendę Powiatową Policji pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w tym:
- 4) zmotywowano 10 osób dotkniętych przemocą w rodzinie do skorzystania z pomocy psychologa.
- 5) zmotywowano 4 osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie do skorzystania z pomocy psychologa.

W roku sprawozdawczym w związku z realizacją Programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie organizowanego przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lub. za pośrednictwem tutejszego Zespołu Interdyscyplinarnego w 2019 r. do programu skierowano 5 sprawców przemocy w tym 2 zostało zakwalifikowanych. Żaden z uczestników nie ukończył „Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie”. Sytuacja rodzinna ofiar przemocy domowej jest systematycznie monitorowana przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji. W roku 2019 - 6 rodzin dotkniętych przemocą domową zostało objętych pomocą przez tutejszy Ośrodek w tym: pomocą finansową – 3, bezpłatnymi posiłkami – 2, zaś 1 rodzina korzysta ze wsparcia asystenta rodziny.

Ponadto pracownicy socjalni MOPS udzielają osobom i rodzinom wsparcia w formie szeroko rozumianej pracy socjalnej. Uchwałę ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 5137 z dnia 20 września 2019 roku.

- 73.** Uchwała Nr XI/112/2019 w sprawie wyrażenia zgody na obciążenie hipoteką nieruchomości miasta.

Rada Miasta wyraziła zgodę na obciążenie hipoteką nieruchomości stanowiących własność miasta Tomaszów Lubelski położonej przy ul. Lwowskiej 10 zabudowanej budynkiem użytkowo-mieszkalnym działka nr 209 ark.20 o pow. 32 m² oraz przy ul. Rynek 3 zabudowanej budynkiem usługowym działka nr 203 ark.20 o pow.153 m² objętych KW. nr ZA1T/00075984/9 na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie jako zabezpieczenie pożyczki udzielanej Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółka z o.o. w Tomaszowie Lubelskim na realizację inwestycji polegającej na budowie i modernizacji sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, modernizacji oczyszczalni ścieków oraz rekultywacji wysypiska odpadów na terenie miasta Tomaszów Lubelski. Uchwała nie została zrealizowana. PGKiM Sp. z o.o. przygotowuje wniosek aplikacyjny o pozyskanie środków zewnętrznych. Z chwilą skonkretyzowania warunków uzyskania środków nastąpi realizacja uchwały.

- 74.** Uchwała Nr XI/113/2019 w sprawie rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski dotyczącej zawarcia umowy na usługę prowadzenia audytu wewnętrznego.

W dniu 25 lipca 2019 roku do Urzędu Miasta wpłynęła skarga Pani Anny Melcer. Skarżąca zarzuciła Burmistrzowi Miasta zawarcie umowy na usługę prowadzenia audytu wewnętrznego bez zamieszczenia ogłoszenia na stronie Biuletynu Informacji Publicznej. Skarga została skierowana do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Tomaszów Lubelski. Komisja na swoim posiedzeniu dnia 3 września 2019 roku zapoznała się z treścią skargi, pismem Burmistrza Miasta Nr AD.1510.6.2019 z dnia 27 sierpnia 2019 roku, zawierającym opinię radcy prawnego a także przedłożonym projektem uchwały, postanawiając uznać skargę za bezzasadną. Skarżąca zarzuciła Burmistrzowi Miasta zawarcie umowy na usługę prowadzenia audytu wewnętrznego „bez ogłoszeń na stronach BIP zmniejszając przez to możliwy krąg wykonawców”. oraz zawarcie umowy na usługę prowadzenia audytu wewnętrznego (poniżej progu zamówień publicznych). W swoim uzasadnieniu między innymi wskazała, że taki tryb postępowania nie wyklucza umyślnego działania organu wykonawczego na szkodę jednostki samorządu terytorialnego w zakresie niegospodarności w wydatkowaniu środków publicznych. Umieszczenie informacji o w/w usługach na stronach BIP nie ma charakteru obligatoryjnego - co oznacza, że pominięcie takiej formy postępowania w publicznej sprawie - nie jest naruszeniem prawa. Burmistrz Miasta Tomaszów Lubelski zawierając umowę na usługi prowadzenia audytu kierował się przede wszystkim ceną na tę usługę, ale także oceniał podmiot, który ma je świadczyć – pod kątem jego doświadczenia, kompetencji i wysokiej praktycznej wiedzy o funkcjonowaniu jednostki samorządu terytorialnego. Zawierając umowę z wykonawcą usługi Burmistrz Miasta Tomaszów Lubelski uwzględnił cenę, która oscyluje w granicach średnich cen na tego rodzaju usługi, oraz kompetencje audytora, które ocenił jako bardzo wysokie – gdyż ma on wieloletnie doświadczenie w pracy w jednostce samorządowej. Rada Miasta uznała przedmiotową skargę za bezzasadną, dzieląc tym samym opinię Komisji. Przewodniczący Rady Miasta Tomaszów Lubelski pismem Nr AD. 0007.11.2019 z dnia 11 września 2019 roku przekazał odpowiedź skarżącej.

- 75.** Uchwała Nr XI/114/2019 w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski.
- W dniu 06 sierpnia 2019 roku Kancelaria Prezesa Rady Ministrów Departament Spraw Obywatelskich przesłała skargę z dnia 8 lipca 2019 roku Pani Anny Lewickiej zamieszkałej w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Staszica 24 na działalność Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji po zapoznaniu się z treścią w/w skargi oraz wyjaśnieniami Burmistrza Miasta z dnia 27 sierpnia 2019 roku – uznała skargę za bezzasadną. Wówczas w Urzędzie Miasta w Tomaszowie Lubelskim nie toczyło się postępowanie z udziałem Pani Lewickiej w sprawach poruszanych w skardze. Sprawa ogrodzenia od ulicy Staszica została zakończona w roku 2015 i była prowadzona przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Tomaszowie Lubelskim. Natomiast sprawa odwodnienia działki uregulowana jest w przepisach prawa, zgodnie z art. 28 rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie - działka budowlana, na której sytuowane są budynki, powinna być wyposażona w kanalizację umożliwiającą odprowadzenie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. W razie braku możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Zabronione jest kierowanie wód opadowych na tereny sąsiednich nieruchomości. Zgodnie z przepisami prawa wody opadowe winna Pani Lewicka zagospodarować na własnej działce. Rada Miasta uznała przedmiotową skargę za bezzasadną. Przedmiotowa uchwała będąca odpowiedzią na skargę została przekazana skarżącej przez Przewodniczącego Rady Miasta – pismem Nr AD. 0007.11.2019 z dnia 11 września 2019 roku.
- 76.** Uchwała Nr XI/115/2019 w sprawie rozpatrzenia skargi na dyrektora Miejskiego Zarządu Dróg w Tomaszowie Lubelskim.
- W dniu 01 sierpnia 2019 roku do Burmistrza Miasta wpłynęła skarga Państwa Róży i Andrzeja Kucharczyk na pracowników i kierownictwo Miejskiego Zarządu Dróg w Tomaszowie Lubelskim w sprawie dewastacji żywopłotu podczas remontu uliczki bocznej Chocimskiej. Zgodnie z art. 229 pkt.3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.) jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg, do kompetencji Rady Miasta Tomaszów Lubelski należy rozpatrywanie skarg dotyczących działalności kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji po zapoznaniu się z treścią skargi oraz wyjaśnieniami Dyrektora Miejskiego Zarządu Dróg w Tomaszowie Lubelskim z dnia 27 sierpnia 2019 roku – uznała skargę za bezzasadną. Zgodnie z § 54 Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 2016 r. poz. 124 ze zm.) nad drogą powinna być zachowana wolna przestrzeń, zwana dalej "skrajnią drogi", o wymiarach określonych w załączniku nr 1 do niniejszego rozporządzenia. Dla drogi bocznej ul. Chocimskiej wynosi ona 0,5 m. Bezpieczny pas drogowy powinien mieć odpowiednią szerokość, określoną dla drogi danej klasy. W myśl § 52 wyżej powołanego rozporządzenia pas zieleni może być elementem pasa drogowego, jeżeli pełni funkcje estetyczne lub związane z ochroną środowiska albo ochroną przed nadmiernym hałasem oraz zanieczyszczeniami powietrza, wody i gleb. Zieleń w pasie drogowym nie powinna jednak zagrażać bezpieczeństwu uczestników ruchu, ograniczać wymaganego pola widoczności i skrajni drogi ani utrudniać utrzymania drogi. Przedmiotowy żywopłot został usytuowany w pasie drogi gminnej i jego przycięcie było konieczne ze względu na prowadzone na niej prace remontowe. Rada Miasta uznała przedmiotową skargę za bezzasadną. Pismem Nr AD.0007.11.2019 z dnia 11 września

2019 roku Przewodniczący Rady Miasta udzielił odpowiedzi skarżącym przesyłając tekst przedmiotowej uchwały.

VIII. Uchwały podjęte na XII sesji Rady Miasta, odbytej w dniu 25 października 2019 roku.

- 77.** Uchwała Nr XII/116/2019 w sprawie wyboru ławników do Sądu Okręgowego w Zamościu.
W wyniku głosowania tajnego na ławnika Sądu Okręgowego w Zamościu wybrana została Pani Irena Puchalska.
- 78.** Uchwała Nr XII/117/2019 w sprawie wyboru ławników do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim.
W wyniku głosowania tajnego na ławników do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim wybrani zostali: Pani Maria Bałabuch, Pani Monika Mróz, Pan Mateusz Stefanik.
Kadencja ławników rozpoczęła się z dniem 1 stycznia 2020 roku.
- 79.** Uchwała Nr XII/118/2019 w sprawie zmian w uchwale budżetowej na 2019 rok.
Uchwała została omówiona w pkt. 1 niniejszego sprawozdania. Uchwałę ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 5917 z dnia 6 listopada 2019 roku.
- 80.** Uchwała Nr XII/119/2019 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej.
Uchwałę opisano pkt. 2 sprawozdania.
- 81.** Uchwała Nr XII/120/2019 w sprawie rozpatrzenia skarg na działalność Burmistrza Miasta.
W dniu 2 września 2019 roku do Rady Miasta Tomaszów Lubelski wpłynęły dwie skargi Państwa Konrada, Małgorzaty Ostrowskich zamieszkałych w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Słowackiego na działalność Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski dotyczące organizowania imprez w muszli koncertowej w parku miejskim. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji po zapoznaniu się z treścią w/w skarg oraz wyjaśnieniami Burmistrza Miasta z dnia 18 września 2019 roku – uznała skargi za bezzasadne. Imprezy w Parku Miejskim są organizowane rzadko, tylko w okresie letnim (piątki, soboty, niedziele), a czas ich trwania nie przekracza godziny 22⁰⁰, sporadycznie 23⁰⁰. W roku 2019 do dnia 18 września imprezy w amfiteatrze odbyły się sześciokrotnie oraz jednokrotnie zostały odwołane z powodu niesprzyjającej pogody (3 maj). Ponadto duże imprezy takie jak Dni Tomaszowa oraz Jarmark Ordynacki zostały przeniesione na stadion przy ul. Aleja Sportowa. Skargami dotyczącymi tego tematu Rada Miasta zajmowała się już kilkakrotnie. Zasadnicze znaczenie w tej sprawie ma art. 156 ust. 2 ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2019 r. poz. 1396, z późn. zm.), który wyłącza spod generalnego zakazu określonego w art. 156 ust.1 – imprezy związane z kultem religijnym, sportowe, handlowe i rozrywkowe. Burmistrz Miasta starał się i zrealizował wnioski Państwa Ostrowskich w miarę możliwości z korzyścią dla wszystkich mieszkańców ul. Słowackiego (ograniczenia prędkości, monitoring), jednak niektóre wnioski są nierealne i ich realizacja godziłaby w interesy ogółu mieszkańców. Mając powyższe na uwadze Rada Miasta uznała przedmiotowe skargi za bezzasadne, o czym skarżący zostali poinformowani pismem Nr AD.0007.12.2019 z dnia 29 października 2019 roku przez Przewodniczącego Rady Miasta.
- 82.** Uchwała Nr XII/121/2019 w sprawie rozpatrzenia petycji.

W dniu 21 sierpnia 2019 roku za pomocą środków komunikacji elektronicznej do Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski wpłynęła petycja CASUS NOSTER Kancelaria Radcy Prawnego Konrad Cezary Łakomy w sprawie wdrożenia Polityki Zarządzania Konfliktem Interesów zawartej w dokumencie Centralnego Biura Antykorupcyjnego pt. „Korupcja Polityczna. Wskazówki dla przedstawicieli organów władzy wybieranych w wyborach powszechnych”. Wnoszący petycję wnioskował o wdrożenie Polityki Zarządzania Konfliktem Interesów przez:

- 1) zamieszczenie powyższej Polityki na stronach internetowych Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski oraz w Biuletynie Informacji Publicznej tekstu dokumentu pt. „Korupcja Polityczna. Wskazówki dla przedstawicieli organów władzy wybieranych w wyborach powszechnych”,
- 2) wprowadzenia mechanizmu kontroli naruszeń wspomnianej polityki,
- 3) ustanowienia konsekwencji za nieprzestrzeganie polityki,
- 4) wyznaczenia osoby odpowiedzialnej za egzekwowanie tej polityki.

Rada Miasta, po zapoznaniu się z treścią petycji CASUS NOSTER Kancelaria Radcy Prawnego Konrad Cezary Łakomy w sprawie wdrożenia Polityki Zarządzania Konfliktem Interesów zawartej w dokumencie Centralnego Biura Antykorupcyjnego pt. „Korupcja Polityczna. Wskazówki dla przedstawicieli organów władzy wybieranych w wyborach powszechnych”, która wpłynęła do Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski 21 sierpnia 2019 roku za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz opinią Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 23 października 2019 roku - postanowiła:

- 1) uwzględnić petycję w części i zamieścić na stronach internetowych Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski oraz w Biuletynie Informacji Publicznej tekst dokumentu pt. „Korupcja Polityczna. Wskazówki dla przedstawicieli organów władzy wybieranych w wyborach powszechnych”,
- 2) nie uwzględnić petycji w pozostałej części dotyczącej a) wprowadzenia mechanizmu kontroli naruszeń wspomnianej polityki, b) ustanowienia konsekwencji za nieprzestrzeganie polityki, c) wyznaczenia osoby odpowiedzialnej za egzekwowanie tej polityki.

Dokument opracowany przez CBA jest niezwykle pomocnym w realizowaniu antykorupcyjnych zadań przez organ uchwałodawczy jak i wykonawczy i zawiera doskonałe wskazówki postępowania np. przy wypełnianiu oświadczeń majątkowych czy też oświadczeń składanych do Rejestru Korzyści. Zamieszczenie dokumentu na stronach internetowych Urzędu i w BIP jest uzasadnionym i w tej części petycja w pełni zasługuje na uwzględnienie. W przedmiocie zaś wniosków zawartych w ust. 2, 3 i 4 petycji podkreślić należy, iż przepisy ustaw: z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019r. poz. 506 z późn. zm.), z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2017r. poz. 1393 z późn. zm.), z dnia 5 stycznia 2011 roku - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2019r. poz. 684), z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019r. poz. 1282), ustawa z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym (Dz. U. z 2019r. poz. 741), o referendum ogólnokrajowym z dnia 14 marca 2003 roku o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. z 2019r. poz. 1444), z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks Karny (Dz. U. 2018r. poz. 1600 z późn. zm.) zawierają katalog czynów korupcyjnych, nakazów i zakazów a także sankcji za ich nieprzestrzeganie zarówno w stosunku do radnych jak i urzędników z wyboru, powołania oraz zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. I w tej części Rada Miasta postanawia petycji nie uwzględniać. Ponadto Rada Miasta jest zdania, iż zarówno organ uchwałodawczy jak i wykonawczy gminy są obowiązane działać na podstawie przepisów prawa i w jego granicach. Nie ma podstaw prawnych do rozszerzania katalogu naruszeń przepisów jak i wprowadzania dodatkowych sankcji, co nie oznacza,

iz nie ma obszarów w tej materii, wymagających uregulowania ale przez ustawodawcę. Odpowiedź na petycję została udzielona pismem Nr AD.0007.12.2019 z dnia 29 października 2019 roku i zamieszczona w BIP. Na stronach BIP została zamieszczona cała procedura towarzysząca rozpatrywaniu petycji.

- 83.** Uchwała Nr XII/122/2019 w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej wystąpienia do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w sprawie zachowania sezonowych połączeń kolejowych z Lublina do Bełżca.

Dnia 27 sierpnia 2019r. do Rady Miasta w Tomaszowie Lubelskim wpłynęła drogą elektroniczną petycja Pana Adama Fularza, który wnosi w niej aby Rada Miasta Tomaszowa Lubelskiego wystąpiła do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego z wnioskiem o zachowanie sezonowych połączeń kolejowych z Lublina do Bełżca także po wakacjach, oraz aby dokonano zmian marketingowych do nazwy relacji dodając miasto Tomaszów Lubelski. Ponadto aby w przyszłości rozbudowano połączenie kolejowe w kierunku Lwowa. Zgodnie z ustawą z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie drogowym (Dz.U. z 2011 r. poz.13) organem właściwym w sprawach kolejowego transportu zbiorowego w strefie transgranicznej zgodnie z art. 7. ust.1 pkt 1-5 jest marszałek województwa. Komisja Skarg Wniosków i Petycji podczas posiedzenia zapoznała się z treścią petycji oraz pismem Burmistrza Miasta i po przeprowadzeniu dyskusji w wyniku głosowania członków wydała opinię o oddaleniu petycji. Obecnie na terenie miasta nie funkcjonuje zbiorowy miejski transport publiczny. Wystąpienie do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie wiązałoby się z koniecznością zorganizowania transportu zarówno miejskiego jak i międzygminnego. Obecnie Miasto realizuje duże inwestycje w realizację których są zaangażowane duże środki finansowe i brak jest możliwości w chwili obecnej zaangażowania środków w wyżej wymieniony projekt. Rada Miasta przychylając się do opinii Komisji postanowiła o oddaleniu petycji. Przewodniczący Rady Miasta pismem Nr AD. 0007.12.2019 z dnia 29 października 2019 roku przekazał odpowiedź wnoszącemu petycję – drogą elektroniczną. Odpowiedź została również zamieszczona na stronach BIP wraz z całą towarzyszącą jej rozpatrywaniu procedurą.

- 84.** Uchwała Nr XII/123/2019 w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Miasta Tomaszów Lubelski z organizacjami pozarządowymi i podmiotami ustawowo uprawnionymi do prowadzenia działalności pożytku publicznego na rok 2020.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nakłada na organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego obowiązek uchwalenia rocznego programu w przedmiotowej sprawie. Program określa zasady partnerstwa pomiędzy administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi w tym zasady powierzania realizacji zadań publicznych w sferze określonej art. 4 cytowanej ustawy. Uchwalenie programu poprzedzone było przeprowadzeniem konsultacji w formie otwartego spotkania z przedstawicielami organizacji pozarządowych. W grudniu rozpoczęto postępowania konkursowe (ogłoszenie otwartych konkursów ofert), których celem było wyłonienie podmiotów realizujących zadania z zakresu upowszechniania kultury, kultury fizycznej i sportu, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz ochrony i promocji zdrowia. Do konkursu zostały zgłoszone oferty na realizację 25 zadań:

- kultura fizyczna i sport – 17 zadań,
- upowszechnianie kultury – 4 zadania,
- rozwiązywanie problemów alkoholowych – 2 zadania,
- ochrona i promocja zdrowia – 2 zadania.

W wyniku przeprowadzenia postępowania konkursowego zlecono do realizacji:

- 4 zadania z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przy wsparciu dotacjami w wysokości 47.400 zł,
- 17 zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu przy wsparciu dotacjami w łącznej wysokości 343.500 zł,
- 2 zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przy wsparciu dotacjami w wysokości 17.999,50 zł,
- 2 zadania z zakresu ochrony i promocji zdrowia przy wsparciu dotacjami w wysokości 8.000 zł.

W sumie udzielono dotacji 19 stowarzyszeniom na łączną kwotę 417.156,50 zł.

Uchwała jako akt prawa miejscowego została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 5918 z dnia 6 listopada 2019 roku.

- 85.** Uchwała Nr XII/124/2019 w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Tomaszów Lubelskiego na temat Budżetu Miasta Tomaszów Lubelski na 2020 rok.

Budżet Obywatelski jest narzędziem budowania społeczeństwa obywatelskiego. Pięć edycji tego budżetu potwierdziły tą tezę aktywizując i integrując różnorodne środowiska lokalne. Budżet Obywatelski obejmuje następujące etapy:

- 1) akcja edukacyjno-promocyjna,
- 2) zgłaszanie przez mieszkańców propozycji projektów,
- 3) weryfikacja,
- 4) tryb odwoławczy,
- 5) głosowanie mieszkańców na projekty,
- 6) ogłoszenie projektów do realizacji w 2020 roku.

Państwo Radni uchwalili również wzory formularzy, ułatwiające zainteresowanym podmiotom przystąpienie do konsultacji zwanych „Budżetem Obywatelskim”. Uchwałę ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 5919 z dnia 6 listopada 2019 roku. W dniu 28 lutego 2020 roku podjęta została decyzja o wstrzymaniu realizacji tej uchwały, z uwagi na konieczność dogłębnego, wnikliwego przeanalizowania obowiązujących zasad głosowania oraz zadań realizowanych w ramach tego budżetu.

- 86.** Uchwała Nr XII/125/2019 w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków położonym na terenie Miasta Tomaszów Lubelski.

Przygotowany Państwu Radnym projekt uchwały uzyskał pozytywną opinię Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zawartą w piśmie z dnia 11 października 2019 roku.

Uchwałą określono:

- 1) zasady przyznawania dotacji,
- 2) tryb postępowania z wnioskiem o udzielenia dotacji,
- 3) zasady zawierania umowy o udzielenie dotacji,
- 4) postanowienia końcowe (jawność postępowania, ogólna kwota dotacji na ów cel musi być zapisana w budżecie miasta).

Dotychczas zasady udzielania dotacji na prace restauratorskie czy konserwatorskie zawarte były w uchwale Nr XXXVII/404/2009 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 29 grudnia 2009 roku.

Uchwała niniejsza zawiera zapisy dostosowane do aktualnie obowiązującej ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Uchwała jest aktem prawa miejscowego i została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 5920 z dnia 6 listopada 2019 roku.

- 87.** Uchwała Nr XII/126/2019 w sprawie utworzenia Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych uczniów, pobierających naukę w szkołach podstawowych na terenie Miasta Tomaszów Lubelski.

Uchwała stworzyła ramy i podstawy do wspierania edukacji uzdolnionych uczniów.

Celem programu jest:

- 1) nagradzanie i promowanie uczniów szczególnie uzdolnionych,
- 2) motywowanie uczniów do ciągłego pogłębiania wiedzy, podejmowania działań mających na celu odkrycie własnych uzdolnień oraz do ciągłej pracy nad rozwijaniem talentów,
- 3) promowanie pozytywnych wzorców wśród społeczności uczniowskiej,
- 4) popularyzacja w środowisku lokalnym uczniów wybitnie uzdolnionych, ich szkół, nauczycieli-opiekunów,
- 5) zwiększenie aspiracji edukacyjnych i aktywności uczniów,
- 6) promocja Gminy Miejskiej Tomaszów Lubelski jako gminy przyjaznej uczniom wybitnie uzdolnionym.

Swoim zasięgiem program obejmuje uczniów, którzy pobierają naukę w szkołach podstawowych, na terenie Miasta Tomaszów Lubelski, bez względu na miejsce zamieszkania. W ramach programu przyznawane są uczniom świadczenia pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym:

- 1) stypendium Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski,
- 2) nagroda Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski.

Planowane rezultaty programu:

- 1) większe zaangażowanie uczniów w zdobywanie wiedzy i rozwijanie umiejętności;
- 2) kreowanie pozytywnego wzorca dla środowiska lokalnego;
- 3) promocja uczniów uzdolnionych;
- 4) promocja szkoły w środowisku lokalnym,
- 5) wzmocnienie poczucia więzi społecznych uczniów i własnych wartości w społeczności miasta.

Wysokość środków na świadczenia pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym ustalana jest corocznie w uchwale budżetowej Rady Miasta Tomaszów Lubelski.

- 88.** Uchwała Nr XII/127/2019 w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Miasta Tomaszów Lubelski do projektu pt. „Rezerwat Biosfery Roztocze” w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina 2014 – 2020.

Rada Miasta wyraziła zgodę na realizację projektu w ramach Działania 1.2. Promocja i zachowanie dziedzictwa naturalnego Programu Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina 2014 – 2020. Planowano, iż projekt realizowany będzie od marca 2020 do października 2020 roku. Wartość projektu wynosi 59 777,00 EURO. Wartość dofinansowania 90 %. Realizatorem Projektu będzie Lokalna Organizacja Turystyczna w Tomaszowie Lubelskim. Miasto Tomaszów Lubelski, jako partner projektu, będzie realizatorem części zadań i poniesie część wkładu własnego w wysokości 1 337,00 EURO. Uchwała pozwoliła na przystąpienie Miasta do realizacji projektu popularyzującego Transgraniczny Rezerwat Biosfery Roztocze, wpisany na listę światowego dziedzictwa przyrody UNESCO, jako unikatowego na skalę Unii Europejskiej regionu geograficznego i przyrodniczego. Projekt kierowany jest do nauczycieli, dyrekcji szkół i uczniów oraz administracji i organizacji pozarządowych miasta Tomaszów Lubelski i Żółkwi. Ma na celu pokazanie dobrych praktyk w szkolnej i pozaszkolnej edukacji przyrodniczej oraz zarządzania systemem ochrony przyrody po obu stronach granicy, przez co popularyzowaną będzie idea rezerwatu biosfery jako modelowego, zrównoważonego zarządzania obszarem cennym przyrodniczo i kulturowo. Realizacja projektu nastąpi w 2020 roku.

- 89.** Uchwała Nr XII/128/2019 w sprawie utworzenia Spółdzielni Socjalnej.
Rada Miasta wyraziła wolę założenia spółdzielni socjalnej pod nazwą Spółdzielnia Socjalna „Aktywni – Kreatywni” z siedzibą w Tomaszowie Lubelskim. Członkami założycielami Spółdzielni Socjalnej „Aktywni - Kreatywni” są Stowarzyszenie Nowe Miasto oraz Miasto Tomaszów Lubelski. Celem powołania Spółdzielni Socjalnej „Aktywni – Kreatywni” jest umożliwienie aktywizacji zawodowej osobom wykluczonym społecznie, w tym osobom bezrobotnym, niepełnosprawnym a także prowadzenie działalności społecznej na rzecz środowiska lokalnego. Spółdzielnia socjalna jest pierwszym podmiotem tego typu powołanym przez Miasto Tomaszów Lubelski. Spółdzielnia socjalna, jako przedsiębiorstwo społeczne jest z jednej strony podmiotem gospodarczym o rynkowej orientacji, a drugiej strony realizuje potrzeby społeczne osób o niskiej zatrudnialności, często niezbyt wysokich kwalifikacjach, tworząc ramy zatrudnienia i wspierając reintegrację zawodową. Szczegółowe zasady funkcjonowania Spółdzielni Socjalnej „Aktywni - Kreatywni” określone zostały w Statucie, przyjętym i podpisanym przez członków założycieli na Walnym Zebraniu Założycielskim w dniu 26 listopada 2019 roku. Oferta Spółdzielni skierowana jest zarówno do osób fizycznych jak i firm. Do zadań, którymi zajmuje się Spółdzielnia należą: sprzątanie pomieszczeń (biur, mieszkań, budynków usługowo-gospodarczych, zakładów produkcyjnych, magazynów i garaży). Pracownicy Spółdzielni zajmują się też rękodziełem. W ramach swojej oferty wykonują kartki okolicznościowe (święteczne, imieninowe), zaproszenia na różnego typu uroczystości a także wykonywanie okolicznościowych upominków. Spółdzielnia współpracuje z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim. Dwóch pracowników opiekuje się osobami w podeszłym wieku. Złożyła wniosek do programu ASUS „Wsparcie dla seniorów w Tomaszowie Lubelskim” oraz do projektu „Lubelskie Lokalnie Mikrodotacje FIO 4”.
- 90.** Uchwała Nr XII/129/2019 w sprawie określenia szczegółowego sposobu zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.
Przedmiotowa uchwała podjęta została w związku z wprowadzeniem wspólnego systemu segregacji odpadów komunalnych na terenie całego kraju. Uchwałą określono:
- 1) wyposażenie nieruchomości w pojemniki i worki,
 - 2) częstotliwość usuwania odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych,
 - 3) częstotliwość usuwania odpadów komunalnych z terenów przeznaczonych do użytku publicznego, obiektów użyteczności publicznej,
 - 4) rodzaje odpadów odbieranych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych,
 - 5) podstawy funkcjonowania w/w Punktu,
 - 6) nazwę, adres i numer telefonu podmiotu, do którego zgłaszać należy przypadek niewłaściwego świadczenia usług.
- Uchwała jako akt prawa miejscowego została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 5921 z dnia 6 listopada 2019 roku i obowiązuje od 1 stycznia 2020 roku.
- 91.** Uchwała Nr XII/130/2019 w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Tomaszów Lubelski.
Obowiązek uchwalenia przedmiotowego regulaminu wynikał z przepisów znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach a także ujednolicenia zasad związanych z segregacją odpadów komunalnych.
Regulaminem utrzymania porządku i czystości na terenie miasta określone zostały:
- 1) wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na nieruchomościach i obiektach użyteczności publicznej w tym zasady zbierania odpadów komunalnych

- i gromadzenia nieczystości ciekłych oraz wymagania w zakresie uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
- 2) wymagania dotyczące urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych oraz gromadzenia nieczystości ciekłych,
 - 3) zasady selektywnego zbierania odpadów,
 - 4) sposób i częstotliwość odbierania odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości,
 - 5) mycie i naprawa pojazdów samochodowych poza myjniemi i warsztatami naprawczymi,
 - 6) zasady utrzymania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej,
 - 7) obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe,
 - 8) obszary podlegające obowiązkowej deratyzacji oraz terminy jej przeprowadzania,
 - 9) inne wymagania wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami.

Podkreślić należy iż projekt regulaminu uzyskał wymaganą prawem pozytywną opinię Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tomaszowie Lubelskim.

Uchwała jako akt prawa miejscowego została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 5922 z dnia 6 listopada 2019 roku. Regulacje ustanowione niniejszą uchwałą mają zastosowanie od 1 stycznia 2020 roku.

- 92.** Uchwała Nr XII/131/2019 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Miasto Tomaszów Lubelski umowy najmu na okres powyżej 3 lat.

Rada Miasta wyraziła zgodę na zawarcie przez Miasto Tomaszów Lubelski umowy najmu budynku usytuowanego na działce nr 139/23 ark. 19 przy ul. Papieża Jana Pawła II w Tomaszowie Lubelskim, przyległego do bloku nr 11 stanowiącego własność Spółdzielni Mieszkaniowej w Tomaszowie Lubelskim, na okres powyżej 3 lat. Na podstawie zawartej umowy najmu między Miastem a Spółdzielnią Mieszkaniową w Tomaszowie Lubelskim, przedmiotowy obiekt został użyczony Tomaszowskiemu Klubowi Karate Tradycyjnego, na okres od 1 listopada 2019 roku do 31 października 2029 roku.

- 93.** Uchwała Nr XII/132/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XX/168/2016 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 20 maja 2016 roku w sprawie przyjęcia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2016-2020”.

W załączniku nr 1 do uchwały nr XX/168/2016 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 20 maja 2016 r. w sprawie przyjęcia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2016 – 2020” wprowadzono następujące zmiany:

- 1) Dodano pkt. 5.11 o treści „Energia geotermalna” i umieszczono w spisie treści dokumentu:

Rozdział 5.11 Energia geotermalna

Energia geotermalna występuje w postaci ciepła, powstającego w głębi naszej planety przy rozpadzie pierwiastków promieniotwórczych. Energia ta jest produkowana w sposób ciągły, a wielkość strumienia ciepłego zależy od zawartości w skałach promieniotwórczego uranu, toru oraz w niewielkim stopniu potasu. Część ciepła geotermalnego pochodzi z ciepła resztkowego wydobywanego z jądra Ziemi (20%).

Energia geotermalna dzieli się na geotermię wysokiej i niskiej entalpii. Geotermia o wysokiej entalpii umożliwia bezpośrednie wykorzystanie ciepła Ziemi, zaś geotermia o niskiej entalpii odzyskiwana jest przy pomocy geotermalnych pomp ciepła.

Warunki termiczne pod ziemią są bardzo zróżnicowane. Zależą one od przewodnictwa ciepłego skał, ich ułożenia, zawodnienia, bliskości stref wulkanicznych i głębszych

ognisk magmowych, a w strefie przypowierzchniowej znacząco wpływają na nie również warunki klimatyczne.

Na obszarze Tomaszowa Lubelskiego za perspektywiczne do wykorzystania zasobów geotermalnych w celach ciepłowniczych uznaje się:

- horyzont kredy dolnej zalegający na głębokości około 1100 m, wykształcony jako piaskowce i margle, o miąższości około 20 m.
- horyzont jury środkowej zalegający na głębokości około 1500 m. Wykazuje on wykształcenie piaskowcowe z wkładkami wapieni. Sumaryczna miąższość zbiornikowych piaskowców osiągać może do 50 m.

Na podstawie wyników opróbowań otworów archiwalnych odwierconych w rejonie Tomaszowa Lubelskiego przypuszcza się, że temperatura w warstwie kredy dolnej osiągać może do 35°C przy potencjalnej wydajności eksploatacyjnej sięgającej 30 m³/h, zaś w warstwie jury środkowej temperatura może osiągać ok. 45°C, przy wydajności eksploatacyjnej ok 50 m³/h. Przy założeniu schłodzenia wody termalnej do 10°C można w rejonie Tomaszowa Lubelskiego osiągnąć około 0,8 MW mocy cieplnej z poziomu kredy dolnej lub około 1,9 MW mocy cieplnej z poziomu jury środkowej.

W przypadku ewentualnego ciepłowniczego wykorzystania wód geotermalnych możliwości złożowe, zasadność techniczna i opłacalność ekonomiczna pozostawiać muszą każdorazowo do indywidualnego rozważenia, w zależności od parametrów wody (wydajność, temperatura) i indywidualnego zaprojektowania (ilość i rodzaj obiektów, ewentualnie w integracji z innymi źródłami energii).

Podjęcie decyzji co do budowy na terenie Tomaszowa Lubelskiego instalacji wykorzystujących wody geotermalne wymaga przeprowadzenia stosownych badań. Badania te są kosztowne, w związku z czym ich przeprowadzenie wymagałoby uzyskania wsparcia finansowego. Oszacowanie potencjału energii geotermalnej możliwej do wykorzystania na danym terenie związana jest z koniecznością oceny zasobów eksploatacyjnych, czyli przeprowadzeniem kosztownych próbnich odwiertów. Ze względu na prognozowane występowanie na terenie Tomaszowa Lubelskiego zasobów geotermalnych Miasto zamierza ubiegać się o dofinansowanie na wykonanie badawczego otworu geotermalnego. Ze względu na wysokie koszty inwestycyjne wykonanie tego zadania uzależnione jest od pozyskania środków finansowych.

2) W tabeli 6.1 umieszczono działanie nr 17 o treści:

Tabela 6.1.

L.p.	Obszar	Zakres zadań	Orientacyjny koszt [zł]	Efekt energetyczny [GJ/rok]	Efekt redukcji CO2 [t/rok]	Źródło finansowania	Termin realizacji	Podmiot odpowiedzialny
17.	Miasto Tomaszów Lubelski	wykonanie badawczego otworu geotermalnego	11 000 000	b.d.*	b.d.*	NFOŚiGW, środki zewnętrzne	2019-2020	Urząd Miasta

* - dokładne parametry źródła geotermalnego i możliwy do uzyskania efekt ekologiczny i energetyczny będą możliwe do określenia po wykonaniu otworu badawczego i specjalistycznych badań.

W roku bieżącym miasto zamierza wystąpić do NFOŚiGW w Warszawie o udzielenie dotacji na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia. Nabór wniosków kończy się z dniem 30 września 2020 roku.

- 94.** Uchwała Nr XII/133/2019 w sprawie uchylenia uchwały Nr IV/36/2018 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, położonych na terenie miasta Tomaszów Lubelski, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady

komunalne zmienionej uchwałą Nr VI/55/2019 z dnia 8 marca 2019 roku i uchwałą IX/91/2019 z dnia 19 czerwca 2019 rok.

Rada Miasta uchylila uchwałę Nr IV/36/2018 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, położonych na terenie miasta Tomaszów Lubelski, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne oraz uchwały ją zmieniające: Nr VI/55/2019 z dnia 8 marca 2019 roku i Nr IX/91/2019 z dnia 19 czerwca 2019 roku. Uchwała Nr IV/36/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku była zmieniana dwukrotnie w zakresie terminu wejścia w życie, z uwagi na unieważnianie przetargu w części dotyczącej odbioru odpadów z nieruchomości niezamieszkałych. Nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach spowodowała, iż uchwała ta stała się bezprzedmiotowa, gdyż przystąpienie właściciela nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy do zorganizowanego przez gminę systemu gospodarowania odpadami jest dobrowolne (zgoda musi być wyrażona w formie pisemnej). Uchwała jest aktem prawa miejscowego i została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 5923 z dnia 6 listopada 2019 roku.

IX. Uchwały podjęte na XIII sesji Rady Miasta odbytej w dniu 29 listopada 2019 roku.

- 95.** Uchwała Nr XIII/134/2019 w sprawie zmian w uchwale budżetowej na 2019 rok.
Uchwała została opisana w pkt. 1 niniejszego sprawozdania. Uchwałę ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 7412 z dnia 12 grudnia 2019 roku.
- 96.** Uchwała Nr XIII/135/2019 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej.
Uchwałę omówiono w pkt. 2 przedmiotowego sprawozdania.
- 97.** Uchwała Nr XIII/136/2019 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na rok 2020.
Uchwała została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 7413 z dnia 12 grudnia 2019 roku. Uchwała jest aktem prawa miejscowego i ma zastosowanie od 1 stycznia 2020 roku.
- 98.** Uchwała Nr XIII/137/2019 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2020 rok.
Uchwała została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 7414 z dnia 12 grudnia 2019 roku. Uchwała jest aktem prawa miejscowego, mającym zastosowanie od 1 stycznia 2020 roku.
- 99.** Uchwała Nr XIII/138/2019 w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2020 rok.
Uchwała została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2018, poz. 7415 z dnia 12 grudnia 2019 roku. Uchwała jest aktem prawa miejscowego, mającym zastosowanie od 1 stycznia 2020 roku.
- 100.** Uchwała Nr XIII/139/2019 w sprawie obniżenia średniej ceny sprzedaży drewna przyjmowanej do obliczenia podatku leśnego na 2020 rok.
Uchwała jako akt prawa miejscowego została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 7416 z dnia 12 grudnia 2019 roku. Uchwała ma zastosowanie od 1 stycznia 2020 roku.

101. Uchwała Nr XIII/140/2019 w sprawie określenia wzoru, warunków i trybu składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właściciela nieruchomości.

Znowelizowana ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019r. poz. 2010 z późn. zm.) zobowiązała organy stanowiące gmin do określenia nowych wzorów deklaracji. Rada Miasta uchwałą niniejszą określiła również klauzulę informacyjną z zakresu gospodarki odpadami, dotyczącą ochrony danych osobowych właścicieli nieruchomości składających deklarację a także warunki i tryb składania przedmiotowej deklaracji (w formie papierowej, za pomocą środków komunikacji elektronicznej); w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca. Przedmiotowa uchwała jest aktem prawa miejscowego i została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 7417 z dnia 12 grudnia 2019 roku. Uchwała ma zastosowanie od 1 stycznia 2020 roku.

102. Uchwała Nr XIII/141/2019 w sprawie określenia szczegółowych warunków udzielania stypendiów w dziedzinie twórczości artystycznej dla uzdolnionych uczniów pobierających naukę w szkołach podstawowych na terenie miasta Tomaszów Lubelski. Na sesji odbytej 25 października 2019 roku Państwo Radni podjęli uchwałę Nr XII/126/2019 w sprawie utworzenia Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych uczniów pobierających naukę w szkołach podstawowych na terenie miasta Tomaszów Lubelski. Uchwała ta stworzyła podstawy do udzielania pomocy uzdolnionym uczniom pobierającym naukę w szkołach podstawowych na terenie miasta, bez względu na miejsce zamieszkania. Określiła formy i zakres pomocy w tym stypendia oraz tryb postępowania w tych sprawach. Uchwała omawiana w niniejszym punkcie określiła zasady, tryb przyznawania i wysokość stypendiów w dziedzinie twórczości artystycznej dla uzdolnionych uczniów a także wzór wniosku o przyznanie stypendium. Wnioski składane są do Wydziału Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych Urzędu Miasta a następnie opiniowane przez Komisję powołaną przez Burmistrza Miasta. Zarządzeniem Nr 7/2020 z dnia 30 stycznia 2020 roku Burmistrz Miasta powołał Komisję do zaopiniowania wniosków o przyznanie stypendiów w dziedzinie twórczości artystycznej dla uzdolnionych uczniów pobierających naukę w szkołach podstawowych na terenie miasta Tomaszów Lubelski, określając również zasady jej działania. Decyzją Nr OWK.4463.1.2020 Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 12 lutego 2020 roku przyznano stypendium dla uczennicy Szkoły Podstawowej Nr 1 – Aleksandry Wójtowicz w dziedzinie poezji śpiewanej w wysokości 150 zł ; decyzją Nr OWK.4463.2.2020 Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 12 lutego 2020 roku przyznano stypendium dla uczennicy Szkoły Podstawowej Nr 2 – Aleksandry Skrzypczuk w dziedzinie wokalistyki również w wysokości 150 zł. Uchwała jest aktem prawa miejscowego i została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 7375 z dnia 12 grudnia 2019 roku.

103. Uchwała Nr XIII/142/2019 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego w sprawie powierzenia Gminie Tomaszów Lubelski realizacji zadania publicznego Miasta Tomaszów Lubelski w zakresie pomocy społecznej polegającego na kierowaniu mieszkańców Miasta Tomaszów Lubelski do Środowiskowego Domu Samopomocy z zaburzeniami psychicznymi w Szarowoli

Rada Miasta wyraziła zgodę na zawarcie porozumienia międzygminnego w sprawie powierzenia Gminie Tomaszów Lubelski realizacji zadania publicznego Miasta Tomaszów Lubelski w zakresie pomocy społecznej polegającego na kierowaniu mieszkańców Miasta Tomaszów Lubelski do Środowiskowego Domu Samopomocy z zaburzeniami psychicznymi w Szarowoli. Porozumienie zostało zawarte 2 stycznia 2020 roku i ogłoszone w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2020, poz. 507. Porozumienie

zostało zawarte na czas nieokreślony między Burmistrzem Miasta Tomaszów Lubelski a Wójtem Gminy Tomaszów Lubelski.

Powyższe zadanie należy do zakresu zadań zleconych administracji rządowej. Środowiskowy Dom Samopomocy buduje sieci oparcia społecznego, przygotowuje do życia w społeczeństwie i funkcjonowania w społeczeństwie. W 2019 roku w tej placówce przebywało 13 mieszkańców naszego miasta.

104. Uchwała Nr XIII/143/2019 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy najmu na okres powyżej 3 lat.

Rada Miasta wyraziła zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy najmu pomieszczeń biurowych o łącznej powierzchni 52,10 m² w budynku położonym na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym 186/2 ark. 19 przy ul. Lwowskiej 64 w Tomaszowie Lubelskim, na okres powyżej 3 lat. Zawarta została umowa najmu pomieszczeń biurowych – z Biurem Poselskim Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Pana Tomasza Zielińskiego na okres od 12 listopada 2019 roku do końca kadencji.

105. Uchwała Nr XIII/144/2019 w sprawie zmiany uchwały Nr XL/357/2018 Rady Miasta Tomaszów Lubelski w sprawie planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2018 – 2021.

W załączniku Nr 1 do uchwały XL/357/2018 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 26 stycznia 2018 r. Tabela Nr 4. Przedsięwzięcia rozwojowo-modernizacyjne urządzeń wodociągowych w roku 2021 uległa zmianie przez dodanie zadania pn. „opracowanie dokumentacji projektowej na budowę sieci wodociągowej ul. Ofiar Bełżca”. Wykonanie tej dokumentacji pozwoli na ujęcie do realizacji inwestycji w ramach planu na lata 2022-2024.

X. Uchwały podjęte na XIV sesji Rady Miasta odbytej w dniu 13 grudnia 2019 roku.

106. Uchwała Nr XIV/145/2020 w sprawie uchwały budżetowej na 2020 rok.

Przyjęcie projektu uchwały budżetowej oraz projektu wieloletniej prognozy finansowej Miasta Tomaszów Lubelski na rok 2020 nastąpiło w formie wydanego przez Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski zarządzenia Nr 125/2019 z dnia 14 listopada 2019 roku, po czym projekty: budżetu miasta oraz wieloletniej prognozy finansowej zostały przekazane do Rady Miasta oraz do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwalenie budżetu miasta przez Państwa Radnych poprzedzone było pozytywną opinią zawartą w uchwale Nr RIO-Z-I-0032/9/19 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie z dnia 9 grudnia 2019 roku w sprawie zaopiniowania projektu uchwały budżetowej na 2020 rok. Budżet Miasta realizowany jest w 2020 roku. Uchwała w przedmiotowej sprawie została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2020, poz. 84 z dnia 3 stycznia 2020 roku.

107. Uchwała Nr XIV/146/2019 w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

Wieloletnia prognoza finansowa została uchwalona na lata 2020-2028. Projekt wieloletniej prognozy finansowej również otrzymał pozytywną opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej, wyrazem czego jest uchwała Nr RIO-Z-I-0037/9/19 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie z dnia 9 grudnia 2019 roku. Uchwała realizowana jest w 2020 roku i latach następnych.

108. Uchwała Nr XIV/147/2019 w sprawie zmian w uchwale budżetowej na 2019 rok.

Uchwała została opisana w pkt. 1 sprawozdania i ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 7785 z dnia 31 grudnia 2019 roku.

- 109.** Uchwała Nr XIV/148/2019 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej.
Uchwała została opisana w pkt. 2 niniejszego sprawozdania.
- 110.** Uchwała Nr XIV/149/2019 w sprawie zmiany uchwały w sprawie uchwalenia Statutu Miasta Tomaszów Lubelski.
Obowiązek wprowadzenia zmian do Statutu wynikał z zaleceń organu nadzoru – Wojewody Lubelskiego, zawartych w piśmie Nr PN-II.4102.55.2019 z dnia 12 marca 2019 roku. Wojewoda Lubelski wniósł uwagi do uchwały Nr XLVII/422/2018 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 28 września 2018 roku w sprawie uchwalenia Statutu Miasta Tomaszów Lubelski. Wszystkie zalecenia organu nadzoru zostały uwzględnione przez Państwa Radnych. Uwagi te dotyczyły m.in. nieuregulowania w Statucie Miasta problematyki jednostek pomocniczych, użycia w kilku zapisach Statutu Miasta sformułowania „projekt porządku obrad”, bezpodstawnego zapisu „wniesienie odrębnego zdania do uchwały”, niezgodnego z prawem zapisu dot. usprawiedliwiania nieobecności przez radnych”. Uchwała jest aktem prawa miejscowego i została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 7671 z dnia 23 grudnia 2019 roku.
- 111.** Uchwała Nr XIV/150/2019 w sprawie przekazania środka trwałego w postaci linii kablowej wraz z wszystkimi urządzeniami niezbędnymi do jej funkcjonowania.
Rada Miasta wyraziła zgodę na przekazanie nieodpłatnie PGE Dystrybucja Spółka Akcyjna z siedzibą w Lublinie, ul. Garbarska 21A, 20-340 Lublin środka trwałego w postaci linii kablowej w ulicy Łaszczowieckiej wraz z wszystkim urządzeniami niezbędnymi do jej funkcjonowania o wartości 182.000,00 zł. Realizacja tego przedsięwzięcia wynikała z konieczności usunięcia kolizji w związku z budową kanalizacji deszczowej urządzeń elektroenergetycznych będących własnością w/w Spółki. 18 września 2019 roku podpisano umowę na realizację prac. Wykonawcą robót był Zakład Wapienno-Piaskowy „Bełzec” Sp. z o. o. a podwykonawcą P.W. „ELPAR” w Tomaszowie Lubelskim. W ramach prac wykonano:
- wstawkę kabla 3xXRUHAKXS 1x120/50 mm² o długości 366 m linia kablowa 15 kV relacji stacja Masarnia – stacja ZRB
 - wstawkę kabla 3xXRUHAKXS 1x120/50 mm² o długości 14 m linia kablowa 15 kV relacji kabel TOL p.04 – stacja ZRB
 - przełożenie kabla typ YAKY 4x120 mm² na odcinku ok. 10 m wraz ze zmianą trasy dz. Nr 13/2
 - montaż rur osłonowych w miejscach zbliżenia z linią kablową 15 kV relacji stacja Piekarnia- stacja Rynek
 - przebudowę słupa nr 7 Inn Tom. Ogrodnicza – typ K 10,5/15 – demontaż odcinka linii napowietrznej.
- Powyższe prace odebrane zostały protokołem PT z dnia 31 grudnia 2019 roku.
- 112.** Uchwała Nr XIV/151/2019 w sprawie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.
Uchwałą określono szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również tryb ich pobierania. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznaje się po ustaleniu, że zachodzą przesłanki do ich udzielenia określone w ustawie o pomocy społecznej. Odpłatność za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze ustalana jest w zależności od kwoty dochodu na osobę samotnie gospodarującą lub na osobę w rodzinie. Usługi opiekuńcze przysługują nieodpłatnie świadczeniobiorcom, których dochód na osobę lub

na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej.

Osoby, które nie spełniają kryterium dochodowego, określonego w ustawie o pomocy społecznej zwracają poniesione przez gminę wydatki za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze zgodnie z poniższą tabelą:

Dochód na osobę samotnie gospodarującą zgodnie z kryterium dochodowym zawartym w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.	Wysokość odpłatności liczona od kosztu usługi w procentach
do 100 %	nieodpłatnie
powyżej 100% - 160%	10
powyżej 160% - 220%	15
powyżej 220% - 280%	20
powyżej 280% - 320%	35
powyżej 320% - 360%	45
powyżej 360% - 400%	60
powyżej 400% - 450%	80
powyżej 450% - 500%	90
powyżej 500%	100
Dochód na osobę w rodzinie zgodnie z kryterium dochodowym zawartym w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.	Wysokość odpłatności liczona od kosztu usługi w procentach
do 100 %	nieodpłatnie
powyżej 100% - 180%	15
powyżej 180% - 260 %	25
powyżej 260% - 340 %	35
powyżej 340% - 400 %	45
powyżej 400% - 440%	60
powyżej 440% - 480 %	80
powyżej 480% - 500 %	90
powyżej 500 %	100

Kryteria dochodowe zawarte w tabeli podlegają weryfikacji na zasadach w trybie określonym w art. 9 ustawy o pomocy społecznej. Koszt 1 godziny usługi opiekuńczej ustalono na kwotę 20,50 zł zaś koszt 1 godziny specjalistycznej usługi opiekuńczej ustalono na kwotę 35,00 zł. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w których ponoszenie opłaty stanowiłoby dla osób zobowiązanych nadmierne obciążenie, osoby zobowiązane do ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze na jej wniosek lub na wniosek pracownika socjalnego mogą zostać zwolnione częściowo lub całkowicie z ponoszenia odpłatności na czas określony, ze względu na:

- 1) konieczność ponoszenia opłat za więcej niż jeden rodzaj usług (usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi) lub za więcej niż jedną osobę w gospodarstwie domowym korzystającą z usług;
- 2) udokumentowany fakt ponoszenia wysokich kosztów leczenia, rehabilitacji, poniesienia wysokich kosztów zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, korzystanie z dodatkowych płatnych usług opiekuńczych;
- 3) zdarzenie losowe;
- 4) konieczność ponoszenia opłat za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia lub innej placówce – po przedstawieniu dowodów wpłaty;
- 5) posiadanie trojga lub więcej małoletnich dzieci, będących na utrzymaniu rodziny lub osoby.

Opłata za usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze wnoszona jest w terminie do 20-go dnia każdego miesiąca po miesiącu, w którym wykonano usługę. Opłaty miesięczne za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze pobierane są w wysokości stanowiącej iloczyn liczby godzin usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych faktycznie wykonanych w danym miesiącu, ceny za jedną godzinę tych usług i wysokości odpłatności za przyznane usługi ponoszonej przez osobę samotnie gospodarującą lub osobę w rodzinie. Podstawą do naliczenia opłaty za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze stanowi ewidencja usług opiekuńczych potwierdzona podpisem przez świadczeniobiorcę.

Nowe stawki i zasady odpłatności obowiązują od 7 stycznia 2020 roku. Uchwała została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 7672 z dnia 23 grudnia 2019 roku. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi przeznaczone są dla tych mieszkańców Tomaszowa Lubelskiego, którzy z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy osób drugich, a są jej pozbawione (brak możliwości zapewnienia właściwej opieki przez rodzinę, samotność). Z tej formy pomocy skorzystały 48 osoby w różnym wymiarze czasowym, tj. od 1 do 5 godzin dziennie od poniedziałku do piątku. Na ten cel w 2019 roku przeznaczono 356.205 zł. Usługi opiekuńcze realizowane są przez Punkt Usług Opiekuńczych, który jest komórką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej służącą realizacji zadań Miasta Tomaszów Lubelski w zakresie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.

113. Uchwała Nr XIV/152/2019 w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.

Konieczność podjęcia przedmiotowej uchwały wynikała ze zmiany art. 97 ustawy o pomocy społecznej polegającej na wprowadzeniu zapisu: „W przypadku osoby bezdomnej skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych albo schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie ma zastosowania ust. 1 zdanie drugie. Jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego, opłata nie może być wyższa niż 30% dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie osoby skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych, a w przypadku schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie może być wyższa niż 50 % tego dochodu”. Uchwałą Rada Miasta określiła szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia (w tym w schroniskach dla osób bezdomnych i schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi) i mieszkaniach chronionych mieszkańców Miasta Tomaszów Lubelski. Do ustalenia opłaty za pobyt osoby kierowanej do ośrodka wsparcia lub mieszkania chronionego przyjmuje się dochód tej osoby lub rodziny, o którym mowa w art. 8 ust. 3 i 4 ustawy o pomocy społecznej. Opłata ustalana jest za każdy miesiąc kalendarzowy pobytu w ośrodku wsparcia i mieszkaniu chronionym. W przypadku, gdy pobyt osoby w ośrodku wsparcia lub w mieszkaniu chronionym

nie obejmuje pełnego miesiąca kalendarzowego, opłatę oblicza się proporcjonalnie za każdy dzień pobytu, dzieląc kwotę opłaty przez liczbę dni w danym miesiącu i mnożąc przez liczbę dni pobytu. W 2019 roku MOPS nie poniósł żadnych kosztów związanych z realizacją uchwały. Uchwała została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 7673 z dnia 23 grudnia 2019 roku i obowiązuje od 7 stycznia 2020 roku.

114. Uchwała Nr XIV/153/2019 w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, położonego na terenie Miasta Tomaszów Lubelski.

Zasady udzielania na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków położonym na obszarze Miasta Tomaszów Lubelski określili Państwo Radni uchwałą Nr XII/125/2019 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 25 października 2019 roku. Rada Miasta postanowiła udzielić dotacji celowej w wysokości 25.000 zł z przeznaczeniem na prace konserwatorsko-restauratorskie w prezbiterium kościoła p. w. ZNMP w Tomaszowie Lubelskim. W dniu 17 grudnia 2019 roku zawartą została stosowna umowa na realizację przedmiotowych prac i przekazanie dotacji. Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem, o czym świadczy złożone sprawozdanie w dniu 27 stycznia 2020 roku.

115. Uchwała Nr XIV/154/2019 w sprawie wyboru metody, ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia wysokości tej opłaty.

Rada Miasta ustaliła, iż opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, będzie ustalana w oparciu o liczbę mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość. Ponadto:

- 1) ustalono stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny w wysokości 21,00 zł miesięcznie od mieszkańca.
- 2) zwolniono w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny i zadeklarowano posiadanie na nieruchomości kompostownika w zabudowie jednorodzinnej w wysokości iloczynu liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość i kwoty 18,00 zł.
- 3) ustalono podwyższoną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w wysokości 42,00 zł miesięcznie od mieszkańca.

Podwyższono stawki opłat wynikają ze wzrostu kosztów wywozu odpadów komunalnych. Uchwała jako akt prawa miejscowego została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2019, poz. 7529 z dnia 16 grudnia 2019 roku i obowiązuje od 1 stycznia 2020 roku.

116. Uchwała Nr XIV/155/2019 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w obrębie działek Nr 54/2 i 179/1 położonych przy ul. Świętojurskiej.

Rada Miasta wyraziła zgodę na przystąpienie do sporządzenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w obrębie działek Nr 54/2 i 179/1 położonych przy ul. Świętojurskiej, zatwierdzonego uchwałą Rady Miasta Nr XXV/200/2000 z dnia 22 września 2000 roku. Teren objęty projektem uchwały obejmuje powierzchnię około 0,12 ha. I przeznaczony jest na zabudowę usługami handlu i usług innych nieuciążliwych z wyjątkiem handlu artykułami żywnościowymi, ich magazynowaniem oraz z wyjątkiem gastronomii oraz

na realizację obiektów handlowo-usługowych z częścią mieszkalną. Właściciel przedmiotowych nieruchomości zwrócił się z wnioskiem o taką zmianę planu, która dopuściłaby na tym terenie zabudowę obiektów o podstawowej funkcji handlu artykułami żywnościowymi, ich magazynowaniem oraz usługi gastronomii. Aktualnie opracowywany jest projekt zmiany planu przez P. Piotra Rabieę. Uchwała jest w trakcie realizacji.

XI. Uchwały podjęte na XV sesji Rady Miasta odbytej w dniu 30 grudnia 2019 roku.

117. Uchwała Nr XV/156/2019 w sprawie zmian w uchwale budżetowej na 2019 rok.

Uchwała została opisana w pkt. 1 niniejszego sprawozdania. Uchwała została opublikowana w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2020, poz. 590 z dnia 17 stycznia 2020 roku.

118. Uchwała Nr XV/157/2019 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej.

Uchwała została opisana w pkt. 2 sprawozdania.

119. Uchwała Nr XV/158/2019 w sprawie Miejskiego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii dla miasta Tomaszów Lubelski na 2020 rok.

Obowiązek podjęcia przedmiotowej uchwały wynika z zapisu art. 10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, które zobowiązują rady gmin do opracowywania, uchwalenia i realizowania gminnego programu.

Zadania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii to:

- 1) rozwijanie edukacji publicznej mającej na celu informowanie o problemach i szkodach oraz zachowaniach ryzykownych związanych z piciem i nadużywaniem alkoholu oraz używaniem narkotyków, a także o konsekwencjach takich zachowań,
- 2) promowanie zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji, w szczególności poprzez upowszechnianie i wspieranie adresowanych do dzieci i młodzieży alternatywnych form spędzania wolnego czasu,
- 3) zwiększanie dostępności i jakości szkolnych programów profilaktycznych w celu poszerzania wiedzy dzieci i młodzieży na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych,
- 4) wspieranie działalności Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Wsparcia Dziennego Świetlicy Środowiskowej "Krokus",
- 5) wspieranie działań służących rekreacji i zabawie młodzieży bez alkoholu,
- 6) ograniczanie dostępności napojów alkoholowych poprzez kontrolę liczby i usytuowania punktów sprzedaży,
- 7) systematyczne kontrolowanie przestrzegania przepisów prawnych obowiązujących sprzedawców alkoholu, w szczególności dotyczących zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim,
- 8) prowadzenie sesji szkoleniowych dla właścicieli i personelu punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- 9) kontrolowanie zasad prowadzenia reklamy i promocji napojów alkoholowych,
- 10) zwiększanie dostępności i skuteczności programów terapeutycznych dla osób uzależnionych/pijących szkodliwie i członków ich rodzin doznających szkód z tego powodu,
- 11) zwiększanie dostępności pomocy prawnej, pedagogicznej i psychologicznej dla rodzin doświadczających problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu lub narkotyków,

12) prowadzenie wobec osób uzależnionych od alkoholu działań motywujących do leczenia oraz zwiększanie kompetencji członków komisji w zakresie motywowania do podjęcia leczenia odwykowego,

13) wspieranie organizacji pozarządowych i środowisk młodzieżowych w organizowaniu różnych form pracy mającej na celu ograniczanie rozmiarów zjawiska sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim oraz promowanie zdrowego stylu życia i abstynencji, a także przeciwdziałanie narkomanii i przemocy,

Realizatorami Programu są Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miasta, Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii oraz organizacje i jednostki działające w ramach ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, które mogą przystępować do otwartego konkursu ofert. Program realizowany jest w 2020 roku.

120. Uchwała Nr XV/159/2019 w sprawie przystąpienia Miasta Tomaszów Lubelski do realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2019-2020 realizowanego ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

Rada Miasta wyraziła zgodę na przystąpienie przez Miasto Tomaszów Lubelski do realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020 realizowanego ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Program realizowany jest w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim. Przedmiotem uchwały są działania zaplanowane do realizacji w 2020 roku, na rzecz osób posiadających orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Usługi asystenta w szczególności polegają na pomocy asystenta w wyjściu i powrocie do domu, świątyni, ośrodka zdrowia i rehabilitacji, gabinetu lekarskiego, urzędu itp. Zadaniem asystenta jest wspieranie osoby niepełnosprawnej aby nie wycofywała się lecz w sposób maksymalny uczestniczyła w życiu społecznym. W Mieście Tomaszów Lubelski realizację zadania zaplanowano na rzecz 8 osób niepełnosprawnych w wymiarze 30 godzin miesięcznie, w tym w sobotę i w niedzielę, w okresie od stycznia do grudnia 2020 roku.

121. Uchwała Nr XV/160/2019 w sprawie przystąpienia Miasta Tomaszów Lubelski do realizacji projektu pn. „Nowa Szansa” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa 11 Włączenie społeczne Działanie 11.1 Aktywne włączenie.

Rada Miasta wyraziła zgodę na przystąpienie przez Miasto Tomaszów Lubelski do realizacji projektu „Nowa Szansa” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.1 Aktywne włączenie (nr projektu RPLU.11.01.00-06-0057/19). Program realizowany jest w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim. Celem głównym projektu jest aktywizacja społeczno-zawodowa 90 osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, z założeniem, że w każdym roku wsparciem zostanie objętych 30 osób. W ramach projektu zaplanowano kompleksowe wsparcie dla uczestników umożliwiające zdobycie kwalifikacji i wejścia na rynek pracy, w tym: diagnozę potrzeb, trening kompetencji społecznych i zawodowych, pomoc środowiskową w formie pracy socjalnej i pomocy finansowej na zabezpieczenie

niezbędnych potrzeb bytowych, aktywizację zawodową w formie szkoleń i staży. Uchwała realizowana jest od stycznia 2020 roku.

122. Uchwała Nr XV/161/2019 w sprawie zmiany uchwały w sprawie wyboru metody, ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia wysokości tej opłaty.

W uchwale Nr XIV/154/2019 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 13 grudnia 2019 roku w sprawie wyboru metody, ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia wysokości tej opłaty zmianie uległ zapis § 2 ust. 2 na podstawie którego zwolniono w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Opłata po uwzględnieniu zwolnienia wynosi 18,00 zł miesięcznie od mieszkańca. Uchwała została ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. rocznik 2020, poz. 547 z dnia 17 stycznia 2020 roku i obowiązuje od 1 lutego 2020 roku.

VII. WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

7.1 Współpraca z samorządem powiatowym.

Gmina Miejska Tomaszów Lubelski współpracuje z samorządem Powiatu Tomaszowskiego przy realizacji wspólnych inwestycji, leżących w interesie społecznym i gospodarczym miasta. Poniżej wypisano zadania, dla realizacji których w 2019 roku podpisano stosowne porozumienia/umowy:

- Udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Tomaszowskiemu w kwocie 687.000,00 złotych, na podstawie umowy na realizację projektu "Utworzenie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego wraz z doposażeniem w sprzęt medyczny na bazie istniejącej izby przyjęć oraz budowę lądowiska dla śmigłowców ratownictwa medycznego w Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Tomaszowie Lubelskim.
- Wkład własny na realizację projektu „Internet w Twoim zasięgu – przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Powiecie Tomaszowskim” – umowa o konsorcjum z dnia 10 lipca 2009 roku. Przekazano w kwocie 25.216,50 zł. na wydatki bieżące związane z utrzymaniem trwałości projektu,

7.2 Współpraca z samorządami gminnymi.

Gmina Miejska Tomaszów Lubelski w 2019 roku współpracowała z Miastem Zamość na podstawie zawartych umów przy realizacji następujących projektów:

- Współfinansowanie w kwocie 1.800,00 zł bieżących kosztów funkcjonowania schroniska dla bezdomnych zwierząt,
- Dofinansowanie Ośrodka dla Osób Nietrzeźwych w Zamościu w kwocie 30.040,00 zł.

7.3 Wsparcie finansowe dla jednostek powiatowych i wojewódzkich.

1. Wsparcie dla Placówki Straży Granicznej w Hrebennem.
Miasto udzieliło dotacji celowej w wysokości 5 000,00 zł Placówce Straży Granicznej w Hrebennem na zakup paliwa do pojazdów służbowych będących w posiadaniu tej placówki.
2. Wsparcie dla Komendy Powiatowej Policji w Tomaszowie Lubelskim.
Miasto udzieliło dotacji celowej w wysokości 7 000,00 zł Komendzie Powiatowej Policji z przeznaczeniem na zainstalowanie szlabanu przy bramie wjazdowej do komendy.
3. Wsparcie dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Tomaszowie Lubelskim.
Miasto udzieliło dotacji celowej w wysokości 35.000,00 zł z przeznaczeniem na montaż odnawialnych źródeł energii oraz modernizację oświetlenia w Komendzie Powiatowej Straży Pożarnej w Tomaszowie Lubelskim.

VIII. CZĘŚĆ ANALITYCZNA

8.1 Oświata i edukacja

I. Organizacja jednostek oświatowych

W roku szkolnym 2018/2019 Miasto Tomaszów Lubelski było organem prowadzącym dla 6 jednostek oświatowych funkcjonujących w mieście, tj. 3 przedszkoli i 3 szkół podstawowych. W związku z wprowadzoną reformą oświaty w roku szkolnym 2018/2019 w Szkole Podstawowej Nr 1 i Nr 2 funkcjonowały oddziały gimnazjalne włączonego, w struktury szkół podstawowych, odpowiednio Gimnazjum Nr 1 i Nr 2. Organizacja pracy szkół i przedszkoli, tj. m.in.: liczba oddziałów poszczególnych klas, liczba uczniów w poszczególnych oddziałach, tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, liczba pracowników, zawarta jest w arkuszach organizacyjnych zatwierdzanych przez organ prowadzący w terminie do 31 maja każdego roku.

Szkoły i przedszkola są dobrze wyposażone w sprzęt i pomoce dydaktyczne. Każda ze szkół posiada pracownie przedmiotowe i pracownie komputerowe. W szkołach podstawowych funkcjonują świetlice szkolne zapewniające dzieciom warunki oczekiwania na zajęcia szkolne lub wypełniające czas po zajęciach. Szkoły realizują ustawowy obowiązek udostępniania książek i innych źródeł informacji w tym rozbudzania i rozwijania indywidualnych zainteresowań uczniów, a także pogłębiania nawyku czytania i uczenia się. Zadania w tym zakresie realizowane są poprzez powszechny dostęp do bibliotek szkolnych, które wyposażone są w centra multimedialne. Dyrektorzy szkół i przedszkoli dbają o systematyczne powiększania dostępnych zbiorów pomocy edukacyjno-dydaktycznych niezbędnych do nauczania i rozwijania zainteresowań uczniów.

Od roku 2009 na terenie Tomaszowa Lubelskiego funkcjonują niepubliczne przedszkola i niepubliczne szkoły o uprawnieniach szkół publicznych, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych Miasto ma obowiązek dotowania niepublicznych szkół i przedszkoli.

W roku szkolnym 2018/2019 z budżetu miasta Tomaszów Lubelski dotowano:

1. Niepubliczne Przedszkole „Król Maciuś Pierwszy”
2. Niepubliczną Szkołę Podstawową „Little Oxford”
prowadzone przez „educom” Natalia Kolasieńska w Tomaszowie Lubelskim
3. Niepubliczne Przedszkole „Baśniowa Kraina”
4. Prywatną Szkołę Podstawową ICO
prowadzone przez Integracyjne Centrum Oświatowe sp. z o.o. sp. kom. w Wołominie
5. Niepubliczną Szkołę Podstawową w Tomaszowie Lubelskim prowadzoną przez Stowarzyszenie „Nowe Miasto” w Tomaszowie Lubelskim
6. Przedszkole Językowo-Integracyjne „Qubuś Puchatek” prowadzone przez Fundację „Wiedza, Edukacja, Rozwój” z siedzibą w Jezierni
7. Niepubliczne Przedszkole Terapeutyczne „Dobry Start” prowadzone przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną koło w Tomaszowie Lubelskim

Ponadto na terenie Tomaszowa Lubelskiego działa Klub Malucha „Gucio” prowadzony przez osobę fizyczną oraz Żłobek „Qubuś Puchatek” prowadzony przez Fundację „Wiedza,

Edukacja, Rozwój”. Miasto nie ma obowiązku dotowania placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, obowiązkiem gminy jest jedynie prowadzenie rejestru takich placówek. Niemniej jednak Rada Miasta Tomaszów Lubelski w marcu 2018 r. podjęła uchwałę w sprawie wysokości, zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na terenie Miasta Tomaszów Lubelski, na mocy, której Miasto ma możliwość udzielania dotacji na dzieci uczęszczające do placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 zamieszkujące na terenie Tomaszowa Lubelskiego.

Organizacja szkół samorządowych.

Szkoła Podstawowa Nr 1

Do szkoły uczęszczało 368 uczniów w 15 oddziałach szkolnych, w tym 107 uczniów w III klasach gimnazjalnych. W wyniku klasyfikacji promocję do następnej klasy otrzymało 366 uczniów. Średnia ocen w szkole wyniosła 4,04, średnia frekwencja w szkole – 89,02%. W szkole funkcjonowały 4 oddziały klas sportowych (piłka nożna/piłka siatkowa, lekkoatletyka z elementami narciarstwa biegowego i jazdy szybkiej na wrotkach). Z zajęć wychowania fizycznego, ze względu na stan zdrowia, zwolnionych było 6 uczniów. W szkole nie funkcjonowały oddziały klas I-III, nabór do klas I rozpocznie się począwszy od roku 2019/2020.

Szkoła Podstawowa Nr 2

Do szkoły uczęszczało 916 uczniów w 36 oddziałach szkolnych. W klasach I uczyło się 96 uczniów, w tym 117 uczniów w III klasach gimnazjalnych. W wyniku klasyfikacji promocji do następnej klasy nie otrzymał jeden uczeń. Średnia ocen w szkole wyniosła 4,40, średnia frekwencja w szkole – 92,88%. W szkole funkcjonuje 10 oddziałów klas sportowych w szkole podstawowej i 1 oddział w klasach gimnazjalnych o profilu lekkoatletyka dziewcząt i chłopców. Z zajęć wychowania fizycznego zwolnionych było 10 uczniów.

Szkoła Podstawowa Nr 3

Do szkoły uczęszczało 615 uczniów w 28 oddziałach. W klasach I uczyło się 118 uczniów. W wyniku klasyfikacji końcowo rocznej wszyscy uczniowie uzyskali promocję do następnej klasy, jeden uczeń klasy VIII nie ukończył szkoły. Średnia ocen w szkole wyniosła 4,3, średnia frekwencja wyniosła 92,2%. W szkole funkcjonowało sześć klas sportowych (kl. IV, V i VI – piłka siatkowa, kl. IV, V i VI – piłka nożna, kl. IV, V, VI i VII – lekka atletyka i narciarstwo). Z zajęć wychowania fizycznego, z powodów zdrowotnych zwolnionych było 2 uczniów.

W celu podniesienia efektywności nauczania i pełniejszej indywidualizacji pracy z uczniem, przyznano na I semestr roku szkolnego 2018/2019 dla uczniów klas III gimnazjalnych dodatkowo po 1 godzinie w celu podzielenia na grupy zajęć z przedmiotów: matematyka, fizyka, chemia, biologia, język polski, historia, geografia. Propagując wśród uczniów aktywność fizyczną, jako uzupełnienie i wsparcie prawidłowego procesu rozwoju przyznano również po jednej godzinie lekcyjnej tygodniowo z przeznaczeniem na dodatkowe zajęcia sportowe w klasach I, II i III.

W wyniku prowadzonej pracy dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczej uczniowie nabywali wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej, której potwierdzeniem były wyniki uczniów uzyskiwane w zewnętrznych i wewnętrznych sprawdzianach oraz licznych konkursach przedmiotowych, artystycznych i zawodach sportowych. W zakresie współpracy z rodzicami uczniów, rodzice otrzymali pełną informację

o poziomie nabytej wiedzy dzieci wraz ze wskazaniem obszarów i umiejętności wymagających doskonalenia.

Rok szkolny 2018/2019 był kolejnym okresem wyjątkowej pracy szkół i przedszkoli, kolejnym rokiem wdrażania działań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, o czym świadczą poniższe informacje opracowane na bazie sprawozdań sporządzonych przez dyrektorów jednostek oświatowych prowadzonych przez Miasto Tomaszów Lubelski. A przede wszystkim był pierwszym rokiem reformy oświatowej związanej z likwidacją gimnazjów i przekształceniem dotychczasowych sześcioletnich szkół podstawowych w ośmioletnie szkoły podstawowe.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591 z późn. zm.) w szkołach prowadzonych przez Miasto Tomaszów Lubelski prowadzono pomoc psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z w/w przepisami. W szkołach podstawowych w roku szkolnym 2018/2019 powołano zespoły dla planowania i koordynowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, którzy wymagali objęcia taką pomocą. Zgodnie z zapisami rozporządzenia, na koordynatora wszystkich działań związanych z organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej wyznaczono pedagoga szkolnego. W skład zespołów weszli wychowawcy klas i nauczyciele prowadzący zajęcia z poszczególnymi uczniami oraz w razie potrzeb inni specjaliści, np. psycholog, logopeda. Dla każdego zespołu wyznaczono osobę koordynującą pracę zespołu. Członkowie zespołów opracowywali dla poszczególnych uczniów programy określone w rozporządzeniu.

Uczniowie szkół otrzymali pomoc psychologiczną dzięki zatrudnionemu w szkołach psychologa szkolnego. Prowadzone były indywidualne zajęcia terapeutyczne dla uczniów ze szczególnymi problemami. W ich rozwiązywaniu psycholog współpracował z nauczycielami, pedagogiem oraz rodzicami.

W **Szkole Podstawowej Nr 1** funkcjonowała jedna klasa integracyjna w oddziale gimnazjalnym oraz dwie klasy z nauczycielem wspomagającym. Stosownie do postanowień rozporządzenia w Szkole Podstawowej Nr 1 im. Orłów Lwowskich pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana była każdemu uczniowi, który nie potrafił sprostać wymaganiom stawianym mu w procesie edukacji. Szczególne wsparcie udzielane było uczniom, którzy mieli specjalne potrzeby edukacyjne. To dzieci, u których stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom. Indywidualizowaną ścieżkę kształcenia prowadzono dla jednego ucznia, natomiast zajęcia rewalidacyjne dla 4 uczniów. W ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzono zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego, matematyki i zajęcia korekcyjno-kompensacyjne.

W **Szkole Podstawowej Nr 2** nie funkcjonowały klasy integracyjne, jednak dzieci z orzeczeniami i opiniami objęte były zajęciami rewalidacyjnymi i pomocą psychologiczno-pedagogiczną według wskazań zawartych w wyżej wymienionych dokumentach. Ponadto pomocą objęto także uczniów, u których takie potrzeby zdiagnozowali nauczyciele i wychowawcy. Zajęcia nauczania indywidualnego prowadzone były dla 3 uczniów, zajęcia rewalidacyjne dla 3 uczniów, natomiast indywidualizowaną ścieżkę kształcenia dla 2 uczniów.

W roku szkolnym 2018/2019 realizowano zajęcia korekcyjno-kompensacyjnych dla uczniów klas I-III i IV-VIII ze wskazaniem do tego rodzaju zajęć zawartymi w opiniach

Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. W zajęciach tych brało udział 24 dzieci. Prowadzone były one przez specjalistów z zakresu terapii pedagogicznej. Na realizację zajęć dydaktyczno-wyrównawczych dla uczniów klas I-III i IV -VIII ze wskazaniem do tego typu zajęć zawartymi w opiniach Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. W zajęciach tych brało udział 21 dzieci. Prowadzone były również zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne dla uczniów klas I-III i IV-VIII ze wskazaniem do tego typu zajęć zawartymi w opiniach Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. W zajęciach tych brało udział 5 dzieci. Prowadzone były przez pedagogów szkolnych. W szkole prowadzone były zajęcia logopedyczne dla uczniów klas I-III w wymiarze 20 godzin tygodniowo. Wszystkie dzieci potrzebujące pomocy logopedycznej objęte były wsparciem w tym zakresie. W zajęciach uczestniczyło 23 uczniów.

W Szkole Podstawowej Nr 3 funkcjonowały trzy klasy integracyjne: II A – 19 uczniów, IV A – 15 uczniów, VI A – 19 uczniów, VIII A – 19 uczniów. W roku szkolnym 2018/2019 dwóch uczniów realizowało obowiązek szkolny w formie zajęć indywidualnych, a 12 miało przyznane zajęcia rewalidacyjne w wysokości 2 godzin tygodniowo każdy.

W roku szkolnym 2018/2019 pomocą psychologiczno-pedagogiczną objęto 68 uczniów. Potrzebującym uczniom udzielona została pomoc w trakcie bieżącej pracy oraz w formie: zajęć rewalidacyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć specjalistycznych (logopedycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, socjoterapeutycznych). W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego planowanie i koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest zadaniem zespołu. W skład zespołu wchodzi nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem. W roku szkolnym 2018/2019 powołano 12 zespołów, które opracowały dla uczniów indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne.

Uczniowie podczas pobytu w szkole mieli zapewnioną pomoc przedmedyczną i stomatologiczną – w szkołach pracują pielęgniarki szkolne i funkcjonują gabinety stomatologiczne.

Uczniowie pragnący poszerzyć swoją wiedzę i umiejętności mieli możliwość uczestniczenia w przedmiotowych kółkach zainteresowań, sks-ach oraz innych zajęciach pozalekcyjnych.

Projekty rządowe, unijne i inne.

W Szkole Podstawowej Nr 1 od roku 2015, realizowany jest w szkole program dofinansowany z Ministerstwa Sportu i Turystyki – Siatkarskie Ośrodki Szkolne (S.O.S.). Podstawowym zadaniem programu jest ujednoczenie systemu szkolenia dla wszystkich szkół w całej Polsce, aby dzięki temu uzyskać efekt doskonalenia gry w siatkówkę.

Ponadto szkoła realizowała projekt „Back to Nature- the Open Air is Our Classroom” w ramach programu Erasmus+, który zakłada współpracę młodzieży w zakresie ochrony środowiska oraz propagowania zdrowego stylu życia. Projekt rozpoczął się w listopadzie 2017 roku i jest całkowicie finansowany z pozyskanych środków unijnych potrwa do końca października 2019 roku – całkowita kwota dofinansowania 17.415 Euro.

Szkoła Podstawowa Nr 2 realizowała następujące projekty:
Edukacja przez Szachy w Szkole - szkoła kontynuuje udział w Ogólnopolskim Projekcie Polskiego Związku Szachowego „Edukacja przez Szachy w Szkole”, który powstał w oparciu o wydane 15.03.2012 Oświadczenie Pisemne Parlamentu Europejskiego w sprawie wprowadzenia do systemów oświaty w Unii Europejskiej programu „Szachy w szkole”

(0050/2011). Ponadto ma on aprobatę: Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Warunki, jakie spełniła szkoła, by przystąpić do Projektu:

1. przeznaczono 1 godzinę lekcyjną tygodniowo na zajęcia szachowe w pięciu oddziałach klas III;
2. w/w zajęcia były obowiązkowe dla całego oddziału klasowego, dzieci na zajęcia nie były w żaden sposób selekcjonowane;
3. opisowa ocena ucznia na koniec semestru i na koniec roku szkolnego zawierała opisową ocenę z w/w zajęć szachowych.

W roku szkolnym 2018/2019 realizowane były treści zadaniowe Programu SKS (Szkolny Klub Sportowy) prowadzony przez operatora WZ LZS w Lublinie. Głównym zadaniem programu było umożliwienie podejmowania dodatkowej aktywności fizycznej realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczyciela wychowania fizycznego. Program w szkole obejmował szkolenie sportowe w 5 grupach ćwiczebnych dla dziewcząt i chłopców 10-15 letnich (łącznie 100 osób). W roku szkolnym 2018/2019 realizowano również zadania Programu „Klub”. Dofinansowanie z MSiT dotyczyło: prowadzenia zajęć sportowych z zakresu lekkiej atletyki, szachów, wrotek szybkich (wynagrodzenia szkoleniowców), zakup sprzętu sportowego: rolki, organizacja obozu sportowego w Międzyzdrojach (wsparcie finansowe uczestników wypoczynku letniego). W projekcie łącznie uczestniczyło 60 osób (zawodnicy 9-16 letni). Kwota łączna dofinansowania z MSiT - 15 000 zł.+ 2000zł z Urzędu Miasta. Odpowiedzialni nauczyciele wychowania fizycznego SP2 w Tomaszowie Lubelskim.

Projekt „Wieczór Legionisty w Tomaszowie Lubelskim” prowadzony przez Fundację Rozwoju Centrum Edukacyjno-Kongresowego KUL, który był współfinansowany z budżetu Województwa Lubelskiego oraz współfinansowany przez Miasto Tomaszów Lubelski. Przedsięwzięcie obejmowało realizację następujących zadań: warsztaty międzypokoleniowe „Kreatywny patriotyzm”, warsztaty dla dzieci „Niepodległa w wierszu i piosence”, zorganizowanie wieczornicy „Wieczór Legionisty 2018”. Termin realizacji – X-XI 2018.

Od marca 2018 r. realizowano program „Lekkoatletyka dla każdego” pod patronatem Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Polskiego Związku Lekkiej Atletyki. Głównym celem jest promocja aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży szkolnej, dbałość o harmonijny rozwój psychofizyczny, popularyzacja konkurencji lekkoatletycznych. Prowadzone były pozalekcyjne systematyczne zajęcia sportowe z 20 uczestnikami (dziewczęta i chłopcy) z klas IV-VI (10-12 lat) w wymiarze 3 razy w tygodniu po 90 minut na obiektach sportowych w naszym mieście oraz w klasach I-III dla 25 dziewczynek, zajęcia raz w tygodniu. Zawodnicy biorą udział w zawodach sportowych zgodnie z kalendarzem imprez LDK odnosząc znaczące wyniki w rywalizacji sportowej.

Projekt Kreatywna szkoła@ w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 w zakresie Osi Priorytetowych 9-12 RPO WL 2014-2020 realizowany był w okresie 01.07.2018 – 31.08 2019. Realizacja projektu zakładała odpowiedź na potrzeby współczesnego rynku pracy. Celem głównym jest zwiększenie dostępu 320 uczniów/uczennic w tym 192 K i 128 M ze Szkoły Podstawowej nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Tomaszowie Lubelskim do zajęć pozalekcyjnych ukierunkowanych na rozwój kompetencji kluczowych (zajęcia rozwijające) oraz do zajęć służących wyrównywaniu

dysproporcji edukacyjnych (zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze). Realizowano elementy nauki programowania dla uczniów oraz doposażenie istniejących 2 pracowni informatycznych oraz 1 pracowni przyrodniczej. Dla podniesienia jakości kształcenia ogólnego w projekcie przeszkolono 44 nauczycieli (36 K i 8 M) w tym 30 osób (25 K i 5 M) w zakresie wykorzystania nowoczesnych technologii w pracy dydaktycznej, oraz 4 nauczycieli w tym 3 K i 1 M w zakresie programowania, podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie pedagogiki specjalnej 10 nauczycieli w tym 8 K i 2 M. Główne zadanie realizowane w ramach projektu:

1. 1.Doposażenie pracowni informatycznych i przyrodniczej
2. 2.Zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe.
3. 3.Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze
4. 4.Szkolenia dla nauczycieli
5. 5.Zajęcia edukacyjne pozaszkolne.

Szkoła Podstawowa Nr 3 w roku szkolnym 2018/19 realizowane były następujące projekty:

X edycja ogólnopolskiego programu edukacyjnego o charakterze społecznym „AKADEMII BEZPIECZNEGO PUCHATKA”. Patronem Honorowym jest Komendant Główny Policji. Celem akcji jest pokazanie dzieciom, jak uniknąć zagrożeń, na które będą narażone podczas codziennych aktywności - na drodze, w szkole, w domu, a także podczas zabawy, czy korzystania z Internetu. W bieżącym roku materiały wzbogacone zostały o tematykę z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Udział w programie jest całkowicie bezpłatny. Po zrealizowaniu zajęć wszystkie dzieci biorące udział w programie podchodzą do Ogólnopolskiego Testu Bezpieczeństwa, utrwalającego pozyskaną wiedzę i sprawdzającego jej poziom. Każda szkoła biorąca udział w programie nabywa prawo do posługiwania się prestiżowym certyfikatem Akademii Bezpiecznego Puchatka. W programie wzięło udział 117 uczniów klas pierwszych. 25 stycznia 2019 r pierwszoklasiści przystąpili do Ogólnopolskiego Testu Bezpieczeństwa.

W roku szkolnym 2018/2019 459 uczniów klas 1-5 brało udział w „Programie dla szkół”. Program został przygotowany przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa dofinansowany przez Unię Europejską. W ramach programu uczniowie cztery razy w tygodniu otrzymywali różnorodne warzywa lub owoce. Produkty pochodziły z ekologicznych upraw. Uczestnicy brali udział w działaniach edukacyjnych mających poprawić ich wiedzę na temat rolnictwa, pochodzenia żywności, zdrowych nawyków żywieniowych itp.:

- zajęcia edukacyjne wynikające z realizacji podstawy programowej,
- wycieczki do S.V.Z. Poland Sp. z o.o. kl.3, kl.5; do gospodarstwa Kolorowe Ranczo kl.2,
- konkurs plastyczny i literacki „Jedz owoce i warzywa, bo do tego zdrowie wzywa”,
- programy artystyczne: „Zdrowie to cenniejszy skarb!” kl. 1e, „Ziemia to wyspa zielona” kl.3a. Celem programu jest promowanie zbilansowanej diety oraz poprawa nawyków żywieniowych uczniów.

Do Ogólnopolskiego Projektu Stypendialnego - Stypendiada Wczesnoszkolna 2018/2019 zgłosiło się 123 uczestników - uczniów klas 2 i 3 szkoły. Szkolnymi koordynatorkami Stypendiady były pani Marta Siry i wicedyrektor Beata Łaba. 10 grudnia 21 uczniów przystąpiło do konkursu czytelniczego „Abecadło”. Uczestnicy musieli wykazać się znajomością treści utworu literackiego „Przygody Koziołka Matołka” Kornela Makuszyńskiego. Uczniowie pisali test wyboru zawierający 20 zadań zamkniętych. 11 grudnia

17 uczniów uczestniczyło w konkursie ortograficznym „Ortografek”. Konkurs sprawdzał znajomość zasad ortograficznych: u-ó, ż-rz, h-ch. Uczniowie mieli do wykonania 20 zadań otwartych o różnym stopniu trudności (krzyżówka, zagadki ortograficzne, fabryka wyrazów, dyktando z lukami). 12 grudnia 42 uczniów przystąpiło do konkursu matematycznego „Plusik”. Uczestnicy pisali test wyboru zawierający 20 zadań zamkniętych, sprawdzający w klasach 2 dodawanie i odejmowanie w zakresie 40, zaś w klasach 3 dodawanie i odejmowanie w zakresie 100. Konkurs plastyczny „Plastus” zgromadził 43 uczestników. W szkole odbył się 13 grudnia. Uczniowie mieli wykonać dowolną techniką pracę plastyczną na wybrany temat: pocztówka bożonarodzeniowa/ noworoczna lub moje wymarzone akwarium.

W okresie od dnia 01.10.2018 – 31.07.2019 r. w szkole realizowany był projekt „Internet bez barier w Tomaszowie Lubelskim” stanowiący część projektu „W sieci bez barier” Fundacji e-Prosperity w ramach Działania 3.1. Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020 realizowane w ramach III osi priorytetowej Cyfrowe kompetencje społeczeństwa. Celem programu było przeszkolenie osób dorosłych (mieszkańców Tomaszowa) w posługiwaniu się komputerem. W ramach 4 modułów szkoleniowych „Rodzice w Internecie”, „Moje finanse i transakcje w sieci”, „Działam w sieciach społecznościowych” oraz „Tworzę stronę internetową/blog” nauczyciele szkoły przyuczuli ponad 200 osób (w większości rodziców uczniów) do korzystania z technologii cyfrowej.

W dniach od 11 do 15 lutego 2019 r. w szkole odbyło się zimowisko. Trzydziestu uczniów z klas I- III uczestniczyło w zorganizowanych zajęciach od godziny 9 do 15. Na uczestników zimowiska czekało wiele atrakcji: gry i zabawy sportowe, zajęcia plastyczne oraz niespodzianki. Pierwszego dnia odbyły się gry, zabawy sportowe, zajęcia plastyczne. We wtorek dzieci wybrały się do tomaszowskiego kina na film „Klakson i spółka”. Środa była dniem wyjazdu do Horyńca Zdroju na basen. We czwartek dzieci wybrały się do „Krainy Zabaw” przy ul. Kościuszki oraz wykonywały kartki walentynkowe. Policjanci z Komendy Powiatowej Policji odwiedzili dzieci i nauczyli je w jaki sposób należy zachowywać się bezpiecznie podczas ferii zimowych. W ostatnim dniu zimowiska odbyła się zabawa taneczna. Dzieci otrzymały certyfikaty uczestnictwa.

W dniach od 18 do 22 lutego 45 uczniów z klas I–VI uczęszczało na warsztaty twórcze Bajeczne Feriowisko zorganizowane przez Szkołę Językową Joy ul. Orzeszkowa 2 w Tomaszowie Lub. oraz firmę GLOTTA Agata Grzeniewska z Pruszkowa. Uczestnicy wykonywali prace plastyczno–techniczne różnymi metodami twórczymi.

Czytanie Szkołą Mistrzów to ogólnopolski projekt czytelniczy przygotowany przez Centrum Literatury Dziecięcej Miejska Biblioteka Publiczna im. Ł. Górnickiego Galeria Książki w Oświęcimiu. Przez 3 miesiące (od kwiecień do czerwca) grupa dzieci z Klubu Motylków Książkowych szkoły wykonywała różne zadania (lapbook, padlet, lektura w pudełku, plakat, itp.) oparte na wybranych książkach. Po wykonaniu wszystkich zadań biblioteka otrzyma w październiku 15 książek polskich autorów.

Przerwa Na Czytanie - 14 maja w Szkole Podstawowej nr 3 im. Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim odbyła się Ogólnopolska Akcja Czytelnicza „Przerwa na czytanie”. Celem była promocja czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży oraz zachęcenie uczniów do sięgania po książkę w każdej sytuacji i w każdym miejscu. Uczniowie i nauczyciele klas 3-8 wzięli udział w akcji bicia rekordu w liczbie osób czytających na przerwie. Niektórzy uczniowie czytali w szkolnych ławkach, a inni na korytarzu szkolnym, który zamienił się w

wielką czytelnię. Do akcji przystąpiło 173 uczniów i 15 nauczycieli. Każdy uczeń czytał swoją ulubioną, ukochaną książkę. Na twarzach czytających widać było skupienie i radość. Uczniowie klas I i II już kilka dni przygotowywali się do tego czytelniczego święta, wykonując plakaty promujące czytanie. Zaproszeni przyjaciele z Uniwersytetu Trzeciego Wieku, pani wicedyrektor oraz nauczyciele czytali dla grupy przedszkolnej „Żabki” z Przedszkola Samorządowego nr 1 im. Jana Brzechwy w Tomaszowie Lubelskim oraz dla klas edukacji wczesnoszkolnej. W sumie na trzech wyjątkowych przerwach czytało 213 uczniów, 25 nauczycieli, 6 zaproszonych gości. Razem w Szkole Podstawowej nr 3 czytało 431 osób.

SKO – 144 uczniów klas 1-6 systematycznie wpłacało pieniądze na swoje konta w roku szkolnym 2018/2019. Na rachunku zbiorczym zgromadzili sumę 194 000 zł wraz z odsetkami, które są przypisywane do indywidualnych kont uczniów. Uczniowie klas pierwszych odwiedzali siedzibę banku PKO i poznali pracę pracowników banku. Uczniowie systematycznie oszczędzający byli nagradzani drobnymi upominkami w formie gadżetów pozyskanych z banku PKO BP.

WAKACJOWISKO 2019 - to warsztaty twórcze dla dzieci w wieku 7-12 lat zorganizowane w SP nrs 3 przy ul. Matejki 7 przez Szkołę Językową Joy ul. Orzeszkowa 2 w Tomaszowie Lub. oraz firmę GLOTTA Agata Grzeniewska z Pruszkowa, w dniach 8–12 lipca 2018, 45 uczestników na turnusie „Zmysłowo”, w dniach 15 -19 lipca, 45 uczestników na turnusie „Żywiółowo”. Wychowawcy prowadzili zajęcia plastyczno–techniczne, odwiedzili Wioskę Przygody Frajda oraz Wioskę Fantazy w Kuńkowcach.

Organizacja przedszkoli.

Miasto Tomaszów Lubelski jest organem prowadzącym w stosunku do trzech przedszkoli miejskich. Przedszkola są placówkami nieferyjnymi, jednak w okresie wakacyjnym ze względu na konieczność przeprowadzenia remontów i przygotowania budynków do nowego roku szkolnego, a także konieczności wykorzystania urlopów wypoczynkowych, przedszkola pełnią dyżury zgodnie z odrębnie ustalonym harmonogramem. Harmonogram dyżurów ustalany jest przez organ prowadzący w porozumieniu z dyrektorami przedszkoli.

Zadania oświatowe przedszkoli wynikają z głównego celu wychowania przedszkolnego, jakim jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju dziecka i ukierunkowanie tego rozwoju zgodnie z wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwojowymi, w relacjach ze środowiskiem społeczno-kulturowym i przyrodniczym. Nauczyciele przedszkoli skupiają się przede wszystkim na wszechstronnym rozwoju dziecka oraz na stymulowaniu rozwoju dzieci poprzez rozwijanie ich twórczej aktywności, rozpoznawaniu potrzeb i możliwości dziecka jego zdolności i zainteresowań, zdobycie praktycznych umiejętności w zakresie różnorodnych technik aktywności twórczej.

Przedszkola oprócz działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej prowadziły różne formy działalności kulturalnej i rekreacyjnej: wycieczki, kuligi, zajęcia sportowo-rekreacyjne, a także zajęcia z rodzicami w plenerze. Aktywny udział rodziców zauważalny był nie tylko w pracach społeczno-użytecznych na rzecz przedszkoli, ale także w zakresie działalności kulturalnej. Dzieci przedszkolne biorą aktywny udział w uroczystościach patriotyczno-religijnych, kulturalnych na terenie miasta.

Od września 2015 r. w przedszkolach samorządowych zajęcia z rytmiki, języka angielskiego, religii, gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej są bezpłatne, opłacane z budżetów przedszkoli.

Do **Przedszkola Samorządowego Nr 1** w trakcie roku szkolnego 2018/2019 uczęszczało 290 dzieci (w tym 32 dzieci w grupie żłobkowej) w 13 oddziałach. W ramach pomocy socjalnej MOPS płacił za wyżywienie za 11 dzieci, GOPS płacił za wyżywienie za 2 dzieci. W przedszkolu funkcjonowały 2 grupy integracyjne (9 dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia). Prowadzone były następujące zajęcia z dziećmi posiadającymi orzeczenia o kształceniu specjalnym: zajęcia logopedyczne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, terapia sensoryczno-motoryczna, neurologopedia, zajęcia z psychologiem.

Z inicjatywy nauczycieli dzieci uczestniczyły w licznych konkursach i przeglądach artystycznych: w Lublinie odbył się Festiwal Piosenki Angielskiej „The Land of Singing Butterflies” organizowany przez Prywatne Przedszkola „Motylek” z Lublina, w przeglądzie wzięło 12 dzieci z przedszkola, wyróżnienie. Dzieci wzięły udział w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym „Bohaterowie utworów Jana Brzechwy w oczach dzieci” zorganizowanym przez Przedszkole Miejskie nr 4 im. J. Brzechwy w Będzinie- prace wyróżniono. W marcu 2019 r. przedszkole przystąpiło do konkursu plastycznego „Zwierzaki duże i małe” – prace wyróżniono. W lutym przedszkole wzięło udział w Wojewódzkim Konkursie Plastycznym „Zimowy przyjaciel zwierząt” organizowanym przez Ogród Zoologiczny im. Stefana Milera w Zamościu, dzieci otrzymały nagrody. W październiku 2018 r. dzieci przedszkolne wzięły udział w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym „Historia Polski w legendach” mającym na celu uczczenie 100-lecia Odzyskania Niepodległości przez Polskę jedno dziecko zajęło I miejsce, jedno otrzymało wyróżnienie.

Przedszkole po raz kolejny rozpoczęło realizację zadania z zakresu edukacji ekologicznej, współfinansowane przez WFOŚiGW. Projekt ekologiczny „Młodzi ekolodzy” realizowany we współpracy z Przedszkolem Nr 2 i Nr 5. Termin realizacji IX-XI 2018 r., koszt ogólny projektu 3.040.00 zł, dofinansowanie 3.000,00 zł.

Ponadto w okresie wakacyjnym wykonano w przedszkolu: malowanie ścian, lamperii, wymiana urządzeń sanitarnych, koszt 48 tys. Ponadto wykonano remont drogi obok budynku B, koszt. 66.204 tys. zł. Zakupiono specjalistyczne urządzenia na plac zabaw mające na celu rozwijanie sensoryki małej i dużej, koszt. 35.785 tys. W ramach pracy własnej pracowników przedszkola wykonano generalny remont urządzeń na placu zabaw, malowanie pomieszczeń i mebli. Zakupiono tablice interaktywne dla dzieci 5-6 letnich i grup integracyjnych- prace metodami aktywnymi (2 tablice zakupili rodzice koszt 9.898.00 zł, 1 tablica zakupiona ze środków przedszkola – 4.949.00 zł), zakupiono również dywan interaktywny do pracy z dziećmi autystycznymi ze środków subwencji oświatowej dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (koszt 7.500.00 zł).

Ważne akcje i wydarzenia w przedszkolu:

Realizowano działania z okazji 100-lecie Niepodległej Polski: rodzice i dzieci wzięły udział w warsztatach popołudniowych „Biało czerwoni”, wykonywanie rekwizytów na Bal Niepodległościowy (flagi, kotyliony, czapeczki na przemarsz itp.); w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom” – zorganizowano jednodniowe czytanie utworów przez 100 osób (dzieci, babcie, rodzice, absolwenci, władze miasta, kuratorium itp.); Bal Niepodległości z rekwizytami (konkursy); „Dla Ciebie Polsko” – uroczystość w TDK; Flaga na 100-lecie Odzyskania Niepodległości z tabliczką powieszanie jej na ścianie w przedszkolu, przeprowadzono Powiatową Olimpiadę Sportową dla dzieci i rodziców (tenis stołowy, lekkoatletyka, wyścigi na rajderach, rowerach itp.) o puchar 100-lecia Odzyskania Niepodległości przez Polskę, cykl zajęć z dziećmi – „Co to jest niepodległość”, „Rekord dla

Niepodległej”, podczas której uroczyście odśpiewali 4 zwrotki hymnu Państwowego; Rok Niepodległości w Internecie – założenie zakładki na stronie internetowej przedszkola na powyższe tematy; 09.11.2018 r. przedszkole wzięło udział w gali podsumowującej projekt „Szkoły dla Niepodległej”. Uroczystość odbyła się w Zamościu. Przedszkole otrzymało Certyfikat Biura Rekordów za uczestnictwo w projekcie „Rekordowy Polonez na 100-lecie Niepodległości”.

Tradycyjnie przedszkole wzięło udział w akcjach: zbieramy nakrętki dla Hospicjum Santa Galla Łabunie, zbieramy pieniądze Hospicjum Małego Księcia Lublin, „Paczka dla zwierzązka” – we współpracy z Urzędem Miasta i MSD, „Pomóż dzieciom przetrwać zimą” – zbieranie żywności, część artystyczna w TDK, zbiórce pieniężnej „Serduszko dla Filipa”, dziecka chorego na ostrą białaczkę; przeprowadzono również akcję charytatywną „Ciastko dla Jurka” uzyskane pieniądze wpłacono Fundacji „Parasol Rostocza”.

Przedszkole wzięło udział w programach: Kubusiowi Przyjaciele Natury 3-4 latki, Czyste powietrze wokół nas 5-6 latki, VIII edycji, Akademii Aquafresh 5-6 latki. W przedszkolu odbył się IV ogólnopolski przegląd twórczości J. Brzechwy pt. „Brzechwolandia”. Do konkursu plastycznego przystąpiły dzieci w wieku 3 do 6 lat oraz uczniowie klas I -III. Celami konkursu były: upowszechnianie wiedzy na temat utworów Jana Brzechwy, rozbudzanie dziecięcej wyobraźni i aktywności twórczej, inspirowanie do twórczych poszukiwań w dziedzinie plastyki, poszerzanie wiedzy z zakresu różnych technik plastycznych, promowanie talentów. Łącznie wpłynęło 59 prac z całej Polski. Do konkursu recytatorskiego przystąpiło 25 osób z przedszkoli tomaszowskich i Gminy Tomaszów Lubelski. Dzieci otrzymały nagrody i dyplomy.

Ponadto w przedszkolu odbyły się zajęcia dla dzieci 6-letnich z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym „Bezpieczny Przedszkolak”. W ramach akcji dzieci otrzymały opaski odblaskowe, a przedszkole zestaw kamizelek odblaskowych.

„Tytoń a zdrowe płuca” to hasło Światowego Dnia bez Tytoniu, który odbył się w 2018 r. Przedszkole we współpracy z Sekcją Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tomaszowie Lubelskim podjęło akcję, poprzez zorganizowanie „marszu antytytoniowego” ulicami miasta odwiedzając instytucje publiczne. Podczas przemarszu przedszkolaki aktywnie promowały zdrowy styl życia, skandując: „Oddychaj zdrowymi płucami, zerwij z papierosami” oraz prowadząc dialog z napotkanymi przechodniami. Jednocześnie dzieci nagradzały brawami osoby niepalące oraz wręczały naklejkę „nie palę”, zaś osobom palącym wręczały naklejkę „wyłącz palenie” oraz ulotki edukacyjne. Pierwszą instytucją było Starostwo Powiatowe, gdzie przedszkolaki mile i sympatycznie zostały przyjęte przez Pana Starostę Henryka Karwana. Następnie dzieci przemaszerowały pod budynek ZUS, gdzie z otwartością i radością zostały przyjęte przez Kierownika Inspektoratu Panią Beatę Prochowicz-Król. Kolejnymi miejscami spotkania był KRUS i MOPS. Tutaj także przedszkolaki spotkały się z ogromną życzliwością. W każdej odwiedzonej instytucji dzieci wykazały się otwartością i znajomością wiedzy na temat szkodliwości dymu tytoniowego oraz z zapalem promowały dbanie o zdrowie i życie bez papierosów.

W ramach przedsięwzięcia „Wszystkie dzieci nasze są” w grupach integracyjnych: przeprowadzono pedagogizację rodziców w grupach integracyjnych „Wszyscy mamy równe prawa”, organizowano spotkania ze specjalistami dla rodziców dzieci grup integracyjnych (psycholog, neurologopedia, terapia SI). Rodzice czynnie uczestniczą w życiu grupy i

przedszkola, tj.: udział w przedstawieniach „Rodzice dzieciom”- Apele Jedyneczki, zorganizowano kiermasze dla „Doposażamy sale zajęć”, konkurs na stroik, kartkę i ozdobę bożonarodzeniową wykonaną przez rodziców i dzieci. W ramach zajęć logopedycznych organizowano: grupowe zabawy logopedyczne w oparciu o autorskie programy z logopedii dla 3–6 latków poprzez wykorzystywanie w pracy z dziećmi programów komputerowych, „Mój języczek mówi ładnie, ćwiczę go dokładnie” – warsztaty logopedyczne dla rodziców, „Mówimy coraz lepiej” – systematyczne informowanie rodziców o efektach pracy z dzieckiem – wspólne poszukiwanie mocnych i słabych stron dziecka.

W grupie 6-latków nagrywano audycje transmitowane w Katolickim Radio Zamość. W każdym miesiącu były przygotowywane Apele Jedyneczki nt. „Jestem już przedszkolakiem”, - „Jesienna Przygoda”, „W Królestwie Pani Zimy”.

Systematycznie w uroczystościach państwowych uczestniczył poczet sztandarowy przedszkola (przedstawiciele dzieci i rodziców).

W styczniu 2019 roku w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Tomasza Zamoyskiego w Tomaszowie Lubelskim rozstrzygnięto Powiatowy Konkurs Plastyczny „Najpiękniejsze Szopki i Stroiki Bożonarodzeniowe”. Dzieci zdobyły - Nagrodę Specjalną Posła na Sejm RP Tomasza Zielińskiego, Nagrodę Specjalną Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski Wojciecha Żukowskiego. „Kiermasz ekologiczny_ w Parku miejskim - I miejsce piosenka ekologiczna, konkurs organizowany przez MBP-stroik wielkanocny: I i III miejsce. „Pięknie czytam” – kontynuacja konkursu czytelniczego- nagrody i wyróżnienia. „Już liczę” – kontynuacja konkursu matematycznego- nagrody i wyróżnienia.

Jedynkowe talenty – rozwijanie umiejętności i uzdolnień dzieci w poszczególnych grupach o wybranym profilu: o profilu matematycznym, o profilu logorytmicznym, muzycznym, o profilu ruchowym, o profilu badawczym, o profilu plastycznym, zajęcia o profilu kulinarnym, o profilu muzyczno-tanecznym, zajęcia o profilu teatralnym, o profilu przyrodniczo-badawczym, zajęcia o profilu sensorycznym oraz o profilu warsztatowym.

W lutym 2019 r. przeprowadzona została w przedszkolu kontrola doraźna przez pracowników Kuratorium Oświaty w Lublinie Delegatura w Zamościu dotycząca zgodności funkcjonowania przedszkola z arkuszem organizacji i przepisami prawa w roku szkolnym 2018/2019, rekontroli liczebności dzieci w oddziałach. Nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Do Przedszkola Samorządowego Nr 2 uczęszczało 200 dzieci, w 8 oddziałach.

Rok szkolny 2018/2019 obfitował w sukcesy oraz działania związane z 100 Rocznicą Odzyskania Niepodległości, organizowane były konkursy lokalne oraz wojewódzkie i zdobycie wielu wyróżnień oraz bicie rekordu poloneza i bicie rekordu w śpiewaniu hymnu narodowego. W roku szkolnym 2018/19 realizowany był projekt z zakresu realizacji zadań z edukacji ekologicznej refundowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. W projekcie brały udział wszystkie przedszkola publiczne w Tomaszowie Lubelskim.

W okresie wakacji poprawiono estetykę wewnątrz budynku poprzez wykonanie następujących prac: malowanie bloku kuchennego, łazienek, piwnicy (prace wykonał pracownik przedszkola), odnowiono meble, położono terakotę w pomieszczeniu bloku kuchennego.

W wyniku przeprowadzonych badań w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz badań przesiewowych wykonanych przez logopedę z pomocy psychologiczno-pedagogicznej korzystało się 20 dzieci. Praca specjalisty skupiała się nad stymulowaniem rozwoju mowy oraz

korygowaniem nieprawidłowości artykulacyjnych. Pomoc udzielana dzieciom polegała na rozpoznaniu i zaspokajaniu potrzeb rozwojowych i edukacyjnych. Był to proces prowadzenia dzieci w kierunku ich wszechstronnego, harmonijnego rozwoju poprzez stworzenie odpowiednich warunków i udzielaniu wsparcia. Pomoc udzielana była w formie zajęć specjalistycznych, zajęcia z logopedą oraz w formie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, zajęcia indywidualne dziecko, nauczyciel terapeutyczne jak również zajęcia relaksacyjne, ruchowe, integrujące w czasie procesu edukacyjnego w ciągu pobytu dziecka w przedszkolu. Wspomaganiem logopedy objęte zostały dzieci najbardziej potrzebujące. Po przeprowadzonych wstępnym badaniach i zdiagnozowaniu dzieci na zajęcia logopedyczne uczęszczało 20 dzieci. Logopeda prowadził zajęcia 30 minutowe 2 razy w tygodniu. W tym czasie podejmował logopedyczne działania profilaktyczne jak też współpracował z rodzicami dziecka udzielając im wsparcia, porad i konsultacje. Zostały stworzone zespoły, które zaplanowały i koordynowały pomoc psychologiczno-pedagogiczną dzieciom potrzebującym. Pod koniec roku szkolnego zespoły dokonały oceny efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej jak też zastosowanych form i okresu udzielania pomocy.

W roku szkolnym 2017/18 odbyła się ewaluacja wewnętrzna w obszarze „Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej”. Wnioski z badań: przedszkole współpracuje z instytucjami i organizacjami w środowisku lokalnym, zakres współpracy ze środowiskiem lokalnym jest bardzo szeroki i obejmuje różnorodne instytucje o charakterze edukacyjnym, wychowawczym, profilaktycznym, kulturowo-artystycznym i społecznym; we wszystkich działaniach podejmowanych przez placówkę dobro i bezpieczeństwo dzieci odgrywa najważniejszą rolę.

W wyniku przeprowadzonej w roku szkolnym 2018/2019 kontroli wizytatora Kuratorium Oświaty w ramach prowadzonego nadzoru pedagogicznego nieprawidłowości nie stwierdzono.

Do Przedszkola Samorządowego Nr 5 w roku szkolnym 2018/2019 uczęszczało 125 dzieci w 5 oddziałach.

Z jednym dzieckiem na podstawie opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tomaszowie Lub. pracowano tokiem nauczania indywidualnego. Dziecko obecnie kontynuuje obowiązek w P.S.1 (odroczone).

W ramach współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną przeprowadzono 2 zajęcia warsztatowe dla dzieci w grupach wiekowych oraz dla rodziców zorganizowano warsztaty na temat zagrożeń medialnych przeprowadzonych.

Pomoc socjalną otrzymały dzieci: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim dla 3 wychowanków dofinansował pełne posiłki; Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej dofinansował obiad dla 2 wychowanków w okresie od września do stycznia 2018.

Od wielu lat placówka włącza się w do różnorodnych akcji charytatywnych i społecznych, m.in.: udział dzieci w koncercie akcji Radia Lublin „Pomóż dzieciom przetrwać zimą”, włączenie rodziców i pracowników do zbiórki spożywczych artykułów dla potrzebujących; zbiórka „grosików” w akcji Towarzystwa NASZ DOM pn. „Góra Grosza”, zbiórka pieniędzy na leczenie dla chorego nauczyciela ze szkoły nr 3 (sprzedaż ciast), zbiórka nakrętek dla hospicjum, uczestnictwo dzieci i pracowników w przemarszach dni godności z osobami niepełnosprawnymi.

Remonty w okresie letnim: malowanie kuchni i pomieszczeń gospodarczych, magazynów, łazienek, malowanie i naprawy sprzętu rekreacyjnego, ławek na placu zabaw, prace przy rynnach, naprawa piaskownic, oświetlenie placu zabaw.

W roku szkolnym 2018/2019 pracowano z dziećmi w oparciu o podstawę programową wychowania przedszkolnego oraz wybrane przez nauczycieli programy, innowacje pedagogiczne, dodatkowe projekty ekologiczne, patriotyczne. Ponadto realizowane były różnorodne działania i programy, np.:

Projekt „Mali Patriotci”, w ramach działań edukacyjnych odbyły się programowe zajęcia w listopadzie. Grupa 5 i 6 latków przygotowała część artystyczną wystawioną w Tomaszowskim Domu Kultury 09.11.2018 r. z okazji obchodów rocznicy 100-lecia Niepodległości. Dyrektor, pracownicy, dzieci i rodzice składali kwiaty przy pomniku J. Piłsudskiego w dniu 11 listopada 2019 r. W kwietniu 2019 r. 40 dzieci 6-letnich zaprezentowało Hymn Polski oraz wiersz Bełzy „Katechizm Polskiego Dziecka” na uroczystości w obecności rodziców i Burmistrza Miasta. Wychowankowie otrzymali certyfikaty „Mały Patriot” z rąk Burmistrza Wojciecha Żukowskiego.

Projekt „Mali ekolodzy” realizowany w terminie: IX-XI 2018 roku, w czasie którego realizowano treści i zadania kształtowania prawidłowego korzystania z zasobów przyrody. Organizowano wiele spotkań i wycieczek z leśnikami, konkursów wiedzy z zakresu ochrony przyrody, konkursów plastycznych: „zabawka z odpadów”. Przemarsz po Tomaszowie z hasłami ekologicznymi. Również w ramach projektu odbyły się warsztaty badawcze dla dzieci z grup: 4,5,6 latki, prowadzone przez pracownika ZOOM.

Projekt autorski M. Majak-Rebizant Mini audycje radiowe. W ramach, którego zrealizowano 9 audycji nagranych z dziećmi w Przedszkolu i wyemitowanych na antenie Katolickiego Radia Zamość. Projekt realizowany we współpracy z Ks. Grzegorzem Chabrosem proboszczem parafii pw. św. Józefa w Tomaszowie. Dzieci miały możliwość indywidualnych wypowiedzi i przemyśleń, nagrywania ich i odsłuchiwanie audycji. Podsumowaniem wspólnej pracy były zabawy ruchowe dla wszystkich sześciolatków.

W ramach propagowania czytelnictwa we współpracy z Biblioteką Miejską: co tydzień dzieci z grup: 4,5,6 latki wypożyczają książki do domu. Ponadto organizowano w grupach czytanie ulubionych bajek i baśni przez członków rodzin wychowanków. Organizowano wycieczki do biblioteki miejskiej.

Program: „Czyste powietrze”, organizowany z sekcją oświaty Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. Pogadanki z pracownikami, zajęcia z Dinem, wycieczki po mieście. Preorientacja zawodowa – wprowadzanie dzieci w świat zawodów istniejących.

Przeprowadzona w przedszkolu ewaluacja wewnętrzna w zakresie wymagania „Szkoła lub placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju” wskazała, że przedszkole w sposób celowy i zaplanowany współpracuje z różnymi instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym. Zakres współpracy ze środowiskiem lokalnym jest bardzo szeroki i obejmuje różnorodne instytucje o charakterze edukacyjnym, wychowawczym, profilaktycznym, kulturowo-artystycznym i społecznym. Współpraca przedszkola ze środowiskiem lokalnym pozytywnie wpływa na ich wzajemny rozwój.

Ewaluacja wewnętrzna i zewnętrzna.

Niezwykle istotnym elementem pracy szkolnej jest nadzór pedagogiczny, jednym z jego podstawowych elementów są hospitacje, które pozwalają stwierdzić poprawność merytoryczną i metodyczną prowadzonych lekcji oraz wkład pracy nauczycieli w przygotowywanie zajęć. W

pracy wychowawczej na uwagę zasługuje zaangażowanie nauczycieli w kształtowanie właściwych postaw u uczniów w zakresie patriotyzmu, szacunku dla tradycji, kultury, umiejętności aktywnego udziału w życiu społeczności szkolnej i lokalnej, zasad współżycia społecznego. Na podstawie przeprowadzonych hospitacji lekcji można stwierdzić poprawność merytoryczną i metodyczną, a także wkład pracy nauczycieli w przygotowywanie zajęć.

Szkoła Podstawowa Nr 1 w roku szkolnym 2018/2019 nie była poddana ewaluacji zewnętrznej. Przeprowadzono trzy doraźne kontrole organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Kontrole miały na celu kontrolę zgodności funkcjonowania szkoły z arkuszem organizacyjnym i przepisami prawa w roku szkolnym 2018/2019 oraz dotyczyły planowania zajęć dydaktyczno-wychowawczych zgodnie z przepisami prawa oświatowego.

W **Szkole Podstawowej Nr 2** przeprowadzona została kontrola przedstawicieli Lubelskiego Kuratora Oświaty w zakresie zapewnienia zgodności pracy szkoły z zatwierdzonym arkuszem i przepisami prawa. zaleceń nie wydano.

W **Szkole Podstawowej Nr 3** w roku szkolnym 2018/2019 przeprowadzona została kontrola przez wizytatorów Lubelskiego Kuratora Oświaty w zakresie zgodności funkcjonowania szkoły z arkuszem organizacji szkoły i przepisami prawa w roku szkolnym 2018/2019. W wyniku kontroli nie stwierdzono uchybień i nie zostały na szkołę nałożone żadne zalecenia.

II. Kadra i system doskonalenia zawodowego

W roku szkolnym 2018/2019 w miejskich szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Miasto pracowało 392 nauczycieli oraz 115 pracowników administracji i obsługi. Stan zatrudnienia obrazuje poniższa tabela.

Wyszczególnienie		Zatrudnienie	w tym:	
			nauczyciele	pozostali
		osoby	osoby	osoby
1.	Przedszkole Nr 1	75	38	37
2.	Przedszkole Nr 2	40	21	19
3.	Przedszkole Nr 5	27	14	13
Razem		142	73	69
4.	Szkoła Podst. Nr 1	58	47	11
5.	Szkoła Podst. Nr 2	108	89	19
6.	Szkoła Podst. Nr 3	84	68	16
Razem		250	204	46
Ogółem		392	277	115

Tabela Nr 1. Zatrudnienie w szkołach w roku szkolnym 2018/2019

Struktura zatrudnienia nauczycieli wynika przede wszystkim z liczby oddziałów i liczby godzin zajęć obowiązkowych oraz dodatkowych, a pracowników administracji i obsługi ze specyfiki działalności tych jednostek (prowadzenie obsługi finansowo-księgowej i kadrowej, spraw związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa, porządku oraz bieżącego funkcjonowania jednostki).

Dla zabezpieczenia odpowiedniego poziomu nauczania w budżecie organu prowadzącego corocznie wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w wysokości 0,7% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. W roku 2019 ze środków tych dofinansowane były koszty doształcania nauczycieli, finansowane różne formy doskonalenia nauczycieli (kursy, konferencje, szkolenia, seminaria). Burmistrz Miasta Zarządzeniem Nr 28/2019 z dnia 27.02.2019 r. ustalił plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach podstawowych i przedszkolach prowadzonych przez Miasto Tomaszów Lubelski na rok 2019 r. (tabela nr 4).

Od 24 stycznia 2019 r. obowiązuje nowe rozporządzenie w którym uregulowano kwestię dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli. Konieczność wydania nowego aktu prawnego spowodowana była zmianą art. 70a ustawy z 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, wprowadzoną art. 76 pkt 33 ustawy z 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. poz. 2203). Nowelizacja art. 70a Karty Nauczyciela, polegała na zmianie finansowania doradztwa metodycznego. Dotychczasowe kompetencje jednostek samorządu terytorialnego przekazane zostały wojewodom. Od stycznia 2019 r. Wojewodowie mają obowiązek wyodrębnienia w swoim budżecie środków na finansowanie tego doradztwa w wysokości proporcjonalnej do liczby nauczycieli zatrudnionych w danym województwie. Wojewoda będzie udzielał jednostkom samorządu terytorialnego (które prowadzą placówki doskonalenia nauczycieli) dotacji na finansowanie wydatków związanych z zatrudnieniem nauczycieli realizujących zadania doradcy metodycznego. Ponadto w okresie przejściowym wojewoda może także sfinansować z własnych środków koszty obniżenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycielom, którym jednostka samorządu terytorialnego powierzyła zadania doradcy metodycznego przed 1 stycznia 2019 r. do końca okresu, na który zostały one powierzone.

Realizowany przez jednostki oświatowe system doskonalenia i doształcania kadry pedagogicznej spowodował, że większość nauczycieli posiada już kwalifikacje do nauczania, co najmniej dwóch przedmiotów. Efektem podejmowanych działań oraz właściwej polityki kadrowej jest niewątpliwie bardzo korzystna struktura zatrudnienia i poziom wykształcenia nauczycieli (co obrazuje tabela nr 2). Szeroki „wachlarz” form i metod pracy nauczycieli przynosi wymierne efekty edukacyjne przekładające się na wyniki w nauce uczniów, w tym ze sprawdzianów na zakończenie szkoły podstawowej oraz z egzaminu gimnazjalnego.

Placówka oświatowa	wyższe magisterskie z przyg. pedag.	Licencjat	Studium Pedagogiczne/I nne	Razem
Przedszkole Nr 1	33	4	1	38
Przedszkole Nr 2	15	5	1	21
Przedszkole Nr 5	14	0	0	14
Szkoła Podstawowa Nr 1	46	0	1	47
Szkoła Podstawowa Nr 2	88	1	0	89
Szkoła Podstawowa Nr 3	66	1	1	68
Razem	262	11	4	277

Tabela Nr 2. Poziom wykształcenia nauczycieli w roku szkolnym 2018/2019

System doskonalenia zawodowego wśród nauczycieli pośrednio wspierany był przez obowiązujący system awansów zawodowych. Stan w zakresie posiadanych stopni awansu zawodowego nauczycieli na koniec roku szkolnego 2018/2019 obrazuje tabela nr 3.

	Stopień awansu zawodowego (w osobach)				
	<i>Stażysta</i>	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany	Razem
Przedszkole Nr 1	2	6	19	11	38
Przedszkole Nr 2	2	4	7	8	21
Przedszkole Nr 5	1	1	3	9	14
Szkoła Podst. Nr 1	0	1	6	40	47
Szkoła Podst. Nr 2	1	5	11	72	89
Szkoła Podst. Nr 3	0	6	9	53	68
Razem	6	23	55	193	277

Tabela Nr 3. Stopnie awansu zawodowego nauczycieli w roku szkolnym 2018/2019

III. Awans na stopień nauczyciela mianowanego

Zgodnie z zapisem art. 9g ustawy Karta Nauczyciela organ prowadzący przeprowadza postępowanie egzaminacyjne dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego. W roku szkolnym 2018/2019 do egzaminu na stopień nauczyciela mianowanego przystąpiło 5 nauczycieli, wszyscy pomyślnie przeszli procedurę egzaminacyjną. Natomiast 3 nauczycieli otrzymało awans na stopień nauczyciela dyplomowanego.

IV. Bezpieczeństwo jednostek oświatowych

Niezmiernie ważnym zadaniem zarówno dla dyrekcji szkół jak i organu prowadzącego są kwestie związane z bezpieczeństwem i higieną pracy. Zapewnienie bezpiecznych warunków do nauki i pracy w szkołach i przedszkolach jest jednym z głównych zadań organu prowadzącego, dyrekcji szkół i wszystkich pracowników oświaty. Jednym z elementów decydujących o bezpieczeństwie w jednostkach oświatowych jest stan techniczny obiektów.

Stan budynków nie stanowi zagrożenia, dokonywane są okresowe kontrole i przeglądy: budowlane, instalacji elektrycznych, gazowych, sanitarnych, przeciwpożarowych, kominiarskich, kontrole hydrantów wodnych i gaśnic. W przypadku awarii wszelkie naprawy są przeprowadzane na bieżąco, tak, aby nie stwarzały zagrożenia dla przebywających w szkole osób. W okresie wakacyjnym przeprowadzono prace remontowe i modernizacyjne poprawiające warunki pracy i nauki.

Dodatkowym elementem wpływającym na poprawę stanu bezpieczeństwa obiektów jest monitoring wizyjny. System monitoringu w znacznym stopniu pomaga w zapewnieniu bezpieczeństwa uczniów. Ponadto na poprawę bezpieczeństwa uczniów wpływają dyżury pełnione przez nauczycieli w okresie przerw śródlekcyjnych. Dodatkowo w celu poprawy bezpieczeństwa szkoły współpracują w komenda powiatową policji i strażą miejską.

W szkołach sporadycznie występują zjawiska agresji, przemocy i niewłaściwych zachowań, na które reagują na bieżąco wychowawcy klas, nauczyciele, pedagodzy, psycholog bądź dyrekcja szkoły po to, by jak najszybciej je wyeliminować.

Szkoły dbają o bezpieczeństwo uczniów i zapewniają je podejmując różnorodne działania. Poza sporadycznymi sytuacjami można powiedzieć, że w szkole nie ma poważnych problemów wychowawczych, zagrażających bezpieczeństwu dzieci. Szkoły wdrażają, opracowany samodzielnie, program wychowawczy i profilaktyki poruszający tematykę zjawiska agresji wśród uczniów i przeciwdziałania jej. Problematyka bezpieczeństwa uczniów zawarta jest w programach wychowawczych klas i tematyce godzin wychowawczych poszczególnych nauczycieli. Tematyka poprawy bezpieczeństwa i minimalizacja zagrożeń wynikających z niewłaściwego zachowania jest podejmowana przy różnych okazjach i spotkaniach z uczniami w klasach przez szkolnego pedagoga i psychologa. W trosce o bezpieczeństwo prowadzi się i analizuje ankiety dotyczące zagrożeń (dla uczniów i rodziców) rozpoznając potrzeby w tym zakresie. Z wyników tych ankiet wynika, że uczniowie w znacznej większości czują się w szkole bezpiecznie, sporadycznie płyną sygnały o obawach, na które dyrekcja reaguje na bieżąco. W szkołach funkcjonują systemy karania i nagradzania uczniów, zawarte w statutach szkół.

W zakresie edukacji dotyczącej ruchu drogowego i bezpieczeństwa na drogach organizowane są spotkania z policjantem, egzaminy na kartę rowerową, a uczniowie szkół uczestniczą w konkursie o ruchu drogowym organizowanym corocznie przez Komendę Powiatową Policji w Tomaszowie Lubelskim.

Wszystko to sprawia, że warunki zapewniające bezpieczeństwo w obiektach szkół można określić, jako dobre, wystarczające dla potrzeb szkół.

V. Poziom nauczania

Osiągnięcia uczniów są wynikiem nauczania i uczenia się. W znacznym stopniu zależą od zdolności i aspiracji, ale także środowiska rodzinnego. Badanie postępów edukacyjnych i osiągnięć uczniów może przybierać różne formy. Najczęściej są to sprawdziany wewnętrzne i zewnętrzne oraz konkursy przedmiotowe.

Miernikiem poziomu nauczania w gimnazjum jest egzamin gimnazjalny. W roku szkolnym 2018/2019 tomaszowskie gimnazja po raz ostatni przeprowadziły egzamin gimnazjalny osiągając po raz kolejny wynik wyższy niż wynik powiatu, województwa. Wynik ten świadczy o prawidłowo realizowanych zadaniach dydaktycznych w obydwu szkołach gimnazjalnych. Uzyskane wyniki świadczą o dobrym poziomie nauczania i uczenia się, o dobrej współpracy kadry nauczycielskiej ze środowiskiem uczniów. Egzamin przeprowadzony został w dniach 10-12 kwietnia 2019 r.

		rok szkolny 2017/2018		rok szkolny 2018/2019	
		Szk. Podst. Nr 1	Szk. Podst. Nr 2	Szk. Podst. Nr 1	Szk. Podst. Nr 2
Część H*	język polski	20,5pkt/63,9%	24,4pkt/76,2%	19,4pkt/60,6%	19,5pkt/61%
	historia i WOS	18,9pkt/59,1%	19pkt/59,3%	18,2pkt/56,9%	20 pkt/62,6%

Część MP**	Matematyka	14,6pkt/50,2%	16,4pkt/56,7%	12,3pkt/42,4%	13,8pkt/47,6%
	Przedmioty przyrodnicze	15,1pkt/53,8%	16,7pkt/59,5%	13,2pkt/47,2%	14,4pkt/51,4%
Język angielski	Poziom podst.	25,1pkt/62,6%	29,3pkt/73,2%	26,6pkt/66,6%	29,5pkt/73,7%
	Poziom rozszerz.	19,0pkt/47,6%	23,6pkt/59%	19,8pkt/49,6%	23,9pkt/59,7%
Język niemiecki	Poziom podst.	-	15 pkt / 37,5%	-	19,1 pkt/47,8%

*H – część humanistyczna, **MP – część matematyczno–przyrodnicza.

Tabela Nr 4. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2018/2019

W roku szkolnym 2018/2019 po raz pierwszy po reformie systemu oświaty przeprowadzony został egzamin ósmoklasisty. Do egzaminu podeszło 260 uczniów klas ósmych szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto Tomaszów Lubelski. Egzamin ósmoklasisty odbył się w dniach 15-17 kwietnia 2019 r. Wyniki egzaminu przedstawia tabela poniżej.

Przedmiot	rok szkolny 2018/2019		
	Szk. Podst. Nr 1	Szk. Podst. Nr 2	Szk. Podst. Nr 3
język polski	60%	66,6%	51,36%
matematyka	50%	51,1%	28,47%
język angielski	60%	64,5%	41,47%
język niemiecki	-	22,2%	-

Tabela Nr 5. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2018/2019

VI. Osiągnięcia w dziedzinie edukacji

Rok szkolny 2018/2019 był kolejnym okresem, w którym uczniowie szkół naszego miasta osiąkali znaczące sukcesy w różnych dziedzinach życia szkolnego. Wielu uczniów uczestniczyło w organizowanych przez Kuratora Oświaty konkursach przedmiotowych oraz innych konkursach organizowanych na terenie województwa i kraju. Osiągnięcia te są efektem pracy nauczycieli, którzy pomagali uczniom rozwijać ich zainteresowania w wielu dziedzinach, śmiało podejmując rywalizację na różnego rodzaju i o różnej randze konkursach i przeglądach na szczeblu miejskim, powiatowym, wojewódzkim, ogólnopolskim a także międzynarodowym.

VII. Osiągnięcia sportowe

Szkoły posiadają warunki do wszechstronnego rozwoju sportu. Uczestnictwo młodzieży w różnych imprezach sportowych i sportowo-rekreacyjnych potwierdza wysoką sprawność fizyczną a osiągnięte wyniki należą do znaczących w województwie. W szkołach funkcjonują klasy sportowe oraz prowadzone są sks-y. Rok szkolny 2018/2019 r. podobnie jak w latach poprzednich obfitował w sukcesy sportowe.

VIII. Stypendia za wyniki w nauce lub osiągnięcia sportowe

W szkołach prowadzonych przez Miasto Tomaszów Lubelski w/w stypendia przyznawane są dla uczniów dwa razy w roku pod koniec pierwszego semestru oraz na zakończenie roku szkolnego.

W roku szkolnym 2018/2019 uczniowie szkół podstawowych za swoją pracę otrzymali stypendia naukowe lub sportowe. Stypendia za wyniki w nauce otrzymali uczniowie, którzy uzyskali wysoką średnią ocen i co najmniej dobrą ocenę zachowania. Wśród stypendystów znaleźli się, m.in. laureaci i finaliści konkursów przedmiotowych organizowanych przez Lubelskiego Kuratora Oświaty. Stypendia za wyniki sportowe otrzymali uczniowie, którzy uzyskali wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym, co najmniej na szczeblu międzyszkolnym. W roku szkolnym 2018/2019 uczniowie otrzymali stypendium szkolne w wysokości 150 zł, poniżej zestawienie według szkół.

Szkoła Podstawowa Nr 1

klasy IV-VII: 43 uczniów otrzymało stypendia za wysokie wyniki w nauce

klasy gimnazjalne: 18 uczniów otrzymało stypendia za wysokie wyniki w nauce

15 uczniów otrzymało stypendia za znaczące sukcesy sportowe

Szkoła Podstawowa Nr 2

klasy IV-VII: 60 uczniów otrzymało stypendia za wysokie wyniki w nauce i sporcie

klasy gimnazjalne: 30 uczniów otrzymało stypendia za wysokie wyniki w nauce i sporcie

Szkoła Podstawowa Nr 3

38 uczniów otrzymało stypendia za wysokie wyniki w nauce

29 uczniów otrzymało stypendia za znaczące sukcesy sportowe

IX. Pomoc materialna dla uczniów.

Miasto Tomaszów Lubelski realizuje zadania związane z udzielaniem pomocy materialnej uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej uczniów, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

W ramach pomocy materialnej dla uczniów Wojewoda Lubelski przyznał na rok 2018/2019 dotację celową, przekazaną w dwóch transzach, na pierwszy i drugi semestr roku szkolnego. Zgodnie art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Miasto Tomaszów Lubelski wniosło wkład własny w wysokości 20% otrzymanej dotacji.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym udzielana była w formie stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego. Stypendium szkolne otrzymali uczniowie znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia ubiegającego się o stypendium szkolne nie mogła być większa niż 514,00 a od 01.10.2018 r. 528,00 zł netto. W roku szkolnym 2018/2019 średnia miesięczna wysokość stypendium wynosiła 148,50 zł.

Stypendium szkolne udzielane było w następujących formach:

- Świadczenia pieniężnego,
- Całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą,

- Pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników,
- Całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania uczniom szkół ponadgimnazjalnych oraz słuchaczom kolegiów.

Zasilek szkolny został przyznany uczniom znajdującym się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego lub z powodu długotrwałej choroby.

Lp.	Wyszczególnienie	Stypendium szkolne		Zasilek szkolny	
		Semestr zimowy	Semestr letni	Semestr zimowy	Semestr letni
1.	Liczba rozpatrzonych pozytywnie wniosków	120	113	7	2
	Nakłady finansowe (w zł),	66.231,00	91.921,50	4.340,00	1.240,00

Tabela Nr 6. Stypendia szkolne w roku szkolnym 2018/2019

Od 1 września 2015 r. zgodnie z zapisami art. 54-56 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych oraz Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lipca 2014 r. w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe (Dz. U. z 2014 poz. 902 z późn. zm.) na mocy w/w przepisów jednostki samorządu terytorialnego otrzymują **dotację na wyposażenie szkół w podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe** oraz na sfinansowanie kosztów zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w przypadku szkół prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne. W ramach tych środków Miasto Tomaszów Lubelski otrzymało w 2018 r. dotację w wysokości 221.198,13 zł.

Również szkoły starają się w innych formach wspomagać uczniów z rodzin potrzebujących pomocy. Pomoc ta przybiera różną formę.

W **Szkole Podstawowej Nr 1:** pomoc socjalna dla uczniów dożywianie z MOPS – 19 uczniów, z GOPS – 4 uczniów, paczki świąteczne – pomoc charytatywna dla 13 uczniów.

W **Szkole Podstawowej Nr 2:** z obiadów finansowanych przez GOPS korzystało 12 dzieci, przez MOPS – 35 dzieci.

W **Szkole Podstawowej Nr 3:** 30 uczniów korzystało z obiadów refundowanych przez MOPS i GOPS. Dla 4 uczniów organizowana była pomoc rzeczowa w szkole.

Realizując obowiązki określone w art. 17 ustawy o systemie oświaty refundowano rodzicom wydatki związane z **dowożeniem do szkół uczniów niepełnosprawnych i zamieszkałych w znacznym oddaleniu od szkół.**

Wyszczególnienie	2018	2019 (I półrocze)
Uczniowie:		
Liczba niepełnosprawnych uczniów	2	2
Nakłady	7.649,20 zł	6.454,69 zł

Tabela Nr 7. Dowożenie uczniów do szkół.

X. Kontrola realizacji obowiązku nauki

Ważnym zadaniem realizowanym w roku szkolnym 2018/2019 była kontrola realizacji obowiązku nauki. Obowiązkowi szkolnemu podlegają uczniowie w wieku od 7 lat do ukończenia gimnazjum, a obowiązkowi nauki uczniowie w wieku 16-18 lat. Kontroli spełniania obowiązku szkolnego dokonują dyrektorzy szkół w obwodach, w których zamieszkują uczniowie. Na Miasto nałożony jest ustawowy obowiązek kontroli spełniania obowiązku nauki przez młodzież w wieku 16-18 lat zamieszkującą na terenie miasta. Podstawowe informacje w zakresie spełniania obowiązku nauki zawarto w tabeli nr 8.

Lp.	Wyszczególnienie	
1.	Liczba uczniów zobowiązanych do spełniania obowiązku nauki w wieku 16-18 lat	530
2.	Liczba uczniów spełniających obowiązek nauki - ogółem w tym: 1. spełniających jeszcze obowiązek szkolny 2. w szkołach ponadgimnazjalnych 3. u pracodawców 4. w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym 5. przez uczęszczanie do szkoły w innym kraju	530 2 500 0 2 26
3.	Liczba wszczętych postępowań administracyjnych dla ustalenia miejsca spełniania obowiązku nauki	0
4.	Liczba wszczętych postępowań administracyjnych z wniosków szkół dla przymuszenia do właściwego spełniania obowiązku szkolnego.	0
5.	Liczba postępowań egzekucyjnych (nałożonych grzywien) w celu przymuszenia rodziców do spełniania obowiązków dla spełniania obowiązku szkolnego lub nauki przez uczniów.	0

Tabela Nr 8. Kontrola obowiązku nauki w roku szkolnym 2017/2018.

XI. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników

Zgodnie z zapisem art. 122 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia, które może być realizowane w formie nauki zawodu lub przyuczenia do wykonywania określonej pracy.

W 2018 roku Miasto dofinansowało koszty kształcenia młodocianych pracowników, z którymi pracodawcy zawierali umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego. Środki na ten cel przekazane zostały przez Wojewodę Lubelskiego z Funduszu Pracy na mocy umowy pomiędzy Lubelskim Kuratorem Oświaty a Burmistrzem Miasta Tomaszów Lubelski. Przygotowanie zawodowe realizowane było w formie nauki zawodu oraz przyuczenia do wykonywania określonej pracy.

Szczegółowe informacje zawiera zestawienie tabelaryczne nr 9.

Liczba pracodawców, którzy otrzymali dofinansowanie	Liczba młodocianych, którzy ukończyli:		Kwota, jaką wyplacono pracodawcom w ramach dofinansowania
	Naukę zawodu	Przyuczenie do wykonywania określonej pracy	
1	1	0	6.285,22 zł

Tabela Nr 9. Dofinansowanie kształcenia młodocianych pracowników w 2018 r.

8.2 *Kultura.*

Tomaszowski Dom Kultury i Miejska Biblioteka Publiczna im. Tomasza Zamoyskiego to główne instytucje kultury w Tomaszowie Lubelskim, które w 2019 roku realizowały zadania gminy w zakresie kultury i dziedzictwa narodowego. Zadania te koordynował Wydział Oświaty, Kultury Sportu i Spraw Społecznych UM współpracując z organizacjami pozarządowymi, instytucjami i środowiskami twórczymi.

Tomaszowski Dom Kultury jest samorządową jednostką upowszechniania kultury działającą na podstawie zarządzenia nr 6/83 Naczelnika Miasta Tomaszowa Lubelskiego z dnia 30 marca 1983 roku, na podstawie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (DZ. U. nr 114, poz.493 z 1991 roku z późniejszymi zmianami) oraz na podstawie Statutu Tomaszowskiego Domu Kultury nadanego przez Radę Miejską uchwałą nr XXXII/334/2013 z dnia 22 marca 2013 roku. Tomaszowski Dom Kultury powierzone zadania realizuje m.in. poprzez: edukację kulturalną i wychowanie przez sztukę; gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochronę i udostępnianie dóbr kultury; tworzenie warunków do rozwoju Amatorskiego Ruchu Artystycznego oraz zainteresowanie wiedzą i sztuką; rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych; tworzenie warunków do rozwoju folkloru, a także rękodzieła artystycznego i ludowego.

W Tomaszowskim Domu Kultury w 2019 roku funkcjonowały następujące zespoły, kluby i koła: Zespół Folklorystyczny „Roztocze”, Kapela zespołu „Roztocze”, Tomaszowska Kapela Podwórkowa, Zespół Artystyczny "Harmonia, Chór UTW „Camerata”, Zespół Tańca Nowoczesnego New Wave Two, Amatorski Zespół Teatralny, Młodzieżowa Scena Teatralna, Koło Żywego Słowa, "Tamburino" - zespół krzewiący kulturę Romów, Warsztaty wokalne, Zespół Artystyczny "Sonata", Chór "Tomaszowiacy", Koło Recytatorskie, Zespół „Złoty Tabor”, Klub brydżowy, Koło plastyczne, Warsztaty Artystyczne dla dorosłych, Klub szachowy, Aerobik, Koło Hafciarskie, Grupa z Fantazją oraz Koło Gospodyń Miejskich „Lejdis”.

Tomaszowski Dom Kultury w 2019 roku realizował zarówno zadania własne, jak i zadania zlecone przez organ prowadzący. Do najważniejszych zadań własnych należały dwie duże imprezy plenerowe: Dni Tomaszowa oraz Jarmark Ordynacki. Ponadto realizowaliśmy m.in.: konkursy wokalne, recytatorskie dla dzieci i młodzieży; eliminacje powiatowe do konkursów wojewódzkich wokalnych, recytatorskich i teatralnych; Roztoczański Przegląd Chórów, Międzynarodowy Dzień Tańca, Tomaszowskie Spotkania z Operetką, Międzynarodowy Plener

Malarstwa i Rzeźby, kiermasze świąteczne.

TDK aktywnie włączał się do współorganizacji imprez z instytucjami, jednostkami, stowarzyszeniami i grupami działającymi w sferze kultury. Współpracowaliśmy m.in. ze szkołami, przedszkolami, Miejską Biblioteką Publiczną, parafiami, Starostwem Powiatowym w Tomaszowie Lubelskim.

W roku 2019 na scenie domu kultury występowało wiele zespołów zawodowych, z takich instytucji jak: Narodowy Teatr Edukacji, Teatr Muzyczny „Forte” z Wrocławia, Teatr „Rębacz”, Teatr Wrocławski „In Art”, Teatr Kameralny z Lublina, Teatr Współczesny z Krakowa, Polski Teatr Muzyczny. Artyści prezentowali spektakle, przedstawienia dla różnych grup wiekowych – dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych.

Uczestnicy zespołów działających w TDK aktywnie reprezentowali naszą instytucję w 2019 roku w uroczystościach na terenie miasta, powiatu, kraju jak również za granicą, zdobywając wiele nagród i wyróżnień. Zespół Folklorystyczny „Roztocze” reprezentował nasze miasto m.in. na Międzynarodowym Festiwalu Folkloru w Bułgarii.

Ponadto TDK w roku sprawozdawczym organizował wystawy plastyczne m.in. malarstwo Ryszarda Baraniaka „Włoskie klimaty”, „Kobięcy wymiar piękna” - wystawa prac uczestników warsztatów Artystycznych dla dorosłych, wystawa malarstwa Stefanii Wójcik „Zachwyty naturą”, wystawa pokonkursowa akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, wystawa prac dzieci – uczestników Koła Plastycznego TDK.

Dużą popularnością cieszyło się również prowadzone przez dom kultury kino „Kadr”, które poza stałymi seansami premierowych filmów polskich i zagranicznych, realizowało akcję Kino Ferie cieszącą się dużą popularnością wśród najmłodszy

Miejska Biblioteka Publiczna im. Tomasza Zamoyskiego jest samorządową instytucją kultury wpisaną do rejestru Instytucji Kultury dnia 21 maja 2012 r. prowadzonego przez organizatora. Od 1999 r. Miejska Biblioteka Publiczna pełni zadania biblioteki powiatowej dla powiatu tomaszowskiego, na mocy porozumienia zawartego między Gminą Miejską Tomaszów Lubelski i Zarządem Powiatu Tomaszowskiego. Zgodnie z tym porozumieniem w bibliotece zatrudniony jest bibliotekarz sprawujący nadzór merytoryczny nad bibliotekami gminnymi oraz prowadzący działalność wspomagającą. Miejska Biblioteka Publiczna prowadzi na terenie miasta jedną filię biblioteczną. Pracę biblioteki i filii w 2020 r. wspomagało 11 punktów bibliotecznych, w tym 5 prowadzonych w przedszkolach przez pracowników Oddziału dla Dzieci i Młodzieży Miejskiej Biblioteki Publicznej. 6 punktów, na mocy porozumień pomiędzy biblioteką i szkołami, działało przy bibliotekach szkolnych (Szkoła Podstawowa nr 2, Szkoła Podstawowa nr 3, Szkoła Podstawowa nr 1, I i II Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Techniczno - Zawodowych, Zespół Techniczno - Motoryzacyjnych) i prowadzone były przez nauczycieli bibliotekarzy.

W 2019 r. do biblioteki i jej filii zakupiono ogółem 2958 książek na kwotę 62500,00 zł.

W tym :

- literatura piękna dla dzieci i młodzieży –1211 wol.
- literatura piękna dla dorosłych –1384 wol.
- literatura popularnonaukowa – 363 wol.

Jednocześnie w tym samym czasie wycofano ze zbiorów 3630 książek zdezaktualizowanych i zniszczonych. Zakupy w roku 2019 były dokonywane w sposób celowy, zachowujący ilość książek i ich proporcjonalność w odniesieniu do stanu na koniec 2018 roku.

Stan zbiorów na koniec 2019 r. to ogółem – 54347 wol., w tym:

- literatura piękna dla dzieci i młodzieży – 15134 wol.
- literatura piękna dla dorosłych –22495 wol.
- literatura popularnonaukowa –16718 wol.

Zbiory biblioteki uzupełniają od wielu lat czasopisma i prasa codzienna. W okresie sprawozdawczym czytelnia prenumerowała 39 tytułów czasopism, 5 tytułów otrzymywała nieodpłatnie.

Biblioteka w 2019 r. ukształtowała się na I miejscu w województwie lubelskim pod względem zarejestrowanych czytelników (aktywnie wypożyczających).

W 2019 r. w bibliotece i filii zarejestrowano łącznie 6535 czytelników (34,3 czytelników na 100 mieszkańców), tj. o 157 więcej niż 2018 r., w tym:

- w wypożyczalni dla dorosłych –2719 czytelników (więcej o 297)
- w oddziale dla dzieci i młodzieży –3096 czytelników (więcej o 89)
- w filii bibliotecznej – 720 czytelników (więcej o 32).

Z ogólnej liczby 6535 czytelników, 2678 osoby pozyskano dzięki punktom bibliotecznym prowadzonym w przedszkolach i szkołach Tomaszowa Lubelskiego.

W 2019 r. w bibliotece i filii bibliotecznej wypożyczono na zewnątrz ogółem 87501 książek, tj. o 40 wol. więcej niż w 2018 r. w tym z ogólnej liczby 87501 książek wypożyczono na zewnątrz, 8832 wypożyczono w punktach bibliotecznym. W 2019 r. odnotowano 45924 odwiedzin w naszych bibliotekach.

W bibliotece dostępne są także zbiory książek w formie elektronicznej. Jest to efekt kontynuacji współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „LARIX”, które przekazało bibliotece dwa czytniki dla osób niewidomych lub słabowidzących. W 2019 roku zbiory zostały powiększone o 18 płyt (325 utworów) pozycje książki mówionej i w sumie biblioteka posiada 159 płyt (2237 tytułów utworów).

Udział Biblioteki w projektach i grantach:

1. W 2019 r. Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Tomasza Zamoyskiego podpisał umowę z Biblioteką Narodową na dofinansowanie zakupu nowości wydawniczych do bibliotek publicznych w ramach Programu Wieloletniego "Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa" Priorytet 1 - "Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych". Biblioteka otrzymała dofinansowanie w kwocie 25000,00 zł.
2. Biblioteka w 2019 roku kontynuowała udział w pilotażowym projekcie odbywającym się pod hasłem „Mała książka - wielki człowiek”, realizowanym przez Instytut Książki przy wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego dla dzieci w wieku 3-6 lat.
3. „Sieciaki na wakacjach” to projekt edukacyjny, w którym brała udział nasza biblioteka. W ramach projektu zorganizowaliśmy piknik dla dzieci w wieku 7-12 lat. z Tomaszowa Lubelskiego, w których wzięło udział 40 osób.

W 2019 roku biblioteka prowadziła działalność kulturalno-oświatową skierowaną do różnych grup wiekowych we współpracy z instytucjami kultury, szkołami, przedszkolami i organizacjami pozarządowymi. Wiąże się to z wprowadzaniem nowych i kontynuacją już podejmowanych zadań. Każdego roku ustalany jest kalendarz imprez kulturalnych realizowanych przez bibliotekę. Przede wszystkim działalność ta koncentruje się na organizacji spotkań z autorami, prowadzeniu zajęć bibliotecznym, organizacji wystaw, organizacji sesji naukowych i popularyzujących regionalizm, działalności wydawniczej, udziału w ogólnopolskich akcjach promujących czytelnictwo (np. Narodowe Czytanie, Cała Polska czyta dzieciom, Noc Bibliotek). Przy współpracy ze szkołami, organizuje inscenizacje teatralne, a

wraz z bibliotekami gminnymi konkursy skierowane do uczniów całego powiatu. W ramach obchodów Tygodnia Biblijnego, razem z parafią organizuje akcję głośnego czytania Pisma Świętego. Jednym z głównych zadań biblioteki jest działalność edukacyjna, a przez nią propagowanie literatury oraz historii Polski i regionu wśród mieszkańców miasta i powiatu. Jedną z form działalności jest edukacja historyczna z zakresu historii współczesnej dzięki współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej Oddział w Lublinie.

Biblioteka popularyzuje książkę i czytelnictwo, pomaga w zdobywaniu wiedzy, oferuje ciekawe formy działalności, gromadzi i udostępnia zbiory. Organizując imprezy i spotkania, zachęca uczestników do interesującego i oryginalnego spędzenia wolnego czasu oraz poszerzania własnych zainteresowań. Jarosław Iwaszkiewicz twierdził, że „czytanie to odnajdywanie własnych bogactw i możliwości przy pomocy cudzych słów”. Dlatego też w Bibliotece Miejskiej i filii, w 2019 roku, odbyły się 143 imprezy, w których uczestniczyło 8226 osób. Były to m. in.: spotkania autorskie, wernisaże, konkursy, wystawy, konferencje, spotkania w ramach Dyskusyjnych Klubów Książki, Klubiku Malucha, lekcje biblioteczne i wiele innych, których tematem przewodnim była książka. Bibliotekarze byli zapraszani do jury konkursów literackich. By podnosić swoje umiejętności brali udział w szkoleniach, seminariach, konferencjach i kursach.

Działania i imprezy podejmowane w 2019 roku służące popularyzacji czytelnictwa w Miejskiej Bibliotece Publicznej: Książka na telefon, Współpraca z przedszkolami, Spotkania Tomaszowskiego Dyskusyjnego Klubu Książki, Tabletki Biblioteczna, Wernisaż malarstwa Zbigniewa Śledzia pt. „Maluję, bo lubię”, organizacja Tomaszowskiego Sztabu WOŚP, „Ferie w Bibliotece”, XI Konkurs i Festiwal Poezji Śpiewanej „Stachuriada”, konkurs Tomaszowski Mistrz Ortografii, Maraton Biblijny, ogólnopolska akcja „Jak nie czytam, jak czytam”. „Wakacje z biblioteką”, 8 edycja Narodowego Czytania, Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania, Noc Bibliotek, Europejski Dzień Seniora oraz Międzynarodowy Dzień Kawy, konferencja naukowa "Drogi do niepodległości".

Władze Tomaszowa Lubelskiego dbają bardzo o pamięć o wydarzeniach związanych z historią miasta, regionu i Polski. W 2019 roku jak co roku zorganizowano następujące imprezy o charakterze historyczno – patriotyczno – religijnym:

- 166. rocznica Wybuchu Powstania Styczniowego i Krwawego Dnia w Tomaszowie Ordynackim,
- Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych,
- Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych „Tropem Wilczym”,
- obchody 79. rocznicy zbrodni katyńskiej i 9. rocznicy katastrofy smoleńskiej,
- akcja „Mały Patriot” skierowano do dzieci z tomaszowskich przedszkoli,
- Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej,
- Rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- „Zachować pamięć” – wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych w rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego,
- Dzień Służb Mundurowych,
- 80. rocznica wybuchu II wojny światowej,
- 80. rocznica Bitew pod Tomaszowem Lubelskim połączona z Rekonstrukcją Historyczną,
- 398. rocznica nadania prawa miejskiego dla Tomaszowa,
- Narodowe Święto Niepodległości,
- 38. rocznica wprowadzenia Stanu Wojennego,

8.3 Sport i rekreacja.

Samorząd Miejski bardzo dużą uwagę poświęca popularyzacji sportu i rekreacji wśród mieszkańców Tomaszowa Lubelskiego. Aktywność ruchowa jest doskonałym sposobem na spędzanie wolnego czasu przez dzieci i młodzież, ale również osoby dorosłe. Zajęcia sportowo-rekreacyjne mogą odbywać się w sposób zorganizowany w klubach sportowych lub indywidualnie. W 2019 roku w mieście działało 15 klubów i organizacji sportowych, w tym 3 kluby prowadzą działalność wielosekcyjną. W stowarzyszeniach sportowych na terenie Tomaszowa Lubelskiego w 2019 roku zarejestrowanych było ponad 1000 zawodniczek i zawodników. Zajęcia treningowe oraz zorganizowane zawody sportowe organizowane na bazie posiadanych obiektów sportowych tj.:

- kompleks sportowy Ośrodka Sportu i Rekreacji „Tomasovia” przy ul. Aleja Sportowa 8 z halą sportową, boiskami do piłki nożnej, kortami tenisowymi, boiskiem do piłki siatkowej plażowej, torami: nartorolkowym i wrotkarskim.

- baza sportową tomaszowskich szkół miejskich i powiatowych.

Do dyspozycji mieszkańców w 2018 roku była również dobrze przygotowana baza rekreacyjna:

- narciarskie trasy biegowe na Siwej Dolinie

- sztuczne lodowisko przy Tomaszowskim Domu Kultury,

- skatepark – w parku miejskim,

- 10 placów zabaw (ulice: Leśna, Kopernika/Króla Zygmunta, Marii Dąbrowskiej, Sucharskiego, Park Miejski, Aleja Południowa/Dolna, Promienna, Łaszczowiecka, Żołnierzy Września, Matejki) oraz osiedlowe place zabaw przy Spółdzielni Mieszkaniowej

- 3 siłownie zewnętrzne (Park Miejski, SP nr 2 i OSiR „Tomasovia”).

Dużą popularnością wśród mieszkańców Tomaszowa cieszyło się bezpłatne lodowisko. W okresie zimowym OSiR bezpłatnie udostępniał narciarskie trasy biegowe a w okresie letnim tor nartorolkowy.

Duże zainteresowanie mieszkańców miasta sportem i rekreacją, stale rosnąca liczba młodzieży w klubach sportowych powoduje, że władze Tomaszowa Lubelskiego wychodząc naprzeciw oczekiwaniom, realizują zadania inwestycyjne poprawiające stan i bezpieczeństwo istniejących obiektów oraz budują nowe. W 2019 roku kontynuowano budowę krytej pływalni przy OSiR „Tomasovia”, oddanie obiektu do użytku zaplanowano na III kwartał 2020 roku. W 2019 roku zakończono remont hali sportowej OSiR z zapleczem administracyjno – socjalnym. Odpowiednia baza sportowo-rekreacyjna w Tomaszowie Lubelskim oraz aktywność klubów sportowych jest doceniana przez związki sportowe, które przyznają miastu organizację dużych imprez sportowych.

Główne wydarzenia sportowe 2019 r.:

- Puchar Grupy Azoty w ramach Narodowego Programu Rozwoju Biegów Narciarskich-Puchar Roztocza,

- Mistrzostwa Polski Młodzików - Ogólnopolskie Zawody UKS-ów w narciarstwie biegowym,

- VIII Spartakiada dla Dzieci i Młodzieży – Pamięci Ofiar Katastrofy Smoleńskiej,

- XXVII Puchar Małych Mistrzów oraz Mistrzostwa Województwa Lubelskiego w Karate Tradycyjnym,

- IV Puchar Roztocza - Międzynarodowy Mityng Roller Speed Skate w jeździe szybkiej na wrotkach,

- IV Halowy Turniej Piłki Nożnej Samorządowców o Puchar Wojewody Lubelskiego,

- Uliczne Mistrzostwa Polski w jeździe szybkiej na torze narto rolkowym

- XIII Międzynarodowy Turniej Szachowy dla Dzieci i Młodzieży „Puchar Roztocza” ,
- VIII Tomaszowski Półmaraton z okazji obchodów 80. Rocznicy Bitew pod Tomaszowem Lubelskim.

Praca szkoleniowa trenerów i organizacyjna działaczy procentuje wysokimi lokatami tomaszowskich sportowców do których w 2019 roku bez wątpienia należą sukcesy Moniki Skinder - zawodniczki MULKS Grupa Oscar Tomaszów Lubelski, która w Lahti sięgnęła po wicemistrzostwo świata junierek w narciarstwie biegowym, a podczas XIV Zimowego Festiwalu Młodzieży Europy w Sarajewie zdobyła dwa medale: brązowy i złoty. Monika Skinder w 2019 roku po raz trzeci z rzędu na trasach Kubalonki zdobyła złoty medal Mistrzostw Polski w narciarstwie biegowym.

W marcu Szkoła Podstawowa nr 3 im. doktora Janusz Petera zdobyła drugie miejsce w Ogólnopolskich Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w narciarstwie biegowym rozegranych na trasach Kotelnicy Białczańskiej, a tomaszowianin Henryk Ostrykiewicz podczas halowych lekkoatletyczne Mistrzostwa Świata Weteranów w Toruniu zdobył trzy medale: srebrny i dwa brązowe.

Wiele sukcesów odnieśli młodzi szachiści ze Szkoły Podstawowej nr 2 zdobywając m.in. złoty medal w Wojewódzkich Igrzyskach Dzieci w Szachach Drużynowych oraz I miejsce w Wojewódzkim Turnieju Szachowym o „Złotą Wieżę 2019” w Miłocinie.

Złote, srebrne i brązowe medale podczas Mistrzostw Świata Budo w Brnie, Mistrzostw Polski Seniorów, Młodzieżowców, Juniorów i juniorów młodszych w Lublinie oraz Mistrzostw Świata Fudokan w Stuttgarcie zdobyli młodzi karatecy z Tomaszowskiego Klubu Karate Tradycyjnego i Klubu Karate Tradycyjnego Tomaszów Lubelski.

Dużo radości tomaszowskim kibicom dostarczyły siatkarki TKS „Tomasovia” w rozgrywkach II ligi oraz IV-ligowa drużyna piłki nożnej TKS „Tomasovia”.

Ogromny potencjał naszego miasta w dziedzinie rozwoju sportu młodzieżowego oraz szczególnie zaangażowanie działaczy i trenerów sportowych powodują, że realizacja inwestycji w zakresie rozwoju infrastruktury sportowej w Tomaszowie, konsekwentna realizacja zadań z zakresu współzawodnictwa dzieci i młodzieży, stwarzanie dobrego klimatu dla rozwoju klubów sportowych, stale rosnący budżet stypendialny to działania, które nadal będą kontynuowane przez tomaszowski samorząd.

IX. PODSUMOWANIE

W 2019 roku kontynuowane były prace budowlane przy największej w ostatnich latach inwestycji miejskiej – krytej pływalni. Z perspektywy dużych miast może wydawać się to niewielką inwestycją, ale dla takiego ośrodka jak Tomaszów to nie lada wyzwanie. Obecnie marzenie staje się faktem, inwestycja jest realizowana od 2018 roku i w okresie letnim 2020 nastąpi jej oddanie do użytku. Inwestycja otrzymała dofinansowanie zewnętrzne w wysokości ok. 28 mln zł z: Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego, Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Starostwa Powiatowego. W ramach realizowanego działania zmodernizowany został także budynek OSiR „Tomasovia” wraz z halą sportową. Ogólna wartość zadania to ok. 35 mln złotych.

W ramach Programu Rewitalizacji Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2017-2022 w 2019 r. rozpoczęto rewitalizację zdegradowanych obszarów obejmującą budowę 3 budynków wielorodzinnych. Wartość tej inwestycji to ok. 9 mln zł., a na powyższe działania Tomaszów Lubelski pozyskał dofinansowanie z Banku Gospodarstwa Krajowego.

W lipcu oddano do użytku targowisko „Mój Rynek”, inwestycję porządkującą estetykę miasta, miejsca targowego, które po przebudowie stało się wyróżniającą się architektonicznie wizytówką miasta. Wartość tego zadania to ponad 3 mln zł, z czego 1 mln zł to dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Te inwestycje to efekt aktywności i skuteczności miasta w aplikowaniu o pieniądze z Unii Europejskiej i źródeł krajowych.

Zmiany w rozwoju infrastruktury w miejskiej przestrzeni są dostrzegane i doceniane przez mieszkańców i odwiedzających Tomaszów gości i turystów.

Do rangi symbolu „niemocy” władz rządowych urosła decyzja o budowie obwodnicy miasta. Uciążliwość wynikająca z bardzo nasilonego ruchu pojazdów powodowała, że władze miasta od lat zabiegały o wpisanie jej do planu i dopilnowanie rozpoczęcia budowy. Prace rozpoczęte w 2018 r., kontynuowano w roku 2019 a otwarcie obwodnicy planowane jest na rok 2021. Być może otwarcie obwodnicy będzie ważnym elementem obchodów 400-lecia nadania prawa miejskiego. Z całą pewnością poprawi to zarówno bezpieczeństwo mieszkańców jak i podróżnych udających się do przejścia granicznego w Hrebennem.

Dbając o poprawę jakości powietrza, w ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Tomaszów Lubelski, umożliwiono w 39 gospodarstwach domowych uzyskać dofinansowanie do wymiany nie ekologicznych pieców węglowych c.o. na gazowe. Dzięki dotacji uzyskanej z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z 40 posesji zdemontowano, przetransportowano i zutylizowano wyroby zawierające azbest.

Jak co roku, w ramach konkursów ofert na organizację wydarzeń sportowych, kulturalnych, na zadania z zakresu zdrowia i pomocy społecznej otrzymały dofinansowanie kluby, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe środki. Współpracujemy ze społecznikami, organizacjami pozarządowymi, jak również innymi samorządami i jednostkami. Wspieramy policję, straż graniczną, co przekłada się na zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców. Dużą wagę przywiązujemy do edukacji i działań prospołecznych, czego przykładami są projekty realizowane przez tomaszowskie placówki oświatowe przy pomocy Urzędu Miasta. Zrealizowaliśmy kolejne projekty w ramach Budżety Obywatelskiego, co stanowi zachętę dla mieszkańców do włączania się w życie miasta i tworzenia społeczeństwa obywatelskiego. Poza dużymi inwestycjami systematycznie prowadzimy budowę i remonty nawierzchni i chodników,

rozbudowy parkingów, sieci kanalizacyjnych, budowy oświetlenia. Przykładem jest m.in. budowa dróg gminnych: Reja, Wasilewskiego i Zarzecze wraz z oświetleniem ulicznym. Miejski Zarząd Dróg dbał o czystość na ulicach, chodnikach i o zielen miejską, wykonano nowe nasadzenia, m.in. na klombach i parku im. A. Krzyżanowskiego.

Podjęliśmy przedsięwzięcia związane z profilaktyką, edukacją, ekologią. Zorganizowaliśmy szereg różnorodnych wydarzeń, by na miejscu zapewnić mieszkańcom szeroką ofertę kulturalną, skierowaną do zróżnicowanych grup odbiorców. Prócz dużych koncertów na stadionie, w parku, czy w domu kultury, odbywały się mniejsze przedsięwzięcia, jak plenerowe imprezy dla dzieci, czy zajęcia w Tomaszowskim Domu Kultury i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. T. Zamoyskiego. Podobnie z wydarzeniami sportowymi, które stanowiły przedsięwzięcia dla bardzo szerokiego grona osób, ale też węższych grup.

Samorząd w swoich działaniach, składających się na rozwój miasta, oferuje przedsiębiorcom ulgi i ułatwienia, będące wsparciem motywującym do tworzenia nowych miejsc pracy i przyczyniającym się do rozwoju przedsiębiorczości.

Dane demograficzne pokazują, że mimo funkcjonowania rządowych programów prorodzinnych, nie wzrasta liczba mieszkańców Tomaszowa, dlatego będziemy w dalszym ciągu skupiać się na stwarzaniu przyjaznych warunków dla tomaszowskich rodzin i dalszych inwestycjach wpisujących się w wieloaspektowy, zrównoważony rozwój miasta.

Działamy w sposób przemyślany, strategiczny, skupiając się na maksymalnym czerpaniu środków ze źródeł zewnętrznych, co skutkuje wdrażaniem kolejnych projektów i inicjatyw. Wśród priorytetów są projekty twarde – infrastrukturalne jak również miękkie – społeczne. Naszym działaniom towarzyszy kontekst proekologiczny, wagę przywiązujemy do edukowania, wspierania przedsiębiorczości, oferty kulturalnej i wszelkich innych wskazanych aspektów, warunkujących harmonijny rozwój miasta. Zadania, które postawiliśmy sobie do realizacji, będziemy konsekwentnie kontynuować dla dobra wspólnego jakim jest społeczność mieszkańców Tomaszowa Lubelskiego.